

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

Bryssel, 7. toukokuuta 2024
(OR. en)

2021/0424(COD)

PE-CONS 105/23

ENER 722
ENV 1554
CLIMA 675
IND 720
RECH 577
COMPET 1317
ECOFIN 1439
CODEC 2607

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoista, asetusten (EU) N:o 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 ja (EU) 2022/869 ja päätöksen (EU) 2017/684 muuttamisesta sekä asetuksen (EY) N:o 715/2009 kumoamisesta (uudelleenlaadittu teksti)

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON
ASETUS (EU) 2024/...,**

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoista,
asetusten (EU) N:o 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942
ja (EU) 2022/869 ja päätöksen (EU) 2017/684 muuttamisesta
sekä asetuksen (EY) N:o 715/2009 kumoamisesta
(uudelleenlaadittu teksti)**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 194 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä³,

¹ EUVL C 323, 26.8.2022, s. 101.

² EUVL C 498, 30.12.2022, s. 83.

³ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 11. huhtikuuta 2024 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty... .

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 715/2009⁴ on muutettu useita kertoja ja huomattavilta osin. Koska siihen on määrä tehdä uusia muutoksia, mainittu asetusta olisi selkeyden vuoksi uudelleenlaadittava.
- (2) Vuodesta 1999 lähtien asteittain toteutettujen maakaasun sisämarkkinoiden tavoitteena on luoda todellisia valinnanmahdollisuuksia kaikille kuluttajille unionissa, niin kansalaisille kuin yrityksillekin, sekä uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja laajempaa kaupankäyntiä rajojen yli. Näin pyritään saavuttamaan parempi tehokkuus, kilpailukykyiset hinnat ja parempi palvelutaso sekä edistämään toimitusvarmuutta ja kestävyyttä.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 715/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen (EY) N:o 1775/2005 kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 36).

- (3) Unioni on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1119⁵ sitoutunut vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä. Kaasumaisten polttoaineiden sisämarkkinasäännöt on tarpeen yhdenmukaistaa kyseisen asetuksen kanssa. Tältä osin unioni on vahvistanut, miten se päivittää energiamarkkinansa, myös kaasumarkkinoiden hiilestä irtautumisen osalta, 8 päivänä heinäkuuta 2020 annetuissa komission tiedonannoissa ”Käyttövoimaa ilmastoneutraalille taloudelle: EU:n energiajärjestelmän integrointistrategia” ja ”Vetystrategia ilmastoneutraalille Euroopalle”, jäljempänä ’EU:n vetystrategia’, sekä 10 päivänä heinäkuuta 2020 annetussa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa kattavasta EU:n lähestymistavasta energian varastointiin⁶. Tällä asetuksella olisi edistettävä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevan unionin tavoitteen saavuttamista samalla kun varmistetaan toimitusvarmuus ja maakaasun ja vedyn sisämarkkinoiden moitteeton toiminta.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1119, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2021, puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki) (EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁶ Euroopan parlamentin päätöslauselma 10 päivänä heinäkuuta 2020 kattavasta EU:n lähestymistavasta energian varastointiin (2019/2189(INI)) (EUVL C 371, 15.9.2021, s. 58).

- (4) Tällä asetuksella täydennetään asiaan liittyviä unionin toimintapoliittisia ja lainsäädännöllisiä välineitä, erityisesti 11 päivänä joulukuuta 2019 annetun komission tiedonannon ”Euroopan vihreän kehityksen ohjelma” nojalla ehdotettuja välineitä, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksia (EU) 2023/857⁷, (EU) 2023/957⁸, (EU) 2023/1805⁹ ja (EU) 2023/2405¹⁰ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivejä (EU) 2023/959¹¹, (EU) 2023/1791¹² ja (EU) 2023/2413¹³, joilla pyritään kannustamaan unionin talouden hiilestä irtautumiseen ja varmistamaan, että se pysyy kehityspolulla, jonka mukaan unioni on ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä asetuksen (EU) 2021/1119 mukaisesti. Tämän asetuksen päätavoitteena on mahdollistaa tällainen siirtyminen ilmastoneutraaliuteen ja helpottaa sitä varmistamalla vetymarkkinoiden kasvu ja tehokkaat maakaasumarkkinat.

-
- ⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/857, annettu 19 päivänä huhtikuuta 2023, sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, annetun asetuksen (EU) 2018/842 ja asetuksen (EU) 2018/1999 muuttamisesta (EUVL L 111, 26.4.2023, s. 1).
- ⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/957, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, asetuksen (EU) 2015/757 muuttamisesta niin, että voidaan ottaa huomioon meriliikennetoiminnan sisällyttäminen EU:n päästökauppajärjestelmään ja muiden kasvihuonekaasujen tarkkailu-, raportointi- ja todentamissäännöt sekä muun tyyppisten alusten päästöt (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 105).
- ⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1805, annettu 13 päivänä syyskuuta 2023, uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä sekä direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta (EUVL L 234, 22.9.2023, s. 48).
- ¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2405, annettu 18 päivänä lokakuuta 2023, tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamisesta kestäväälle lentoliikenteelle (ReFuelEU Aviation -aloite) (EUVL L, 2023/2405, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj>).
- ¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/959, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY ja markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään ja sen toiminnasta annetun päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 134).
- ¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/1791, annettu 13 päivänä syyskuuta 2023, energiatehokkuudesta ja asetuksen (EU) 2023/955 muuttamisesta (EUVL L 231, 20.9.2023, s. 1).
- ¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/2413, annettu 18 päivänä lokakuuta 2023, direktiivin (EU) 2018/2001, asetuksen (EU) 2018/1999 ja direktiivin 98/70/EY muuttamisesta uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisen osalta sekä neuvoston direktiivin (EU) 2015/652 kumoamisesta (EUVL L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

- (5) Tämän asetuksen tavoitteena on helpottaa uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun sekä vedyn pääsyä energiajärjestelmään, mikä mahdollistaa irtautumisen fossiilisesta kaasusta, ja antaa uusiutuvalle kaasulle ja vähähiiliselle kaasulle sekä vedylle tärkeä rooli pyrittäessä saavuttamaan unionin vuoden 2030 ilmastotavoitteet ja ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä. Tällä asetuksella pyritään myös luomaan sääntelykehys, joka antaa kaikille markkinaosapuolille mahdollisuuden irtautua fossiilisesta kaasusta ja suunnitella toimintaansa, jotta vältetään lukkiutumisvaikutukset, ja kannustaa niitä tähän. Lisäksi asetuksella pyritään varmistamaan fossiilisen kaasun asteittainen ja viiveetön käytöstä poistaminen erityisesti kaikilla asiaankuuluvilla teollisuudenaloilla ja lämmityksessä.

- (6) EU:n vetystrategiassa todetaan, että koska jäsenvaltioilla on erilaiset mahdollisuudet tuottaa uusiutuvaa vetyä, avoimet ja kilpailulle avoimet sisämarkkinat, joilla käydään esteetöntä rajatylittävää kauppaa, tuovat merkittäviä etuja kilpailun, kohtuuhintaisuuden ja toimitusvarmuuden suhteen. Lisäksi EU:n vetystrategiassa korostetaan, että siirtyminen kohti likvidejä markkinoita, joilla käydään hyödykepohjaista vetykauppaa, helpottaisi uusien tuottajien tuloa markkinoille ja edistäisi syvempää markkinaintegraatiota suhteessa muihin energiankantajiin ja antaisi käyttökelpoisia hintasignaaleja investointipäätöksille ja operatiivisille päätöksille. Tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen olisi näin ollen helpotettava vetymarkkinoiden, hyödykepohjaisen vetykaupan ja likvidien kaupankäynnin keskustusten syntymistä. Jäsenvaltioiden olisi poistettava kaikki aiheettomat esteet, mukaan lukien kohtuuttoman suuret tariffit yhteenliittämisteissä. Sähkö- ja maakaasumarkkinoita varten kehitettyjä olemassa olevia sääntöjä, jotka mahdollistivat tehokkaan kaupallisen toiminnan ja kaupankäynnin, olisi harkittava myös vetymarkkinoiden osalta, samalla kun tunnustetaan luontaiset erot. Vaikka tässä asetuksessa vahvistetaan vetymarkkinoiden toimintaan sovellettavat yleiset periaatteet, kyseisiä periaatteita sovellettaessa on aiheellista ottaa huomioon kyseisten markkinoiden kehitysvaihe.

- (7) Kivihiilialueiden ja hiili-intensiivisten alueiden tukeminen fossiilisten polttoaineiden vaiheittaisessa käytöstä poistamisessa ja uusiutuvan energian vaiheittaisessa käyttöönotossa on keskeinen osa oikeudenmukaiseen siirtymään liittyvää toimintapolitiikkaa. Tuen antamisen olisi oltava johdonmukaista asiaankuuluvan oikeudellisen kehyksen, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1056¹⁴ perustetun oikeudenmukaisen siirtymän rahaston kanssa, joka mahdollistaa uusiutuvan energian teknologioiden rahoituksen. Komissiolla on keskeinen rooli tällaisen tuen varmistamisessa kansallisille toimintapolitiikoille, joilla pyritään vähentämään asteittain kivihiilen ja muiden kiinteiden fossiilisten polttoaineiden tuotanto- ja louhintakapasiteettia. Tämä prosessi edellyttää rahoitusta, jotta voidaan puuttua sosiaalisiin ja taloudellisiin vaikutuksiin, mukaan lukien työvoiman uudelleen koulutus rakennemuutosten kohteena olevien alueiden puhtaaseen energiaan siirtymistä varten. Kivihiilialueille ja hiili-intensiivisille alueille myönnettävässä tuessa on tarpeen ottaa huomioon kunkin asiaankuuluvan unionin rahoitusohjelman erityistavoitteet, soveltamisalat ja kriteerit. Oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta ei rahoiteta muita teknologioita kuin uusiutuvan energian teknologioita.
- (8) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2024/...¹⁵⁺ säädetään yhdistetyn verkonhaltijan mahdollisuudesta. Tässä asetuksessa vahvistetut säännöt eivät näin ollen edellytä muutoksia kansallisiin järjestelmiin, mikäli nämä ovat kyseisen direktiivin asianomaisten säännösten mukaisia.

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/1056, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamisesta (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 1).

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä, direktiivin (EU) 2023/1791 muuttamisesta ja direktiivin 2009/73/EY kumoamisesta (EUVL L, ..., ELI: ...).

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero ja alaviitteeseen kyseisen direktiivin numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

- (9) On tarpeen määritellä perusteet, joilla verkkoonpääsytariffit vahvistetaan, jotta varmistettaisiin, että tariffit ovat täysin syrjimättömyysperiaatteen ja moitteettomasti toimivien sisämarkkinoiden tarpeiden mukaiset, että niissä otetaan täysin huomioon järjestelmän toimivuuden tarve ja että ne vastaavat todellisia kustannuksia sikäli kuin nämä ovat verrattavissa tehokkaan ja rakenteeltaan vastaavan verkonhaltijan kustannuksiin ja ne ovat läpinäkyviä; samalla olisi mahdollistettava riittävä tuotto investoinneille sekä uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun integrointi järjestelmään. Tässä asetuksessa vahvistettuja verkkoonpääsytariffeja koskevia sääntöjä täydennetään lisäsäännöillä verkkoonpääsytariffeista erityisesti tämän asetuksen nojalla hyväksytyissä verkkosäännöissä ja suuntaviivoissa, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksissa (EU) 2022/869¹⁶ ja (EU) 2024/...¹⁷⁺ sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/2001¹⁸ ja direktiivissä (EU) 2023/1791.

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2022/869, annettu 30 päivänä toukokuuta 2022, Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista, asetusten (EY) N:o 715/2009, (EU) 2019/942 ja (EU) 2019/943 ja direktiivien 2009/73/EY ja (EU) 2019/944 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 347/2013 kumoamisesta (EUVL L 152, 3.6.2022, s. 45).

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset 2024/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., metaanipäästöjen vähentämisestä energia-alalla ja asetuksen (EU) 2019/942 muuttamisesta (EUVL L, ..., ELI: ...).

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 86/23 (2021/0423(COD)) olevan asetuksen numero ja alaviitteeseen kyseisen asetuksen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82).

- (10) Yleensä on tehokkainta rahoittaa infrastruktuuria infrastruktuurin käyttäjiltä saaduilla tuloilla ja välttää ristikkäistukia. Lisäksi ristikkäistuet olisivat säänneltyjen omaisuuserien tapauksessa ristiriidassa tariffien kustannusvastaavuuden yleisen periaatteen kanssa. Poikkeustapauksissa ristikkäistuet voisivat kuitenkin tuottaa yhteiskunnallisia hyötyjä erityisesti verkon kehittämisen aikaisemmissa vaiheissa, joissa varattu kapasiteetti on vähäinen verrattuna tekniseen kapasiteettiin ja epävarmuus siitä, milloin kapasiteetin tuleva kysyntä toteutuisi, on merkittävä. Ristikkäistuet voisivat näin ollen edistää kohtuullisia ja ennakoitavia tariffeja varhaisille verkonkäyttäjille ja vähentää verkonhaltijoiden tekemiin investointeihin kohdistuvia riskejä ja edistää siten investointi-ilmapiiiriä, joka tukee hiilestä irtautumista koskevia unionin tavoitteita. Sen sijaan, että varhaisilta vetyverkon käyttäjiltä perittäisiin odotusten mukaisia korkeampia verkkotariffeja, vetyverkonhaltijoiden olisi vaihtoehtoisesti voitava jakaa verkon kehittämiskustannukset pidemmälle ajalle; siksi jäsenvaltioiden olisi voitava säätää mahdollisuudesta siihen, että tulevat käyttäjät maksavat osan alkukustannuksista kustannusten ajallisen jakamisen avulla. Sääntelyviranomaisen olisi hyväksyttävä tällainen kustannusten jakaminen ajallisesti ja sen perustana oleva menetelmä ja sen ominaisuudet. Jäsenvaltioiden olisi voitava täydentää tällaista mekanismia toimenpiteillä, joilla katetaan vetyverkonhaltijoiden taloudellinen riski, kuten valtiontakaus, edellyttäen, että ne ovat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan mukaisia.

Jos verkkojen rahoittaminen verkonkäyttäjien maksamilla verkkoonpääsytariffeilla ei ole kannattavaa, sääntelyviranomaisen olisi voitava tietyin edellytyksin sallia varainsiirrot maakaasu- ja vetyverkkojen tarjoamien erillisten säänneltyjen palvelujen välillä. Toteutettavuustutkimuksiin, jotka koskevat maakaasuverkkojen käyttötarkoituksen muuttamista vetyverkoiksi, liittyvien kustannusten ei pitäisi katsoa olevan ristikkäistukia. Muiden jäsenvaltioiden verkonkäyttäjien ei pitäisi rahoittaa ristikkäistukia, ja sen vuoksi on aiheellista kerätä rahoitusta ristikkäistukia varten ainoastaan saman jäsenvaltion loppukäyttäjiin yhdistetyistä ottokohdista. Koska ristikkäistuet ovat poikkeuksellisia, olisi lisäksi varmistettava, että ne ovat oikeasuhteisia, läpinäkyviä, ajallisesti rajoitettuja ja viranomaisvalvonnan alaisuudessa vahvistettuja ja että niistä ilmoitetaan komissiolle ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/942¹⁹ perustetulle Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastolle, jäljempänä 'ACER'.

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/942, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 22).

- (11) Markkinaehtoisten järjestelyjen, kuten huutokauppojen, käytön tariffien määrittämisessä on määrä noudattaa direktiiviä (EU) 2024/...⁺ ja komission asetusta (EU) 2017/459²⁰.
- (12) Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvät yhteiset vähimmäispalvelut ovat tarpeen, jotta koko unionissa olisi käytännössä voimassa yhteiset verkkoonpääsyä koskevat vähimmäisvaatimukset, jotta varmistettaisiin kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvien palvelujen riittävä yhteentoimivuus ja jotta voitaisiin hyödyntää moitteettomasti toimivien maakaasun sisämarkkinoiden tuomia etuja.
- (13) Kolmansien osapuolten verkkoonpääsyä koskevien järjestelyjen olisi perustuttava tässä asetuksessa vahvistettuihin periaatteisiin. Syöttö- ja ottojärjestelmät, jotka mahdollistavat maakaasun vapaan jakamisen kiinteän kapasiteetin perusteella, todettiin hyväksi ratkaisuksi XXIV Euroopan kaasualan sääntelyfoorumissa, jäljempänä 'Madridin foorumi', lokakuussa 2013. Sen vuoksi olisi vahvistettava syöttö- ja ottojärjestelmän määritelmä, mikä auttaisi luomaan tasapuoliset toimintaedellytykset joko siirto- tai jakelutasolle yhteenliitetyille uusiutuvalle kaasulle ja vähähiiliselle kaasulle. Jakeluverkonhaltijoiden ja vedyn jakeluverkonhaltijoiden tariffien vahvistaminen ja kapasiteetin jakamisen järjestäminen siirto- ja jakelutasojen välillä maakaasun ja vedyn osalta olisi jätettävä sääntelyviranomaisten tehtäväksi direktiivissä (EU) 2024/...⁺ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

²⁰ Komission asetusta (EU) 2017/459, annettu 16 päivänä maaliskuuta 2017, kaasunsiirtojärjestelmien kapasiteetinjakomekanismien verkkosäännön vahvistamisesta ja asetuksen (EU) N:o 984/2013 kumoamisesta (EUVL L 72, 17.3.2017, s. 1).

- (14) Syöttö- ja ottojärjestelmään pääsyn olisi yleensä perustuttava kiinteään kapasiteettiin. Verkonhaltijat olisi velvoitettava tekemään yhteistyötä siten, että kiinteän kapasiteetin tarjonta maksimoidaan, mikä puolestaan antaa verkkokäyttäjille mahdollisuuden jakaa vapaasti syötettävä tai otettava maakaasu kiinteän kapasiteetin perusteella mihin tahansa syöttö- tai ottokohtaan samassa syöttö- ja ottojärjestelmässä.
- (15) Jäsenvaltioiden olisi voitava toteuttaa täydellinen tai osittainen alueellinen yhdentyminen siten, että vähintään kaksi vierekkäistä syöttö- ja ottojärjestelmää yhdistetään. Osittaisen alueellisen yhdentymisen olisi voitava kattaa eri tasehallinta-alueita, sillä se olisi tärkeä askel kohti hajanaisten maakaasumarkkinoiden yhdentymistä ja maakaasun sisämarkkinoiden toiminnan parantamista.
- (16) Alueellisten markkinoiden yhdentymisen yhteydessä asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden ja sääntelyviranomaisten olisi käsiteltävä kysymyksiä, joilla on rajatylittäviä vaikutuksia, kuten tariffirakenteita, tasehallintajärjestelmää, kapasiteettia jäljellä olevissa rajat ylittävissä pisteissä, investointisuunnitelmia sekä siirtoverkonhaltijoiden ja sääntelyviranomaisten tehtävien hoitamista.
- (17) Ehdollista kapasiteettia olisi tarjottava vain, jos verkonhaltijat eivät pysty tarjoamaan kiinteää kapasiteettia. Verkonhaltijoiden olisi määriteltävä ehdollisen kapasiteetin ehdot toimintarajoitusten perusteella läpinäkyvällä ja selkeällä tavalla. Sääntelyviranomaisen olisi hyväksyttävä nämä ehdot ja varmistettava, että ehdollisten kapasiteettituotteiden määrää rajoitetaan, jotta voidaan välttää maakaasumarkkinoiden pirstoutuminen ja varmistaa, että noudatetaan periaatetta, jonka mukaan kolmansille osapuolille on tarjottava tehokas pääsy verkkoon.

- (18) Valtioiden rajat ylittävän maakaasuverkkojen yhteenliittämiskapasiteetin riittävä taso olisi saavutettava ja markkinoiden yhdentymistä olisi edistettävä maakaasun sisämarkkinoiden toteuttamiseksi.
- (19) Tämän asetuksen tavoitteena on tukea kestävän biometaanin tuotantoa unionissa. Komissio ehdotti 18 päivänä toukokuuta 2022 annetun komission tiedonannon ”REPowerEU-suunnitelma”, jäljempänä ’REPowerEU-suunnitelma’, liitteenä olevassa 18 päivänä toukokuuta 2022 annetussa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa ”Implementing the Repower EU Action Plan: Investment needs, hydrogen accelerator and achieving the bio-methane targets” (REPowerEU-toimintasuunnitelman täytäntöönpano: Investointitarpeet, vetyä koskeva Accelerator-aloite ja biometaanitavoitteet) kestävän biometaanin tuotannon lisäämistä merkittävästi unionissa siten, että vuoteen 2030 mennessä sitä tuotetaan jopa 35 miljardia kuutiometriä vuodessa.

- (20) Biokaasun ja biometaanin käyttöönoton koordinoitu kartoitus on väline, jonka avulla jäsenvaltiot voivat määrittää biometaanin osuuden niiden arvioituista kehityspoluista vuosina 2021–2030, mukaan lukien odotettu energian kokonaisloppukulutus ja suunniteltu asennettu kokonaiskapasiteetti, niiden yhdenmetyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa esitetyllä tavalla. Jos jäsenvaltiot ovat vahvistaneet biokaasun ja biometaanin kansalliset kehityspolut, niiden olisi täsmennettävä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan toimintapolitiikat ja toimenpiteet niiden kehittämiseksi, kuten kestävää biokaasua ja biometaania koskevien kansallisten strategioiden hyväksyminen tai biometaanin vuotuista tuotantoa tai kulutusta koskevien kansallisten tavoitteiden asettaminen ilmaistuna joko absoluuttisina määrinä tai prosenttiosuutena maakaasuverkkoon liitettyjen asiakkaiden kuluttaman maakaasun määrästä. Tämän helpottamiseksi komissio on toimittanut jäsenvaltioille, joilla on merkittävää biometaanin potentiaalia, analyysin niiden kansallisesta potentiaalista sekä ehdotuksia siitä, miten potentiaalia voitaisiin parhaiten hyödyntää. Lisäksi direktiivin (EU) 2018/2001 25 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon mainitun direktiivin 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen liikennealan tavoitteiden osalta kansalliseen kaasun siirto- ja jakeluinfrastruktuuriin syötetyn biokaasun.

- (21) Olisi lisättävä siirtoverkonhaltijoiden ja tarvittaessa jakeluverkonhaltijoiden välistä yhteistyötä ja koordinoitua, jotta voitaisiin laatia tehokasta ja läpinäkyvää rajat ylittävää siirtoverkkoihin pääsyä ja pääsyn hallinnointia koskevia verkkosääntöjä ja varmistaa unionin maakaasuverkon koordinoitu ja riittävän ennakoiva suunnittelu ja hyvä tekninen kehitys, yhteenliittämiskapasiteetin luominen mukaan lukien, ympäristö asianmukaisesti huomioon ottaen. Verkkosääntöjen olisi oltava ACERin laatimien, luonteeltaan ei-sitovien puiteohjeiden mukaisia. ACERin olisi osallistuttava verkkosääntöluonnosten tosiseikkoihin perustuvaan arviointiin, esimerkiksi sen arviointiin, ovatko ne puiteohjeiden mukaisia, ja sen olisi voitava suositella komissiolle niiden hyväksymistä. ACERin olisi arvioitava verkkosääntöjä koskevia muutosehdotuksia, ja sen olisi voitava suositella komissiolle niiden hyväksymistä. Siirtoverkonhaltijoiden olisi käytettävä verkkojaan näiden verkkosääntöjen mukaisesti.

- (22) Maakaasun siirtoverkon optimaalisen hallinnan varmistamiseksi unionissa olisi säädettävä kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisesta verkostosta (European Network of Transmission System Operators for Gas), jäljempänä 'Kaasu-ENTSO'. Jotta voidaan varmistaa pienten, yhteenliittämättömien tai eristyksissä olevien jäsenvaltioiden oikeudenmukainen edustus, maakaasun siirtoverkonhaltijoiden lisäksi myös niiden maakaasuverkon haltijoiden, joihin sovelletaan poikkeusta direktiivin (EU) 2024/...⁺ 60 artiklasta mainitun direktiivin 86 artiklan nojalla, olisi voitava olla Kaasu-ENTSON jäseniä. Kun komissio hyväksyy Kaasu-ENTSON perussäännön, se voi pyrkiä varmistamaan jäsenoikeuksien asianmukaisen eriyttämisen jäsenten erilaisen aseman mukaisesti. Kaasu-ENTSON tehtävien toteuttamisessa olisi noudatettava unionin kilpailusääntöjä, joita sovelletaan myös Kaasu-ENTSON tekemiin päätöksiin. Kaasu-ENTSON tehtävät olisi määriteltävä täsmällisesti, ja sen työskentelymenetelmillä olisi voitava varmistaa tehokkuus, läpinäkyvyys ja Kaasu-ENTSON edustava luonne. Kaasu-ENTSO ja vetyverkonhaltijoiden eurooppalainen verkosto, jäljempänä 'ENNOH', voivat tarvittaessa laatia yhdessä monialaisia kysymyksiä koskevia verkkosääntöjä. Kaasu-ENTSON laatimilla verkkosäännöillä ei ole tarkoitus korvata niitä tarvittavia kansallisia teknisiä sääntöjä, joita sovelletaan muihin kuin rajatylittäviin kysymyksiin. Koska nopeampi edistyminen voi olla saavutettavissa alueellisilla toimilla, siirtoverkonhaltijoiden olisi perustettava yleisen yhteistyörakenteen puitteissa alueellisia rakenteita sekä varmistettava, että alueellisilla toimilla saavutettavat tulokset sopivat yhteen unionin tason verkkosääntöjen ja ei-sitovien kymmenvuotisten verkon kehittämissuunnitelmien kanssa. Yhteistyö tällaisissa alueellisissa rakenteissa edellyttää verkkotoiminnan tosiasiallista eriyttämistä tuotannosta ja toimituksista. Jos tällaista eriyttämistä ei toteuteta, siirtoverkonhaltijoiden alueellinen yhteistyö voi johtaa kilpailua rajoittavaan toimintaan. Jäsenvaltioiden olisi edistettävä yhteistyötä ja seurattava verkkotoimintojen tehokkuutta aluetasolla. Alueellisen yhteistyön olisi oltava sopusoinnussa maakaasun ja vedyn sisämarkkinoiden kilpailukyvyn ja tehokkuuden edistämistä koskevien pyrkimysten kanssa.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- (23) Kaasu-ENTSO:n olisi laadittava, julkaistava ja päivitettävä säännöllisesti yhteisen skenaarion ja yhteenliitetyn mallin pohjalta ei-sitova maakaasua koskeva unionin laajuinen kymmenvuotinen verkon kehittämissuunnitelma, jäljempänä 'maakaasua koskeva unionin laajuinen verkon kehittämissuunnitelma', läpinäkyvyyden lisäämiseksi unionin maakaasun siirtoverkon kehittämisessä. Maakaasua koskeva unionin laajuinen verkon kehittämissuunnitelma olisi laadittava noudattaen läpinäkyvää prosessia, johon sisältyy mielekäs julkinen kuuleminen, mukaan lukien riippumattomien tieteellisten elinten mukaan ottaminen, ja sen olisi perustuttava objektiivisiin ja tieteellisiin kriteereihin. Ilmastomuutosta käsittelevä eurooppalainen tieteellinen neuvottelukunta voi antaa tätä varten asetuksen (EU) 2022/869 mukaisesti palautetta skenaarioista, jotka koskevat maakaasua koskevaa unionin laajuista verkon kehittämissuunnitelmaa. Maakaasua koskevaan unionin laajuiseen verkon kehittämissuunnitelmaan olisi sisällytettävä toteuttamiskelpoiset maakaasun siirtoverkot ja tarvittavat alueelliset yhteenliitännät, jotka ovat tärkeitä kaupalliselta tai toimitusvarmuuden kannalta. Maakaasua koskevalla unionin laajuisella verkon kehittämissuunnitelmalla olisi edistettävä energiatehokkuus etusijalle -periaatetta ja energiajärjestelmän integrointia, luonnonvarojen harkittua ja järkevää käyttöä sekä unionin ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamista.

- (24) Kilpailun lisäämiseksi likvidien maakaasun tukkumarkkinoiden avulla on välttämätöntä, että maakaasulla voidaan käydä kauppaa riippumatta sen sijainnista verkossa. Tämä voi toteutua ainoastaan, jos verkonkäyttäjät voivat varata syöttö- ja ottokapasiteettia toisistaan riippumatta, jolloin maakaasun siirtoa tapahtuu alueellisesti sopimusperusteisten virtojen sijasta. Sen varmistamiseksi, että kapasiteettia voidaan varata itsenäisesti syöttö- ja ottokohdissa, yhdelle syöttökohdalle asetettuja tariffeja ei pitäisi yhdistää yhdelle ottokohdalle asetettuun tariffiin, vaan tarjousten olisi sen sijaan oltava näiden kohtien osalta erillisiä eikä tariffissa saisi yhdistää syöttö- ja ottomaksua yhdeksi hinnaksi.
- (25) Komission asetuksessa (EU) N:o 312/2014²¹ annetaan säännöt sellaisten teknisten sääntöjen laatimiseksi, joilla luodaan tasehallintajärjestelmä, mutta siinä jätetään erilaisia suunnitteluvalintoja kullekin tasehallintajärjestelmälle, jota sovelletaan tietyssä syöttö- ja ottojärjestelmässä. Tehtyjen valintojen yhdistelmä johtaa erityiseen tasehallintajärjestelmään, jota sovelletaan tietyssä syöttö- ja ottojärjestelmässä. Tällä hetkellä järjestelmät vastaavat pääasiassa jäsenvaltioiden alueita.
- (26) Verkonkäyttäjien olisi kannettava vastuu syöttöjensä ja ottojensa tasapainottamisesta kaupankäyntialustoilla, jotka perustetaan helpottamaan maakaasukauppaa verkkonkäyttäjien välillä. Jotta voidaan varmistaa uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun tasavertainen pääsy markkinoille, tasehallinta-alueen olisi mahdollisuuksien mukaan katettava myös jakeluverkon taso. Maakaasun kaupankäyntiin verkkonkäyttäjien tasehallintatilien välillä olisi käytettävä virtuaalista kauppapaikkaa.

²¹ Komission asetus (EU) N:o 312/2014, annettu 26 päivänä maaliskuuta 2014, kaasunsiirtoverkkojen tasehallintaa koskevan verkkosäännön vahvistamisesta (EUVL L 91, 27.3.2014, s. 15).

- (27) Viittaukset yhdenmukaisiin siirtosopimuksiin siirtoverkonhaltijan verkkoon tapahtuvan syrjimättömän pääsyn yhteydessä eivät merkitse sitä, että tietyn verkonhaltijan siirtosopimusten ehtojen jäsenvaltiossa täytyy olla samat kuin jonkin toisen siirtoverkonhaltijan sopimusehtojen kyseisessä tai jossakin toisessa jäsenvaltiossa, ellei ole asetettu vähimmäisvaatimuksia, jotka kaikkien siirtosopimusten on täytettävä.
- (28) Verkon fyysistä tilaa ja tehokkuutta koskevien tietojen olisi oltava tasavertaisesti kaikkien markkinaosapuolten saatavilla, jotta niillä olisi mahdollisuus arvioida kysynnän ja tarjonnan yleistä tilannetta ja todeta syyt tukkuhinnan muutoksiin. Tämä edellyttää täsmällisempiä tietoja tarjonnasta ja kysynnästä, verkon kapasiteetista, virroista ja ylläpidosta, tasehallinnasta sekä varastojen saatavuudesta ja käyttöasteesta. Koska nämä tiedot ovat tärkeitä markkinoiden toiminnalle, nykyisiä luottamuksellisuussyistä asetettuja julkistamisrajoituksia olisi lievennettävä.
- (29) Kaupallisesti arkaluonteisten tietojen luottamuksellisuutta koskevat vaatimukset ovat kuitenkin erityisen tärkeitä, jos kyse on yrityksen kannalta kaupallisesti strategisista tiedoista, jos maakaasuvarastolla on vain yksi ainoa käyttäjä tai jos kyse on tiedoista, jotka koskevat verkon tai alaverkon ottokohtia, joita ei ole liitetty toiseen siirto- tai jakeluverkkoon vaan yhteen ainoaan teolliseen loppukäyttäjään, mikäli näiden tietojen julkaiseminen paljastaisi kyseisen asiakkaan tuotantoprosessia koskevia luottamuksellisia tietoja.

- (30) Jotta luottamus markkinoihin lisääntyisi, markkinaosapuolilla täytyy olla varmuus siitä, että väärinkäytöksiin syyllistyviin voidaan kohdistaa tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia. Toimivaltaisille viranomaisille olisi annettava valtuudet tutkia tehokkaasti väitteet markkinoiden väärinkäytöstä. Sen vuoksi on tarpeen, että toimivaltaiset viranomaiset saavat käyttöönsä tiedot kaasuntoimittajien operatiivisista päätöksistä. Maakaasumarkkinoilla kaikki tällaiset päätökset ilmoitetaan verkonhaltijoille kapasiteettivaroituksina, ilmoituksina ja toteutuneina virtoina. Verkonhaltijoiden olisi pidettävä nämä tiedot toimivaltaisten viranomaisten saatavilla ja helposti käytettävissä tietyn ajan. Toimivaltaisten viranomaisten olisi lisäksi säännöllisesti seurattava, että verkonhaltijat noudattavat sääntöjä.
- (31) Joissakin jäsenvaltioissa maakaasuvarastojen ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten käyttömahdollisuudet eivät ole riittäviä, joten nykyisten sääntöjen täytäntöönpanoa on tarpeen parantaa läpinäkyvyyden ja REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden osalta. Tällaisessa parannuksessa olisi otettava huomioon uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun mahdollisuudet ja käyttöönotto näissä laitoksissa sisämarkkinoilla.
- (32) Siirtoverkonhaltijoiden hoitamat syrjimättömät ja läpinäkyvät maakaasualan tasehallintajärjestelmät ovat tärkeitä mekanismeja erityisesti markkinoiden uusille yrittäjille, joiden voi olla vaikeampaa tasapainottaa oma kokonaismyyntinsä kuin markkinoiden vakiintuneiden yritysten. Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa säännöt, joilla varmistetaan, että siirtoverkonhaltijat käyttävät tällaisia mekanismeja syrjimättömien, läpinäkyvien ja tehokkaiden verkkoonpääsyä koskevien edellytysten mukaisella tavalla.

- (33) Säätelyviranomaisten olisi varmistettava tämän asetuksen ja sen nojalla hyväksyttyjen verkkosääntöjen ja suuntaviivojen noudattaminen.
- (34) Liitteessä vahvistetuissa suuntaviivoissa vahvistetaan yksityiskohtaisemmat säännöt. Kyseisiä sääntöjä olisi mukautettava tarvittaessa ajan mittaan ottaen huomioon erot kansallisissa maakaasuverkoissa sekä niiden kehittyminen.
- (35) Ehdottaessaan liitteessä vahvistettujen suuntaviivojen muuttamista komission olisi varmistettava, että kaikkia niitä asianomaisia osapuolia, ammatillisten järjestöjen edustamina, joita kyseiset suuntaviivat koskevat, sekä Madridin foorumissa kokoontuvia jäsenvaltioita kuullaan ennalta.
- (36) Jäsenvaltioita ja toimivaltaisia kansallisia viranomaisia olisi vaadittava toimittamaan asiaankuuluvat tiedot pyynnöstä komissiolle. Tiedonsaantipyynnössä olisi esitettävä syyt, joiden vuoksi tiedot ovat tarpeen tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi. Komission olisi käsiteltävä tällaiset tiedot luottamuksellisina.
- (37) Tämä asetus ja sen nojalla hyväksytyt verkkosäännöt ja suuntaviivat eivät rajoita unionin kilpailusääntöjen soveltamista.
- (38) Jäsenvaltioiden ja energiayhteisön sopimuspuolten olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä kaikissa yhdenmetyt maakaasukauppa-alueen kehittämiseen liittyvissä kysymyksissä, eivätkä ne saisi toteuttaa toimenpiteitä, jotka vaarantavat maakaasumarkkinoiden jatkuvan yhdenmetyt tai jäsenvaltioiden ja sopimuspuolten toimitusvarmuuden.

- (39) Energiasiirtymä ja maakaasumarkkinoiden jatkuva yhdentyminen edellyttävät aikaisempaa suurempaa läpinäkyvyyttä siirtoverkonhaltijan sallitun tuoton tai tavoitetuoton osalta. Monien maakaasuverkkoihin liittyvien päätösten on määrä perustua näihin tietoihin. Esimerkiksi energian siirtoon liittyvien omaisuuserien siirtäminen maakaasuverkon haltijalta vetyverkonhaltijalle tai siirtoverkonhaltijoiden välisen korvausmekanismin täytäntöönpano edellyttää nykyistä suurempaa läpinäkyvyyttä. Lisäksi tariffien pitkän aikavälin kehityksen arviointi edellyttää selkeyttä sekä maakaasun kysyntä- että kustannusennusteiden osalta. Sallittua tuottoa koskevan läpinäkyvyyden pitäisi helpottaa kustannusennusteita. Sääntelyviranomaisten olisi erityisesti annettava säännöllisesti tietoja menetelmästä, jota käytetään siirtoverkonhaltijoiden tulojen, niiden sääntelyviranomaisen määrittämän pääomapohjan arvon ja arvonaleneman, toimintamenojen arvon, siirtoverkonhaltijoihin sovellettavien pääomakustannusten sekä sovellettujen kannustimien ja palkkioiden laskemiseen, samoin kuin siirtotariffien pitkän aikavälin kehityksestä niiden muutosten perusteella, joita on odotettavissa siirtoverkonhaltijoiden sallitun tuoton tai tavoitetuoton ja maakaasun kysynnän osalta. Jotta voidaan varmistaa, että siirtoverkonhaltijoiden tehokkuutta koskevan läpinäkyvän ja toistettavan vertailututkimuksen edellyttämien tietojen keruuta ja tulkintaa koordinoidaan asianmukaisesti, ACERin olisi pidettävä yllä yhteyksiä siirtoverkonhaltijoihin ja Kaasu-ENTSOon.

- (40) Siirtoverkonhaltijoiden kustannukset ovat pääasiassa kiinteitä kustannuksia. Niiden liiketoimintamalli ja nykyiset kansalliset sääntelypuitteet perustuvat oletukseen niiden verkkojen pitkäaikaisesta käytöstä, mikä merkitsee pitkiä poistoaikoja: 30–60 vuotta. Energiasiirtymän yhteydessä sääntelyviranomaisten olisi sen vuoksi voitava ennakoida maakaasun kysynnän vähenemistä, jotta sääntelyjärjestelyjä voidaan muuttaa ajoissa ja estää tilanne, jossa siirtoverkonhaltijoiden kustannusten kattaminen tariffeilla uhkaisi kuluttajien kannalta maakaasun kohtuuhintaisuutta kiinteiden kustannusten kasvaessa suhteessa maakaasun kysyntään. Tarvittaessa voitaisiin esimerkiksi muuttaa siirtotoimintaan liittyvien omaisuuserien poistomenetelmää tai korvausta.
- (41) Olisi lisättävä siirtoverkonhaltijoiden sallitun tuoton tai tavoitetuoton läpinäkyvyyttä, jotta verkonkäyttäjät voivat tehdä vertailuanalyyseja ja arvioita. Läpinäkyvyyttä olisi myös lisättävä, jotta voidaan helpottaa rajatylittävää yhteistyötä ja siirtoverkonhaltijoiden välisten korvausmekanismien käyttöönottoa joko alueellista yhdentymistä varten tai tässä asetuksessa säädettyjen uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun tariffialennusten täytäntöönpanemiseksi.

- (42) Jotta uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun tuotannossa voitaisiin hyödyntää taloudellisinta sijaintia, verkonkäyttäjien olisi saatava alennuksia kapasiteettiperusteisista tariffeista. Tällaisiin alennuksiin voisivat sisältyä alennus uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun tuotantolaitoksista tapahtuvasta verkkoon syöttämisestä, alennus maakaasuvarastojen syöttö- ja ottokohtien tariffeista sekä alennus rajatylittävistä tariffeista jäsenvaltioiden välisissä yhteenliittäntäpisteissä. Sääntelyviranomaisten olisi voitava päättää, etteivät ne tietyissä tilanteissa sovello alennuksia kyseisiin tariffeihin. Jos muiden kuin rajatylittävien alennusten arvo muuttuu, sääntelyviranomaisen olisi tasapainotettava verkonkäyttäjien ja verkonhaltijoiden väliset edut ottaen huomioon vakaat rahoituspuitteet, jotka on suunniteltu erityisesti olemassa oleville investoinneille, varsinkin uusiutuvan energian tuotantolaitosten osalta. Alennuksen muuttamista koskevat indikaattorit tai ehdot olisi mahdollisuuksien mukaan esitettävä riittävällä tavalla ennen kuin päätös alennuksen muuttamisesta tehdään. Tällainen alennus ei saisi vaikuttaa yleiseen tariffihinnoitteluun, vaan se olisi annettava kyseeseen tulevasta tariffista jälkikäteen. Hyötyäkseen alennuksesta verkonkäyttäjien olisi toimitettava siirtoverkonhaltijalle vaaditut tiedot direktiivin (EU) 2018/2001 31 a artiklassa tarkoitettuun unionin tietokantaan rekisteröidyn kestävyyssertifikaatin perusteella.
- (43) Alennusten soveltamisesta johtuvia tulojen vähennyksiä olisi käsiteltävä yleisinä tulonmenetyksinä, jotka johtuvat esimerkiksi kapasiteetin myynnin vähenemisestä, ja ne olisi katettava tariffien avulla mahdollisimman nopeasti, esimerkiksi korottamalla tiettyjä tariffeja tässä asetuksessa vahvistettujen yleisten sääntöjen mukaisesti.

- (44) Jotta voidaan parantaa maakaasun jakeluverkkojen tehokkuutta unionissa ja varmistaa tiivis yhteistyö siirtoverkonhaltijoiden ja Kaasu-ENTSON kanssa sekä parantaa vedyn jakeluverkkojen tehokkuutta unionissa ja varmistaa tiivis yhteistyö vedyn siirtoverkonhaltijoiden ja ENNOHin kanssa, olisi säädettävä jakeluverkonhaltijoiden eurooppalaisesta elimestä, jäljempänä 'EU DSO -elin'. EU DSO -elimeen olisi kuuluttava myös maakaasun jakeluverkonhaltijoita, ja siihen olisi voitava ottaa mukaan vedyn jakeluverkonhaltijoita. EU DSO -elimen tehtävät olisi määriteltävä täsmällisesti, ja sen työskentelymenetelmillä olisi voitava varmistaa tehokkuus, läpinäkyvyys ja edustavuus unionin jakeluverkonhaltijoiden ja vedyn jakeluverkonhaltijoiden keskuudessa. EU DSO -elimen olisi voitava vapaasti vahvistaa perussääntönsä ja menettelytapasääntönsä ottaen huomioon maakaasu-, vety- ja sähköalojen väliset erot. EU DSO -elimen olisi tarvittaessa tehtävä tiivistä yhteistyötä Kaasu-ENTSON ja ENNOHin kanssa verkkosääntöjen valmistelussa ja täytäntöönpanossa, ja sen olisi pyrittävä antamaan ohjeita muun muassa hajautetun tuotannon ja jakeluverkkojen hallinnointiin liittyvien muiden alojen integroinnista.

- (45) Jakeluverkonhaltijoilla on tärkeä rooli uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun integroimisessa järjestelmään, sillä esimerkiksi biometaanin tuotantokapasiteetista noin puolet on liitetty jakeluverkkoon. Jotta tällainen kaasu saataisiin helpommin mukaan tukkumarkkinoille, jakeluverkkoon liitetyillä tuotantolaitoksilla kaikissa jäsenvaltioissa olisi oltava pääsy virtuaaliseen kauppapaikkaan. Lisäksi jakeluverkonhaltijoiden ja siirtoverkonhaltijoiden olisi tämän asetuksen nojalla toimittava yhdessä, jotta mahdollistetaan vastakkaisvirtaukset jakeluverkosta siirtoverkkoon tai varmistetaan jakeluverkon integrointi vaihtoehtoisilla, vaikutukseltaan vastaavilla keinoilla, joilla helpotetaan uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun integroimista markkinoille.
- (46) Maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismilla sekä vetymarkkinoiden kehittämistä tukevalla mekanismilla voi olla keskeinen rooli unionin energiapolitiikan tavoitteiden, joita ovat markkinoiden läpinäkyvyys, hiilestä irtautuminen, monipuolistaminen ja toimitusvarmuus, saavuttamisessa.
- (47) Maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismilla ja vetymarkkinoiden kehittämistä tukevalla mekanismilla edistetään unionin energiamarkkinoiden yhtenäisyyttä lisäämällä läpinäkyvyyttä ja varmistamalla energialähteiden kysynnän näkyvyys kaikissa jäsenvaltioissa asianomaisten toimittajien osalta.

- (48) Maakaasun kysynnän yhdistäminen voi lisätä kansainvälisiä yhteyksiä maakaasun toimittajiin, niin putkistojen kautta toimitettavan maakaasun kuin nesteytetyn maakaasun osalta, mikä on olennaisen tärkeää, jotta voidaan tukea unionin energiapolitiikan tavoitteiden ja unionin energiamarkkinoiden yhtenäisyyden saavuttamista. Erityisesti paljon tiiviimpi koordinointi jäsenvaltioiden kanssa ja niiden kesken suhteessa kolmansiin maihin maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismin sekä vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin avulla varmistaisi unionin kollektiivisen painoarvon tehokkaamman hyödyntämisen.
- (49) Maakaasun kysynnän yhdistäminen voi edistää hiilestä irtautumista koskevien unionin tavoitteiden saavuttamista siten, että kysynnän yhdistämisen ja tarjousten keräämisen yhteydessä sovelletaan ympäristönormeja. Vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin käynnistäminen voi myös auttaa näiden tavoitteiden saavuttamisessa.
- (50) Tällä asetuksella perustetussa maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismeissa olisi oltava useita vaiheita alkaen siitä, että unioniin sijoittautuneet maakaasualan yritykset tai maakaasua kuluttavat yritykset voisivat yhdistää maakaasun kysyntänsä sellaisen palveluntarjoajan kautta, jonka kanssa komissio on tehnyt sopimuksen. Tämä antaisi maakaasuntoimittajille mahdollisuuden tehdä tarjouksia suurten yhdistettyjen määrien perusteella sen sijaan, että ne tekisivät useita pienempiä tarjouksia niitä yksittäin lähestyville ostajille. Tämän jälkeen palveluntarjoaja keräisi toimitustarjoukset ja täsmäisi ne aiemmin yhdistettyjen maakaasumäärien kanssa. Maakaasun hankintasopimusten neuvottelemisen ja tekemisen kysynnän yhdistämisen jälkeen olisi oltava vapaaehtoista.

- (51) Kysynnän yhdistämisellä voidaan varmistaa, että yrityksillä on kaikissa jäsenvaltioissa tasapuolisempi pääsy uusiin tai täydentäviin maakaasulähteisiin, ja se voi johtaa kilpailukykyisiin sopimusehtoihin maakaasun hankinnassa jäsenvaltioista ja kolmansista maista, mistä on hyötyä loppukäyttäjille. Kysynnän yhdistämisellä olisi edelleen tuettava myös niitä yrityksiä, jotka aiemmin hankkivat maakaasua ainoastaan tai pääasiassa yhdeltä toimittajalta, auttamalla niitä hankkimaan maakaasutoimituksia vaihtoehtoisilta maakaasun toimittajilta tai tuottajilta edullisin ehdoin. Kysynnän yhdistäminen voisi parantaa tällaisten yritysten asemaa nesteytetyn maakaasun maailmanmarkkinoilla.
- (52) Komission olisi varmistettava, että palveluntarjoajat järjestävät tässä asetuksessa säädetyt tehtävänsä ottaen huomioon mekanismin tavoitteet ja maakaasun erityispiirteet. Erityisesti kun palveluntarjoajat jakavat maakaasun toimitustarjouksia kysynnän yhdistämiseen osallistuvien yritysten kesken, palveluntarjoajien olisi sovellettava menetelmiä, jotka eivät johtaisi syrjintään kysynnän yhdistämiseen osallistuvien pienempien ja suurempien osapuolien välillä. Palveluntarjoajien olisi esimerkiksi jaettava maakaasun toimitustarjoukset suhteessa määriin, jotka yksittäiset yritykset ilmoittivat kysynnäkseen. Tämä saattaa olla merkityksellistä, jos tarjonta ei kata riittävällä tavalla maakaasun kysyntää unionin energiamarkkinoilla. Komission olisi täsmennettävä palveluntarjoajien tehtäviin sovellettavat asiaankuuluvat vaatimukset asiaa koskevissa tarjouseritelmissä.

- (53) Komission olisi tehtävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046²² mukaisilla asiaankuuluvilla hankintamenettelyillä sopimus palveluntarjoajien tarvittavista palveluista tämän asetuksen nojalla perustettujen mekanismien täytäntöönpanemiseksi. Jotta voidaan turvata unionin tai jäsenvaltion keskeiset turvallisuusedut tai toimitusvarmuus, palvelut olisi hankittava unioniin sijoittautuneilta palveluntarjoajilta.

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (54) Sopivan palveluntarjoajan olisi huolehdittava maakaasun kysynnän yhdistämisestä. Maakaasun kysynnän yhdistäminen ja yhteishankinnat ovat monimutkainen prosessi, jossa täytyy ottaa huomioon useita tekijöitä, jotka eivät rajoitu vain hintoihin vaan joihin kuuluvat myös määrät, toimituspaikat ja muut parametrit. Kun otetaan huomioon maakaasun kysynnän yhdistämiseen liittyvien palvelujen ja vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin merkitys läpinäkyvyyden, monipuolistamisen, hiilestä irtautumisen ja toimitusvarmuuden kannalta unionissa erityisesti silloin, kun toimitusvarmuustilanne heikkenee, yritysten, joihin sovelletaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 29 artiklan tai SEUT 215 artiklan nojalla hyväksytyjä unionin rajoittavia toimenpiteitä tai jotka ovat tällaisten unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevan luonnollisen henkilön, oikeushenkilön, yhteisön tai elimen suorassa tai välillisessä omistuksessa tai määräysvallassa taikka jotka toimivat niiden puolesta tai johdolla, ei saisi sallia tulevan maakaasun kysynnän yhdistämisen palveluntarjoajaksi tai vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin palveluntarjoajaksi. Komission olisi täsmennettävä palveluntarjoajien tehtäviin sovellettavat vaatimukset tarjouseritelmissä.

- (55) Kysynnän yhdistäminen voi hyödyttää myös teollisuuskuluttajia, jotka käyttävät tuotantoprosesseissaan runsaasti maakaasua, kuten lannoitteiden, teräksen, keramiikan ja lasin tuottajia, antamalla niille mahdollisuuden yhdistää kysyntänsä, tehdä sopimuksia maakaasun ja nesteytetyn maakaasun toimituksista ja jäsentää toimitukset erityistarpeidensa mukaisesti. Kysynnän yhdistämisen järjestämisen prosessissa olisi oltava läpinäkyvät säännöt siitä, miten siihen liitytään, ja sen avoimuus olisi varmistettava.
- (56) Maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismin ja vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin olisi oltava avoin unioniin sijoittautuneille yrityksille sekä energiayhteisön sopimuspuoliin sijoittautuneille yrityksille, kun otetaan huomioon niiden lainsäädännön pitkälle edennyt mukauttaminen unionin energia-alan säännöstöön ja energian sisämarkkinoihin, edellyttäen, että tarvittavat toimenpiteet tai järjestelyt ovat käytössä.
- (57) Jotta voidaan päästä asteittain eroon unionin nykyisestä riippuvuudesta unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien kolmansien maiden yritysten toimittamasta maakaasusta tai vedystä tai välttää uusien riippuvuuksien syntymistä ja jotta voidaan suojella keskeisiä turvallisuusetuja, maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismin ja vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin ei pitäisi olla avoimia yrityksille, joihin sovelletaan SEU 29 artiklan tai SEUT 215 artiklan nojalla hyväksyttyjä unionin rajoittavia toimenpiteitä tai jotka ovat tällaisten unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevan luonnollisen henkilön, oikeushenkilön, yhteisön tai elimen suorassa tai välillisessä omistuksessa tai määräysvallassa taikka jotka toimivat niiden puolesta tai johdolla. Tällaisten yritysten ei tämän vuoksi pitäisi sallia osallistua kumpaankaan mekanismiin etenkin toimittajana tai ostajana.

- (58) Jotta yritykset voisivat osallistua tehokkaasti maakaasun yhteishankintoihin ja tehdä maakaasusopimuksia toimittajien kanssa, ne voivat perustaa konsortioita tai tehdä muunlaista yhteistyötä neuvotellakseen yhdessä tietyistä hankintojen ehdoista, kuten määristä, hankintapaikkojen toimitusehdoista ja ajasta, unionin lainsäädännössä vahvistetuissa rajoissa. Yhteishankintoihin osallistuvien yritysten olisi kuitenkin varmistettava, että suoraan tai välillisesti vaihdettavat tiedot rajoittuvat siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä asetetun tavoitteen saavuttamiseksi. Tämän asetuksen mukaisten yhteishankintojen järjestämisessä ja toteuttamisessa olisi noudatettava unionin kilpailusääntöjä ja erityisesti SEUT 101 ja 102 artiklaa.
- (59) On erittäin tärkeää suojata kaupallisesti arkaluonteiset tiedot, kun tietoja asetetaan komission, ohjausryhmän, koordinoitiryhmien, asiantuntijaryhmien tai palveluntarjoajien saataville. Sen vuoksi komission olisi sovellettava tehokkaita välineitä näiden tietojen suojaamiseksi luvattomalta pääsylvä ja kyberturvallisuusriskeiltä. Henkilötietoja, joita saatetaan käsitellä maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismin ja vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin osana, olisi käsiteltävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2016/679²³ ja (EU) 2018/1725²⁴ mukaisesti.

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (60) Venäjän helmikuusta 2022 lähtien Ukrainaa vastaan käymä provosoimaton ja perusteeton sota, jota Valko-Venäjä tukee, sekä myöhemmin alkanut maakaasutoimitusten vähentämisen käyttö aseena ja markkinoiden manipulointi maakaasuvirtoihin kohdistettavien tahallisten häiriöiden kautta ovat paljastaneet unionissa ja sen jäsenvaltioissa haavoittuvuuksia ja riippuvuuksia, jotka voivat selvästi vaikuttaa suoraan ja vakavasti niiden keskeisiin turvallisuusetuihin ja energian toimitusvarmuuteen. Samaan aikaan vaihtoehtoiset kaasuntoimituslähteet nesteytetyn maakaasun maailmanlaajuisilla markkinoilla lisääntyivät vain vähän vuosina 2022 ja 2023. Merkittävää uutta nesteytetyn maakaasun nesteytyskapasiteettia saataneen käyttöön vasta vuoden 2025 aikana. Sen vuoksi maailmanlaajuiset maakaasumarkkinat ovat edelleen hyvin kireät, ja niiden odotetaan pysyvän kireinä tietyn ajan, mikä johtaa siihen, että unionin ja sen jäsenvaltioiden tilanne on jatkossakin haavoittuva. Tämän vuoksi on aiheellista toteuttaa toimenpiteitä, joilla puututaan tähän jatkuvaan haavoittuvuuteen.

- (61) Maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismi on tärkeä väline, jolla organisoidaan maakaasutoimitusten monipuolistaminen ja päästään asteittain eroon riippuvuudesta Venäjän maakaasusta monissa jäsenvaltioissa 8 päivänä maaliskuuta 2022 annetun komission tiedonannon ”REPowerEU: Kohtuuhintaisempaa, varmempaa ja kestävämpää energiaa koskevat yhteiset eurooppalaiset toimet”, jäljempänä ’REPowerEU-suunnitelma’, mukaisesti. Jotta voidaan suojata unionin tai jonkin jäsenvaltion keskeiset turvallisuusedut, turvata toimitusvarmuus ja mahdollistaa tehokas ja nopea asteittainen eroon pääsy maakaasuriippuvuudesta, Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjältä peräisin olevia maakaasutoimituksia ja nesteytetyn maakaasun toimituksia Venäjän federaatiossa tai Valko-Venäjällä sijaitsevista nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksista ei pitäisi tarjota maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismin kautta 31 päivään joulukuuta 2025 saakka. Kyseisen päivämäärän jälkeen komission olisi voitava päättää sulkea tilapäisesti pois Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjältä peräisin olevat maakaasutoimitukset tai Venäjän federaatiossa tai Valko-Venäjällä sijaitsevista nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksista peräisin olevat nesteytetyn maakaasun toimitukset enintään yhden vuoden ajaksi, ja poissulkeminen voidaan uusina perustelluissa tapauksissa, jos se on tarpeen unionin tai jonkin jäsenvaltion keskeisten turvallisuusetujen tai toimitusvarmuuden suojaamiseksi. Tällaiset rajoitukset eivät saisi aiheuttomasti häiritä maakaasun sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja jäsenvaltioiden välisiä maakaasun rajat ylittäviä virtauksia eivätkä heikentää unionin tai jonkin jäsenvaltion toimitusvarmuutta, niissä olisi noudatettava energiayhteisvastuun periaatetta, ja ne olisi toteutettava niiden oikeuksien ja velvoitteiden mukaisesti, joita unionilla ja jäsenvaltioilla on suhteessa kolmansiiin maihin.

- (62) Komission olisi toteutettava asianmukaiset käytettävissä olevat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjältä peräisin olevien maakaasutoimitusten ja nesteytetyn maakaasun toimitusten ja Venäjän federaatiossa tai Valko-Venäjällä sijaitsevista nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksista peräisin olevan nesteytetyn maakaasun toimitusten jättäminen maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismin ulkopuolelle on tehokasta. Tältä osin komission olisi pyydettävä asianomaista palveluntarjoajaa tekemään tarvittavat tarkastukset. Nämä tarkastukset voidaan toteuttaa esimerkiksi pyytämällä maakaasun toimittajia tai tuottajia, jotka osallistuvat maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin, toimittamaan asiaankuuluvat lähetysasiakirjat toimituksia toteuttaessaan, jos se on teknisesti mahdollista. Lisäksi maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin osallistuvilta olisi pyydettävä takeet siitä, että ne noudattavat velvoitettaan olla tarjoamatta tai toimittamatta Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjältä peräisin olevaa maakaasua tai Venäjän federaatiossa tai Valko-Venäjällä sijaitsevista nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksista peräisin olevaa nesteytettyä maakaasua soveltuvien osien.
- (63) Jäsenvaltioiden ja komission edustajista koostuvan ohjausryhmän olisi avustettava komissiota, jotta voidaan helpottaa maakaasun kysynnän yhdistämiseen liittyvää koordinoitua ja tietojenvaihtoa. Jäsenvaltioiden osallistumisen olisi oltava vapaaehtoista, ja se määräytyy erityisesti ohjausryhmän kokousten asialistan mukaan.

- (64) Vety on energiankantaja, jolla on laatunsa, kuljetusvälineidensä ja kysyntämalliensa osalta erilaiset ominaisuudet kuin maakaasulla. Uusiutuvan ja vähähiilisen vedyn tuotannon kustannusten ja vähemmän kestävien vaihtoehtojen markkinahinnan välillä on lisäksi edelleen merkittävä ero, mikä saattaa edellyttää julkisia toimia kannustimien tarjoamiseksi siihen saakka, että elektrolyysilaitteet ja muut asiaankuuluvat vetyteknologiat ja tuotantopanokset ovat riittävän kilpailukykyisiä.
- (65) Unionilla on kuitenkin vahva uusiutuvan ja vähähiilisen vedyn tuotantopotentiaali. Komissio käynnisti tältä osin Euroopan vetypankki -aloitteen maaliskuussa 2023. Euroopan vetypankki -aloitteessa kuvataan useita toimia, joilla komissio helpottaa unionin vetymarkkinoiden perustamista, mahdollistaa toimituksia luotettavilta kansainvälisiltä kumppaneilta sekä kerää ja levittää tietoa unionin vetymarkkinoiden kehityksestä ja vetyhankkeiden rahoituksesta. Nämä toimet toteutetaan asiaa koskevien voimassa olevien lainsäädännöllisten välineiden, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY²⁵, puitteissa. Euroopan vetypankin puitteissa vetyyn sovellettavissa vapaaehtoisissa välineissä, erityisesti vetymarkkinoiden kehittämistä tukevassa mekanismissa, olisi keskityttävä unionin vedyntuotannon laajentamisen ja markkinoiden kehittämisen nopeuttamiseen muun muassa lisäämällä vedyn kysynnän, tarjonnan, virtojen ja hintojen läpinäkyvyyttä ja toimimalla koordinoitiroolissa, liittämällä tuottajia ja kuluttajia yhteen ja helpottamalla yhdistämistä olemassa oleviin rahoitusvälineisiin.

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).

- (66) Euroopan vetypankin puitteissa tehtävän työn yhteydessä komission olisi voitava perustaa mekanismi, jolla tuetaan vetymarkkinoiden kehittämistä keskittyen unionissa tapahtuvaan tuotantoon. Kun otetaan huomioon vedyn ja vetymarkkinoiden ominaispiirteet, kyseinen mekanismi olisi perustettava rajoitetuksi ajaksi, jotta voidaan määrittää tehokkaimmat välineet vedyn kysynnän ja tarjonnan määrittämiseksi unionissa ja tarkastella parhaita mahdollisia markkina- ja infrastruktuurijärjestelyjä.
- (67) Toimittajien ja ostajien tiedonsaannin vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin yhteydessä olisi edellytettävä asianomaisten yritysten suostumusta ja unionin kilpailulainsäädännön noudattamista.
- (68) Komission olisi itse voitava panna täytäntöön vetymarkkinoiden kehittämistä tukeva mekanismi tai sen olisi voitava tehdä niin asianomaisten palveluntarjoajien avulla. Jos komissio päättää panna mekanismin täytäntöön palveluntarjoajan avulla, olisi sovellettava tämän asetuksen säännöksiä, jotka koskevat palveluntarjoajien kanssa tehtäviä sopimuksia, palveluntarjoajien valintaperusteita ja palveluntarjoajien tehtäviä.

- (69) Vetymarkkinoiden kehittämistä tukeva mekanismi voisi koostua välineistä, joilla käsitellään läpinäkyvyyttä, markkinoiden kehittämisen näkyvyyttä ja vapaaehtoista kysynnän arviointia. Mekanismi olisi pantava täytäntöön Euroopan vetypankin puitteissa. Euroopan vetypankin olisi koordinoitava tietoja vedyn tarjonnasta, kysynnästä, virroista ja hinnoista, jotta voidaan vahvistaa luottamusta kehittyviin vetymarkkinoihin ja lisätä kysynnän näkyvyyttä vedyn tuottajien ja ostajien kannalta. Vetymarkkinoiden kehittämistä tukevassa mekanismissa olisi otettava huomioon vetymarkkinoiden kypsyys ja likviditeetti sekä infrastruktuurin saatavuus.
- (70) Jos komissio perustaa koordinoitiryhmän vetymarkkinoiden kehittämistä tukevaan mekanismiin liittyviä asioita varten, tällainen koordinoitiryhmä olisi osoitettava nimenomaisesti vedylle.

- (71) Unionin toimet, joilla pyritään pääsemään asteittain eroon nykyisestä riippuvuudesta Venäjän federaatiosta peräisin olevista maakaasutoimituksista ja välttämään uusien riippuvuuksien syntymistä niistä sekä suojaamaan unionin ja jäsenvaltioiden keskeisiä turvallisuusetuja, olisi otettava huomioon myös vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin yhteydessä myös sen vuoksi, että Venäjän federaatio on käyttänyt energiatoimituksia aseena, mikä on ilmennyt maakaasutoimitusten vähentämisenä ja maakaasuvirtojen häiriöinä. Komissiolla olisi sen vuoksi oltava mahdollisuus päättää rajoittaa toimintaa, joka liittyy Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjältä peräisin olevia vetytoimituksia koskevien tarjousten arviointiin vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin puitteissa, antamalla täytäntöönpanopäätös. Tällainen päätös olisi tehtävä vain silloin, kun se on tarpeen unionin ja jäsenvaltioiden keskeisten turvallisuusetujen suojaamiseksi, ja sen olisi perustuttava samoihin periaatteisiin, joita sovelletaan osallistumiseen maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin, mutta sitä olisi mukautettava vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin kautta toteutettuihin toimiin. Erityisesti tällaisen päätöksen hyväksymisen ja ennakoarvioinnin aikataulua olisi mukautettava mekanismin toiminnan suunnitellun käynnistämisen mukaisesti.

- (72) Ennen vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin voimassaolon päättymistä ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2029 komission olisi annettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomus, jossa arvioidaan kyseisen mekanismin toimintaa ja erityisesti sitä, miten se on edistänyt unionin vetymarkkinoiden kehittämistä. Komission olisi voitava esittää tällaisen arvioinnin perusteella lainsäädäntöehdotus vapaaehtoisen vedyn kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismin kehittämisestä.
- (73) Kun yhä suurempia määriä uusiutuvaa kaasua ja vähähiilistä kaasua integroidaan unionin maakaasuverkkoon, unionissa siirrettävän ja kulutettavan maakaasun laatu muuttuu. Jotta voidaan turvata maakaasun esteetön virtaus yli rajojen, ylläpitää markkinoiden yhteentoimivuutta ja mahdollistaa niiden yhdentyminen, on tarpeen lisätä kaasun laatua ja sen hallinnointikustannuksia koskevaa läpinäkyvyyttä, säätää yhdenmukaistetusta lähestymistavasta sääntelyviranomaisten ja verkonhaltijoiden rooleihin ja velvollisuuksiin sekä vahvistaa rajatylittävää koordinoitua. Samalla kun varmistetaan yhdenmukainen lähestymistapa kaasun laatuun rajat ylittävissä yhteenliitäntäpisteissä, jäsenvaltioilla olisi säilyttävä joustavuus kaasun laatustandardien soveltamisessa kansallisissa maakaasuverkoissaan.

- (74) Vedyn sekoittamisen maakaasuverkkoon olisi oltava viimeinen keino, sillä se vähentää vedyn arvoa ja on tehottomampaa kuin vedyn käyttö sen puhtaassa muodossa. Se vaikuttaa myös maakaasuinfrastruktuurin toimintaan, loppukäyttäjäsovelluksiin ja rajat ylittävien järjestelmien yhteentoimivuuteen. Sen vuoksi olisi asetettava etusijalle vedyn tuotanto ja käyttö sen puhtaassa muodossa ja sen kuljetus erityisessä vetyjärjestelmässä. Olisi pyrittävä kaikin tavoin välttämään vedyn käyttöä silloin, kun kyseiselle käyttötavalle on olemassa energiatehokkaampia vaihtoehtoja. Jäsenvaltioiden oikeus päättää, soveltavatko ne vedyn sekoittamista kansallisiin maakaasuverkkoihinsa, olisi säilytettävä. Markkinoiden segmentoitumisen riskiä rajoittaisi vedyn maakaasuverkkoon sekoittamista koskeva unionin laajuinen yhdenmukaistettu yläraja jäsenvaltioiden välisissä rajat ylittävissä yhteenliitännäspisteissä, jolloin siirtoverkonhaltijoiden olisi hyväksyttävä maakaasu, johon on sekoitettu ylärajaa vähemmän vetyä. Vierekkäisten siirtoverkkojen olisi voitava vapaasti sopia korkeammista tai matalammista vedyn sekoitustasoista rajat ylittävissä yhteenliitännäspisteissä. Tällaisia sopimuksia harkitessaan jäsenvaltioiden olisi kuultava muita jäsenvaltioita, joihin toimenpide todennäköisesti vaikuttaa, ja otettava huomioon tilanne kyseisissä jäsenvaltioissa.

- (75) Siirtoverkonhaltijoiden välinen vahva rajatylittävä koordinointi- ja riitojenratkaisuprosessi kaasun laadun, myös biometaanin ja vetyseosten, osalta on olennaisen tärkeä, jotta voidaan helpottaa maakaasun tehokasta siirtoa unionin maakaasuverkoissa ja siten siirtyä kohti sisämarkkinoiden tiiviimpää yhdentymistä. Kaasun laatuparametreja, mukaan lukien bruttolämpöarvo, Wobben indeksi ja happipitoisuus, sekä vetyseoksia ja niiden kehittymistä ajan mittaan koskevilla tehostetuilla läpinäkyvyysvaatimuksilla yhdistettyinä seuranta- ja raportointivelvoitteisiin olisi edistettävä avointen ja tehokkaiden maakaasun sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa.
- (76) Jäsenvaltioiden olisi voitava käyttää edelleen kaasun laatua koskevia alkuperäisiä eritelmiään, jos niiden sääntelyviranomaiset tai ACER päättävät pitää voimassa vedyn sekoitustasojen tai -käytäntöjen eroista johtuvia rajatylittäviä rajoituksia. Mahdollisuus pitää voimassa tällaisia rajatylittäviä rajoituksia on erityisen tärkeä jäsenvaltioissa, joissa on vain yksi yhteenliitäntäpiste tai joihin maakaasumäärät tulevat pääasiassa vain yhden yhteenliitäntäpisteen kautta. Jotta voitaisiin varmistaa esteettömät rajat ylittävät virtaukset ja säilyttää energian sisämarkkinoiden eheys, asiaankuuluvilla sääntelyviranomaisilla ja ACERilla olisi tarvittaessa oltava valtuudet käynnistää uudelleen yhteinen riitojenratkaisuprosessi milloin tahansa, jotta voidaan ottaa huomioon maakaasumarkkinoilla ja -teknologioissa tapahtunut kehitys.

- (77) Maakaasuverkon yhteentoimivuutta ja tiedonvaihtoa koskevat säännöt, jotka vahvistetaan komission asetuksessa (EU) 2015/703²⁶, ovat olennaisen tärkeitä, erityisesti yhteenliittämistopimusten osalta, mukaan lukien säännöt seuraavista: virtauksensääntö, maakaasumäärien ja maakaasun laadun mittausperiaatteet, täsmäytysprosessi ja maakaasumäärien jakaminen sekä viestintämenettelyt poikkeuksellisissa olosuhteissa; yhteiset yksiköt, kaasun laatu, mukaan lukien kaasun laatueroista ja hajustamiskäytäntöjen eroista johtuvien rajatylittävän kaupan rajoitusten hallinta, kaasun laadun lyhyt- ja pitkäaikaisseuranta ja tietojen antaminen; tiedonvaihto ja kaasun laatua koskeva raportointi; läpinäkyvyys, viestintä, tietojen antaminen ja yhteistyö asiaankuuluvien markkinaosapuolten välillä.
- (78) Jotta voidaan varmistaa unionin vetyverkon optimaalinen hallinta sekä mahdollistaa kaupankäynti vedyllä ja vedyn toimittaminen unionissa yli rajojen, olisi perustettava ENNOH. ENNOHin tehtävät olisi suoritettava unionin kilpailusääntöjen mukaisesti. ENNOHin tehtävät olisi määriteltävä täsmällisesti, ja sen työskentelymenetelmillä olisi voitava varmistaa tehokkuus, läpinäkyvyys ja ENNOHin edustava luonne. Kaasu-ENTSO ja ENNOH voivat tarvittaessa laatia yhdessä monialaisia kysymyksiä koskevia verkkosääntöjä.

²⁶ Komission asetus (EU) 2015/703, annettu 30 päivänä huhtikuuta 2015, yhteentoimivuuteen ja tiedonvaihtoon liittyviä sääntöjä koskevan verkkosäännön vahvistamisesta (EUVL L 113, 1.5.2015, s. 13).

- (79) Sen varmistamiseksi, että kaikki vedyn siirtoverkkoja kehittämässä olevat jäsenvaltiot ovat edustettuina ENNOHissa, niiden olisi tässä asetuksessa vahvistetusta ENNOHin jäsenyyttä koskevasta yleisestä säännöstä poiketen voitava nimetä ENNOHin jäseneksi yksi vedyn siirtoverkonhaltija, johon sovelletaan poikkeusta direktiivin (EU) 2024/...⁺ 68 artiklasta, edellyttäen, että kyseinen vedyn siirtoverkonhaltija on sijoittautunut jäsenvaltioon, jossa mikään muu vedyn siirtoverkonhaltija ei ole ENNOHin jäsen. Jäsenvaltioiden, joilla ei vielä ole erityistä vedyn siirtoverkonhaltijaa mutta jotka aikovat kehittää vedyn siirtoverkkoa yhdennettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmiansa mukaisesti, olisi voitava nimetä yksikkö ENNOHin liitännäiskumppaniksi, jolle tiedotetaan ENNOHin tekemästä työstä ja joka näin ollen voi osallistua yleiskokouksiin, hallituksen ja komiteoiden kokouksiin ja työryhmiin, kunnes niiden vetyverkonhaltijoista tulee ENNOHin jäseniä. Jäsenvaltiot voivat valtuuttaa tätä varten edustajan vetyasioihin erikoistuneesta kansallisesta järjestöstä.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- (80) Unionin vetyverkon kehittämisen läpinäkyvyyden varmistamiseksi ENNOHin olisi laadittava, julkaistava ja säännöllisesti päivitettävä ei-sitova vetyä koskeva unionin laajuinen verkon kymmenvuotinen kehittämissuunnitelma, jäljempänä 'vetyä koskeva unionin laajuinen verkon kehittämissuunnitelma', joka on kohdennettu kehittyvien vetymarkkinoiden tarpeisiin. Vetyä koskevaan unionin laajuiseen verkon kehittämissuunnitelmaan olisi sisällytettävä toteuttamiskelpoiset vedynsiirtoverkot ja tarvittavat yhteenliitännät, jotka ovat tärkeitä kaupalliselta kannalta. ENNOHin olisi osallistuttava energiajärjestelmän laajuisen kustannus-hyötyanalyysin kehittämiseen – mukaan lukien yhteenliitetty energiamarkkina- ja verkkomalli, joka käsittää sähkön, maakaasun ja vedyn siirtoinfrastruktuurin sekä varastoinnin, nesteytetyn maakaasun ja elektrolyysilaitteet – sekä kymmenvuotisia verkon kehittämissuunnitelmia koskevien skenaarioiden ja infrastruktuuripuutteiden tunnistamista koskevan kertomuksen laatimiseen, joista säädetään asetuksen (EU) 2022/869 11, 12 ja 13 artiklassa yhteistä etua koskevien hankkeiden ja keskinäistä etua koskevien hankkeiden unionin luetteloiden laatimiseksi. Tätä varten ENNOHin olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston, jäljempänä 'Sähkö-ENTSO', ja Kaasu-ENTSON kanssa energiajärjestelmän integroinnin helpottamiseksi.

- (81) Energiajärjestelmän integroinnin helpottamiseksi, synergioiden hyödyntämiseksi ja järjestelmän yleisen tehokkuuden tukemiseksi ENNOHin, Sähkö-ENTSON ja Kaasu-ENTSON olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä unionin tason integroidun verkon suunnittelussa. Tämän yhteistyön olisi katettava sähköä, vetyä ja maakaasua koskevien yhteisten skenaarioiden, infrastruktuuripuutteita koskevien koordinoitujen kertomusten, energiajärjestelmän laajuisen kustannus-hyötyanalyysin johdonmukaisten menetelmien luonnosten ja integroidun mallin laatiminen asetuksen (EU) 2022/869 11, 12 ja 13 artiklan mukaisesti. Kyseisen yhteistyön tehostamiseksi ENNOHin, Sähkö-ENTSON ja Kaasu-ENTSON olisi perustettava yhteisiä työryhmiä laatimaan näitä tuotoksia. Kaasu-ENTSON olisi laadittava 1 päivään tammikuuta 2027 ulottuvan siirtymäkauden aikana vuoden 2026 vetyä koskeva unionin laajuinen verkon kehittämissuunnitelma. Tätä varten Kaasu-ENTSON olisi otettava täysimääräisesti mukaan vedyn siirtoverkonhaltijat ja ENNOH heti, kun ENNOH on perustettu. Vuoden 2026 vetyä koskevan unionin laajuisen verkon kehittämissuunnitelman olisi koostuttava kahdesta erillisestä luvusta, joista toinen koskee vetyä ja toinen maakaasua. ENNOHin olisi laadittava vuoden 2028 vetyä koskeva unionin laajuinen verkon kehittämissuunnitelma tämän asetuksen mukaisen unionin tason integroidun verkon suunnittelun mukaisesti.
- (82) ENNOHin suorittamat tehtävät koskevat kaikkien markkinaosapuolten etuja. Sen vuoksi toimiva kuulemisprosessi on olennaisen tärkeä. Kaiken kaikkiaan ENNOHin olisi pyrittävä saamaan kokemusta infrastruktuurin suunnittelusta, kehittämisestä ja toiminnasta yhteistyössä muiden asiaankuuluvien markkinaosapuolten ja niiden yhteenliittymien kanssa sekä hyödynnettävä tätä kokemusta ja otettava se osaksi työskentelyään.

- (83) Koska nopeampi edistyminen voisi olla saavutettavissa alueellisilla toimilla, vedyn siirtoverkonhaltijoiden olisi perustettava yleisen yhteistyörakenteen puitteissa alueellisia rakenteita sekä varmistettava, että alueellisilla toimilla saavutettavat tulokset sopivat yhteen verkkosääntöjen ja vetyä koskevien unionin laajuisten verkon kehittämissuunnitelmien kanssa. Jäsenvaltioiden olisi edistettävä yhteistyötä ja seurattava verkon tehokkuutta aluetasolla.
- (84) Läpinäkyvyysvaatimukset ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että markkinaosapuolten keskuudessa voi syntyä luottamusta unionin kehittyviin vetymarkkinoihin. Vetyjärjestelmän fyysistä tilaa ja toimintaa koskevien tietojen olisi oltava tasavertaisesti kaikkien markkinaosapuolten saatavilla, jotta niillä olisi mahdollisuus arvioida kysynnän ja tarjonnan yleistä tilannetta ja todeta syyt markkinahintojen kehittymiselle. Tiedot olisi aina julkistettava mielekkäällä, helposti saatavilla olevalla ja syrjimättömällä tavalla.
- (85) ENNOHin olisi perustettava keskitetty verkkopohjainen alusta, jonka avulla voidaan asettaa saataville kaikki tiedot, joita markkinaosapuolet tarvitsevat saadakseen tosiasiallisesti pääsyn vetyverkkoon.
- (86) Vetyverkkoihin pääsyä koskevilla edellytyksillä olisi vetymarkkinoiden kehityksen alkuvaiheessa varmistettava tehokas toiminta, syrjimättömyys ja läpinäkyvyys vetyverkon käyttäjille säilyttäen samalla riittävä joustavuus vetyverkonhaltijoille. Kapasiteettisopimusten enimmäiskeston rajoittamisella olisi vähennettävä sopimusperusteisen siirtorajoituksen ja kapasiteetin hamstrauksen riskiä.

- (87) Tässä asetuksessa olisi vahvistettava yleiset edellytykset kolmansien osapuolten pääsulle vetyvarastoihin ja vetyterminaaleihin, jotta vetyverkon käyttäjille voidaan varmistaa syrjimätön pääsy ja läpinäkyvyys.
- (88) Vetyverkonhaltijoiden olisi tehtävä yhteistyötä laatiakseen verkkosääntöjä läpinäkyvän ja syrjimättömän vetyverkkoihin pääsyn tarjoamiseksi ja hallinnoimiseksi yli rajojen sekä vetyverkon koordinoitun kehittämisen varmistamiseksi unionissa, mukaan lukien yhteenliittämiskapasiteetin luominen. Komission olisi laadittava ensimmäinen prioriteettiluettelo vetyä koskevien verkkosääntöjen laatimiseen sisällytettävien alueiden määrittämiseksi vuoden kuluttua ENNOHin perustamisesta tämän asetuksen mukaisesti. Verkkosääntöjen olisi oltava yhdenmukaisia ACERin laatimien puiteohjeiden kanssa. ACERin olisi osallistuttava verkkosääntöluonnosten toiseikkoihin perustuvaan arviointiin, esimerkiksi sen arviointiin, ovatko ne puiteohjeiden mukaisia, ja sen olisi voitava suositella komissiolle niiden hyväksymistä. ACERin olisi arvioitava verkkosääntöjä koskevia muutosehdotuksia, ja sen olisi voitava suositella komissiolle niiden hyväksymistä. Vetyverkonhaltijoiden olisi käytettävä vetyverkkojaan näiden verkkosääntöjen mukaisesti.
- (89) ENNOHin laatimilla verkkosäännöillä ei ole tarkoitus korvata niitä tarvittavia kansallisia verkkosääntöjä, jotka koskevat muita kuin rajatylittäviä kysymyksiä.

- (90) Unionissa siirrettävän ja kulutettavan vedyn laatu voi vaihdella sen tuotantoteknologian ja siirtotapojen mukaan. Siksi unionin tasolla yhdenmukaistetun lähestymistavan vedyn laadunhallintaan rajat ylittävissä yhdysputkissa olisi mahdollistettava vetyvirtaukset yli rajojen ja markkinoiden yhdentyminen.
- (91) Jos sääntelyviranomaisen katsoo sen olevan tarpeellista, vedyn siirtoverkonhaltijat voisivat olla vastuussa vedyn laadunhallinnasta verkoissaan sovellettavien vedyn laatustandardien puitteissa siten, että varmistetaan vedyn luotettava ja vakaa laatu loppukuluttajille.
- (92) Vedyn siirtoverkonhaltijoiden välinen vahva rajatylittävä koordinointi- ja riitojenratkaisuprosessi on olennaisen tärkeä, jotta voidaan helpottaa vedyn tehokasta siirtoa unionin vedyn siirtoverkoissa ja siten siirtyä kohti sisämarkkinoiden tiiviimpää yhdentymistä. Vedyn laatuparametreja ja niiden kehittymistä ajan mittaan koskevilla tehostetuilla läpinäkyvyysvaatimuksilla yhdistettyinä seuranta- ja raportointivelvoitteisiin olisi edistettävä avointen ja tehokkaiden vedyn sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa.

- (93) Tämän asetuksen muiden kuin keskeisten osien muuttamiseksi tai tämän asetuksen täydentämiseksi tiettyjen markkinoiden yhdentymisen kannalta perustavanlaatuisten erityisalojen muiden kuin keskeisten osien osalta komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä SEUT 290 artiklan mukaisesti siltä osin kuin on kyse sellaisten suuntaviivojen vahvistamisesta, joissa kuvataan yksityiskohtaisesti menettely, jota siirtoverkonhaltijoiden tai vedyn siirtoverkonhaltijoiden olisi noudatettava, alennuksen tasojen muuttamisesta siirtoverkonhaltijoiden tulojen rakenteellisen epätasapainon lieventämiseksi, kunkin alueellisen yhteistyörakenteen kattaman maantieteellisen alueen määrittelemisestä ottaen huomioon olemassa olevat alueelliset yhteistyörakenteet, maakaasua ja vetyä koskevien verkkosääntöjen ja suuntaviivojen vahvistamisesta, liitteessä vahvistettujen suuntaviivojen muuttamisesta sekä uutta maakaasu- ja vetyinfrastruktuuria koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa²⁷ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle olisi toimitettava kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla olisi oltava järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

²⁷ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (94) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa SEUT 291 artiklan mukaisesti. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011²⁸ mukaisesti.
- (95) Verkkosääntöjä ja suuntaviivoja olisi sovellettava kaikkiin unionissa sijaitseviin kolmansiin maihin yhteydessä oleviin syöttö- ja ottokohtiin. Erityiset olosuhteet, kuten olemassa olevat pitkäaikaiset sopimusjärjestelyt tai oikeudelliset vaikeudet riitojenratkaisumenettelyn perustamisessa kolmansiin maihin sijoittautuneiden siirtoverkonhaltijoiden tai maakaasun toimittajien kanssa, voivat estää tehokkaan soveltamisen lyhyellä aikavälillä. Jos se on perusteltua objektiivisista syistä, sääntelyviranomaisten olisi voitava hakea komissiolta poikkeusta sellaisten verkkosääntöjen tai suuntaviivojen tai niiden tiettyjen määräysten soveltamisesta, joita ei voida panna täytäntöön kolmansiin maihin yhteydessä olevissa syöttö- ja ottokohdissa. Tällaisten poikkeusten kestoja olisi rajattava ajallisesti siten, että niitä sovelletaan sen ajanjakson ajan, joka vähintään tarvitaan verkkosääntöjen tai suuntaviivojen soveltamisen nykyisten esteiden poistamiseksi.
- (96) Euroopan vetyverkkojen tehokkaan toiminnan varmistamiseksi vetyverkonhaltijoiden olisi vastattava vedynsiirtoverkon käytöstä, ylläpidosta ja kehittämisestä tiiviissä yhteistyössä muiden vetyverkonhaltijoiden sekä muiden sellaisten verkonhaltijoiden kanssa, joihin niiden verkot on liitetty, myös energiajärjestelmän integroinnin helpottamiseksi.

²⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (97) Sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta on tarpeen, että käytössä on unionin tasolla yhdenmukaistetut standardit. Kun tällaisen standardin viitetiedot on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, sen noudattamisesta olisi seurattava, että oletetaan niiden vastaavien vaatimusten täyttyvän, joista on määrätty tämän asetuksen nojalla hyväksytyssä täytäntöönpanotoimenpiteessä, vaikka myös muut tavat vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi olisi sallittava. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1025/2012²⁹ 10 artiklan mukaisesti komissio voi pyytää eurooppalaisia standardointiorganisaatioita laatimaan teknisiä eritelmiä, eurooppalaisia standardeja ja yhdenmukaistettuja standardeja. Yksi yhdenmukaistettujen standardien päätarkoituksista olisi oltava auttaa verkonhaltijoita soveltamaan tämän asetuksen ja direktiivin (EU) 2024/...⁺ nojalla hyväksytyjä täytäntöönpanotoimenpiteitä.

²⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1025/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, eurooppalaisesta standardoinnista, neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 98/34/EY, 2004/22/EY, 2007/23/EY, 2009/23/EY ja 2009/105/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1673/2006/EY kumoamisesta (EUVL L 316, 14.11.2012, s. 12).

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- (98) Unionin nykyinen standardointikehys, joka perustuu asetukseen (EU) N:o 1025/2012, muodostaa oletusarvoisen kehyksen sellaisten standardien laatimiselle, jotka luovat oletuksen tässä asetuksessa asetettujen tai tämän asetuksen nojalla hyväksytyissä delegoiduissa säädöksissä tai täytäntöönpanosäädöksissä asetettujen olennaisten vaatimusten täyttymisestä. Eurooppalaisten standardien olisi oltava markkinalähtöisiä, ja niissä olisi otettava huomioon yleinen etu sekä toimintapoliittiset tavoitteet, jotka ilmoitetaan selkeästi komission yhdelle tai useammalle eurooppalaiselle standardointiorganisaatiolle esittämässä pyynnössä yhdenmukaistettujen standardien laatimisesta asetetussa määräajassa ja yhteisymmärryksen perusteella. Jos yhdenmukaistettujen standardien asiaankuuluvia viitetietoja ei kuitenkaan ole tai jos standardointiprosessi on pysähdyksissä tai asianmukaisten yhdenmukaistettujen standardien vahvistamisessa on viiveitä, komission olisi voitava vahvistaa delegoiduilla säädöksillä tai täytäntöönpanosäädöksillä tämän asetuksen mukaisille vaatimuksille yhteiset eritelvät edellyttäen, että se näin tehdessään ottaa asianmukaisesti huomioon eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden aseman ja tehtävät. Tätä vaihtoehtoa olisi pidettävä poikkeuksellisenä vararatkaisuna, jolla tuetaan verkonhaltijoita tämän asetuksen ja direktiivin (EU) 2024/...⁺ nojalla hyväksytyissä delegoiduissa säädöksissä tai täytäntöönpanosäädöksissä säädettyjen asiaankuuluvien toimenpiteiden toteuttamisessa. Jos viive yhdenmukaistettujen standardien vahvistamisessa johtuu asianomaisen standardin teknisestä monimutkaisuudesta, komission olisi otettava tämä huomioon ennen kuin se harkitsee yhteisten eritelmien vahvistamista.
- (99) Jotta vedyn loppukäyttäjien laatuvaatimukset voidaan ottaa täysimääräisesti huomioon, teknisissä eritelmissä ja standardeissa, jotka koskevat vedyn laatua vetyverkossa, olisi otettava huomioon jo olemassa olevat standardit, joissa asetetaan tällaisia loppukäyttäjiin liittyviä vaatimuksia, esimerkiksi standardi EN 17124.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- (100) Vedyn siirtoverkonhaltijoiden olisi rakennettava riittävästi rajat ylittävää kapasiteettia vedyn siirtoa varten siten, että voidaan tyydyttää kaikki taloudelliselta kannalta kohtuullinen ja teknisesti toteuttamiskelpoinen tällaisen kapasiteetin kysyntä ja mahdollistaa siten markkinoiden yhdentyminen.
- (101) Vedyn potentiaali energiankantajana ja jäsenvaltioiden mahdollinen vedyllä käytävä kauppa kolmansien maiden kanssa huomioon ottaen on tarpeen selventää, että Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EU) 2017/684³⁰ mukaisia ilmoitusvelvollisuuksia, joita sovelletaan energia-alalla tehtyihin hallitustenvälisiin sopimuksiin, jotka koskevat maakaasua, sovelletaan myös hallitustenvälisiin sopimuksiin, jotka koskevat vetyä, mukaan lukien vety-yhdisteet, kuten ammoniakki ja nestemäiset orgaaniset vedynkantajat. Sen vuoksi kyseistä päätöstä olisi muutettava.

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2017/684, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2017, energia-alalla tehtyjä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisiä hallitustenvälisiä sopimuksia ja ei-sitovia välineitä koskevan tietojenvaihtomekanismin perustamisesta sekä päätöksen N:o 994/2012/EU kumoamisesta (EUVL L 99, 12.4.2017, s. 1).

(102) Investointeja uusiin merkittäviin infrastruktuureihin olisi edistettävä voimakkaasti samalla kun varmistetaan maakaasun ja vedyn sisämarkkinoiden moitteeton toiminta. Jotta infrastruktuurihankkeiden vapauttamisella säännösten soveltamisesta olisi mahdollisimman myönteinen vaikutus kilpailuun ja toimitusvarmuuteen, markkinoiden mielenkiinto olisi selvitettävä hankkeen suunnitteluvaiheessa ja siirtorajoitusten hallintaa koskevat säännöt olisi pantava täytäntöön. Jos infrastruktuuri sijaitsee useamman kuin yhden jäsenvaltion alueella, ACERin olisi viimeisenä keinona käsiteltävä vapautuspyyntö, jotta voidaan ottaa paremmin huomioon vapautuksen rajojen yli ulottuvat vaikutukset sekä helpottaa pyynnön hallinnollista käsittelyä. Lisäksi kun otetaan huomioon näiden sääntöjen noudattamisesta vapautettujen merkittävien uusien infrastruktuurihankkeiden rakentamisen poikkeuksellinen riskiprofiili, yrityksille, joilla on toimitus- ja tuotantointressejä, olisi voitava myöntää tilapäisesti täydellisiä tai osittaisia poikkeuksia eriyttämissääntöjen soveltamisesta kyseisten hankkeiden osalta. Toimitusvarmuuden turvaamiseksi tilapäisten poikkeusten mahdollisuuden olisi erityisesti koskettava unionin alueelle rakennettavia uusia putkistoja, joilla maakaasua kuljetetaan kolmansista maista unioniin. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2003/55/EY³¹ ja 2009/73/EY³² nojalla myönnettyjen vapautusten ja poikkeusten soveltamista olisi jatkettava sen ajan, jolle ne on myönnetty asiaankuuluvalla vapautuksella tai poikkeuksella.

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/55/EY, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2003, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 98/30/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 15.7.2003, s. 57).

³² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94).

- (103) Venäjän Ukrainaan kohdistaman sotilaallisen hyökkäyksen kärjistyminen helmikuusta 2022 lähtien on johtanut kaasuntoimitusten vähenemiseen kyseisestä maasta, ja maakaasun myynnistä saaduilla varoilla on rahoitettu sotaa, jota Venäjä käy unionin rajalla. Erityisesti Venäjältä Valko-Venäjän ja Nord Stream 1 -kaasuputken kautta kulkevat maakaasuvirrat ovat pysähtyneet ja maakaasutoimitukset Ukrainan kautta ovat vähentyneet tasaisesti, mikä on vakavasti vaarantanut energian toimitusvarmuuden koko unionissa. Tällainen maakaasutoimitusten vähentämisen käyttö aseena ja markkinoiden manipulointi maakaasuvirtojen tahallisen häiritsemisen kautta on paljastanut unionissa ja sen jäsenvaltioissa haavoittuvuuksia ja riippuvuuksia, jotka voivat selvästi vaikuttaa suoraan ja vakavasti niiden keskeisiin kansainvälisiin turvallisuusetuihin. Aikaisemmat kokemukset ovat myös osoittaneet, että maakaasua voidaan käyttää aseena energiamarkkinoilla ja sillä voidaan manipuloida niitä, esimerkiksi siten, että maakaasuinfrastruktuurikapasiteettia hamstrataan unionin keskeisten kansainvälisten turvallisuusetujen kustannuksella. Jotta voidaan lieventää tällaisten tapahtumien vaikutuksia sekä nykyisessä tilanteessa että tulevaisuudessa, jäsenvaltioiden olisi poikkeuksellisesti voitava toteuttaa oikeasuhteisia toimenpiteitä rajoittaakseen tilapäisesti yksittäisen verkonkäyttäjän kapasiteettia koskevia etukäteistarjouksia syöttökohdissa ja nesteytetyn maakaasun terminaaleissa Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjältä tulevien toimitusten osalta, jos se on tarpeen jäsenvaltioiden ja unionin keskeisten turvallisuusetujen suojelemiseksi ottaen huomioon myös tarpeen varmistaa toimitusvarmuus unionissa. Tällaisia tilapäisiä toimenpiteitä olisi voitava uusissa perustelluissa tapauksissa.

Tätä mahdollisuutta olisi sovellettava ainoastaan Venäjän federaation ja Valko-Venäjän osalta, jotta jäsenvaltiot voisivat vastata asianmukaisin toimenpitein kaikkiin omiin ja unionin keskeisiin turvallisuusetiin kohdistuviin nykyisestä tilanteesta johtuviin uhkiin, myös vähentämällä asteittain riippuvuuttaan Venäjän fossiilisista polttoaineista muun muassa toteuttamalla varhaisia toimia REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Tällaiset rajoitukset eivät saisi olla ristiriidassa unionin tai jäsenvaltioiden kansainvälisten velvoitteiden kanssa, ja niiden olisi oltava tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen XXI artiklan mukaisia. Ennen tällaisten rajoitusten soveltamista jäsenvaltioiden olisi kuultava komissiota ja, jos rajoitus todennäköisesti vaikuttaa niihin, muita jäsenvaltioita, energiayhteisön sopimuspuolia, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolia sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyttä kuningaskuntaa ja otettava huomioon tilanne kyseisissä jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa, erityisesti toimitusvarmuuden osalta. Jäsenvaltioiden olisi otettava asianmukaisesti huomioon toimenpiteensä mahdolliset vaikutukset muihin jäsenvaltioihin ja erityisesti noudatettava energiayhteisvastuun periaatetta, myös toimitusvarmuuden turvaamiseksi, arvioidessaan suunniteltujen rajoitusten asianmukaisuutta ja soveltamisalaa.

- (104) Euroopan energia-alalla on meneillään uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan ja erittäin tehokkaaseen vähähiiliseen talouteen suuntautuva merkittävä siirtymä, jossa toimitusvarmuus ja kilpailukyky säilytetään turvattuina. Vaikka sähköalan kyberturvallisuus on jo edistynyt rajat ylittävää sähkönsiirtoa koskevan verkkosäännön ansiosta, maakaasualan sektorikohtaiset pakolliset säännöt ovat tarpeen unionin energiajärjestelmän turvaamiseksi.

- (105) Vastauksena syksyllä 2021 havaittuihin merkittäviin ja unionin laajuisiin energian hinnannousuihin ja niiden kielteisiin vaikutuksiin 13 päivänä lokakuuta 2021 annetussa komission tiedonannossa ”Miten vastata energian hintojen nousuun: toiminta- ja tukivälineistö” korostettiin sitä, miten tärkeitä ovat moitteettomasti toimivat energian sisämarkkinat ja toimitusvarmuuden parempi koordinointi yli rajojen tulevien häiriöiden sietokyvyn kannalta. Eurooppa-neuvosto antoi 20 ja 21 päivänä lokakuuta 2021 päätelmät, joissa se kehotti komissiota harkitsemaan pikaisesti toimenpiteitä, joilla parannetaan unionin energiajärjestelmän ja energian sisämarkkinoiden häiriönsietokykyä, mukaan lukien toimenpiteitä toimitusvarmuuden parantamiseksi. Vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan komissio esitti 8 päivänä maaliskuuta 2022 REPowerEU-suunnitelman, jonka avulla pyritään pääsemään asteittain eroon unionin riippuvuudesta Venäjän fossiilisista polttoaineista ja nopeuttamaan siirtymistä puhtaaseen energiaan. Jotta voidaan edistää johdonmukaista ja oikea-aikaista reagointia kyseiseen kriisiin ja mahdollisiin uusiin kriiseihin unionin tasolla, tähän asetukseen ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2017/1938³³ olisi sisällytettävä erityisiä sääntöjä yhteistyön ja häiriönsietokyvyn parantamiseksi, erityisesti sääntöjä yhteisvastuullisuudesta. Asetus (EU) 2017/1938 olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti.

³³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2017/1938, annettu 25 päivänä lokakuuta 2017, toimista kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 994/2010 kumoamisesta (EUVL L 280, 28.10.2017, s. 1).

- (106) Kuten vuosina 2017, 2021 ja 2022 tehdyt unionin laajuiset simulaatiot osoittivat, alueellinen yhteistyö ja yhteisvastuutoimenpiteet ovat olennaisen tärkeitä, jotta voidaan varmistaa unionin häiriönsietokyky siinä tapauksessa, että toimitustilanne heikkenee vakavasti. Hätätilanteessa sovellettavilla yhteisvastuutoimenpiteillä olisi varmistettava toimitukset yhteisvastuulla suojatuille asiakkaille, kuten kotitalouksille, yli rajojen. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet yhteisvastuumekanismia koskevien säännösten täytäntöönpanemiseksi, ja asianomaisten jäsenvaltioiden olisi sovittava teknisistä, oikeudellisista ja rahoitukseen liittyvistä järjestelyistä. Jäsenvaltioiden olisi esitettävä näiden järjestelyjen yksityiskohdat hätäsuunnitelmissaan. Niiden jäsenvaltioiden osalta, joilla ei ole kahdenvälisiä sopimuksia, olisi käytettävä tässä asetuksessa annettavia oletussääntöjä toimivan yhteisvastuullisuuden varmistamiseksi.
- (107) Tällaiset yhteisvastuutoimenpiteet voivat näin ollen johtaa jäsenvaltion velvollisuuteen maksaa korvausta niille, joihin sen toimenpiteet ovat vaikuttaneet. Sen varmistamiseksi, että yhteisvastuuta pyytävän jäsenvaltion yhteisvastuuta tarjoavalle jäsenvaltiolle maksama korvaus on oikeudenmukainen ja kohtuullinen, sääntelyviranomaisilla ja ACERilla olisi oltava riippumattomina viranomaisina valtuudet tarkastaa pyydetyn ja maksetun korvauksen määrä ja tarvittaessa pyytää oikaisua ottaen erityisesti huomioon niiden välillisten kustannusten taso, joita aiheutuu yhteisvastuun tarjoamisesta muiden kuin markkinapohjaisten toimenpiteiden perusteella. Vastikään perustettu välillisesti liitettyjen jäsenvaltioiden välinen yhteistyö käyttäen markkinapohjaisia toimenpiteitä tämän asetuksen nojalla auttaa myös vähentämään mahdollisesti huomattavia kustannuksia, joita voisi aiheutua kalliimpien muiden kuin markkinapohjaisten toimenpiteiden käytöstä.

- (108) Asetukseen (EU) 2017/1938 olisi lisättävä säännöksiä maakaasun vapaaehtoisesta toimituksesta markkinapohjaisten toimenpiteiden avulla välillisesti liitetyille jäsenvaltioille erityisesti sen välttämiseksi, että suoraan verkkoon liitetyt jäsenvaltiot joutuisivat käyttämään muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä, jos toinen jäsenvaltio, joka ei ole suoraan liitetty, voisi toimittaa maakaasumääriä yhteisvastuuta varten markkinapohjaisten toimenpiteiden avulla. Markkinapohjaisten toimenpiteiden vapaaehtoinen luonne ja niistä johtuva maakaasun toimitus eivät vaikuta jäsenvaltioiden velvollisuuteen arvioida ja ilmoittaa hyvissä ajoin, voidaanko markkinapohjaisilla toimenpiteillä toimittaa pyydettyä maakaasua ja miten. Tällaisen mekanismin tarkoituksena on vähentää yhteisvastuun välillisiä ja kokonaiskustannuksia välttämällä turvautumista kalliimpiin muihin kuin markkinapohjaisiin toimenpiteisiin. Välillisesti liitettyjen jäsenvaltioiden välisen yhteisvastuun ansiosta taakka jakautuu useampien jäsenvaltioiden kesken, ja yhteisvastuu helpottaa niiden jäsenvaltioiden pääsyä nesteytetyn maakaasun maailmanlaajuiseen tarjontaan, joilla ei ole nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksia.

- (109) Riskiperusteiseen lähestymistapaan kaasun toimitusvarmuuden arviointiin ja ennaltaehkäisevien ja lieventävien toimenpiteiden käyttöönottoon olisi sisällyttävä skenaarioita, joissa tarkastellaan energiansäästöistä tai energiatehokkuustoimenpiteistä johtuvan maakaasun kysynnän vähenemisen vaikutuksia, myös tämän asetuksen mukaisissa maakaasun toimituksen ja infrastruktuurin häiriöiden skenaarioiden unioninlaajuisissa simulaatioissa. Tarkastelemalla energiansäästö- ja energiatehokkuus-skenaarioita varmistetaan, että unioninlaajuinen simulaatio sekä sitä seuraavat kansalliset ja yhteiset riskinarvioinnit ja ennaltaehkäisevät toimenpiteet ovat tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavia ja yhteensopivia energiatehokkuus etusijalle -periaatteen ja asetuksessa (EU) 2021/1119 vahvistettujen unionin ilmastoneutraaliustavoitteiden kanssa ja että ne edistävät asteittaista eroon pääsyä unionin riippuvuudesta Venäjän fossiilisista polttoaineista. Tämä asetus myös antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden vähentää suojattujen asiakkaiden ei-välttämätöntä kaasunkulutusta maakaasun säästöjen lisäämiseksi erityisesti kriisin aikana.

- (110) Venäjän Ukrainaan kohdistaman sotilaallisen hyökkäyksen aiheuttamat kaasun toimitusvarmuuteen kohdistuvat riskit, joiden vuoksi oli perusteltua muuttaa asetusta (EU) 2017/1938 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2022/1032³⁴, jatkuvat edelleen. Lisäksi olisi otettava huomioon lisäriskit, kuten kriittisten infrastruktuurien muut häiriöt syyskuussa 2022 tapahtuneen Nord Stream -putkien sabotoinnin ja lokakuussa 2023 tapahtuneen Balticconnector-putken vaurioitumisen jälkeen sekä geopoliittisen tilanteen ja uhkaympäristön huononeminen kaasua toimittavilla alueilla esimerkiksi Lähi-idän kriisin vuoksi. Sen vuoksi kertomukseen, jonka komissio toimittaa viimeistään 28 päivänä helmikuuta 2025, on määrä liittää tarvittaessa lainsäädäntöehdotus asetuksen (EU) 2017/1938 muuttamisesta.

³⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2022/1032, annettu 29 päivänä kesäkuuta 2022, asetusten (EU) 2017/1938 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta kaasun varastoinnin osalta (EUVL L 173, 30.6.2022, s. 17).

(111) Tietyt tämän asetuksen säännökset perustuvat kriisitoimenpiteisiin, jotka otettiin käyttöön neuvoston asetuksella (EU) 2022/2576³⁵ ja joilla pyrittiin vastaamaan Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainaa vastaan ja siitä seuranneeseen maakaasun toimituskriisiin. Asetuksella (EU) 2022/2576 puututtiin välittömään ja vakavaan maakaasun toimituskriisiin muun muassa säätämällä poikkeamisesta voimassa olevasta pysyvästä kehyksestä, kun taas tällä asetuksella pyritään tekemään joistakin kriisitoimenpiteistä maakaasumarkkinoiden pysyviä piirteitä. Tämä koskee erityisesti maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismeja, toimenpiteitä nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten ja maakaasuvarastojen käytön tehostamiseksi sekä yhteisvastuuta koskevia lisätoimenpiteitä maakaasuun liittyvässä hätätilanteessa. Näiden maakaasumarkkinoiden pysyvien piirteiden täytäntöönpano vaatii kuitenkin aikaa muun muassa maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen pysyvää mekanismeja varten tarvittavien tarjouskilpailumenettelyjen vuoksi, joita ei saada päätökseen ennen vuoden 2024 loppua. Lisäksi maakaasutoimituksiin liittyvien riskien odotetaan jatkuvan unionissa koko vuoden 2024 ajan. Jotta kyseisiä toimenpiteitä koskeva valmisteluvaihe voitaisiin ottaa riittävästi huomioon ja välttää päällekkäisyyksiä asetuksella (EU) 2022/2576 käyttöön otettujen toimenpiteiden kanssa, tämän asetuksen asiaankuuluvia säännöksiä olisi sovellettava vasta 1 päivästä tammikuuta 2025. Tämän asetuksen säännöksiä, jotka koskevat sellaisen palveluntarjoajan perustamista ja valintaa, joka suorittaa maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismin mukaisia tehtäviä, olisi sovellettava tämän asetuksen voimaantulopäivästä sen varmistamiseksi, että mekanismi on toiminnassa asetuksen (EU) 2022/2576 voimassaolon päättymispäivästä.

³⁵ Neuvoston asetus (EU) 2022/2576, annettu 19 päivänä joulukuuta 2022, yhteisvastuun lisäämisestä kaasuvarastojen paremman koordinoimiseksi, luotettavien viitehintojen ja rajatylittävän kaasukaupan avulla (EUVL L 335, 29.12.2022, s. 1).

- (112) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1227/2011³⁶ ja asetukset (EU) 2019/942 ja (EU) 2022/869 olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti.
- (113) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, joita ovat oikeudenmukaisten sääntöjen antaminen maakaasun siirtoverkkoihin, varastoihin ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksiin pääsyä koskevista edellytyksistä ja maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismeja ja vetymarkkinoiden kehittämistä tukevaa mekanismeja koskevien toimenpiteiden vahvistaminen, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä SEU 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

³⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1227/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta (EUVL L 326, 8.12.2011, s. 1).

I luku

Kohde, soveltamisala ja määritelmät

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

Tällä asetuksella

- a) vahvistetaan syrjimättömät säännöt maakaasuverkkoihin ja vetyjärjestelmiin pääsyä koskevista edellytyksistä, ottaen huomioon kansallisten ja alueellisten markkinoiden erityispiirteet, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi sekä energiajärjestelmän joustavuuden edistämiseksi; ja
- b) helpotetaan sellaisten moitteettomasti toimivien ja läpinäkyvien maakaasu- ja vetymarkkinoiden syntymistä ja toimintaa, joilla toimitusvarmuuden taso on korkea, ja säädetään mekanismeista, joilla yhdenmukaistetaan verkkoonpääsyä koskevia sääntöjä rajatylittävässä maakaasun ja vedyn kaupassa.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen kuuluu

- a) yhdenmukaisten periaatteiden vahvistaminen maakaasuvarastoja lukuun ottamatta maakaasuverkkoon pääsyn tariffeille tai tariffien laskennan perustana oleville menetelmille;
- b) kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvien palvelujen luominen sekä kapasiteetin jakamista ja siirtorajoitusten hallintaa koskevien yhdenmukaisten periaatteiden vahvistaminen;
- c) läpinäkyvyysvaatimusten, tasehallintasääntöjen ja tasepoikkeamamaksujen vahvistaminen sekä kapasiteettikaupan helpottaminen.

Tätä asetusta, lukuun ottamatta sen 34 artiklan 5 kohtaa, sovelletaan ainoastaan direktiivin (EU) 2024/...⁺ 33 artiklan 3 tai 4 kohdassa tai 37 artiklassa tarkoitettuihin maakaasuvarastoihin ja vetyvarastoihin.

Jäsenvaltiot voivat perustaa direktiivin (EU) 2024/...⁺ mukaisesti yksikön tai elimen yhtä tai useampaa tyypillisesti siirtoverkonhaltijalle tai vedyn siirtoverkonhaltijalle osoitettua tehtävää varten, ja tähän yksikköön tai elimeen sovelletaan tämän asetuksen vaatimuksia. Tähän yksikköön tai elimeen sovelletaan tämän asetuksen 14 artiklan mukaista sertifiointia sekä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 71 artiklan mukaista nimeämistä.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

2 artikla
Määritelmät

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'sääntelyviranomaisen määrittämällä pääomapohjalla' siirtoverkonhaltijan, jakeluverkonhaltijan, vedyn siirtoverkonhaltijan ja vedyn jakeluverkonhaltijan verkko-omaisuutta, jota käytetään sellaisten säänneltyjen verkkopalvelujen tarjoamiseen, jotka otetaan huomioon laskettaessa verkkoon liittyviä palvelutuottoja;
- 2) 'siirrolla' siirtoa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 17 alakohdassa;
- 3) 'siirtosopimuksella' sopimusta, jonka siirtoverkonhaltija tai vetyverkonhaltija on tehnyt verkonkäyttäjän kanssa maakaasun tai vedyn siirtopalvelujen toteuttamiseksi;
- 4) 'kapasiteetilla' tavanomaisina kuutiometreinä aikayksikköä kohden tai energiayksikkönä aikayksikköä kohden ilmaistua enimmäisvirtausta, johon verkonkäyttäjällä on siirtosopimuksen määräysten mukaan oikeus;
- 5) 'käyttämättömällä kapasiteetilla' kiinteätä kapasiteettia, jota verkonkäyttäjä on hankkinut siirtosopimuksen mukaisesti mutta josta kyseinen käyttäjä ei ole tehnyt ilmoitusta sopimuksessa määrätyn määräajan kuluessa;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- 6) 'siirtorajoitusten hallinnalla' siirtoverkonhaltijan kapasiteetin hallintaa, jonka tavoitteena on optimoida ja maksimoida teknisen kapasiteetin käyttö ja havaita ajoissa tulevat siirtorajoitus- ja kyllästymispisteet;
- 7) 'jälkimarkkinoilla' markkinoita, joilla kapasiteettikauppaa käydään muutoin kuin ensimarkkinoilla;
- 8) 'ilmoituksella' verkonkäyttäjän siirtoverkonhaltijalle ennen virran verkkoon syöttämistä tai verkosta ottamista antamaa ilmoitusta todellisesta virrasta, jonka verkonkäyttäjä haluaa syöttää verkkoon tai ottaa verkosta;
- 9) 'uudelleenilmoituksella' ilmoituksen antamisen jälkeen tapahtuvaa korjatun ilmoituksen antamista;
- 10) 'järjestelmän toimivuudella' tilannetta, jossa maakaasun tai vedyn paine ja laatu pysyvät ala- ja ylärajojen sisäpuolella ja jossa maakaasun tai vedyn siirto on näin ollen varmistettu teknisesti;
- 11) 'tasehallintajaksolla' jaksoa, jonka kuluessa kunkin verkonkäyttäjän on korvattava energiayksikköinä ilmaistun maakaasun tai vedyn määrän otto syöttämällä verkkoon sama määrä maakaasua tai vetyä verkkosäännön mukaisesti;
- 12) 'verkonkäyttäjällä' verkonkäyttäjää sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 60 alakohdassa;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- 13) 'keskeytyvillä palveluilla' siirtoverkonhaltijan tai soveltuviissa tapauksissa jakeluverkonhaltijan tai vetyverkonhaltijan tarjoamia keskeytyvään kapasiteettiin liittyviä palveluja;
- 14) 'keskeytyvällä kapasiteetilla' maakaasun- tai vedynsiirtokapasiteettia, jonka käytön siirtoverkonhaltija tai soveltuviissa tapauksissa jakeluverkonhaltija tai vetyverkonhaltija voi keskeyttää siirtosopimuksessa asetetuvin ehdoin;
- 15) 'pitkäaikaisilla palveluilla' siirtoverkonhaltijan tai soveltuviissa tapauksissa jakeluverkonhaltijan tai vetyverkonhaltijan tarjoamia palveluja, jotka kestävät vähintään yhden vuoden;
- 16) 'lyhytaikaisilla palveluilla' siirtoverkonhaltijan tai soveltuviissa tapauksissa jakeluverkonhaltijan tai vetyverkonhaltijan tarjoamia palveluja, jotka kestävät alle yhden vuoden;
- 17) 'kiinteällä kapasiteetilla' maakaasun- ja vedynsiirto- ja jakelukapasiteettia, jonka siirtoverkonhaltija tai soveltuviissa tapauksissa jakeluverkonhaltija tai vetyverkonhaltija takaa sopimuksella olevan keskeytymätöntä;
- 18) 'kiinteillä palveluilla' siirtoverkonhaltijan tai soveltuviissa tapauksissa jakeluverkonhaltijan tai vetyverkonhaltijan tarjoamia kiinteään kapasiteettiin liittyviä palveluja;

- 19) 'teknisellä kapasiteetilla' kiinteää enimmäiskapasiteettia, joka voidaan tarjota verkonkäyttäjille, ottaen huomioon järjestelmän toimivuus ja siirtoverkonhaltijaa tai soveltuviissa tapauksissa jakeluverkonhaltijaa tai vetyverkonhaltijaa koskevat toimintavaatimukset;
- 20) 'sovitulla kapasiteetilla' kapasiteettia, joka on jaettu verkonkäyttäjälle siirtosopimuksen nojalla;
- 21) 'käytettävissä olevalla kapasiteetilla' teknisen kapasiteetin osaa, jota ei ole jaettu ja joka on tietyllä hetkellä verkon käytettävissä;
- 22) 'sopimusperusteisella siirtorajoituksella' tilannetta, jossa kiinteän kapasiteetin kysyntä ylittää teknisen kapasiteetin;
- 23) 'ensimarkkinoilla' markkinoita, joilla siirtoverkonhaltija tai soveltuviissa tapauksissa jakeluverkonhaltija tai vedyn siirtoverkonhaltija käy suoraan kauppaa kapasiteetilla;
- 24) 'fyysisellä siirtorajoituksella' tilannetta, jossa todellisten toimitusten kysyntä ylittää teknisen kapasiteetin tietyllä hetkellä;
- 25) 'nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen kapasiteetilla' kapasiteettia nesteytetyn maakaasun terminaalissa, jota käytetään maakaasun nesteyttämiseen tai nesteytetyn maakaasun tuontiin, purkamiseen, lisäpalveluihin, tilapäiseen varastointiin ja uudelleenkaasuttamiseen;
- 26) 'tilalla' maakaasun tai vedyn määrää, jonka varaston käyttäjä saa varastoida;

- 27) 'purkauskyyvyllä' virtausnopeutta, jolla varaston käyttäjä saa ottaa maakaasua tai vetyä maakaasuvarastosta tai vetyvarastosta;
- 28) 'latauskyyvyllä' virtausnopeutta, jolla varaston käyttäjä saa syöttää maakaasua tai vetyä maakaasuvarastoon tai vetyvarastoon;
- 29) 'varastointikapasiteetilla' mitä tahansa tilan, latauskyyvyn ja purkauskyyvyn yhdistelmää;
- 30) 'syöttö- ja ottojärjestelmällä' syöttö- ja ottojärjestelmää sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 57 alakohdassa;
- 31) 'tasehallinta-alueella' tasehallinta-aluetta sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 58 alakohdassa;
- 32) 'virtuaalisella kauppapaikalla' virtuaalista kauppapaikkaa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 59 alakohdassa;
- 33) 'syöttökohdalla' syöttökohtaa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 61 alakohdassa;
- 34) 'ottokohdalla' ottokohtaa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 62 alakohdassa;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- 35) 'ehdollisella kapasiteetilla' kiinteää kapasiteettia, johon liittyy läpinäkyviä ja ennalta määriteltyjä edellytyksiä, jotka koskevat joko pääsyä syöttö- ja ottojärjestelmään virtuaalisessa kauppapaikassa tai rajoitettua jaettavuutta;
- 36) 'jaettavuudella' minkä tahansa syöttökapasiteetin harkinnanvaraista yhdistämistä mihin tahansa ottokapasiteettiin tai päinvastoin;
- 37) 'sallitulla tuotolla' sellaista siirtoverkonhaltijan tietyssä ajanjaksona tietyn sääntelykauden aikana tarjoamien siirtopalvelujen ja muiden kuin siirtopalvelujen palvelutuottojen summaa, jonka kyseinen siirtoverkonhaltija on järjestelmän, jossa ei ole hintakattoa, puitteissa oikeutettu saamaan ja joka määritellään direktiivin (EU) 2024/...⁺ 78 artiklan 7 kohdan a alakohdan mukaisesti;
- 38) 'tavoitetuotolla' tietyssä ajanjaksona tietyn sääntelykauden aikana hintakattojärjestelmän puitteissa siirtopalvelujen odotetun tuoton, joka on laskettu 17 artiklan 1 kohdassa säädettyjen periaatteiden mukaisesti, ja siirtoverkonhaltijan tarjoamille muille palveluille kuin siirtopalveluille odotetun tuoton summaa;
- 39) 'uudella infrastruktuurilla' infrastruktuuria, jota ei ole saatu valmiiksi 4 päivään elokuuta 2003 mennessä;
- 40) 'maakaasulla' maakaasua sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 1 alakohdassa;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- 41) 'uusiutuvalle kaasulle' uusiutuvaa kaasua sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 2 alakohdassa;
- 42) 'maakaasuverkko' maakaasuverkkoa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 3 alakohdassa;
- 43) 'vetyjärjestelmällä' vetyjärjestelmää sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 4 alakohdassa;
- 44) 'vetyvarastolla' vetyvarastoa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 5 alakohdassa;
- 45) 'vetyvarastonhaltijalla' vetyvarastonhaltijaa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 6 alakohdassa;
- 46) 'vetyterminaalilla' vetyterminaalia sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 8 alakohdassa;
- 47) 'vetyterminaalinhaltijalla' vetyterminaalinhaltijaa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 9 alakohdassa;
- 48) 'vedyn laadulla' vedyn laatua sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 10 alakohdassa;
- 49) 'vähähiilisellä vedyllä' vähähiilistä vetyä sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 11 alakohdassa;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- 50) 'vähähiilisellä kaasulla' vähähiilistä kaasua sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 12 alakohdassa;
- 51) 'siirtoverkonhaltijalla' siirtoverkonhaltijaa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 18 alakohdassa;
- 52) 'tuotantovaiheen putkistolla' tuotantovaiheen putkistoa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 16 alakohdassa;
- 53) 'jakelulla' jakelua sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 19 alakohdassa;
- 54) 'jakeluverkonhaltijalla' jakeluverkonhaltijaa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 20 alakohdassa;
- 55) 'vetyverkolla' vetyverkkoa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 21 alakohdassa;
- 56) 'vedyn siirrolla' vedyn siirtoa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 22 alakohdassa;
- 57) 'vedyn siirtoverkolla' vedyn siirtoverkkoa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 23 alakohdassa;
- 58) 'vedyn jakeluverkolla' vedyn jakeluverkkoa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 24 alakohdassa;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- 59) 'vetyverkonhaltijalla' vetyverkonhaltijaa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 25 alakohdassa;
- 60) 'vedyn siirtoverkonhaltijalla' vedyn siirtoverkonhaltijaa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 26 alakohdassa;
- 61) 'vedyn jakeluverkonhaltijalla' vedyn jakeluverkonhaltijaa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 27 alakohdassa;
- 62) 'toimituksella' toimitusta sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 28 alakohdassa;
- 63) 'maakaasuvarastolla' maakaasuvarastoa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 31 alakohdassa;
- 64) 'maakaasun varastointilaitteiston haltijalla' maakaasun varastointilaitteiston haltijaa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 32 alakohdassa;
- 65) 'nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksella' nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosta sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 33 alakohdassa;
- 66) 'nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijalla' nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijaa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 34 alakohdassa;
- 67) 'verkolla' verkkoa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 35 alakohdassa;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- 68) 'lisäpalveluilla' lisäpalveluita sellaisina kuin ne ovat määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 36 alakohdassa;
- 69) 'yhdysputkella' yhdysputkea sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 39 alakohdassa;
- 70) 'vety-yhdysputkella' vety-yhdysputkea sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 40 alakohdassa;
- 71) 'verkon käyttäjällä' verkon käyttäjää sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 46 alakohdassa;
- 72) 'asiakkaalla' asiasta sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 47 alakohdassa;
- 73) 'loppukäyttäjällä' loppukäyttäjää sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 50 alakohdassa;
- 74) 'tukkuasiakkaalla' tukkuasiakasta sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 51 alakohdassa;
- 75) 'määräysvallalla' määräysvaltaa sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 55 alakohdassa;
- 76) 'pitkäaikaisella sopimuksella' pitkäaikaista sopimusta sellaisena kuin se on määriteltynä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 56 alakohdassa;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- 77) 'yhteenliitântäpisteellä' yhteenliitântäpistettä sellaisena kuin se on määriteltyinä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 63 alakohdassa;
- 78) 'virtuaalisella yhteenliitântäpisteellä' virtuaalista yhteenliitântäpistettä sellaisena kuin se on määriteltyinä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 64 alakohdassa;
- 79) 'markkinaosapuolella' markkinaosapuolta sellaisena kuin se on määriteltyinä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 65 alakohdassa;
- 80) 'yhteentoimivuudella' yhteentoimivuutta sellaisena kuin se on määriteltyinä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 71 alakohdassa;
- 81) 'energiatehokkuus etusijalle -periaatteella' energiatehokkuus etusijalle -periaatetta sellaisena kuin se on määriteltyinä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999³⁷ 2 artiklan 18 alakohdassa;
- 82) 'käyttötarkoituksen muuttamisella' käyttötarkoituksen muuttamista sellaisena kuin se on määriteltyinä asetuksen (EU) 2022/869 2 artiklan 18 alakohdassa;
- 83) 'vertikaalisesti integroituneella yrityksellä' vertikaalisesti integroitunutta yritystä sellaisena kuin se on määriteltyinä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 43 alakohdassa.

2. Edellä olevan 1 kohdan 4–24 alakohdassa olevia siirtoa koskevia määritelmiä sovelletaan vastaavasti varastoihin ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksiin.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

³⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2018/1999, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 1).

II luku

Maakaasuverkkoihin ja vetyjärjestelmiin sovellettavat yleiset säännöt

1 JAKSO

YLEISET SÄÄNNÖT MARKKINOIDEN JÄRJESTÄMISESTÄ JA INFRASTRUKTUURIN KÄYTTÖOIKEUDESTA

3 artikla

Yleiset periaatteet

Jäsenvaltioiden, direktiivin (EU) 2024/...⁺ 76 artiklan mukaisesti nimettyjen sääntelyviranomaisten, jäljempänä 'sääntelyviranomaiset', maakaasuverkkojen tai vetyjärjestelmien haltijoiden ja valtuutettujen operaattoreiden, jollaisia ovat esimerkiksi markkina-alueiden päälliköt tai varausalustojen operaattorit, on varmistettava, että maakaasu- ja vetymarkkinat toimivat seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- a) maakaasun ja vedyn hinnat on muodostettava kysynnän ja tarjonnan pohjalta;
- b) siirtoverkonhaltijoiden ja jakeluverkonhaltijoiden sekä vedyn siirtoverkonhaltijoiden ja vedyn jakeluverkonhaltijoiden on tehtävä keskenään yhteistyötä tarjotakseen verkonkäyttäjille vapauden varata syöttö- ja ottokapasiteettia riippumattomasti; maakaasu ja vuodesta 2033 alkaen vety on siirrettävä syöttö- ja ottojärjestelmän avulla pikemmin kuin sopimusperusteisten virtojen avulla;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- c) maakaasuverkon ja vetyjärjestelmän syöttö- ja ottokohdissa veloitettavat tariffit on vahvistettava siten, että niiden avulla voidaan osaltaan tukea markkinoiden yhdentymistä, parantaa toimitusvarmuutta ja edistää maakaasuverkkojen ja vetyverkkojen yhteenliittämistä;
- d) samassa syöttö- ja ottojärjestelmässä toimivien yritysten on vaihdettava maakaasu ja vuodesta 2033 alkaen vety virtuaalisessa kauppapaikassa; uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun tuottajilla on oltava tasavertainen pääsy virtuaaliseen kauppapaikkaan riippumatta siitä, onko ne liitetty jakeluverkkoon tai siirtoverkkoon; maakaasua ja vuodesta 2033 alkaen vetyä voidaan vaihtaa fyysisesti kolmansiin maihin yhteydessä olevissa syöttö- ja ottokohdissa;
- e) verkonkäyttäjät ovat vastuussa tasehallintasalkkujensa tasehallinnasta, jotta siirtoverkonhaltijoilla ja vedyn siirtoverkonhaltijoilla olisi mahdollisimman vähän tarvetta toteuttaa tasehallintatoimia;
- f) tasehallintatoimet on toteutettava standardoitujen tuotteiden pohjalta tämän asetuksen nojalla vahvistettujen tasehallintaa koskevien verkkosääntöjen mukaisesti ja ne on suoritettava kaupankäyntialustoilla tai kyseisten verkkosääntöjen mukaisten tasehallintapalvelujen avulla;
- g) markkinasääntöjen avulla on vältettävä toimia, jotka estävät hinnan muodostamisen maakaasun ja vedyn kysynnän ja tarjonnan pohjalta;
- h) markkinasäännöillä on varmistettava kuluttajakeskeinen ja energiatehokas lähestymistapa maakaasu- ja vetymarkkinoilla;

- i) markkinasäännöillä on edistettävä maakaasun ja vedyn likvidin kaupan syntymistä ja toimintaa, jotta voidaan tukea hinnanmuodostusta ja hintojen läpinäkyvyyttä;
- j) markkinasäännöillä on mahdollistettava maakaasuverkkojen ja vetyjärjestelmien irtautuminen hiilestä, mukaan lukien mahdollistamalla uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan maakaasun ja vedyn integrointi maakaasu- ja vetymarkkinoihin, tarjoamalla kannustimia energiansäästöön ja energiatehokkuuteen, kysynnän vähentämiseen, kulutusjoustoon ja energiajärjestelmien integrointiin sekä helpottamalla unionin ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamista;
- k) markkinasäännöillä on tarjottava asianmukaisia investointikannustimia, erityisesti kannustimia pitkän aikavälin investoinneille hiilestä irtautuneeseen ja kestäväan maakaasuverkkoon ja vetyjärjestelmään, energian varastointiin, energiatehokkuuteen, kysynnän vähentämiseen ja kulutusjoustoon markkinoiden tarpeisiin ja järjestelmän integrointitarpeisiin vastaamiseksi, sekä helpotettava reilua kilpailua ja toimitusvarmuutta ja samalla pantava täytäntöön energiatehokkuus etusijalle -periaate, jotta vältetään tarjoamasta investointikannustimia, jotka johtavat hukainvestointeihin;
- l) verkon suunnittelua koskevien sääntöjen avulla on tapauksen mukaan pyrittävä vedyn käyttöön aloilla, joilla hiilestä irtautuminen on vaikea toteuttaa, ottaen huomioon kasvihuonekaasupäästöjen vähentämispotentiali, kannustettava toteuttamaan toimenpiteitä fossiilisen kaasun kysynnän vähentämiseksi ja edistettävä luonnonvarojen harkittua ja järkevää käyttöä sekä unionin ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamista;
- m) syöttö- ja ottojärjestelmien välillä mahdollisesti olevat rajat ylittävien maakaasu- ja vetyvirtausten esteet on poistettava;
- n) markkinasäännöillä on helpotettava alueellista yhteistyötä ja yhdentymistä.

4 artikla

Uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun osuuden lisääminen kivihiilialueilla ja hiili-intensiivisillä alueilla

Komissio tukee ja kannustaa uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun, etenkin vedyn ja biometaanin, pääsyä unionin energiajärjestelmään, erityisesti kivihiilialueilla ja hiili-intensiivisillä alueilla, siten, että pyritään lisäämään uusiutuvan kaasun osuutta erityisesti teollisuusprosesseissa, kaukolämmityksessä ja energian varastoinnissa ja täten nopeuttamaan kiinteiden fossiilisten polttoaineiden vaiheittaista käytöstä poistamista teollisuuden ja kaukolämmityksen aloilla. Komissio tukee myös fossiilisten polttoaineiden muuntamista uusiutuvaksi ja vähähiiliseksi vedyksi ja biometaaniksi sekä sellaisen työvoiman luomista, jolla on valmiudet työskennellä vetyalalla.

5 artikla

Säätelyviranomaisen määrittämien pääomapohjien eriyttäminen

1. Kun siirtoverkonhaltija, jakeluverkonhaltija tai vetyverkonhaltija tarjoaa säänneltyjä maakaasu-, vety- tai sähköpalveluja, sen on noudatettava kirjanpidon eriyttämistä koskevia vaatimuksia, joista säädetään direktiivin (EU) 2024/...⁺ 75 artiklassa sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/944³⁸ 56 artiklassa, ja sillä on oltava erillinen säätelyviranomaisen määrittämä pääomapohja maakaasu-, vety- ja sähkökäyttöön tarkoitetuille omaisuuserille. Tämän erillisen säätelyviranomaisen määrittämän pääomapohjan avulla voidaan varmistaa, että
 - a) tiettyjen säänneltyjen palvelujen tarjoamisesta saadut palvelutuotot voidaan käyttää vain sellaisten pääoma- ja toimintamenojen kattamiseen, jotka liittyvät siihen säätelyviranomaisen määrittämään pääomapohjaan sisältyviin omaisuuseriin, jonka pohjalta kyseiset säännellyt palvelut on tarjottu;
 - b) kun omaisuuseriä siirretään toiseen säätelyviranomaisen määrittämään pääomapohjaan, niiden arvo määritetään edellyttäen, että säätelyviranomaisen tarkastaa ja hyväksyy arvon ja arvo on sellainen, ettei tapahdu ristiintukemista.
2. Jäsenvaltio ei saa sallia varainsiirtoja 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla erillisten säänneltyjen palvelujen välillä.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

³⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/944, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 125).

3. Jäsenvaltiot voivat sallia, että vetyverkonhaltijat jakavat vetyverkon kustannusten kattamisen verkkoonpääsytariffien avulla pidemmälle ajalle, jotta voidaan varmistaa, että tulevat käyttäjät maksavat asianmukaisesti osan vetyverkon kehittämisen alkukustannuksista. Tällainen kustannusten jakaminen ajallisesti ja sen perustana oleva menetelmä edellyttävät sääntelyviranomaisen hyväksyntää. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön toimenpiteitä, kuten valtiontakauksen, joilla katetaan vetyverkonhaltijoiden taloudellinen riski, joka liittyy kustannusten ajallisesta jakamisesta aiheutuvaan alkukustannusten kattamisvajeeseen, edellyttäen, että tällaiset toimenpiteet ovat SEUT 107 artiklan mukaisia.
4. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltio voi sallia varainsiirrot 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla erillisten säänneltyjen palvelujen välillä edellyttäen, että sääntelyviranomainen on todennut, että verkkojen rahoittaminen verkkokäyttäjien maksamilla verkkoonpääsytariffeilla ei ole kannattavaa. Sääntelyviranomaisen on arvioinnissaan otettava huomioon muun muassa ennakoitujen varainsiirtojen arvo, niistä aiheutuva asianomaisten verkkojen käyttäjien välinen ristiintukeminen ja kyseisten varainsiirtojen kustannustehokkuus.

Tässä kohdassa tarkoitettuun varainsiirtoon sovelletaan seuraavia edellytyksiä:

- a) kaikki varainsiirtoon tarvittavat tulot kerätään kohdennettuina maksuina;
- b) kohdennettu maksu kannetaan ainoastaan niihin loppukäyttäjiin yhdistetyistä ottokohdista, jotka ovat samassa jäsenvaltiossa kuin varainsiirron edunsaaja;

- c) sääntelyviranomainen on hyväksynyt kohdennetun maksun ja varainsiirron tai niiden laskentamenetelmät ennen niiden voimaantuloa;
- d) hyväksytty kohdennettu maksu ja varainsiirto sekä menetelmät, jos menetelmiä on hyväksytty, julkaistaan viimeistään 30 päivää ennen niiden täytäntöönpanopäivää;
- e) jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle ja ACERille, että se on sallinut varainsiirrot.

5. Sääntelyviranomainen voi hyväksyä 4 kohdassa tarkoitetun varainsiirron ja kohdennetun maksun, jos

- a) verkkoonpääsytariffit peritään sen sääntelyviranomaisen määrittämän pääomapohjan käyttäjiltä, jonka eduksi varainsiirto tehdään;
- b) varainsiirtojen ja verkkoonpääsytariffeilla kerättyjen palvelutuottojen summa ei ole suurempi kuin sallittu tuotto tai tavoitetuotto;
- c) varainsiirto on hyväksytty rajoitetuksi ajaksi ja tämä aika ei ole pitempi kuin yksi kolmannes kyseessä olevan infrastruktuurin jäljellä olevasta poistoajasta.

6. ACER antaa viimeistään ... päivänä ... kuuta ... [vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] siirtoverkonhaltijoille, jakeluverkonhaltijoille, vetyverkonhaltijoille ja sääntelyviranomaisille suosituksia menetelmistä kustannusten ajallisen jakamisen määrittämistä varten.

ACER päivittää ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut suositukset vähintään joka toinen vuosi.

ACER voi antaa siirtoverkonhaltijoille, jakeluverkonhaltijoille, vetyverkonhaltijoille ja sääntelyviranomaisille suosituksia menetelmistä seuraavia varten:

- a) toiseen sääntelyviranomaisen määrittämään pääomapohjaan siirrettävien varojen arvon määrittäminen ja tuloksena mahdollisesti olevien voittojen ja tappioiden kohde;
- b) laskelma varainsiirron ja kohdennetun maksun suuruudesta ja enimmäiskestosta;
- c) perusteet, joilla jaetaan osuudet kohdennettuun maksuun sääntelyviranomaisen määrittämään pääomapohjaan yhteydessä olevien loppukäyttäjien välillä.

6 artikla

Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvät palvelut siirtoverkonhaltijoiden osalta

1. Siirtoverkonhaltijoiden on

- a) tarjottava kapasiteettia ja palveluja syrjimättömästi kaikille verkonkäyttäjille;
- b) tarjottava sekä kiinteää että keskeytyvää kapasiteettia; keskeytyvän kapasiteetin hinnassa on otettava huomioon keskeytyksen todennäköisyys;
- c) tarjottava verkonkäyttäjille sekä pitkä- että lyhytaikaista kapasiteettia.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan osalta siirtoverkonhaltijan on tarjotessaan samaa palvelua eri asiakkaille noudatettava yhtäläisiä sopimusehtoja joko käyttämällä yhdenmukaisia siirtosopimuksia tai yhteistä verkkosääntöä, jotka sääntelyviranomaisen on hyväksynyt direktiivin (EU) 2024/...⁺ 78 tai 79 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

2. ...kuun ... päivään ... [vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] mennessä komissio

- a) tekee arvioinnin sellaisen tariffijärjestelmän vaikutuksesta maakaasuverkkoon, jossa ei veloiteta tariffeja siirtoverkkoihin pääsystä jäsenvaltioiden välisissä yhteenliitäntäpisteissä tai yhteenliitäntäpisteissä kolmansiin maihin, joiden verkot liittävät yhteen vähintään kaksi jäsenvaltiota, ja
- b) toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

Kyseiseen kertomukseen voidaan tarvittaessa liittää lainsäädäntöehdotuksia arvioinnissa havaittuihin esteisiin puuttumiseksi.

3. Tariffeja ei saa sillä perusteella, että siirtosopimuksella on poikkeuksellinen voimaantulopäivä tai että sillä on lyhyempi voimassaoloaika kuin vakiomuotoisella vuosittaisella siirtosopimuksella, korottaa tai alentaa mielivaltaisesti siten, että tariffit eivät vastaa palvelun markkina-arvoa 17 artiklan 1 kohdassa säädettyjen periaatteiden mukaisesti.
4. Jos vähintään kaksi yhteenliitännäistä liittyy yhteen samat kaksi vierekkäistä syöttö- ja ottojärjestelmää, kyseisten vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on tarjottava yhteenliitännäispisteissä saatavilla oleva kapasiteetti yhdessä virtuaalisessa yhteenliitännäispisteessä. Yhteenliitännäispisteessä oleva mahdollinen sovittu kapasiteetti, riippumatta sopimuksen tekopäivästä, on siirrettävä virtuaaliseen yhteenliitännäispisteeseen.

Virtuaalinen yhteenliitännäispiste perustetaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) virtuaalisissa yhteenliitännäispisteissä olevan teknisen kapasiteetin kokonaismäärä on yhtä suuri tai suurempi kuin kaikissa virtuaalisiin yhteenliitännäispisteisiin sisältyvissä yhteenliitännäispisteissä olevien teknisten kapasiteettien yhteenlaskettu määrä;
- b) virtuaalinen yhteenliitännäispiste helpottaa järjestelmän taloudellista ja tehokasta käyttöä, mukaan luettuina 10 ja 11 artiklassa säädetyt säännöt.

5. Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyviä palveluja voidaan tarvittaessa tarjota edellyttäen, että verkonkäyttäjät antavat asianmukaiset takeet tällaisten käyttäjien luottokelpoisuudesta. Kyseiset takeet eivät saa muodostaa perusteettomia markkinoilletulon esteitä, ja niiden on oltava syrjimättömiä, läpinäkyviä ja oikeasuhteisia.
6. Toimintojensa toteuttamiseksi, rajojen yli tapahtuvaan siirtoon liittyvät toiminnot mukaan lukien, siirtoverkonhaltijoilla on tarvittaessa oltava pääsy muiden siirtoverkonhaltijoiden verkkoon.
7. Edellä olevat 1–6 kohta eivät rajoita jäsenvaltioiden mahdollisuutta toteuttaa oikeasuhteisia toimenpiteitä rajoittaakseen tilapäisesti Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjältä tulevia maakaasutoimituksia määrääjäksi, joka voidaan uusaa, jos se on perusteltua, rajoittamalla yksittäisen verkonkäyttäjän kapasiteettia koskevia etukäteistarjouksia syöttökohdissa Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjältä tulevien toimitusten osalta, jos se on tarpeen niiden ja unionin keskeisten turvallisuusasetusten suojaamiseksi, edellyttäen, että tällaiset toimenpiteet
 - a) eivät aiheuttomasti häiritse maakaasun sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja jäsenvaltioiden välisiä rajat ylittäviä maakaasuvirtauksia eivätkä heikennä unionin tai jonkin jäsenvaltion toimitusvarmuutta;
 - b) ovat energiayhteisvastuun periaatteen mukaisia;
 - c) toteutetaan niiden oikeuksien ja velvollisuuksien mukaisesti, joita unionilla ja jäsenvaltioilla on suhteessa kolmansiiin maihin.

Kun otetaan huomioon tarve varmistaa unionin toimitusvarmuus, jäsenvaltioiden ensimmäisen alakohdan nojalla toteuttamalla toimenpiteillä voidaan pyrkiä monipuolistamaan maakaasutoimituksia, jotta päästään asteittain eroon riippuvuudesta Venäjän maakaasusta, jos voidaan osoittaa, että tällaiset toimenpiteet ovat tarpeen jäsenvaltioiden ja unionin keskeisten turvallisuusetujen suojaamiseksi.

Ennen kuin jäsenvaltio tekee päätöksen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua toimenpiteestä, sen on kuultava komissiota ja, jos kyseinen toimenpide todennäköisesti vaikuttaa niihin, muita jäsenvaltioita, energiayhteisön sopimuspuolia, kolmansia maita, jotka ovat Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolia, sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyttä kuningaskuntaa. Asianomaisen jäsenvaltion on otettava mahdollisimman tarkasti huomioon kyseisten jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden tilanne sekä kyseisten jäsenvaltioiden, kolmansien maiden tai komission tältä osin esittämät huolenaiheet.

7 artikla

Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvät palvelut vetyverkonhaltijoiden osalta

1. Vetyverkonhaltijoiden on tarjottava palvelujaan syrjimättömästi kaikille verkonkäyttäjille siten, että samaan palveluun sovelletaan yhtäläisiä sopimusehtoja. Vetyverkonhaltijoiden on julkaistava sopimusehdot ja verkkoonpääsystä veloittavat tariffit sekä mahdolliset tasehallintamaksut verkkosivustollaan.

2. Vetyverkon enimmäiskapasiteetti on saatettava markkinaosapuolten saataville järjestelmän toimivuus ja verkon tehokas ja turvallinen toiminta huomioon ottaen.
3. Kapasiteettisopimusten enimmäiskesto on ennen 1 päivää tammikuuta 2028 valmiiksi saadun infrastruktuurin osalta 20 vuotta ja kyseisenä päivänä tai sen jälkeen valmiiksi saadun infrastruktuurin osalta 15 vuotta. Sääntelyviranomaisilla on oikeus määrätä lyhyempi enimmäiskesto, jos se on tarpeen vetymarkkinoiden toiminnan ja kilpailun turvaamiseksi ja rajatylittävän yhdentymisen varmistamiseksi tulevaisuudessa. Päättyessään lyhyemmän enimmäiskeston määrittämisestä sääntelyviranomaisten on otettava huomioon muun muassa verkonkäyttäjien sitoutuminen verkon rahoituksen turvaamiseen, suunnitteluun kohdistuvat kielteiset vaikutukset ja jälleenrahoitusmahdollisuudet.
4. Vedyn siirtoverkonhaltijoiden on pantava täytäntöön ja julkistettava siirtorajoitusten hallitsemiseksi syrjimättömät ja läpinäkyvät menettelyt, jotka myös helpottavat rajatylittävää vedyn kauppaa ketään syrjimättä.
5. Vetyverkonhaltijoiden on arvioitava säännöllisesti uusien investointien markkinakysyntää ottaen huomioon toimitusvarmuuden ja vedyn lopullisten käyttötarkoitusten vaikuttavuuden.
6. Tammikuun 1 päivästä 2033 alkaen vetyverkot on organisoitava syöttö- ja ottojärjestelminä.
7. Jäsenvaltiot voivat päättää olla soveltamatta tämän artiklan 6 kohtaa vetyverkkoihin, joihin sovelletaan direktiivin (EU) 2024/...⁺ 52 artiklan mukaista poikkeusta ja joita ei ole liitetty toiseen vetyverkkoon.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

8. Tammikuun 1 päivästä 2033 alkaen tai siinä tapauksessa, että jäsenvaltio päättää soveltaa direktiivin (EU) 2024/...⁺ 35 artiklan mukaista kolmansien osapuolten säänneltyä vetyverkkoihin pääsyä ennen 1 päivää tammikuuta 2033, tämän asetuksen 17 artiklaa sovelletaan vetyverkkoihin pääsyä koskeviin tariffeihin ja tämän asetuksen 17 artiklan 1, 2, 4 ja 5 kohdan mukaisia siirtoverkonhaltijoiden velvoitteita sovelletaan vetyverkonhaltijoihin. Tämän asetuksen 18 ja 19 artiklaa ei sovelleta vetyverkkoihin. Kyseisiä artikloja sovelletaan vain maakaasuverkkoihin.

Sääntelyviranomaisten on kuultava suoraan liitettyjen jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisia ja asiaankuuluvia sidosryhmiä ennen kuin ne tekevät päätöksen menetelmästä, jolla vahvistetaan kyseisten suoraan liitettyjen jäsenvaltioiden välisten rajat ylittävien yhteenliitäntäpisteiden, mukaan lukien mahdolliset virtuaaliset yhteenliitäntäpisteet, syöttö- ja ottokohdissa veloitettavat vetyverkkoon pääsyä koskevat tariffit. Sääntelyviranomaisten on myös toimitettava suunniteltu tariffimenetelmä ACERille. Poiketen siitä, mitä 17 artiklassa säädetään, sääntelyviranomaiset voivat päättää olla veloittamatta vetyverkkoon pääsyä koskevia tariffeja tai, kun kapasiteettia jaetaan huutokaupoilla, päättää asettaa rajahinnaksi nolla euroa.

Päätäessään menetelmästä, jolla vahvistetaan jäsenvaltioiden välisessä yhteenliitäntäpisteessä veloitettavat vetyverkkoon pääsyä koskevat tariffit, asianomaisten sääntelyviranomaisten on sovellettava 17 artiklan 1, 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuja tariffiperiaatteita ja otettava huomioon tämän kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen kuulemisten tulokset, erityisesti suoraan liitettyjen jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisten kuulemisten tulokset, sekä valittujen verkkoonpääsytariffien vaikutus rajatylittävään kauppaan ja markkinoiden toimintaan suoraan liitetyissä jäsenvaltioissa.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

Suoraan liitettyjen jäsenvaltioiden sääntelyviranomaiset voivat pyytää ACERia antamaan asetuksen (EU) 2019/942 6 artiklan 5 kohdan mukaisen tosideikkoihin perustuvan lausunnon menetelmästä, jolla vahvistetaan kyseisten jäsenvaltioiden välisten rajat ylittävien yhteenliittäntäpisteiden syöttö- ja ottokohdissa veloitettavat vetyverkkoon pääsyä koskevat tariffit tai rajahinnat. ACER ilmoittaa asiasta tarvittaessa komissiolle asetuksen (EU) 2019/942 6 artiklan 6 kohdan mukaisesti. Tosideikkoihin perustuvaa lausuntoa antaessaan ACER ottaa arvioinnissaan asianmukaisesti huomioon tämän asetuksen 17 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tariffiperiaatteet.

Tämän kohdan täytäntöönpanemiseksi tarvittavista lisätiedoista, erityisesti menettelystä rajatylittävää kuulemista tai ACERin lausunnon pyytämistä varten, säädetään 72 artiklan 1 kohdan nojalla vahvistettavassa verkkosäännössä.

9. Vedyn siirtoverkonhaltijoiden on 1 päivästä tammikuuta 2033 palvelujaan tarjotessaan noudatettava 5, 10 ja 13 artiklan mukaisia siirtoverkonhaltijoita koskevia vaatimuksia ja julkaistava verkon jokaisen kohdan osalta tariffit vetyverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston, jäljempänä 'ENNOH', ylläpitämällä verkkoalustalla. Ennen kuin vedyn siirtoverkkojen kapasiteetinjakoa koskeva verkkosääntö on hyväksytty 72 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti ja se on tullut voimaan, julkaiseminen voi tapahtua linkeillä, jotka johtavat tariffien julkaisuun vedyn siirtoverkonhaltijoiden verkkosivustoilla.

8 artikla

Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvät palvelut maakaasuvarastojen, vetyterminaalien, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten ja vetyvarastojen osalta

1. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden, vetyterminaalinhaltijoiden, vetyvarastinhaltijoiden ja maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden on
 - a) tarjottava palveluja, jotka vastaavat markkinakysyntään, syrjimättömästi kaikille verkonkäyttäjille; etenkin jos nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltija, vetyterminaalinhaltija, vetyvarastinhaltija tai maakaasun varastointilaitteiston haltija tarjoaa samaa palvelua eri asiakkaille, sen on tarjottava palvelu yhtäläisin sopimusehdoin;
 - b) tarjottava palveluja, jotka ovat yhteensopivia yhteenliitettyjen maakaasun ja vedyn siirtoverkkojen käytön kanssa, ja helpotettava verkkoon pääsyä tekemällä yhteistyötä siirtoverkonhaltijan tai vetyverkonhaltijan kanssa; ja
 - c) julkistettava asiaa koskevat tiedot ja erityisesti tiedot palvelujen käytöstä ja saatavuudesta siten, että ne ovat nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten, maakaasuvarastojen, vetyterminaalien tai vetyvarastojen käyttäjien saatavilla näiden kohtuullisten kaupallisten tarpeiden edellyttämässä ajassa; sääntelyviranomaisen on seurattava näiden tietojen julkaisemista.

2. Kunkin maakaasun varastointilaitteiston haltijan ja vetyvarastonhaltijan on
 - a) tarjottava sekä kiinteitä että keskeytyviä kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyviä palveluja; keskeytyvän kapasiteetin hinnassa otetaan huomioon keskeytyksen todennäköisyys;
 - b) tarjottava varastojen käyttäjille sekä pitkä- että lyhytaikaisia palveluja;
 - c) tarjottava varastojen käyttäjille sekä yhdistettyjä että yhdistämättömiä varastointikapasiteettipalveluja.
3. Kunkin nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan on tarjottava nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen käyttäjille sekä yhdistettyjä että yhdistämättömiä palveluja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksessa käyttäjien ilmaisemien tarpeiden mukaan.
4. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksia ja maakaasuvarastoja koskevat sopimukset sekä vetyvarastoja ja vetyterminaaleja koskevat sopimukset eivät saa johtaa tariffien mielivaltaiseen korottamiseen sillä perusteella, että
 - a) sopimusta ei allekirjoiteta kaasuvuoden aikana ja sillä on poikkeuksellinen voimaantulopäivä; tai
 - b) sopimuksella on lyhyempi voimassaoloaika kuin vakimuotoisella vuosittaisella sopimuksella.
5. Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyviä palveluja voidaan tarvittaessa tarjota edellyttäen, että verkonkäyttäjät antavat asianmukaiset takeet tällaisten käyttäjien luottokelpoisuudesta. Kyseiset takeet eivät saa muodostaa perusteettomia markkinoilletulon esteitä, ja niiden on oltava syrjimättömiä, läpinäkyviä ja oikeasuhteisia.

6. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen tai vetyterminaalin kapasiteetin ja maakaasun tai vedyn varastointikapasiteetin vaadittavan vähimmäiskoon sopimusperusteisen rajoittamisen on perustuttava teknisiin rajoituksiin, ja rajoittamisen on mahdollistettava varastojen pienkäyttäjille varastointipalvelujen hankkiminen.
7. Edellä olevat 1–6 kohta eivät rajoita jäsenvaltioiden mahdollisuutta toteuttaa oikeasuhteisia toimenpiteitä rajoittaakseen tilapäisesti Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjältä tulevia nesteytetyn maakaasun toimituksia määrääjäksi, joka voidaan uusaa, jos se on perusteltua, rajoittamalla yksittäisen verkonkäyttäjän nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen kapasiteettia koskevia etukäteistarjouksia tai yksittäisen verkonkäyttäjän kapasiteetin tarjontaa Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjältä tulevien toimitusten osalta, jos se on tarpeen jäsenvaltioiden ja unionin keskeisten turvallisuusetujen suojaamiseksi, ja edellyttäen, että tällaiset toimenpiteet
- a) eivät aiheettomasti häiritse maakaasun sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja jäsenvaltioiden välisiä rajat ylittäviä maakaasuvirtauksia eivätkä heikennä unionin tai jonkin jäsenvaltion toimitusvarmuutta;
 - b) ovat energiayhteisvastuun periaatteen mukaisia;
 - c) toteutetaan niiden oikeuksien ja velvollisuuksien mukaisesti, joita unionilla ja jäsenvaltioilla on suhteessa kolmansiin maihin.

Kun otetaan huomioon tarve varmistaa unionin toimitusvarmuus, jäsenvaltioiden ensimmäisen alakohdan nojalla toteuttamalla toimenpiteillä voidaan pyrkiä monipuolistamaan nesteytetyn maakaasun toimituksia, jotta päästään asteittain eroon riippuvuudesta Venäjän maakaasusta, jos voidaan osoittaa, että tällaiset toimenpiteet ovat tarpeen jäsenvaltioiden ja unionin keskeisten turvallisuusetujen suojaamiseksi.

Ennen kuin jäsenvaltio tekee päätöksen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta toimenpiteestä, sen on kuultava komissiota ja, jos kyseinen toimenpide todennäköisesti vaikuttaa niihin, muita jäsenvaltioita, energiayhteisön sopimuspuolia, kolmansia maita, jotka ovat Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolia, sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyttä kuningaskuntaa. Asianomaisen jäsenvaltion on otettava mahdollisimman tarkasti huomioon kyseisten jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden tilanne sekä kyseisten jäsenvaltioiden, kolmansien maiden tai komission tältä osin esittämät huolenaiheet.

9 artikla

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden ja maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden suorittama uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun markkinakysynnän arviointi

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden ja maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden on vähintään joka toinen vuosi arvioitava sellaisten uusien investointien markkinakysyntä, jotka mahdollistavat uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun, mukaan lukien vety-yhdisteet, kuten nestemäinen ammoniakki ja nestemäiset orgaaniset vedynkantajat, käytön laitoksissa. Kyseisten laitosten ja laitteiston haltijoiden on ilmoitettava asianomaisille sääntelyviranomaisille markkinakysyntää koskevan arvioinnin tuloksista. Uusia investointeja suunnitellessaan nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden ja maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden on tehtävä arvio markkinakysynnästä helpottaakseen uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun käyttöä laitoksissaan ja otettava huomioon toimitusvarmuus. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden ja maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden on asetettava yleisesti saataville mahdolliset suunnitelmat sellaisiksi uusiksi investoinneiksi, jotka mahdollistavat uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun käytön niiden laitoksissa.

10 artikla

Kapasiteetinjakomekanismien ja siirtorajoitusten hallintamenettelyjen periaatteet siirtoverkonhaltijoiden osalta

1. Jäljempänä 33 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen siirtoverkon kaikkien kyseeseen tulevien kohtien maksimikapasiteetti on saatettava markkinaosapuolten käytettäväksi ottaen huomioon järjestelmän toimivuus ja verkon tehokas toiminta.

2. Siirtoverkonhaltijan on pantava täytäntöön ja julkistettava syrjimättömät ja läpinäkyvät kapasiteetinjakomekanismit, joiden on
- a) annettava asianmukaisia taloudellisia signaaleja teknisen kapasiteetin tehokasta ja maksimaalista käyttöä varten ja helpotettava investointeja uuteen infrastruktuuriin sekä vaihtoehtoihin kysyntäpuolen ratkaisuihin, jotka eivät edellytä uusia infrastruktuuri-investointeja, ja helpotettava rajatylittävää maakaasun kauppaa;
 - b) oltava yhteensopivia markkinamekanismien kanssa, spot-markkinat ja kaupankäynnin keskukset mukaan luettuina, ja oltava samalla joustavia ja sellaisia, että niitä voidaan mukauttaa muuttuviin markkinaolosuhteisiin; ja
 - c) oltava yhteensopivia verkkoihin pääsyä koskevien jäsenvaltioiden järjestelmien kanssa.
3. Siirtoverkonhaltijan on pantava täytäntöön ja julkistettava siirtorajoitusten hallitsemiseksi syrjimättömät ja läpinäkyvät menettelyt, jotka helpottavat rajatylittävää maakaasun kauppaa ketään syrjimättä ja jotka perustuvat seuraaviin periaatteisiin:
- a) jos kyseessä on sopimusperusteinen siirtorajoitus, siirtoverkonhaltijan on tarjottava käyttämätöntä kapasiteettia ensimarkkinoilla vähintään seuraavan vuorokauden kapasiteettina ja keskeytyvänä kapasiteettina; ja
 - b) verkonkäyttäjät voivat jälleenmyydä tai vuokrata edelleen käyttämättömän sovitun kapasiteettinsa jälkimarkkinoilla.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan osalta jäsenvaltio voi edellyttää, että verkkokäyttäjät tekevät tästä ilmoituksen tai antavat tästä tiedon siirtoverkonhaltijalle.

4. Siirtoverkonhaltijoiden on arvioitava säännöllisesti uusien investointien markkinakysyntää ottaen huomioon direktiivin (EU) 2024/...⁺ 55 artiklan mukaisen kymmenvuotista verkon kehittämissuunnitelmaa varten kehitetyn yhteisen skenaarion sekä toimitusvarmuuden.

11 artikla

Kapasiteetinjakomekanismien

ja siirtorajoitusten hallintamenettelyjen periaatteet

maakaasuvarastojen, vetyterminaalien,

vetyvarastojen ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten osalta

1. Maakaasuvaraston, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen, vetyvaraston tai vetyterminaalin enimmäiskapasiteetti on saatettava markkinaosapuolten käytettäväksi järjestelmän toimivuus ja verkon tehokas toiminta huomioon ottaen.
2. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden, vetyvarastonhaltijoiden, vetyterminaalinhaltijoiden ja maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden on pantava täytäntöön ja julkistettava syrjimättömät ja läpinäkyvät kapasiteetinjakomekanismit, joiden on
 - a) annettava asianmukaisia taloudellisia signaaleja kapasiteetin tehokasta ja maksimaalista käyttöä varten ja helpotettava investointeja uuteen infrastruktuuriin;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- b) oltava yhteensopivia markkinamekanismien kanssa, spot-markkinat ja kaupankäynnin keskukset mukaan luettuina, ja oltava samalla joustavia ja sellaisia, että niitä voidaan mukauttaa muuttuviin markkinaolosuhteisiin; ja
- c) oltava yhteensopivia yhteenliitettyyn verkkoon pääsyä koskevien järjestelmien kanssa.

3. Nesteytetyn maakaasun terminaalien, vetyterminaalien, vetyvarastojen ja maakaasuvarastojen sopimuksiin on sisällyttävä toimenpiteitä kapasiteetin hamstrauksen estämiseksi ottaen huomioon seuraavat periaatteet, joita sovelletaan sopimusperusteisen siirtorajoituksen tapauksessa:

- a) laitteiston haltijan on tarjottava käyttämätöntä kapasiteettia ensimarkkinoilla viipymättä, ja sen on maakaasuvarastojen osalta tarjottava tällaista kapasiteettia vähintään seuraavan vuorokauden kapasiteettina ja keskeytyvänä kapasiteettina;
- b) käyttäjät voivat jälleenmyydä sovitun kapasiteettinsa jälkimarkkinoilla;
- c) viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [18 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden, vetyterminaalinhaltijoiden, vetyvarastinhaltijoiden ja maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden on yksittäin tai yhdessä muiden tällaisten haltijoiden kanssa varmistettava, että nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten, vetyterminaalien, vetyvarastojen ja maakaasuvarastojen käyttäjiä varten on käytettävissä läpinäkyvä ja syrjimätön varausalusta, jotta nämä käyttäjät voivat jälleenmyydä sovitun kapasiteettinsa jälkimarkkinoilla b alakohdan nojalla.

12 artikla

Kapasiteettioikeuksien kauppa

Kunkin siirtoverkonhaltijan, maakaasun varastointilaitteiston haltijan, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan, vedyn siirtoverkonhaltijan, vetyterminaalinhaltijan ja vetyvarastonhaltijan on toteutettava kohtuulliset toimenpiteet kapasiteettioikeuksilla käytävän vapaan kaupan mahdollistamiseksi ja sen helpottamiseksi läpinäkyvällä ja syrjimättömällä tavalla. Jokaisen haltijan on kehitettävä yhdenmukaiset siirtoa, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksia, vetyterminaaleja, maakaasuvarastoja ja vetyvarastoja koskevat sopimukset ja menettelyt ensimarkkinoilla helpottaakseen kapasiteetilla käytävää jälkimarkkinakauppaa sekä tunnustettava ensisijaisten kapasiteettioikeuksien siirto, josta verkonkäyttäjät ovat ilmoittaneet.

Yhdenmukaisista sopimuksista ja menettelyistä on annettava ilmoitus sääntelyviranomaisille.

13 artikla

Tasehallintasäännöt ja tasepoikkeamamaksut

1. Tasehallintasäännöt on suunniteltava oikeudenmukaisella, syrjimättömällä ja läpinäkyvällä tavalla, ja niiden on pohjauduttava puolueettomiin perusteisiin. Tasehallintasääntöjen on vastattava verkon todellisia vaatimuksia ottaen huomioon siirtoverkonhaltijan käytettävissä olevat resurssit. Tasehallintasääntöjen on oltava markkinaperusteisia.
2. Siirtoverkonhaltijan on annettava riittävää, oikea-aikaista ja luotettavaa on line -tietoa verkonkäyttäjien tasetilanteesta, jotta verkonkäyttäjät voivat tehdä oikea-aikaisen korjauksen.

Annettujen tietojen on oltava samaa tasoa kuin siirtoverkonhaltijan käytettävissä olevat tiedot ja vastattava selvityskautta, jolta tasepoikkeamamaksut lasketaan.

Tämän kohdan mukaisten tietojen antamisesta ei saa periä maksua.

3. Tasepoikkeamamaksujen on vastattava kustannuksia mahdollisimman pitkälti ja asianmukaisesti kannustettava verkonkäyttäjiä tasapainottamaan maakaasun syöttämisensä ja ottamisensa. Niissä on vältettävä verkonkäyttäjien välistä ristiintukemista, eivätkä ne saa estää uusien yrittäjien tuloa markkinoille.

Sääntelyviranomaisten tai siirtoverkonhaltijan on tarvittaessa julkistettava tasepoikkeamamaksujen laskentamenetelmät sekä lopulliset arvot.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että siirtoverkonhaltijat pyrkivät yhdenmukaistamaan tasehallintajärjestelmiä ja tehostamaan rakenteita ja tasehallintamaksujen tasoja virtuaalisessa kauppapaikassa käytävän maakaasukaupan helpottamiseksi.

14 artikla

Siirtoverkonhaltijoiden ja vedyn siirtoverkonhaltijoiden sertifiointi

1. Komissio tutkii ilmoituksen direktiivin (EU) 2024/...⁺ 71 artiklan 6 kohdassa säädetystä siirtoverkonhaltijan tai vedyn siirtoverkonhaltijan sertifiointia koskevasta päätöksestä heti sen saatuaan. Komissio antaa asianomaiselle sääntelyviranomaiselle 50 työpäivän kuluessa tällaisen ilmoituksen vastaanottamispäivästä lausuntonsa siitä, onko ilmoitus soveltuvissa tapauksissa yhteensopiva siirtoverkonhaltijoiden osalta direktiivin (EU) 2024/...⁺ 71 artiklan 2 kohdan tai 72 artiklan sekä 60 artiklan kanssa tai vedyn siirtoverkonhaltijoiden osalta mainitun direktiivin 68 artiklan kanssa.

Komissio voi ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua lausuntoaan laatiessaan pyytää ACERilta lausuntoa sääntelyviranomaisen päätöksestä. Tällöin ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua 50 työpäivän määräaikaa jatketaan 50 työpäivällä.

Jos komissio ei ole antanut lausuntoa ensimmäisessä tai toisessa alakohdassa tarkoitettua määräajassa, katsotaan, ettei sillä ole sääntelyviranomaisen päätöksen johdosta huomautettavaa.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

2. Sääntelyviranomaisen on tehtävä 50 työpäivän kuluessa 1 kohdan nojalla annetun komission lausunnon vastaanottamisesta lopullinen päätöksensä siirtoverkonhaltijan tai vedyn siirtoverkonhaltijan sertifiointista ottaen komission lausunnon mahdollisimman tarkasti huomioon. Sääntelyviranomaisen päätös ja komission lausunto julkaistaan yhdessä.
3. Sääntelyviranomaiset tai komissio voivat milloin tahansa menettelyn kuluessa pyytää siirtoverkonhaltijoilta, vedyn siirtoverkonhaltijoilta tai tuotantoa tai toimittamista harjoittavilta yrityksiltä kaikkia tietoja, joilla on merkitystä niille tämän artiklan nojalla kuuluvien tehtävien suorittamisessa.
4. Sääntelyviranomaiset ja komissio käsittelevät kaupallisesti arkaluonteisia tietoja luottamuksellisina.
5. Siirretään komissiolle valta antaa 80 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla suuntaviivat, joissa kuvataan yksityiskohtaisesti tämän artiklan 1 ja 2 kohdan soveltamisessa noudatettava menettely.
6. Kun komissio on saanut ilmoituksen direktiivin (EU) 2024/...⁺ 60 artiklan 9 kohdassa säädetyistä siirtoverkonhaltijan sertifiointista, se tekee sertifiointia koskevan päätöksen. Sääntelyviranomaisen on noudatettava komission päätöstä.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/2 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

15 artikla

Maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden sertifiointi

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jokainen maakaasun varastointilaitteiston haltija, mukaan lukien mikä tahansa siirtoverkonhaltijan määräysvallassa oleva maakaasun varastointilaitteiston haltija, on tässä artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti joko sääntelyviranomaisen tai asianomaisen jäsenvaltion asetuksen (EU) 2017/1938 3 artiklan 2 kohdan nojalla nimeämän toimivaltaisen viranomaisen, kummassakin tapauksessa jäljempänä 'sertifioiva viranomainen', sertifioima.

Tätä artiklaa sovelletaan myös maakaasun varastointilaitteiston haltijoihin, jotka ovat sellaisten siirtoverkonhaltijoiden määräysvallassa, jotka sertifioidaan direktiivin 2009/73/EY tai direktiivin (EU) 2024/...⁺ mukaisesti.

2. Sertifioivan viranomaisen on viimeistään 1 päivänä helmikuuta 2023 tai 150 työpäivän kuluessa 9 kohdan mukaisen ilmoituksen vastaanottamispäivästä annettava sertifiointia koskeva päätösluonnos niiden maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden osalta, joiden käyttämien maanalaisten maakaasuvarastojen kapasiteetti on yli 3,5 TWh, kun kaikki maakaasuvarastot oli maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden lukumäärästä riippumatta täytetty 31 päivänä maaliskuuta 2021 ja 31 päivänä maaliskuuta 2022 tasolle, joka oli keskimäärin alle 30 prosenttia niiden enimmäiskapasiteetista.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden osalta sertifioivan viranomaisen on pyrittävä parhaansa mukaan antamaan sertifiointia koskeva päätösluonnos viimeistään 1 päivänä marraskuuta 2022.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

Muiden kuin ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden osalta sertifioivan viranomaisen on annettava sertifiointia koskeva päätösluonnos viimeistään 2 päivänä tammikuuta 2024 tai 18 kuukauden kuluessa 8 tai 9 kohdan mukaisen ilmoituksen vastaanottamisesta.

3. Arvioidessaan energian toimitusvarmuuteen kohdistuvaa riskiä unionissa sertifioivan viranomaisen on otettava huomioon kaikki maakaasun toimitusvarmuuteen unionin, kansallisella tai alueellisella tasolla liittyvät riskit sekä tällaisia riskejä mahdollisesti vähentävät seikat, jotka johtuvat muun muassa seuraavista:
- a) omistus-, toimitus- tai muut kaupalliset suhteet, jotka voisivat vaikuttaa kielteisesti maakaasun varastointilaitteiston haltijan kannustimiin ja kykyyn täyttää maanalainen maakaasuvarasto;
 - b) ne unionin oikeudet ja velvoitteet kolmannen maan suhteen, jotka johtuvat kansainvälisestä oikeudesta, myös sellaisesta yhden tai useamman kolmannen maan kanssa tehdystä sopimuksesta, jossa unioni on osapuolena ja jossa käsitellään energian toimitusvarmuutta;
 - c) ne asianomaisten jäsenvaltioiden oikeudet ja velvoitteet kolmannen maan suhteen, jotka johtuvat asianomaisten jäsenvaltioiden yhden tai useamman kolmannen maan kanssa tekemistä sopimuksista, siltä osin kuin kyseiset sopimukset ovat unionin oikeuden mukaisia; tai
 - d) kaikki muut tapaukseen liittyvät erityiset tosiseikat ja olosuhteet.

4. Jos sertifioiva viranomainen katsoo, että henkilö, joka käyttää suoraan tai välillisesti määräysvaltaa maakaasun varastointilaitteiston haltijassa tai käyttää oikeuksia siihen nähden, voisi vaarantaa unionin tai jäsenvaltion energian toimitusvarmuuden tai keskeiset turvallisuusedut, sertifioivan viranomaisen on evättävä sertifiointi. Vaihtoehtoisesti sertifioiva viranomainen voi antaa sertifiointia koskevan päätöksen ehdoin, joilla varmistetaan, että vähennetään riittävästi sellaisia riskejä, jotka voisivat vaikuttaa kielteisesti maanalaisten maakaasuvarastojen täyttämiseen, edellyttäen, että ehtojen toteutettavuus voidaan täysin varmistaa tehokkaalla täytäntöönpanolla ja seurannalla. Tällaisiin ehtoihin voi kuulua erityisesti vaatimus siitä, että maakaasun varastointilaitteiston omistaja tai maakaasun varastointilaitteiston haltija siirtää maakaasun varastointilaitteiston hallinnoinnin.
5. Jos sertifioiva viranomainen katsoo, että maakaasun toimitukseen liittyviä riskejä ei voida vähentää 4 kohdan mukaisilla ehdoilla, muun muassa velvoittamalla maakaasun varastointilaitteiston omistaja tai maakaasun varastointilaitteiston haltija siirtämään maakaasun varastointilaitteiston hallinnointi, ja se epää sen vuoksi sertifiointin, sen on
- a) vaadittava maakaasun varastointilaitteiston omistajaa tai maakaasun varastointilaitteiston haltijaa tai henkilöä, jonka se katsoo voivan vaarantaa unionin tai jäsenvaltion energian toimitusvarmuuden tai keskeiset turvallisuusedut, luopumaan osakeomistuksestaan tai oikeuksistaan maakaasun varastointilaitteiston omistukseen tai maakaasun varastointilaitteiston haltijan omistukseen nähden, ja asetettava määräaika tällaiselle luovutukselle;
 - b) määrättävä tarvittaessa väliaikaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tällainen henkilö ei voi käyttää mitään määräysvaltaa tai oikeutta kyseiseen maakaasun varastointilaitteiston omistajaan tai maakaasun varastointilaitteiston haltijaan nähden osakeomistuksesta tai oikeuksista luopumiseen saakka; ja

c) toteutettava asianmukaisia kompensoivia toimenpiteitä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

6. Sertifioivan viranomaisen on ilmoitettava sertifiointia koskevasta päätösluonnoksestaan komissiolle viipymättä ja toimitettava sille kaikki asiaankuuluvat tiedot.

Komissio antaa sertifiointia koskevasta päätösluonnoksesta lausunnonertifioivalle viranomaiselle 25 työpäivän kuluessa tällaisesta ilmoituksesta. Sertifioivan viranomaisen on otettava komission lausunto mahdollisimman tarkasti huomioon.

7. Sertifioivan viranomaisen on annettava sertifiointia koskeva päätös 25 työpäivän kuluessa komission lausunnon vastaanottamisesta.
8. Ennen kuin uusi maanalainen maakaasuvarasto otetaan käyttöön, maakaasun varastointilaitteiston haltija on sertifioitava 1–7 kohdan mukaisesti. Maakaasun varastointilaitteiston haltijan on ilmoitettavaertifioivalle viranomaiselle aikomuksestaan ottaa maakaasuvarasto käyttöön.
9. Maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden on ilmoitettava asiaankuuluvallertifioivalle viranomaiselle kaikista suunnitelluista liiketoimista, jotka edellyttäisivät uudelleenarviointia siitä, täyttävätkö ne 1–4 kohdassa säädetyt sertifiointivaatimukset.

10. Sertifioivien viranomaisten on jatkuvasti valvottava maakaasun varastointilaitteiston haltijoita 1–4 kohdassa säädettyjen sertifiointivaatimusten noudattamisen osalta. Niiden on aloitettava sertifiointimenettely uudelleen vaatimusten noudattamisen uudelleenarvioimiseksi seuraavissa olosuhteissa:
- a) kun maakaasun varastointilaitteiston haltija vastaanottaa 8 tai 9 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen;
 - b) omasta aloitteestaan, jos niiden tiedossa on, että suunniteltu muutos maakaasun varastointilaitteiston haltijan suhteen käytetyissä oikeuksissa tai vaikutusvallassa voisi johtaa 1, 2 ja 3 kohdan vaatimusten noudattamatta jättämiseen;
 - c) komission perustellusta pyynnöstä.
11. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen omilla alueillaan sijaitsevien maanalaisten maakaasuvarastojen jatkuvan toiminnan. Kyseisten maanalaisten maakaasuvarastojen toiminta voidaan lopettaa vasta, jos tekniset ja turvallisuutta koskevat edellytykset eivät täyty tai jos sertifioiva viranomainen katsoo arvioinnin tehtyään ja otettuaan huomioon kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston, jäljempänä 'Kaasu-ENTSO', lausunnon, että tällainen toiminnan lopettaminen ei heikentäisi maakaasun toimitusvarmuutta unionin tai kansallisella tasolla.
- Tapauksen mukaan on toteutettava asianmukaisia kompensoivia toimenpiteitä, jos toiminnan lopettamista ei ole sallittu.

12. Komissio voi antaa tämän artiklan soveltamista koskevaa ohjausta.
13. Tätä artiklaa ei sovelleta nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten osiin, joita käytetään varastointiin.

16 artikla

Siirtoverkonhaltijoiden yhteistyö

1. Siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä yhteistyötä muiden siirtoverkonhaltijoiden ja infrastruktuurin haltijoiden kanssa verkkojensa ylläpidon koordinoinnissa, jotta verkonkäyttäjille ja muiden alueiden siirtoverkonhaltijoille tarjotuissa siirtopalveluissa olisi mahdollisimman vähän keskeytyksiä.
2. Siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä yhteistyötä keskenään ja muiden infrastruktuurin haltijoiden kanssa, jotta voidaan maksimoida tekninen kapasiteetti syöttö- ja ottojärjestelmässä ja minimoida maakaasuverkon toimintaan tarvittava energiankulutus siinä määrin kuin mahdollista.

2 JAKSO

VERKKOON PÄÄSY

17 artikla

Verkkoonpääsytariffit

1. Sellaisten siirtoverkonhaltijoiden soveltamien tariffien tai niiden laskennassa käytettävien menetelmien, jotka sääntelyviranomaiset ovat hyväksyneet direktiivin (EU) 2024/...⁺ 78 artiklan 7 kohdan mukaisesti, samoin kuin mainitun direktiivin 31 artiklan 1 kohdan mukaisesti julkaistujen tariffien on oltava läpinäkyviä, niissä on otettava huomioon järjestelmän toimivuuden ja parantamisen tarve ja niiden on vastattava todellisia kustannuksia siinä määrin kuin nämä ovat verrattavissa tehokkaan ja rakenteeltaan vastaavan verkonhaltijan kustannuksiin ja ne ovat läpinäkyviä; samalla on otettava mukaan sijoitetun pääoman asianmukainen tuotto. Tariffeja tai niiden laskentamenetelmiä on sovellettava syrjimättömästi.

Tariffit voidaan myös määrittää markkinaehtoisilla järjestelyillä, kuten huutokaupoilla, edellyttäen, että sääntelyviranomainen on hyväksynyt kyseiset järjestelyt ja niistä syntyvät tulot.

Tariffien tai niiden laskennassa käytettävien menetelmien on helpotettava tehokasta maakaasukauppaa ja kilpailua, vältettävä samalla verkonkäyttäjien välinen ristiintukeminen, tarjottava investointikannustimia ja ylläpidettävä tai luotava siirtoverkkojen yhteentoimivuutta.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

Verkonkäyttäjiltä perittävien tariffien on oltava syrjimättömiä, ja ne on määriteltävä erikseen siirtoverkon kunkin syöttö- ja ottokohdan osalta. Sääntelyviranomaisten on hyväksyttävä syöttö- ja ottokohtia koskevat kustannusten jakomekanismit ja maksujen määrittämismenettely. Sääntelyviranomaisten on varmistettava, että verkkotariffeja ei lasketa sopimusvirtojen perusteella.

2. Verkkoonpääsytariffeilla ei saa rajoittaa markkinoiden likviditeettiä eikä vääristää eri siirtoverkkojen välistä rajatylittävää kauppaa. Sen estämättä, mitä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 78 artiklan 7 kohdassa säädetään, jos tariffijärjestelmien erot haittaisivat siirtoverkkojen välistä kauppaa, siirtoverkonhaltijoiden on tiiviissä yhteistyössä asianmukaisten kansallisten viranomaisten kanssa aktiivisesti pyrittävä lähentämään tariffirakenteita ja veloitusperiaatteita.
3. Sääntelyviranomaisen voi 31 päivään joulukuuta 2025 saakka soveltaa kapasiteettiperusteisiin siirto- ja jakelutariffeihin maanalaisten maakaasuvarastojen syöttö- ja ottokohdissa ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten syöttökohdissa enintään 100 prosentin alennusta, paitsi jos ja siinä määrin kuin tällaista varastoa, joka on liitetty useampaan kuin yhteen siirto- tai jakeluverkkoon, käytetään yhteenliitântäpisteen kanssa kilpailuun.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

Sääntelyviranomaisen voi 1 päivästä tammikuuta 2026 alkaen soveltaa kapasiteettiperusteisiin siirto- ja jakelutariffeihin maanalaisten maakaasuvarastojen syöttö- ja ottokohdissa ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten syöttökohdissa enintään 100 prosentin alennusta toimitusvarmuuden lisäämiseksi. Sääntelyviranomaisen on tarkasteltava uudelleen tätä tariffialennusta ja sen vaikutusta toimitusvarmuuteen kunkin sääntelykauden aikana 71 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdan nojalla hyväksytyn verkkosäännön mukaisesti toteutetun määräajoin järjestettävän kuulemisen puitteissa.

4. Sääntelyviranomaiset voivat täydellisen tai osittaisen alueellisen yhdentymisen mahdollistamiseksi yhdistää vierekkäisiä syöttö- ja ottojärjestelmiä, jolloin tariffit voidaan poistaa kyseisten syöttö- ja ottojärjestelmien välisissä yhteenliitäntäpisteissä. Sääntelyviranomaisten tai siirtoverkonhaltijoiden järjestämien julkisten kuulemisten jälkeen sääntelyviranomaiset voivat hyväksyä yhteistariffin ja tehokkaan korvausmekanismin siirtoverkonhaltijoiden välisten yhteenliitäntäpisteiden poistamisesta aiheutuvien kustannusten uudelleenjakamista varten.
5. Jäsenvaltiot, joilla on enemmän kuin yksi yhteenliitetty syöttö- ja ottojärjestelmä tai enemmän kuin yksi verkonhaltija yhden syöttö- ja ottojärjestelmän sisällä, voivat soveltaa yhtenäistä verkkotariffia, jonka tarkoituksena on luoda tasapuoliset toimintaedellytykset verkkokäyttäjille, edellyttäen, että on hyväksytty verkkoa koskeva suunnitelma ja että verkonhaltijoiden välillä pannaan täytäntöön korvausmekanismi.

18 artikla

Uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun tariffialennukset

1. Tariffeja asetettaessa on sovellettava uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun alennusta
 - a) syöttökohtiin uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun tuotantolaitoksista;
 - b) kapasiteettiperusteisiin siirtotariffeihin maakaasuvarastoihin yhteydessä olevissa syöttö- ja ottokohdissa, paitsi jos tällainen varasto on liitetty useampaan kuin yhteen siirto- tai jakeluverkkoon ja sitä käytetään yhteenliitäntäpisteen kanssa kilpailuun.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukainen alennus on asianomaisten kapasiteettiperusteisten tariffien osalta 100 prosenttia uusiutuvan kaasun ja 75 prosenttia vähähiilisen kaasun syöttämisen lisäämiseksi.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukainen alennus on 100 prosenttia niissä jäsenvaltioissa, joissa uusiutuvaa kaasua tai vähähiilistä kaasua syötettiin järjestelmään ensimmäisen kerran.

2. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti myönnettyjen alennusten yksityiskohdat voidaan vahvistaa 71 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitetussa tariffirakenteita koskevassa verkkosäännössä.

3. Komissio tarkastelee 1 ja 4 kohdassa säädettyjen alennusten tasoa uudelleen viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] ja sen jälkeen joka viides vuosi. Komissio antaa asiasta kertomuksen, jossa esitetään katsaus alennusten täytäntöönpanosta, ja arvioi, onko kyseisten alennusten taso edelleen riittävä viimeisimmän markkinakehityksen valossa. Siirretään komissiolle valta antaa 80 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tätä asetusta muuttamalla tämän artiklan 1 ja 4 kohdassa säädettyjen alennusten tasoa.
4. Verkonkäyttäjien on ... päivästä ...kuuta ... [vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] saatava siirtoverkonhaltijalta 100 prosentin alennus kapasiteettiperusteisesta tariffista jäsenvaltioiden välisissä yhteenliitäntäpisteissä uusiutuvan kaasun osalta ja 75 prosentin alennus vähähiilisen kaasun osalta, kun nämä ovat toimittaneet asianomaiselle siirtoverkonhaltijalle kestävyyttä koskevan todisteen, joka perustuu uusiutuvan kaasun osalta direktiivin (EU) 2018/2001 29 ja 30 artiklan nojalla hankittuun voimassa olevaan kestävyysertifikaattiin ja on rekisteröity mainitun direktiivin 31 a artiklassa tarkoitettuun unionin tietokantaan ja joka perustuu vähähiilisen kaasun osalta direktiivin (EU) 2024/...⁺ 9 artiklan nojalla hankittuun voimassa olevaan kestävyysertifikaattiin.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin alennuksiin sovelletaan seuraavaa:

- a) siirtoverkonhaltijoiden on annettava alennus ainoastaan rajanylitysten kannalta lyhyimmistä mahdollisista reitistä paikasta, jossa ilmoitus ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuun kestävyysertifikaattiin perustuvasta kestävyyttä koskevasta todisteesta on ensimmäisen kerran tallennettu unionin tietokantaan, paikkaan, jossa se on peruutettu käytettynä, edellyttäen, että alennus ei koske mahdollista huutokauppareemiota;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- b) siirtoverkonhaltijoiden on annettava asianomaiselle sääntelyviranomaiselle tietoja uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun todellisista ja odotettavissa olevista määristä sekä vaikutuksista, joita tariffialennuksen soveltamisella on niiden tuloihin, ja sääntelyviranomaisten on seurattava ja arvioitava alennuksen vaikutusta tariffien vakauteen;
- c) kun siirtoverkonhaltijan kyseisiin tariffeihin perustuvat tulot ovat alennuksen vuoksi vähentyneet 10 prosenttia, siirtoverkonhaltijan, jota asia koskee, ja kaikkien sen naapurisiirtoverkonhaltijoiden on neuvoteltava siirtoverkonhaltijoiden välinen korvausmekanismi;
- d) uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun alennuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista lisätiedoista, kuten alennukseen oikeuttavan kapasiteetin laskemisesta ja tarvittavista prosesseista, säädetään 71 artiklan nojalla vahvistettavassa verkkosäännössä.

Asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden on päästävä sopimukseen siirtoverkonhaltijoiden välisestä korvausmekanismista kolmen vuoden kuluessa siitä, kun niiden tulot tietyistä tariffeista ovat vähentyneet 10 prosenttia tämän kohdan toisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla. Jos sopimusta ei saada aikaan tässä ajassa, asianomaisten sääntelyviranomaisten on kahden seuraavan vuoden kuluessa tehtävä yhteisesti päätös asianmukaisesta siirtoverkonhaltijoiden välisestä korvausmekanismista. Jos sääntelyviranomaiset eivät pääse asiasta sopimukseen, sovelletaan asetuksen (EU) 2019/942 6 artiklaa. Jos sääntelyviranomaisten välillä ei päästä sopimukseen kahden vuoden kuluessa, tai niiden yhteisestä pyynnöstä, ACER antaa yksittäisen päätöksen asetuksen (EU) 2019/942 6 artiklan 10 kohdan mukaisesti.

5. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 ja 4 kohdassa säädetään, sääntelyviranomaiset voivat päättää olla soveltamatta alennuksia tai päättää vahvistaa tämän artiklan 1 ja 4 kohdassa vahvistettuja määriä pienempiä alennuksia edellyttäen, että tällainen poikkeus on 17 artiklassa säädettyjen yleisten tariffiperiaatteiden ja erityisesti kustannusvastaavuuden periaatteen mukainen, jos jokin seuraavista perusteista täyttyy:
- a) poikkeus on tarpeen siirtoverkon tehokkaan toiminnan kannalta, jotta voidaan varmistaa vakaat rahoituspuitteet olemassa oleville investoinneille tai välttää perusteeton ristiintukeminen, rajatylittävän kaupan vääristyminen tai tehoton siirtoverkonhaltijoiden välinen korvausmekanismi;
 - b) edellä 1 ja 4 kohdassa säädettyjen alennusten soveltaminen ei ole tarpeen sen vuoksi, että uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun yleistyminen on edistynyt sopivassa määrin asianomaisessa jäsenvaltiossa tai uusiutuvan kaasun tai vähähiilisen kaasun käytön lisäämiseksi on olemassa vaihtoehtoisia tukimekanismeja.

19 artikla

Siirtoverkonhaltijoiden tuotot

1. Asianomaisen sääntelyviranomaisen on ... päivästä ...kuuta ... [yhden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] varmistettava siirtoverkonhaltijoiden sallitun tuoton tai tavoitetuoton määrittämiseen käytettävien menetelmien, muuttujien ja arvojen läpinäkyvyys. Sääntelyviranomaisen on julkaistava liitteessä I tarkoitetut tiedot tai vaadittava asianomaista siirtoverkonhaltijaa julkaisemaan ne siten, että asianomaisen sääntelyviranomaisen kaupallisesti arkaluonteisiksi katsomat tiedot suojataan. Tiedot on asetettava saataville vapaasti saatavilla olevassa, ladattavassa ja ei-muokattavassa muodossa ja mahdollisuuksien mukaan yhdellä tai useammalla yleisesti ymmärrettävällä kielellä.

2. Siirtoverkonhaltijan kustannuksista on tehtävä siirtoverkonhaltijoiden välinen tehokkuusvertailu. ACER suorittaa tämän tehokkuusvertailun. ACER julkaisee viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] ja sen jälkeen joka neljäs vuosi tutkimuksen, jossa vertaillaan siirtoverkonhaltijoiden kustannustehokkuutta, edellyttäen, että ACERin kaupallisesti arkaluonteisiksi katsomat tiedot suojataan. Asianomaisten sääntelyviranomaisten ja siirtoverkonhaltijoiden on annettava ACERille tähän vertailuun tarvittavat tiedot. Kun asianomaiset sääntelyviranomaiset vahvistavat määräajoin siirtoverkonhaltijoiden sallitun tuoton tai tavoitetuoton, niiden on otettava huomioon vertailun tulokset ja kansalliset olosuhteet.
3. Asianomaisten sääntelyviranomaisten on arvioitava siirtotariffien pitkän aikavälin kehitystä niiden muutosten perusteella, joita on odotettavissa sallitun tuoton tai tavoitetuoton ja maakaasun kysynnän osalta asianomaisella sääntelykaudella ja mahdollisuuksien mukaan vuoteen 2050 saakka. Tämän arvion tekemiseksi sääntelyviranomaisen on otettava huomioon asianomaisen jäsenvaltion yhdenmetyssä kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa kuvaillun strategian tiedot sekä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 55 artiklan mukaisesti laaditun kymmenvuotisen verkon kehittämissuunnitelman taustalla olevat skenaariot.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

3 JAKSO

SIIRTOVERKKOJEN, MAAKAASUN VARASTOINTILAITTEISTOJEN, NESTEYTETYN MAAKAASUN TERMINAALIEN JA VETYTERMINAALIEN HALLINTA

20 artikla

Kiinteä kapasiteetti uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun pääsulle siirtoverkkoon

1. Siirtoverkonhaltijoiden on varmistettava kiinteä kapasiteetti verkkoonsa liitettyjen uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun tuotantolaitosten verkkoon pääsulle. Tätä varten siirtoverkonhaltijoiden on kehitettävä yhteistyössä jakeluverkonhaltijoiden kanssa menettelyt ja järjestelyt – investoinnit mukaan lukien – joilla varmistetaan vastakkaisvirtaus jakeluverkosta siirtoverkkoon. Merkittävät investoinnit on otettava huomioon kymmenvuotisessa verkon kehittämissuunnitelmassa direktiivin (EU) 2024/...⁺ 55 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

2. Edellä oleva 1 kohta ei rajoita siirtoverkonhaltijoiden mahdollisuutta kehittää vaihtoehtoja vastakkaisvirtausta koskeville investoinneille, kuten älyverkkoratkaisuja tai yhteyksiä muihin verkonhaltijoihin, mukaan lukien uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun tuotantolaitosten suora liitäntä siirtoverkkoon. Infrastruktuurin turvallisuuden ja taloudellisen tehokkuuden varmistamiseksi kiinteän kapasiteetin pääsy voidaan rajoittaa koskemaan kapasiteetin tarjontaa operatiivisin rajoituksin. Sääntelyviranomaisen on vastattava siirtoverkonhaltijan ehdollista kapasiteettia koskevien edellytysten arvioimisesta ja hyväksymisestä ja varmistettava, että siirtoverkonhaltijat ottavat kiinteän kapasiteetin rajoitukset tai operatiiviset rajoitukset käyttöön läpinäkyvien ja syrjimättömien menettelyjen pohjalta ja että ne eivät muodosta perusteettomia markkinoilletulon esteitä. Jos tuotantolaitos vastaa kiinteän kapasiteetin varmistamiseen liittyvistä kustannuksista, rajoituksia ei sovelleta.

21 artikla

Kaasun laatua maakaasuverkossa koskeva rajatylittävä koordinointi

1. Siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä yhteistyötä välttääkseen rajat ylittävien virtausten rajoituksia, jotka johtuvat kaasun laatueroista jäsenvaltioiden välisissä yhteenliitäntäpisteissä. Tehdessään yhteistyötä siirtoverkonhaltijoiden on otettava huomioon maakaasun loppukäyttäjien laitteistojen ominaisuudet.

Tätä artiklaa ei sovelleta vetyseoksiin, joissa maakaasuverkkoon sekoitettu vetypitoisuus on suurempi kuin 2 tilavuusprosenttia.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että poikkeavia teknisiä eritelmiä, myös sellaisia kaasun laatuparametreja kuin happipitoisuutta ja vedyn sekoittamista maakaasuverkkoon, ei saa käyttää rajoittamaan rajat ylittäviä maakaasuvirtauksia. Lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että maakaasuverkossa olevat vetysekoitukset täyttävät tekniset eritelvät, jotka ovat asiakkaiden kannalta hyväksyttävät.
3. Jos asianomaiset siirtoverkonhaltijat eivät tavallisessa toiminnassaan voi välttää kaasun laatueroista johtuvaa rajat ylittävien virtausten rajoitusta, niiden on ilmoitettava siitä viipymättä asianomaisille sääntelyviranomaisille. Tietoihin on sisällyttävä kuvaus siirtoverkonhaltijoiden mahdollisesti jo toteuttamista toimenpiteistä sekä perustelut niille.
4. Asianomaisten sääntelyviranomaisten on sovittava yhteisesti kuuden kuukauden kuluessa 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta, todetaanko rajoitus.
5. Kun kyseessä ovat rajat ylittäviä virtauksia koskevat rajoitukset, jotka johtuvat vedyn sekoittamisen eroista maakaasuverkossa ja jotka on todettu 4 kohdan mukaisesti, siirtoverkonhaltijoiden on hyväksyttävä vetysisältöisiä maakaasuvirtauksia jäsenvaltioiden välisissä yhteenliitäntäpisteissä maakaasuverkossa 6–13 kohdan mukaisesti ja niissä kuvatus menettelyn päätökseen saattamisen jälkeen.

6. Jos asianomaiset sääntelyviranomaiset toteavat rajoituksen 4 kohdan nojalla, niiden on pyydettävä asianomaisia siirtoverkonhaltijoita toteuttamaan 12 kuukauden kuluessa mainitussa kohdassa tarkoitetun rajoituksen toteamisesta peräkkäisessä järjestyksessä seuraavat toimet:
- a) yhteistyön tekeminen ja teknisesti toteuttamiskelpoisten vaihtoehtojen kehittäminen todetun rajoituksen poistamiseksi muuttamatta kaasun laatua koskevia eritelmiä, mihin voi sisältyä kaasuvirtasitoumuksia ja maakaasun käsittelyä, ottaen huomioon asianomaisen siirtoverkonhaltijan maakaasuverkkoon suoraan liitettyjen loppukäyttäjien tai sellaisten muiden sidosryhmien toimittamat tiedot, joihin kyseinen menettely voi vaikuttaa;
 - b) yhteisen kustannus-hyötyanalyysin suorittaminen teknisesti toteuttamiskelpoisista vaihtoehtoista, jotta voidaan määrittää taloudellisesti tehokkaat ratkaisut sekä eritellä kustannukset ja hyödyt asianomaisten osapuolten luokkien mukaan;
 - c) arvion laatiminen kunkin mahdollisen vaihtoehdon täytäntöönpanoajasta;
 - d) julkisen kuulemisen järjestäminen tunnistetuista toteuttamiskelpoisista ratkaisuista erityisesti sellaisille maakaasuverkkoon liitetyille loppukäyttäjille, joihin asia vaikuttaa, ja kyseisen kuulemisen tulosten huomioon ottaminen;
 - e) kustannus-hyötyanalyysiin ja julkisen kuulemisen tuloksiin perustuvan yhteisen ehdotuksen antaminen ratkaisusta todetun rajoituksen poistamiseksi, mukaan lukien sen toteuttamisaika; ehdotus on annettava kyseisten verkonhaltijoiden asianomaisille sääntelyviranomaisille hyväksyttäväksi sekä tiedoksi muille toimivaltaisille kansallisille viranomaisille kussakin asianomaisessa jäsenvaltiossa.

7. Jos asianomaiset siirtoverkonhaltijat eivät pääse sopimukseen yhteisen ehdotuksen antamisesta 6 kohdan e alakohdan nojalla, kunkin siirtoverkonhaltijan on ilmoitettava asiasta omalle sääntelyviranomaiselleen viipymättä.
8. Asianomaisten sääntelyviranomaisten on tehtävä asetuksen (EU) 2019/942 6 artiklan 10 kohdan mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa tämän artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta yhteinen koordinoitu päätös todetun rajoituksen poistamisesta ottaen huomioon asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden laatima kustannus-hyötyanalyysi ja tämän artiklan 6 kohdan d alakohdan nojalla järjestetyn julkisen kuulemisen tulokset.
9. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 8 kohdassa säädetään, asianomaiset sääntelyviranomaiset voivat niiden rajat ylittävien virtausten rajoitusten osalta, jotka johtuvat vedyn sekoittamisen eroista maakaasuverkossa, todeta yhteisesti, että lisätoimiin ei pidä ryhtyä tällaisten rajoitusten poistamiseksi. Yhteinen koordinoitu päätös on asetuksen (EU) 2019/942 6 artiklan 10 kohdan mukaisesti tehtävä kuuden kuukauden kuluessa tämän artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta, ja siinä on otettava huomioon kustannus-hyötyanalyysi ja tämän artiklan 6 kohdan d alakohdan nojalla järjestetyn julkisen kuulemisen tulokset. Asianomaisten sääntelyviranomaisten on tarkasteltava tämän kohdan nojalla tehtyä päätöstä todetun rajoituksen voimassa pitämisestä uudelleen joka neljäs vuosi.

10. Edellä 8 kohdassa tarkoitettuun asianomaisten sääntelyviranomaisten yhteiseen koordinoituun päätökseen on sisällyttävä päätös sovitun ratkaisun täytäntöönpanosta kullekin siirtoverkonhaltijalle aiheutuvien investointikustannusten jakautumisesta sekä kustannusten sisällyttämisestä siirtoverkonhaltijoiden sallittuun tuottoon tai tavoitetuottoon, ottaen huomioon ratkaisun taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät kustannukset ja hyödyt asianomaisissa jäsenvaltioissa ja sen vaikutukset tariffeihin.
11. ACER voi antaa sääntelyviranomaisille suosituksia tällaisten 10 kohdassa tarkoitettujen kustannustenjakopäätösten yksityiskohdista.
12. Jos asianomaiset sääntelyviranomaiset eivät pääse sopimukseen tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti, ACER tekee rajoitusta koskevan päätöksen asetuksen (EU) 2019/942 6 artiklan 10 kohdan mukaisesti. Jos ACER toteaa rajoituksen, se pyytää asianomaisia siirtoverkonhaltijoita toteuttamaan 12 kuukauden kuluessa toteamisesta tämän artiklan 6 kohdassa tarkoitettut toimet peräkkäisessä järjestyksessä.
13. Jos asianomaiset sääntelyviranomaiset eivät pysty tekemään tämän artiklan 8 ja 10 kohdassa tarkoitettua yhteistä koordinoitua päätöstä, ACER päättää todetun rajoituksen poistamista koskevasta ratkaisusta ja sovitun ratkaisun täytäntöönpanosta kullekin siirtoverkonhaltijalle aiheutuvien investointikustannusten jakautumisesta tai sen toteamisesta, ettei lisätoimia ole toteutettava tämän artiklan 9 kohdan nojalla, asetuksen (EU) 2019/942 6 artiklan 10 kohdan mukaisesti. ACER tarkastelee tämän kohdan nojalla tehtyä päätöstä todetun rajoituksen voimassa pitämisestä uudelleen joka neljäs vuosi.

14. Tämän artiklan täytäntöönpanemiseksi tarvittavista lisätiedoista, mukaan lukien yksityiskohtaiset tiedot kustannus-hyötyanalyysistä, säädetään 71 artiklan 2 kohdan nojalla vahvistettavassa verkkosäännössä.

22 artikla

Käytäntöjen vaatimustenmukaisuusolettama maakaasua koskevien yhdenmukaistettujen standardien osalta

Sellaisten yhdenmukaistettujen standardien tai niiden osien mukaisia käytäntöjä, joiden viitetiedot on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, on pidettävä tämän asetuksen 71 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan nojalla annetuissa täytäntöönpanosäädöksissä säädettyjen vaatimusten mukaisina.

23 artikla

Biometaania koskevat yhteiset eritelmät

1. Komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan yhteiset eritelmät, joilla helpotetaan biometaanin suurten määrien kustannustehokasta sisällyttämistä olemassa olevaan maakaasuverkkoon, myös rajat ylittävissä yhteenliitäntäpisteissä, tai se voi vahvistaa kyseiset eritelmät verkkosäännössä 71 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti, jos
 - a) kyseiset vaatimukset eivät ole sellaisten yhdenmukaistettujen standardien tai niiden osien kattamia, joiden viitetiedot on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*;

- b) komissio on pyytänyt asetuksen (EU) N:o 1025/2012 10 artiklan 1 kohdan nojalla yhtä tai useampaa eurooppalaista standardointiorganisaatiota laatimaan yhdenmukaistetun standardin kyseisiä vaatimuksia varten ja vähintään yksi seuraavista edellytyksistä on täyttynyt:
- i) yksikään eurooppalainen standardointiorganisaatio ei ole hyväksynyt komission pyyntöä;
 - ii) komissio havaitsee pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien hyväksymisessä aiheetonta viivästymistä;
 - iii) eurooppalainen standardointiorganisaatio on antanut standardin, joka ei täysin vastaa komission pyyntöä; tai
- c) komissio on päättänyt asetuksen (EU) N:o 1025/2012 11 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen pitää voimassa rajoituksin viittaukset yhdenmukaistettuihin standardeihin tai niiden osiin, joilla kyseiset vaatimukset katetaan, tai poistaa ne.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 81 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2. Laatiessaan luonnosta täytäntöönpanosäädökseksi, jolla vahvistetaan 1 kohdassa tarkoitetut yhteiset eritelvät, komissio kerää varhaisessa vaiheessa asiaankuuluvan unionin alakohtaisen lainsäädännön nojalla perustettujen elinten tai asiantuntijaryhmien näkemykset ja kuulee asianmukaisesti kaikkia asiaankuuluvia sidosryhmiä. Tämän kuulemisen perusteella komissio laatii luonnoksen täytäntöönpanosäädökseksi.

3. Yhteisten eritelmien tai niiden osien mukaisia käytäntöjä on pidettävä 71 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan nojalla hyväksytyissä täytäntöönpanosäädöksissä säädettyjen vaatimusten mukaisina siltä osin kuin tällaiset yhteiset eritelmät tai niiden osat kattavat kyseiset vaatimukset.
4. Jos eurooppalainen standardointiorganisaatio hyväksyy yhdenmukaistetun standardin ja ehdottaa komissiolle sen viitetietojen julkaisemista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, komissio arvioi yhdenmukaistetun standardin asetuksen (EU) N:o 1025/2012 mukaisesti. Kun yhdenmukaistetun standardin viitetiedot julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, komissio kumoaa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset tai niiden osat, jotka kattavat samat tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut vaatimukset.
5. Vahvistaessaan yhteisiä eritelmiä tämän artiklan mukaisesti komissio ottaa mahdollisimman tarkasti huomioon maakaasuverkon turvallisen toiminnan edellyttämät turvallisuusvaatimukset, erityisesti maakaasuvarastojen turvallisen toiminnan kaikkialla unionissa.

24 artikla

Kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalainen verkosto

Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä Kaasu-ENTSON puitteissa unionin tason yhteistyötä, jonka tarkoituksena on edistää maakaasun sisämarkkinoiden toteuttamista ja moitteetonta toimintaa ja rajatylittävää kauppaa sekä turvata maakaasun siirtoverkon optimaalinen hallinta, koordinoitu toiminta ja hyvä tekninen kehitys.

25 artikla

Kaasu-ENTSO:n organisointi

1. Kaasu-ENTSO on omasta aloitteestaan taikka komission tai ACERin perustellusta pyynnöstä julkaistava ja toimitettava komissiolle ja ACERille mahdolliset luonnokset muutoksiksi Kaasu-ENTSO:n perussääntöön, jäsenluetteloon tai työjärjestykseen, mukaan lukien menettelytapasäännöt muiden sidosryhmien kuulemisesta.
2. ACER antaa komissiolle lausunnon Kaasu-ENTSO:n perussäännön, jäsenluettelon ja työjärjestyksen muutosluonnoksista neljän kuukauden kuluessa 1 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen vastaanottamisesta kuultuaan virallisesti kaikkia sidosryhmiä ja erityisesti verkon käyttäjiä, mukaan lukien asiakkaat, edustavia organisaatioita.
3. Komissio antaa lausunnon Kaasu-ENTSO:n perussäännön, jäsenluettelon ja työjärjestyksen muutosluonnoksista ottaen huomioon 2 kohdassa tarkoitetun ACERin lausunnon kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona se on vastaanottanut kyseisen lausunnon.
4. Kaasu-ENTSO on vahvistettava Kaasu-ENTSO:n tarkistettu perussääntö, jäsenluettelo ja työjärjestys sekä julkaistava ne kolmen kuukauden kuluessa komission myönteisen lausunnon vastaanottamisesta.

26 artikla

Kaasu-ENTSO:n tehtävät

1. Kaasu-ENTSO laatii verkkosäännöt 71 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuilla aloilla pyynnöstä, jonka komissio esittää sille 71 artiklan 9 kohdan mukaisesti.

Jäljempänä 71 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitettu verkkosääntö on laadittava yhdessä ENNOH:n kanssa.

2. Kaasu-ENTSO voi laatia verkkosääntöjä 71 artiklan 1 ja 2 kohdassa mainituilla aloilla 24 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi tapauksissa, joissa nämä verkkosäännöt eivät koske aloja, joita komission sille osoittama pyyntö koskee. Näistä verkkosäännöistä on pyydettävä lausuntoa ACERiltä. Kaasu-ENTSO:n on otettava lausunto asianmukaisesti huomioon.

3. Kaasu-ENTSO:n on hyväksyttävä

- a) yhteiset verkon toimintaan liittyvät välineet, joilla varmistetaan verkon toiminnan koordinointi tavanomaisissa oloissa ja hätätilanteissa, mukaan lukien yhteinen häiriöiden luokitteluasteikko, ja tutkimussuunnitelmat;
- b) joka toinen vuosi ei-sitova 32 artiklassa tarkoitettu maakaasua koskeva unionin laajuinen kymmenvuotinen verkon kehittämissuunnitelma, jäljempänä 'maakaasua koskeva unionin laajuinen verkon kehittämissuunnitelma', johon sisältyvät Euroopan toimitusten riittävyysnäkökulmat;
- c) suositukset unionin ja kolmansien maiden siirtoverkonhaltijoiden teknisen yhteistyön koordinoimista varten;

- d) suositukset siirtoverkonhaltijoille niiden teknisestä yhteistyöstä jakeluverkonhaltijoiden ja vetyverkonhaltijoiden kanssa;
- e) vuotuinen työohjelma;
- f) vuosikertomus;
- g) vuotuiset kesä- ja talvitoimitusten riittävyysnäköymät;
- h) kaasun laadun seurantaraportti viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2025 ja sen jälkeen joka toinen vuosi, mukaan lukien kaasun laatuparametrien kehitys, maakaasuverkkoon sekoitetun vedyn määrän ja tilavuuden kehitys, ennusteet kaasun laatuparametrien ja maakaasuverkkoon sekoitetun vedyn tilavuuden odotettavissa olevasta kehityksestä, vedyn sekoittamisen vaikutus rajat ylittäviin virtauksiin sekä tiedot tapauksista, jotka liittyvät kaasun laatueroitelmien tai sekoitustasojen eritelmien eroihin, ja siitä, miten tällaiset tapaukset on ratkaistu, eri loppukäyttösovellusten laatuvaatimusten täyttämiseksi;
- i) vuosikertomus, joka sisältää maakaasuverkkoon syötetyn uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun määrän.

Ensimmäisen alakohdan h alakohdassa tarkoitettun kaasun laadun seurantaraportin on katettava myös kyseisessä alakohdassa lueteltujen tekijöiden kehitys, siltä osin kuin se on jakeluverkon kannalta olennaista, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/943³⁹ 52 artiklan 1 kohdan nojalla perustettun jakeluverkonhaltijoiden eurooppalaisen elimen, jäljempänä 'EU DSO -elin', toimittamien tietojen perusteella.

4. Edellä 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin Euroopan toimitusten riittävyysnäkyymiin on sisällyttävä arvio maakaasuverkon yleisestä riittävyystä toimittaa maakaasua tämänhetkisiä ja suunniteltuja tarpeita varten seuraavan viisivuotiskauden aikana sekä riittävyysnäkyymien hyväksymispäivää seuraavien viiden ja kymmenen vuoden välisenä aikana. Näiden Euroopan toimitusten riittävyysnäkyymien on perustuttava kansallisiin toimitusnäkyymiin, jotka kukin yksittäinen siirtoverkonhaltija laatii. Euroopan toimitusten riittävyysnäkyymiin on sisällyttävä erityisesti kestävän biometaanin vuotuisen tuotannon edistymisen seuranta.

Jos sekä Euroopan toimitusten riittävyysnäkyymät että lopulliset päivitettyt yhdenmetyt kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat osoittavat, että vuotuinen tuotanto ei edisty riittävästi tai että maakaasun kulutus ei vähene riittävästi siihen nähden, mikä saatavilla oleva potentiaali on, komissio voi antaa asetuksen (EU) 2018/1999 34 artiklan mukaisesti jäsenvaltioille suosituksia, jos se on tarpeen energiaunionin tavoitteiden saavuttamiseksi.

Maakaasua koskevaan unionin laajuiseen verkon kehittämissuunnitelmaan on sisällyttävä integroidun verkon mallintaminen, mukaan lukien vetyverkot, skenaarioiden laatiminen, Euroopan toimitusten riittävyysnäkyymät sekä verkon häiriönkestävyyden arviointi. Suunnitelmalla on edistettävä energiatehokkuus etusijalle -periaatetta ja energijärjestelmän integrointia.

³⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/943, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoista (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 54).

5. Edellä 3 kohdan e alakohdassa tarkoitettussa vuotuisessa työohjelmassa on oltava luettelo ja kuvaus laadittavista verkkosäännöistä, verkon toiminnan koordinoitua koskeva suunnitelma ja luettelo kyseisenä vuonna toteutettavista tutkimus- ja kehittämistoimista sekä alustava aikataulu.
6. Verkkosääntöjä laaditaan verkkoihin liittyviä rajatylittäviä kysymyksiä ja markkinoiden yhdentymiseen liittyviä kysymyksiä varten, eivätkä ne vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen määrittellä kansallisia verkkosääntöjä, jotka eivät vaikuta rajatylittävään kauppaan.
7. Kaasu-ENTSO on seurattava ja analysoitava verkkosääntöjen ja komission 71 artiklan 13 kohdan tai 74 artiklan mukaisesti hyväksymien suuntaviivojen täytäntöönpanoa sekä niiden vaikutusta sovellettavien sääntöjen yhdenmukaistamiseen, jolla pyritään helpottamaan markkinoiden yhdentymistä. Kaasu-ENTSO on raportoitava havainnoistaan ACERille ja esitettävä analyysin tulokset tämän artiklan 3 kohdan f alakohdassa tarkoitettussa vuosikertomuksessa.
8. Kaasu-ENTSO on annettava ACERin käyttöön kaikki tiedot, joita se tarvitsee 27 artiklan 1 kohdan mukaisten tehtäviensä suorittamiseksi.

9. ACER arvioi, ovatko kansalliset kymmenvuotiset verkon kehittämissuunnitelmat maakaasua koskevan unionin laajuisen verkon kehittämissuunnitelman mukaisia. Jos ACER havaitsee kansallisen kymmenvuotisen verkon kehittämissuunnitelman ja maakaasua koskevan unionin laajuisen verkon kehittämissuunnitelman välillä epäjohtamukaisuuksia, se suosittelee tapauksen mukaan kansallisen verkon kehittämissuunnitelman tai maakaasua koskevan unionin laajuisen verkon kehittämissuunnitelman muuttamista. Jos tällainen kansallinen kymmenvuotinen verkon kehittämissuunnitelma on laadittu direktiivin (EU) 2024/...⁺ 55 artiklan mukaisesti, ACER suosittelee, että asianomainen sääntelyviranomainen muuttaa kansallista kymmenvuotista verkon kehittämissuunnitelmaa kyseisen direktiivin 55 artiklan 5 kohdan mukaisesti, ja ilmoittaa asiasta komissiolle.
10. Kaasu-ENTSO on esitettävä näkemyksensä komissiolle sen pyynnöstä 74 artiklan mukaisia suuntaviivoja annettaessa.
11. Kaasu-ENTSO on tehtävä yhteistyötä sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston, jäljempänä 'Sähkö-ENTSO', ja ENNOHin kanssa.

27 artikla

ACERin suorittama Kaasu-ENTSO:n seuranta

1. ACER seuraa Kaasu-ENTSO:n 26 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamista ja raportoi havainnoistaan komissiolle.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

ACER seuraa, miten Kaasu-ENTSO panee täytäntöön 26 artiklan 2 kohdan nojalla laadittuja verkkosääntöjä ja verkkosääntöjä, jotka on laadittu 71 artiklan 1–12 kohdan mukaisesti mutta joita komissio ei ole hyväksynyt 71 artiklan 13 kohdan nojalla.

Tapauksissa, joissa Kaasu-ENTSO ei ole pannut täytäntöön jotakin verkkosääntöä, ACER pyytää Kaasu-ENTSOa toimittamaan asianmukaisesti perustellun selvityksen siitä, miksi se ei ole näin tehnyt. ACER ilmoittaa komissiolle tästä selvityksestä ja antaa siitä lausuntonsa.

ACER seuraa ja analysoi verkkosääntöjen ja komission 70, 71, 73 ja 74 artiklan mukaisesti antamien suuntaviivojen täytäntöönpanoa sekä niiden vaikutusta sovellettavien sääntöjen yhdenmukaistamiseen, jolla pyritään helpottamaan markkinoiden ja energiajärjestelmän yhdentymistä, sekä syrjimättömyyteen, toimivaan kilpailuun ja markkinoiden moitteettomaan toimintaan, ja raportoi asiasta komissiolle.

2. Kaasu-ENTSO on toimitettava ACERille lausunnon antamista varten maakaasua koskevan unionin laajuisen verkon kehittämissuunnitelman luonnos ja vuotuisen työohjelman luonnos, mukaan lukien tiedot kuulemismenettelystä ja muut 26 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut asiakirjat.

Jos ACER katsoo, että Kaasu-ENTSON toimittama vuotuinen työohjelmaluonnos tai maakaasua koskevan unionin laajuisen verkon kehittämissuunnitelman luonnos ei edistä syrjimättömyyttä, toimivaa kilpailua, markkinoiden moitteetonta toimintaa tai kolmansille osapuolille avoimen rajat ylittävän yhteenliittämisen riittävää tasoa, se antaa Kaasu-ENTSOlle ja komissiolle kahden kuukauden kuluessa luonnosten vastaanottamispäivästä asianmukaisesti perustellun lausunnon sekä suosituksia. Kaasu-ENTSON on otettava asianmukaisesti huomioon ACERin lausunto ja suositukset.

28 artikla

Säätelyviranomaiset

Säätelyviranomaisten on tämän asetuksen mukaisia tehtäviään suorittaessaan ja valtuuksiaan käyttäessään varmistettava tämän asetuksen, verkkosäätöjen ja 70–74 artiklan nojalla annettujen suuntaviivojen noudattaminen.

Niiden on tarvittaessa toimittava yhteistyössä keskenään sekä komission ja ACERin kanssa direktiivin (EU) 2024/...⁺ V luvun nojalla.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

29 artikla

Kaasu-ENTSO:n järjestämät kuulemiset

1. Laatiessaan 26 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja verkkosääntöjä, maakaasua koskevan unionin laajuisen verkon kehittämissuunnitelman luonnosta ja vuotuista työohjelmaa Kaasu-ENTSO:n on julkisella ja läpinäkyvällä tavalla ja varhaisessa vaiheessa kuultava laajasti 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja menettelytapasääntöjä noudattaen kaikkia asiaankuuluvia markkinaosapuolia ja erityisesti kaikkia sidosryhmiä edustavia organisaatioita. Kuultavia tahoja ovat myös sääntelyviranomaiset ja muut kansalliset viranomaiset, toimitus- ja tuotantoyritykset, verkonkäyttäjät, asiakkaat mukaan lukien, ja jakeluverkonhaltijat, mukaan lukien asianomaiset toimialajärjestöt, tekniset elimet ja sidosryhmäfooromit. Kaasu-ENTSO:n on julkaistava verkkosääntöjen, maakaasua koskevan unionin laajuisen verkon kehittämissuunnitelman ja vuotuisen työohjelman luonnokset, jotta sidosryhmät voivat kommentoida niitä, ja annettava niille riittävästi aikaa osallistua kuulemisprosessiin tosiasiallisesti. Kuulemisen päämääränä on tunnistaa päätöksentekoprosessin aikana kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien näkemykset ja ehdotukset.
2. Kaikki 1 kohdassa tarkoitettuihin kuulemisiin liittyvät asiakirjat ja kokouspöytäkirjat on julkistettava.
3. Ennen 26 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen vuotuisen työohjelman ja verkkosääntöjen hyväksymistä Kaasu-ENTSO:n on ilmoitettava, miten kuulemismenettelyn aikana vastaanotetut huomautukset on otettu huomioon. Sen on perusteltava tapaukset, joissa huomautuksia ei ole otettu huomioon.

30 artikla

Kaasu-ENTSON kustannukset

Tämän asetuksen 24, 25, 26, 70 ja 71 artiklassa ja asetuksen (EU) 2022/869 11 artiklassa tarkoitettuihin Kaasu-ENTSON toimintoihin liittyvistä kustannuksista vastaavat siirtoverkonhaltijat, ja kustannukset otetaan huomioon tariffeja laskettaessa. Sääntelyviranomaiset hyväksyvät kustannukset edellyttäen, että ne ovat kohtuullisia ja asianmukaisia.

31 artikla

Siirtoverkonhaltijoiden alueellinen yhteistyö

1. Siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä Kaasu-ENTSON puitteissa alueellista yhteistyötä, jolla edistetään 26 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä.
2. Siirtoverkonhaltijoiden on edistettävä operatiivisia järjestelyjä verkon optimaalisen hallinnan varmistamiseksi sekä edistettävä energiapörssien kehittämistä, rajat ylittävän kapasiteetin koordinoitua jakamista syrjimättömillä markkinapohjaisilla ratkaisuilla, kiinnittäen asianmukaisesti huomiota implisiittisten huutokauppojen erityisiin etuihin lyhytaikaisen jakamisen osalta, sekä tasehallintamekanismien yhdentämistä.
3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi komissiolle siirretään valta antaa 80 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta määrittelemällä kunkin alueellisen yhteistyörakenteen kattama maantieteellinen alue ottaen huomioon olemassa olevat alueelliset yhteistyörakenteet. Kukin jäsenvaltio voi edistää yhteistyötä useammalla kuin yhdellä maantieteellisellä alueella.

Komissio kuulee ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen delegoitujen säädösten laatimista varten ACERia ja Kaasu-ENTSOa.

32 artikla

Maakaasua koskeva unionin laajuinen verkon kehittämissuunnitelma

Kaasu-ENTSON on joka toinen vuosi hyväksyttävä ja julkaistava maakaasua koskeva unionin laajuinen verkon kehittämissuunnitelma. Maakaasua koskevaan unionin laajuiseen verkon kehittämissuunnitelmaan on sisällyttävä integroidun verkon mallintaminen, skenaarioiden laatiminen, Euroopan toimitusten riittävyysnäkökulmat sekä verkon häiriönkestävyyden arviointi, myös käytöstä poistettavan infrastruktuurin osalta.

Maakaasua koskevan unionin laajuisen verkon kehittämissuunnitelman on erityisesti

- a) perustuttava kansallisiin investointisuunnitelmiin ja asetuksen (EU) 2022/869 IV lukuun;
- b) rajat ylittävien yhteenliittäntöjen osalta perustuttava myös verkon eri käyttäjien kohtuullisiin tarpeisiin ja sisällettävä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 55 artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen investoijien pitkäaikaiset sitoumukset; ja
- c) määriteltävä puuttuvat investoinnit erityisesti rajat ylittävän kapasiteetin osalta.

Toisen kohdan c alakohdan osalta maakaasua koskevaan unionin laajuiseen verkon kehittämissuunnitelmaan voidaan liittää katsaus esteistä, joita aiheutuu erilaisista lupamenettelyistä tai -käytännöistä verkon rajat ylittävän kapasiteetin lisäämiselle.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

33 artikla

Läpinäkyvyysvaatimukset siirtoverkonhaltijoiden osalta

1. Siirtoverkonhaltijan on julkistettava yksityiskohtaiset tiedot tarjoamistaan kapasiteetista ja palveluista ja sovellettavista ehdoista sekä tekniset tiedot, joita verkonkäyttäjien tehokas verkkoonpääsy edellyttää.
2. Siirtoverkonhaltijoiden tai asianomaisten sääntelyviranomaisten on julkaistava kohtuullisen ja riittävän yksityiskohtaista tietoa tariffien määrittämisestä, laskentamenetelmästä ja rakenteesta läpinäkyvien, puolueettomien ja syrjimättömien tariffien varmistamiseksi ja maakaasuverkon tehokkaan käytön edistämiseksi.
3. Kunkin siirtoverkonhaltijan on säännöllisesti ja jatkuvasti julkistettava tarjoamiaan palveluja varten kaikkia asianomaisia verkon kohtia, syöttö- ja ottokohdat mukaan lukien, koskevat numerotiedot teknisestä, sovitusta ja käytettävissä olevasta kapasiteetista käyttäjäystävällisessä vakiomuodossa liitteessä I vahvistettujen suuntaviivojen mukaisesti.
4. Toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät verkonkäyttäjää kuultuaan siirtoverkon kohdat, joita koskevat tiedot on julkistettava.
5. Siirtoverkonhaltijan on aina ilmoitettava tässä asetuksessa vaaditut tiedot tarkoituksenmukaisesti, määrrien kannalta selkeästi sekä helposti saatavilla olevalla ja syrjimättömällä tavalla.

6. Siirtoverkonhaltijan on julkistettava ennakoitua ja toteutunutta tarjontaa ja kysyntää koskevat tiedot, jotka perustuvat ilmoituksiin ja jakoihin, ennusteisiin ja toteutuneisiin virtoihin verkosta ja verkkoon. Sääntelyviranomaisen on varmistettava, että kaikki tällaiset tiedot julkistetaan. Julkistettavien tietojen on oltava yhtä yksityiskohtaisia kuin siirtoverkonhaltijan käytettävissä olevat tiedot.

Siirtoverkonhaltijan on julkistettava verkon tasapainottamiseksi toteutetut toimenpiteet ja siitä seuranneet tulot ja kustannukset.

Niiden markkinaosapuolten, joita asia koskee, on toimitettava siirtoverkonhaltijoille tässä artiklassa tarkoitetut tiedot.

7. Siirtoverkonhaltijoiden on julkistettava yksityiskohtaiset tiedot verkoissaan siirretyn maakaasun laadusta, jolla voi olla vaikutusta verkonkäyttäjiin, komission asetuksen (EU) 2015/703 16 ja 17 artiklan mukaisesti.

34 artikla

Läpinäkyvyysvaatimukset maakaasuvarastojen, vetyvarastojen, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten ja vetyterminaalien osalta

1. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden, maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden, vetyterminaalinhaltijoiden ja vetyvarastonhaltijoiden on julkistettava yksityiskohtaiset tiedot kaikista tarjoamistaan palveluista ja sovellettavista ehdoista sekä tekniset tiedot, joita nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen, maakaasuvaraston, vetyvaraston ja vetyterminaalin käyttäjien tosiasiallinen mahdollisuus nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten, maakaasuvarastojen, vetyvarastojen ja vetyterminaalien käyttöön edellyttää. Sääntelyviranomaiset voivat vaatia kyseisten laitosten haltijoita julkistamaan kaikki mahdollisesti merkitykselliset lisätiedot verkon käyttäjille.
2. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden on tarjottava käyttöön käyttäjäystävällisiä välineitä saatavilla olevia palveluja koskevien tariffien laskemista varten.
3. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden, maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden, vetyterminaalinhaltijoiden ja vetyvarastonhaltijoiden on julkistettava säännöllisesti ja jatkuvasti tiedot tarjoamastaan nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen, maakaasuvaraston, vetyvaraston sekä vetyterminaalin sovitusta ja käytettävissä olevasta kapasiteetista käyttäjäystävällisessä vakiomuodossa.
4. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden, maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden, vetyterminaalinhaltijoiden ja vetyvarastonhaltijoiden on ilmoitettava tässä asetuksessa vaaditut tiedot tarkoituksenmukaisesti, määrrien kannalta selkeästi sekä helposti saatavilla olevalla ja syrjimättömällä tavalla.

5. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden, maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden, vetyterminaalinhaltijoiden ja vetyvarastonhaltijoiden on julkistettava tiedot maakaasun tai vedyn määrästä kussakin nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksessa, maakaasuvarastossa, vetyvarastossa ja vetyterminaalissa tai varastojen ryhmässä, jos tämä vastaa tapaa, jolla käyttöoikeutta tarjotaan verkon käyttäjille, syöttö- ja ottovirroista sekä nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen, maakaasuvaraston, vetyvaraston ja vetyterminaalin käytettävissä olevasta kapasiteetista, mukaan luettuina tiedot laitoksista, jotka on vapautettu kolmansien osapuolten käyttöoikeudesta. Nämä tiedot on toimitettava myös siirtoverkonhaltijalle tai vetyvarastojen ja -terminaalien tapauksessa vetyverkonhaltijalle, jonka on julkistettava kooste niistä verkkokohtaisesti tai asianomaisten kohtien mukaan määriteltyjen osaverkkojen osalta. Tiedot on ajantasaistettava vähintään kerran vuorokaudessa.

Jos maakaasun tai vedyn varastointilaitteiston käyttäjä on maakaasuvaraston tai vetyvaraston ainoa käyttäjä, maakaasun tai vedyn varastointilaitteiston käyttäjä voi esittää sääntelyviranomaiselle perustellun pyynnön ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tietojen luottamuksellisesta käsittelystä. Jos sääntelyviranomainen katsoo, että kyseinen pyyntö on aiheellinen ottaen huomioon erityisesti tarpeen löytää tasapaino sellaisten liiketalousuuskien oikeutetun suojan, joiden paljastaminen vaikuttaisi kielteisesti varaston käyttäjän yleiseen kaupalliseen strategiaan, ja kilpailulle avointen maakaasun ja vedyn sisämarkkinoiden luomisen tavoitteen välille, se voi sallia maakaasun varastointilaitteiston haltijan tai vetyvarastonhaltijan jättää julkistamatta ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tiedot korkeintaan vuoden ajan.

Toinen alakohta ei poista ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja velvoitteita, paitsi jos koostetiedot vastaavat yksittäistä maakaasun tai vedyn varastointilaitteistoa koskevia tietoja, joiden julkistamatta jättämisen sääntelyviranomainen on hyväksynyt.

6. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden, maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden, vetyterminaalinhaltijoiden ja vetyvarastonhaltijoiden tai asianomaisten sääntelyviranomaisten on julkistettava riittävän yksityiskohtaista tietoa tariffien määrittämisestä, laskentamenetelmistä ja tariffien rakenteesta, kun on kyse säännellystä kolmansien osapuolten pääsystä infrastruktuureihin, läpinäkyvien, puolueettomien ja syrjimättömien tariffien varmistamiseksi ja infrastruktuurien tehokkaan käytön edistämiseksi. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten, joille on myönnetty vapautus tämän asetuksen 78 artiklan, direktiivin 2003/55/EY 22 artiklan ja direktiivin 2009/73/EY 36 artiklan mukaisesti, sekä maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden, jotka ovat neuvotteluihin perustuvan kolmansien osapuolten verkkoonpääsyä koskevan järjestelmän alaisia, on julkistettava infrastruktuurin tariffit riittävän läpinäkyvyyden varmistamiseksi.

Sekä nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston että maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden on julkaistava tämän artiklan mukaisesti vaaditut tiedot läpinäkyvällä, jatkuvalla ja käyttäjäystävällisellä tavalla yhdellä ainoalla eurooppalaisella alustalla, jota kyseisten haltijoiden on ylläpidettävä.

35 artikla

Verkonhaltijoiden säilyttämät tiedot

Siirtoverkonhaltijoiden, maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden on pidettävä kansallisten viranomaisten, myös sääntelyviranomaisten ja kansallisten kilpailuviranomaisten, ja komission saatavilla kaikki 33 ja 34 artiklassa ja liitteessä I olevassa 3 kohdassa tarkoitetut tiedot viiden vuoden ajan.

4 JAKSO

JAKELUVERKON KÄYTTÖ

36 artikla

Kiinteä kapasiteetti uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun pääsulle jakeluverkkoon

1. Jakeluverkonhaltijoiden on varmistettava kiinteä kapasiteetti verkkoonsa liitettyjen uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun tuotantolaitosten verkkoon pääsulle. Tätä varten jakeluverkonhaltijoiden on kehitettävä yhteistyössä keskenään ja siirtoverkonhaltijoiden kanssa menettelyt ja järjestelyt – investoinnit mukaan lukien – joilla varmistetaan vastakkaisvirtaus jakeluverkosta siirtoverkkoon. Maakaasun siirtoverkkoon tehtävät merkittävät investoinnit, jotka ovat seurausta siitä, että jakeluverkkoon tarvitaan lisäkapasiteettia, on otettava huomioon kymmenvuotisessa verkon kehittämissuunnitelmassa direktiivin (EU) 2024/...⁺ 55 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

2. Edellä oleva 1 kohta ei rajoita jakeluverkonhaltijoiden mahdollisuutta kehittää vaihtoehtoja vastakkaisvirtausta koskeville investoinneille, kuten älyverkkoratkaisuja tai yhteyksiä muihin verkonhaltijoihin. Infrastruktuurin turvallisuuden ja taloudellisen tehokkuuden varmistamiseksi kiinteän kapasiteetin pääsy voidaan rajoittaa koskemaan kapasiteetin tarjontaa operatiivisin rajoituksin. Sääntelyviranomaisen on varmistettava, että jakeluverkonhaltijat ottavat kiinteän kapasiteetin rajoitukset tai operatiiviset rajoitukset käyttöön läpinäkyvien ja syrjimättömien periaatteiden pohjalta ja että ne eivät muodosta perusteettomia markkinoilletulon esteitä. Jos tuotantolaitos vastaa kiinteän kapasiteetin varmistamiseen liittyvistä kustannuksista, rajoituksia ei sovelleta.

37 artikla

Jakeluverkonhaltijoiden ja siirtoverkonhaltijoiden yhteistyö

Jakeluverkonhaltijoiden on tehtävä yhteistyötä muiden jakeluverkonhaltijoiden ja siirtoverkonhaltijoiden kanssa koordinoidakseen ylläpitoa, verkon kehittämistä, uusia liitäntöjä, käytöstäpoistoa ja verkon käyttöä järjestelmän toimivuuden varmistamiseksi, jotta voidaan maksimoida kapasiteetti ja minimoida polttoainekaasun käyttö.

38 artikla

Läpinäkyvyysvaatimukset jakeluverkonhaltijoiden osalta

Kun jakeluverkonhaltijat vastaavat kaasun laadun hallinnasta verkoissaan, niiden on julkistettava yksityiskohtaiset tiedot verkoissaan siirretyn maakaasun laadusta, jolla voi olla vaikutusta verkonkäyttäjiin, asetuksen (EU) 2015/703 16 ja 17 artiklan mukaisesti.

39 artikla

Jakeluverkonhaltijoiden eurooppalainen elin

Maakaasuverkkoa käyttävien jakeluverkonhaltijoiden on tehtävä ja vetyverkkoa käyttävät vedyn jakeluverkonhaltijat voivat tehdä yhteistyötä unionin tasolla EU DSO -elimen kautta, jotta voidaan edistää maakaasun sisämarkkinoiden toteuttamista ja moitteetonta toimintaa, tehdä yhteistyötä vetymarkkinoiden kehittämiseksi sekä edistää jakelu- ja siirtoverkkojen optimaalista hallintaa ja koordinoitua toimintaa.

Rekisteröidyt jäsenet voivat osallistua EU DSO -elimeen suoraan, tai niitä voi edustaa jäsenvaltion nimeämä kansallinen järjestö tai unionin tason järjestö.

EU DSO -elimen toimintoihin liittyvistä kustannuksista vastaavat jakeluverkonhaltijat ja vedyn jakeluverkonhaltijat, jotka ovat rekisteröityneitä jäseniä, ja kustannukset otetaan huomioon tariffeja laskettaessa. Sääntelyviranomaiset hyväksyvät kustannukset edellyttäen, että ne ovat kohtuullisia ja oikeasuhteisia, ja esittävät perustelut, jos eivät hyväksy niitä.

40 artikla

Muutokset EU DSO -elimen keskeisiin sääntöihin ja menettelyihin

1. Asetuksen (EU) 2019/943 54 artiklan mukaisia EU DSO -elimen keskeisiä sääntöjä ja menettelyjä sovelletaan myös maakaasuverkkoa käyttäviin jakeluverkonhaltijoihin ja vedyn jakeluverkonhaltijoihin.

2. Asetuksen (EU) 2019/943 54 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettu strateginen neuvoa-antava ryhmä koostuu myös sellaisten järjestöjen edustajista, jotka edustavat maakaasuverkkoa käyttäviä eurooppalaisia jakeluverkonhaltijoita tai eurooppalaisia vedyn jakeluverkonhaltijoita.
3. EU DSO -elimen on viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] toimitettava komissiolle ja ACERille luonnos päivitetyksi perussäännöksi, mukaan lukien käytäntösäännöt, luettelo rekisteröidyistä jäsenistä, luonnos päivitetyksi työjärjestykseksi, mukaan lukien menettelytapasäännöt Sähkö-ENTSO:n, Kaasu-ENTSO:n ja muiden sidosryhmien kuulemisesta, sekä luonnos päivitetyksi rahoitussäännöiksi.

EU DSO -elimen päivitetyn työjärjestyksen luonnoksessa on varmistettava kaikkien osallistuvien jakeluverkonhaltijoiden, mukaan lukien ne, jotka omistavat tai käyttävät maakaasuverkkoja, ja vedyn jakeluverkonhaltijoiden tasapuolinen ja tasapainoinen edustus.
4. ACER antaa komissiolle lausuntonsa neljän kuukauden kuluessa 3 kohdan mukaisesti toimitettujen asiakirjojen vastaanottamisesta kuultuaan kaikkia sidosryhmiä, erityisesti jakeluverkon käyttäjiä, mukaan lukien asiakkaat, edustavia organisaatioita.
5. Komissio antaa kolmen kuukauden kuluessa ACERin lausunnon vastaanottamisesta lausunnon 3 kohdan mukaisesti toimitetuista asiakirjoista ottaen huomioon 4 kohdassa tarkoitetun ACERin lausunnon.
6. Jakeluverkonhaltijoiden on kolmen kuukauden kuluessa komission myönteisen lausunnon vastaanottamisesta hyväksyttävä ja julkaistava EU DSO -elimen päivitetty perussääntö, työjärjestys ja rahoitussääntö.

7. Edellä 3 kohdassa tarkoitetut asiakirjat on toimitettava komissiolle ja ACERille, jos niihin tehdään muutoksia, tai jommankumman perustellusta pyynnöstä. Komissio ja ACER voivat antaa lausunnon 3, 4 ja 5 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

41 artikla

EU DSO -elimen lisätehtävät

1. EU DSO -elimen on hoidettava asetuksen (EU) 2019/943 55 artiklan 1 kohdan a–e alakohdassa luetellut tehtävät ja toteutettava mainitun asetuksen 55 artiklan 2 kohdan c, d ja e alakohdassa luetellut toimet myös maakaasun jakeluverkkojen tai vedyn jakeluverkkojen osalta.
2. Asetuksen (EU) 2019/943 55 artiklan 1 kohdassa lueteltujen tehtävien lisäksi EU DSO -elimen on osallistuttava sellaisten verkkosääntöjen kehittämiseen, jotka ovat merkityksellisiä jakeluverkkojen käytön ja suunnittelun sekä tämän asetuksen mukaisen siirtoverkkojen ja jakeluverkkojen koordinoitun käytön kannalta, ja edistettävä maakaasuverkon metaanin hajapäästöjen vähentämistä.

Osallistuessaan uusien verkkosääntöjen laatimiseen tämän asetuksen 71 artiklan mukaisesti EU DSO -elimen on noudatettava asetuksen (EU) 2019/943 56 artiklassa säädettyjä kuulemisvaatimuksia.

3. Asetuksen (EU) 2019/943 55 artiklan 2 kohdassa lueteltujen toimintojen lisäksi EU DSO -elimen on
- a) tehtävä yhteistyötä Kaasu-ENTSO:n ja ENNOH:n kanssa tämän asetuksen nojalla hyväksytyjen, maakaasun ja vedyn jakeluverkkojen käytön ja suunnittelun sekä siirtoverkkojen ja jakeluverkkojen ja vedyn siirtoverkkojen ja jakeluverkkojen koordinoitun käytön kannalta merkityksellisten verkkosääntöjen ja suuntaviivojen täytäntöönpanon seurannassa;
 - b) tehtävä yhteistyötä Kaasu-ENTSO:n ja ENNOH:n kanssa ja hyväksyttävä siirto- ja jakeluverkkojen sekä vedyn siirtoverkkojen ja jakeluverkkojen koordinoitua käyttöä ja suunnittelua koskevia parhaita käytäntöjä, myös sellaisissa kysymyksissä kuin verkonhaltijoiden välinen tiedonvaihto ja hajautettujen energiaressurssien koordinointi;
 - c) kartoitettava parhaita käytäntöjä direktiivin (EU) 2018/2001 23 artiklan 1 b kohdan ja direktiivin (EU) 2023/1791 25 artiklan mukaisten arviointien tulosten täytäntöönpanemiseksi sekä sähkönjakeluverkkojen, maakaasun jakeluverkkojen, vedyn jakeluverkkojen ja kaukolämpö- ja kaukojäähdytysjärjestelmien haltijoiden välistä yhteistyötä varten, johon sisältyy myös direktiivin (EU) 2018/2001 24 artiklan 8 kohdan mukaista arviointia koskeva yhteistyö, mukaan lukien suositukset elektrolyysilaitteiden asianmukaisesta sijoittamisesta, jotta varmistetaan hukkalämmön käyttö kaukolämpöverkossa.

4. EU DSO -elimen on toimitettava Kaasu-ENTSOlle tietoja kaasun laatua koskevaa raportointia varten niiden jakeluverkkojen osalta, joissa jakeluverkonhaltijat vastaavat kaasun laadun hallinnasta siten kuin 26 artiklan 3 kohdassa tarkoitetaan.
5. EU DSO -elimen on toimitettava ENNOHille tietoja tämän asetuksen 59 artiklan 1 kohdan j alakohdan nojalla hyväksyttävää vedyn laadun seurantaan koskevaa kertomusta varten niiden vedyn jakeluverkkojen osalta, joissa vedyn jakeluverkonhaltijat vastaavat vedyn laadun hallinnasta direktiivin (EU) 2024/...⁺ 50 artiklan nojalla.

5 JAKSO

MAAKAASUN KYSYNNÄN YHDISTÄMINEN JA YHTEISHANKINTA

JA VETYMARKKINOIDEN KEHITTÄMISTÄ

TUKEVA MEKANISMI

42 artikla

Maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismi

Komissio perustaa vapaaehtoisen maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismin 43–49 artiklan nojalla.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

43 artikla

Palvelusopimus palveluntarjoajan kanssa

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 176 artiklassa säädetään, komissio voi tehdä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisilla julkisilla hankintamenettelyillä sopimuksen tarvittavista palveluista unioniin sijoittautuneen yhteisön tai yhteisöjen kanssa tämän asetuksen 42 artiklassa säädetyn tavoitteen täyttämiseksi.
2. Kun komissio valitsee palveluntarjoajan, se tekee sen sellaisten perusteiden pohjalta, joilla turvataan sisämarkkinoiden eheys, joilla varmistetaan kilpailu ja toimitusvarmuus ja jotka ovat 44 artiklan mukaisia. Komissio täsmentää palveluntarjoajaan sovellettavat vaatimukset asiaa koskevissa tarjouseritelmissä.

44 artikla

Palveluntarjoajan valintaperusteet

1. Komissio valitsee palveluntarjoajan sellaisten yhteisöjen joukosta, jotka täyttävät seuraavat kelpoisuusperusteet:
 - a) palveluntarjoajan on oltava sijoittautunut jäsenvaltion alueelle ja sen toimipaikan on oltava jäsenvaltion alueella;

- b) palveluntarjoaja ja sen alihankkijat eivät saa olla
 - i) sellaisten SEU 29 artiklan tai SEUT 215 artiklan nojalla hyväksytyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena, joissa on kyse kiellosta asettaa saataville tai siirtää varoja tai taloudellisia resursseja tai tarjota rahoitusta tai rahoitusapua suoraan tai välillisesti taikka varojen jäädyttämisestä; tai
 - ii) tällaisten unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten suorassa tai välillisessä omistuksessa tai määräysvallassa taikka toimia niiden puolesta tai johdolla.

2. Rajoittamatta muiden asianmukaista huolellisuutta koskevien velvoitteiden soveltamista on otettava käyttöön komission ja palveluntarjoajien väliset sopimusvelvoitteet sen varmistamiseksi, että palveluntarjoaja ei 45 artiklan mukaisia tehtäviään hoitaessaan aseta varoja tai taloudellisia resursseja suoraan tai välillisesti sellaisten luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi, jotka ovat

- a) sellaisten SEU 29 artiklan tai SEUT 215 artiklan nojalla hyväksytyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena, joissa on kyse kiellosta asettaa saataville tai siirtää varoja tai taloudellisia resursseja tai tarjota rahoitusta tai rahoitusapua suoraan tai välillisesti tai varojen jäädyttämisestä; tai
- b) tällaisten unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten suorassa tai välillisessä omistuksessa tai määräysvallassa taikka toimivat niiden puolesta tai johdolla.

3. Palveluntarjoaja ei saa olla osa vertikaalisesti integroitunutta yritystä, lukuun ottamatta direktiivin (EU) 2024/...⁺ IX luvun mukaisesti eriytettyjä yhteisöjä.

45 artikla

Palveluntarjoajan tehtävät

1. Palveluntarjoajan tehtävänä on järjestää maakaasun kysynnän yhdistämis- ja yhteishankintatehtävät. Palveluntarjoaja voi erityisesti, mutta ei yksinomaan, toteuttaa seuraavat seikat:
- a) maakaasualan yritysten ja maakaasua kuluttavien yritysten kysynnän arviointi ja yhdistäminen;
 - b) tarjousten kerääminen maakaasun toimittajilta tai tuottajilta tällaisten tarjousten täsmäämiseksi yhdistetyn kysynnän kanssa;
 - c) toimitustarjousten jakaminen kysynnän yhdistämiseen osallistuville osapuolille ottaen huomioon oikeasuhteinen jakautuminen pienempien ja suurempien osapuolten välillä ilmoitettujen kysynnän määrien mukaan;
 - d) lisäpalvelujen tarjoaminen, mukaan lukien maakaasun hankintasopimusten tekemistä helpottavat palvelut.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

46 artikla

Osallistuminen maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin

1. Maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin voivat syrjimättömästi osallistua unioniin sijoittautuneet maakaasualan yritykset ja maakaasua kuluttavat yritykset. Tällaiset yritykset eivät saa osallistua toimittajina, tuottajina tai hankkijoina, jos ne ovat
 - a) sellaisten SEU 29 artiklan tai SEUT 215 artiklan nojalla hyväksytyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena, joissa on kyse kiellosta asettaa saataville tai siirtää varoja tai taloudellisia resursseja tai tarjota rahoitusta tai rahoitusapua suoraan tai välillisesti tai varojen jäädyttämisestä; tai
 - b) tällaisten unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten suorassa tai välillisessä omistuksessa tai määräysvallassa taikka toimivat niiden puolesta tai johdolla.
2. On otettava käyttöön sopimusvelvoitteet sen varmistamiseksi, että mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei aseteta suoraan tai välillisesti sellaisten luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi, jotka ovat
 - a) sellaisten SEU 29 artiklan tai SEUT 215 artiklan nojalla hyväksytyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena, joissa on kyse kiellosta asettaa saataville tai siirtää varoja tai taloudellisia resursseja tai tarjota rahoitusta tai rahoitusapua suoraan tai välillisesti tai varojen jäädyttämisestä; tai
 - b) tällaisten unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten suorassa tai välillisessä omistuksessa tai määräysvallassa taikka toimivat niiden puolesta tai johdolla.

3. Energiayhteisön sopimuspuoliin sijoittautuneet maakaasualan yritykset ja maakaasua kuluttavat yritykset voivat osallistua maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin edellyttäen, että on toteutettu tarvittavat toimenpiteet tai järjestelyt, jotka mahdollistavat niiden osallistumisen maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin tämän jakson nojalla.
4. Maakaasualan yritykset ja maakaasua kuluttavat yritykset, jotka osallistuvat kysynnän yhdistämiseen, voivat koordinoida läpinäkyvällä tavalla hankintasopimuksen ehtojen osatekijöitä tai käyttää yhteishankintasopimuksia parempien ehtojen saavuttamiseksi toimittajiensa kanssa edellyttäen, että ne noudattavat unionin oikeutta, myös unionin kilpailulainsäädäntöä, erityisesti SEUT 101 ja 102 artiklaa.
5. Maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin osallistuvien on ilmoitettava tapauksen mukaan komissiolle tai asianomaiselle palveluntarjoajalle seuraavat tehtyihin sopimukseen sisältyvät seikat:
 - a) määrä;
 - b) vastapuolet;
 - c) kesto.
6. Maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin osallistuvat voivat ilmoittaa tapauksen mukaan komissiolle tai asianomaiselle palveluntarjoajalle, jos täsmäytys ja tarjouskilpailu ei johtanut toimitussopimuksen tekemiseen.

7. Edellä olevien 5 ja 6 kohdan mukaisesti ilmoitettujen tietojen vastaanottajan on varmistettava, että luottamukselliset tiedot ovat vain niiden palveluntarjoajan ja komission yksiköiden saatavilla, joiden on ehdottoman välttämätöntä saada tiedot käyttöönsä. Tällaisten tietojen käsittelyssä on noudatettava asianmukaista luottamuksellisuutta.

47 artikla

*Maakaasun kysynnän yhdistämisen ja
yhteishankintojen mekanismiin osallistumisen tilapäinen rajoittaminen*

1. Jotta voidaan suojata unionin ja sen jäsenvaltioiden keskeiset turvallisuusedut sekä turvata toimitusvarmuus, Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjältä peräisin olevia maakaasutoimituksia ja nesteytetyn maakaasun toimituksia Venäjän federaatiossa tai Valko-Venäjällä sijaitsevista nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksista ei saa tarjota maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismin kautta 31 päivään joulukuuta 2025 saakka.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua poissulkemista sovelletaan kaikkiin mistä tahansa Venäjän federaatiossa tai Valko-Venäjällä sijaitsevasta nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksesta peräisin oleviin nesteytetyn maakaasun toimituksiin, jotka saapuvat jäsenvaltioihin tai energiayhteisön sopimuspuoliin seuraavien syöttökohtien kautta:
 - a) Greifswald;
 - b) Lubmin II;
 - c) Imatra;
 - d) Narva;
 - e) Värskä;

- f) Luhamaa;
- g) Šakiai;
- h) Kotlovka;
- i) Kondratki;
- (j) Wysokoje;
- (k) Tietierowka;
- (l) Mozyr;
- m) Kobryń;
- n) Sudža (RU)/(UA);
- o) Belgorod (RU)/(UA);
- p) Valuiki (RU)/(UA);
- q) Serebrjanka (RU)/(UA);
- r) Pisarevka (RU)/(UA);
- s) Sohranovka (RU)/(UA);
- t) Prohorovka (RU)/(UA);
- u) Platovo (RU)/(UA);
- v) Strandzha 2 (BG)/Malkoclar (TR).

48 artikla

Mahdollisuus rajoittaa osallistumista maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin

1. Tammikuun 1 päivästä 2026 komissio voi täytäntöönpanosäädöksellä päättää sulkea Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjältä peräisin oleva maakaasu tai Venäjän federaatiossa tai Valko-Venäjällä sijaitsevista nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksista peräisin olevat nesteytetyn maakaasun toimitukset tilapäisesti pois maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin osallistumisesta, jos se on tarpeen unionin tai jonkin jäsenvaltion keskeisten turvallisuusetujen tai toimitusvarmuuden suojaamiseksi, edellyttäen, että tällaiset toimenpiteet
 - a) eivät aiheettomasti häiritse maakaasun sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja jäsenvaltioiden välisiä rajat ylittäviä maakaasuvirtauksia eivätkä heikennä unionin tai jonkin jäsenvaltion toimitusvarmuutta;
 - b) ovat energiayhteisvastuun periaatteen mukaisia;
 - c) toteutetaan niiden oikeuksien ja velvollisuuksien mukaisesti, joita unionilla tai jäsenvaltioilla on suhteessa kolmansiin maihin.
2. Komissio arvioi riittävän ajoissa ennen vuonna 2026 järjestettävää ensimmäistä tarjouskilpailukierrosta, täyttyvätkö kaikki 1 kohdassa säädetyt edellytykset, jotta se voi päättää mahdollisista siinä tarkoitetuista toimenpiteistä. Tällainen päätös on voimassa enintään vuoden, ja se voidaan uusia, jos se on perusteltua.

Komissio arvioi jatkuvasti, täyttyvätkö 1 kohdassa säädetyt edellytykset, ja tiedottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle asianmukaisesti arvioinneistaan, mukaan lukien tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu arviointi.

3. Kun otetaan huomioon tarve varmistaa unionin toimitusvarmuus, komission 1 kohdan nojalla toteuttamilla toimenpiteillä voidaan pyrkiä monipuolistamaan maakaasun tai nesteytetyn maakaasun toimituksia, jotta saadaan vähennettyä riippuvuutta Venäjän maakaasusta, jos voidaan osoittaa, että tällaiset toimenpiteet ovat tarpeen unionin ja jäsenvaltioiden keskeisten turvallisuusetujen suojaamiseksi.
4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin päätöksiin on sisällyttävä luettelo seuraavista:
 - a) kaikki Venäjän federaatioon tai Valko-Venäjään tai kauttakulkumaina toimiviin muihin kolmansiin maihin yhteydessä olevat syöttökohdat, joita ei saa käyttää maakaasutoimituksiin, joihin sovelletaan kysynnän yhdistämistä ja yhteishankintaa; ja
 - b) kaikki Venäjän federaatiossa tai Valko-Venäjällä sijaitsevat nesteytetyn maakaasun käsittelylaitokset.

Maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin osallistuvien maakaasun toimittajien tai tuottajien on annettava takeet 47 artiklan noudattamisesta ja tämän artiklan 1 kohdan nojalla hyväksytyjen päätösten noudattamisesta.

5. Komissio toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet tämän artiklan ja 47 artiklan tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi ja voi vaatia maakaasun toimittajia tai tuottajia, jotka osallistuvat maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin, toimittamaan kaikki tiedot, joita tarvitaan sen auttamiseksi tässä tehtävässä, mukaan lukien asiaankuuluvien kuljetusasiakirjojen toimittaminen hankkijoille maakaasutoimituksia toteutettaessa, jos se on teknisesti mahdollista.

49 artikla

Ohjausryhmä

1. Komissiota avustaa ohjausryhmä, jotta voidaan helpottaa maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin liittyvää koordinointia ja tiedonvaihtoa.
2. Ohjausryhmä koostuu jäsenvaltioiden edustajista ja yhdestä komission edustajasta. Jäsenvaltioiden osallistuminen on vapaaehtoista, ja se määräytyy erityisesti ohjausryhmän kokousten asialistan mukaan. Energiayhteisön sopimuspuolten edustajat voivat osallistua ohjausryhmään komission kutsusta kaikissa yhteistä etua koskevissa asioissa. Ohjausryhmän kokouksissa puheenjohtajana on komission edustaja.

50 artikla

Takaukset

Jäsenvaltiot – alueelleen sijoittautuneiden osallistujien osalta – tai muut asiaankuuluvat sidosryhmät voivat tarjota maksuvalmiustukea, myös takauksia, maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin osallistuville valtiontukisääntöjen mukaisesti, jos niitä sovelletaan, erityisesti silloin, kun asianomaisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on julistanut jonkin asetuksen (EU) 2017/1938 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista kriisitasoista.

51 artikla

Raportointi

Komissio raportoi säännöllisesti ohjausryhmälle ja toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosikertomuksen maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismin toiminnasta.

Kertomukseen sisällytetään vähintään seuraavat tiedot:

- a) tiedot maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismiin osallistuvien maakaasuyritysten lukumäärästä ja maakaasun määristä;
- b) tiedot tehtyjen sopimusten lukumäärästä ja kunkin sopimuksen perusteella unioniin toimitetuista maakaasun määristä;

- c) kuvaus säännöistä, joita sovelletaan tarjouskilpailukierroksilla niihin, jotka osallistuvat kysynnän yhdistämiseen, ja maakaasun toimittajiin tai tuottajiin;
- d) yleiskatsaus maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismin kokonaiskustannuksiin, mukaan lukien palveluntarjoajalle aiheutuneet kulut;
- e) kaikki maakaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismin toimintaan liittyvät merkittävät kehityskulut.

52 artikla

Vetymarkkinoiden kehittämistä tukeva mekanismi

1. Komissio voi perustaa Euroopan vetypankin toiminnan yhteydessä täytäntöön pantavan mekanismin tukemaan vetymarkkinoiden kehittämistä, mukaan lukien 2 kohdassa täsmennetyt seikat. Tämä vapaaehtoinen mekanismi voi olla käytössä 31 päivään joulukuuta 2029.
2. Komissio voi tehdä asianomaisen palveluntarjoajan kanssa sopimuksen soveltamalla analogisesti 43 ja 44 artiklassa säädettyä menettelyä erityisesti, mutta ei yksinomaan, seuraavien seikkojen täytäntöönpanoa varten:
 - a) markkinatietojen kerääminen esimerkiksi infrastruktuurin saatavuudesta tai vetyvirtausten ja vedyn hintojen kehittymisestä ja näiden tietojen käsittely, jotta voidaan lisätä vetymarkkinoiden kehityksen läpinäkyvyyttä;
 - b) ostajilta tulevaa kysyntää koskevien tietojen kerääminen ja kysynnän arviointi;

- c) vetytarjousten kerääminen toimittajilta;
- d) toimittajien ja ostajien pääsy merkityksellisiin ja tarvittaviin tämän kohdan nojalla kerättyihin tietoihin, jotka on kerätty näiden suostumuksella ja unionin kilpailusääntöjen nojalla.

3. Tässä asetuksessa säädettyjen hiilestä irtautumista koskevien tavoitteiden edistämiseksi jäsenvaltiot voivat varmistaa vetyä koskevan maksuvalmiustuen, mukaan lukien takaukset, Euroopan vetypankin toiminnan yhteydessä ja valtiontukisääntöjen mukaisesti, jos niitä sovelletaan.
4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun mekanismiin liittyvää koordinointia ja tiedonvaihtoa voidaan helpottaa asiaankuuluvalla koordinointiryhmällä, joka on erillinen maakaasua käsittelevistä asiantuntijaryhmistä.

Vedyn tapauksessa tällainen koordinointiryhmä perustetaan ja se hoitaa toimintaansa Euroopan vetypankin toiminnan yhteydessä.

5. Komissio toimittaa ennen 1 kohdassa tarkoitetun mekanismin voimassaolon päättymistä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa se arvioi kyseisen mekanismin toimintaa. Komissio arvioi erityisesti sitä, miten kyseinen mekanismi on edistänyt unionin vetymarkkinoiden kehitystä.

Arviointiin voidaan tarvittaessa liittää lainsäädäntöehdotus vapaaehtoisen vedyn kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen mekanismin kehittämisestä.

53 artikla

Osallistuminen vetymarkkinoiden kehittämistä tukevaan mekanismiin

1. Vetymarkkinoiden kehittämistä tukevaan mekanismiin voivat syrjimättömästi osallistua unioniin sijoittautuneet vetyalan yritykset ja vetyä kuluttavat yritykset. Tällaiset yritykset eivät saa osallistua toimittajina tai ostajina, jos ne ovat
 - a) sellaisten SEU 29 artiklan tai SEUT 215 artiklan nojalla hyväksytyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena, joissa on kyse kiellosta asettaa saataville tai siirtää varoja tai taloudellisia resursseja tai tarjota rahoitusta tai rahoitusapua suoraan tai välillisesti tai varojen jäädyttämisestä; tai
 - b) tällaisten unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten suorassa tai välillisessä omistuksessa tai määräysvallassa taikka toimivat niiden puolesta tai johdolla.
2. On otettava käyttöön sopimusvelvoitteet sen varmistamiseksi, että mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei aseteta suoraan tai välillisesti sellaisten luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi, jotka ovat
 - a) sellaisten SEU 29 artiklan tai SEUT 215 artiklan nojalla hyväksytyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena, joissa on kyse kiellosta asettaa saataville tai siirtää varoja tai taloudellisia resursseja tai tarjota rahoitusta tai rahoitusapua suoraan tai välillisesti tai varojen jäädyttämisestä; tai
 - b) tällaisten unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten suorassa tai välillisessä omistuksessa tai määräysvallassa taikka toimivat niiden puolesta tai johdolla.

3. Energiayhteisön sopimuspuoliin sijoittautuneet vetyalan yritykset ja vetyä kuluttavat yritykset voivat osallistua vetymarkkinoiden kehittämistä tukevaan mekanismiin edellyttäen, että on toteutettu tarvittavat toimenpiteet tai järjestelyt, jotka mahdollistavat niiden osallistumisen vetymarkkinoiden kehittämistä tukevaan mekanismiin tämän artiklan sekä 52 ja 54 artiklan nojalla.

54 artikla

Mahdollisuus rajoittaa osallistumista

vetymarkkinoiden kehittämistä tukevaan mekanismiin

1. Komissio voi täytäntöönpanosäädöksellä päättää jättää Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjältä peräisin olevia vetytoimituksia koskevat tarjoukset tilapäisesti vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin välityksellä kerättävien tarjousten ulkopuolelle, jos se on tarpeen unionin tai jonkin jäsenvaltion keskeisten turvallisuusetujen tai toimitusvarmuuden suojaamiseksi, edellyttäen, että tällaiset toimenpiteet
- a) eivät aiheettomasti häiritse vedyn sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa eivätkä heikennä unionin tai jonkin jäsenvaltion toimitusvarmuutta;
 - b) ovat energiayhteisvastuun periaatteen mukaisia;
 - c) toteutetaan niiden oikeuksien ja velvollisuuksien mukaisesti, joita unionilla tai jäsenvaltioilla on suhteessa kolmansiin maihin.

2. Komissio arvioi riittävän ajoissa ennen ensimmäistä tarjousten keräämistä, täyttyvätkö kaikki 1 kohdassa säädetyt edellytykset, jotta se voi päättää mahdollisista siinä tarkoitetuista toimenpiteistä. Tällainen päätös on voimassa enintään vuoden, ja se voidaan uusida, jos se on perusteltua.

Komissio arvioi jatkuvasti, täyttyvätkö 1 kohdassa säädetyt edellytykset, ja tiedottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle asianmukaisesti arvioinneistaan, mukaan lukien tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu arviointi.

3. Komissio toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet tämän artiklan tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi.

III luku

Vetyverkkoihin sovellettavat säännöt

55 artikla

Vedyn laatua koskeva rajatylittävä koordinointi

1. Vedyn siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä yhteistyötä välttääkseen vedyn laatueroista johtuvia rajat ylittävien vetyvirtausten rajoituksia, jotta täytetään eri loppukäyttösovellusten laatuvaatimukset sovellettavien vedyn laatustandardien mukaisesti.
2. Jos asianomaiset vedyn siirtoverkonhaltijat eivät tavallisessa toiminnassaan voi välttää vedyn laatueroista johtuvaa rajat ylittävien virtausten rajoitusta, niiden on ilmoitettava siitä viipymättä asianomaisille sääntelyviranomaisille. Tietoihin on sisällyttävä kuvaus vedyn siirtoverkonhaltijoiden mahdollisesti jo toteuttamista toimenpiteistä sekä perustelut niille.
3. Asianomaisten sääntelyviranomaisten on sovittava yhteisesti kuuden kuukauden kuluessa 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta, todetaanko rajoitus.

4. Jos asianomaiset sääntelyviranomaiset toteavat 3 kohdan mukaisesti rajoituksen, niiden on pyydettävä asianomaisia vedyn siirtoverkonhaltijoita toteuttamaan 12 kuukauden kuluessa mainitussa kohdassa tarkoitetun rajoituksen toteamisesta peräkkäisessä järjestyksessä seuraavat toimet:
- a) yhteistyön tekeminen ja teknisesti toteuttamiskelpoisten vaihtoehtojen kehittäminen todetun rajoituksen poistamiseksi;
 - b) yhteisen kustannus-hyötyanalyysin suorittaminen teknisesti toteuttamiskelpoisista vaihtoehtoista, jotta voidaan määrittää taloudellisesti tehokkaat ratkaisut sekä eritellä kustannukset ja hyödyt asianomaisten osapuolten luokkien mukaan;
 - c) arvion laatiminen kunkin mahdollisen vaihtoehdon täytäntöönpanoajasta;
 - d) julkisen kuulemisen järjestäminen tunnistetuista toteuttamiskelpoisista ratkaisuista ja kuulemisen tulosten huomioon ottaminen;
 - e) kustannus-hyötyanalyysiin ja julkisen kuulemisen tuloksiin perustuvan yhteisen ehdotuksen antaminen ratkaisusta todetun rajoituksen poistamiseksi, mukaan lukien sen toteuttamisaika; ehdotus on annettava kyseisten verkonhaltijoiden asianomaisille sääntelyviranomaisille hyväksyttäväksi sekä tiedoksi muille toimivaltaisille kansallisille viranomaisille kussakin asianomaisessa jäsenvaltiossa.
5. Jos asianomaiset vedyn siirtoverkonhaltijat eivät pääse sopimukseen yhteisen ehdotuksen antamisesta 4 kohdan e alakohdan nojalla, kunkin vedyn siirtoverkonhaltijan on ilmoitettava asiasta omalle sääntelyviranomaiselleen viipymättä.

6. Asianomaisten sääntelyviranomaisten on tehtävä asetuksen (EU) 2019/942 6 artiklan 10 kohdan mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta yhteinen koordinoitu päätös todetun rajoituksen poistamisesta ottaen huomioon asianomaisten vedyn siirtoverkonhaltijoiden laatima kustannus-hyötyanalyysi ja tämän artiklan 4 kohdan d alakohdan nojalla järjestetyn julkisen kuulemisen tulokset.
7. Edellä 6 kohdassa tarkoitettuun asianomaisten sääntelyviranomaisten yhteiseen koordinoituun päätökseen on sisällyttävä päätös sovitun ratkaisun täytäntöönpanosta kullekin vedyn siirtoverkonhaltijalle aiheutuvien investointikustannusten jakautumisesta sekä kustannusten sisällyttämisestä tariffeihin 1 päivän tammikuuta 2033 jälkeen, ottaen huomioon ratkaisun taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät kustannukset ja hyödyt asianomaisissa jäsenvaltioissa.
8. ACER voi antaa sääntelyviranomaisille suosituksia tällaisten 7 kohdassa tarkoitettujen kustannustenjakopäätösten yksityiskohdista.
9. Jos asianomaiset sääntelyviranomaiset eivät pääse sopimukseen tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti, ACER tekee rajoitusta koskevan päätöksen asetuksen (EU) 2019/942 6 artiklan 10 kohdan mukaisesti. Jos ACER toteaa rajoituksen, se pyytää asianomaisia vedyn siirtoverkonhaltijoita toteuttamaan 12 kuukauden kuluessa toteamisesta tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitetut toimet peräkkäisessä järjestyksessä.

10. Jos asianomaiset sääntelyviranomaiset eivät pysty tekemään tämän artiklan 6 ja 7 kohdassa tarkoitettua yhteistä koordinoitua päätöstä, ACER päättää rajoituksen poistamista koskevasta ratkaisusta ja sovitun ratkaisun täytäntöönpanosta kullekin vedyn siirtoverkonhaltijalle aiheutuvien investointikustannusten jakautumisesta asetuksen (EU) 2019/942 6 artiklan 10 kohdan mukaisesti.
11. Tämän artiklan täytäntöönpanemiseksi tarvittavista lisätiedoista, mukaan lukien yksityiskohtaiset tiedot yhteisestä sitovasta vedyn laatueritelmästä rajat ylittäviä vety-yhdysputkia varten, kustannus-hyötyanalyysi vedyn laatuerista johtuvien rajat ylittävien virtausten rajoitusten poistamiseksi, rajat ylittävää vetyinfrastruktuuria koskevat yhteentoimivuussäännöt, mukaan lukien yhteenliitännäsoimusten käsittely, yksiköt, tiedonvaihto, viestintä ja tietojen antaminen asiaankuuluvien markkinaosapuolten välillä, säädetään 72 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla vahvistettavassa verkkosäännössä.

56 artikla

Vedyn jakeluverkonhaltijoiden

ja vedyn siirtoverkonhaltijoiden välinen yhteistyö

Vedyn jakeluverkonhaltijoiden on tehtävä yhteistyötä muiden vedyn jakeluverkonhaltijoiden ja vedyn siirtoverkonhaltijoiden kanssa koordinoidakseen ylläpitoa, vetyverkon kehittämistä, uusia liitännöitä, käytöstäpoistoa ja vetyjärjestelmän toimintaa vetyjärjestelmän toimivuuden varmistamiseksi, jotta voidaan maksimoida kapasiteetti ja minimoida vetyjärjestelmän toimintaan tarvittava energiankulutus.

57 artikla

Vetyverkonhaltijoiden eurooppalainen verkosto

1. Vedyn siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä ENNOHin puitteissa unionin tason yhteistyötä, jonka tarkoituksena on edistää vedyn sisämarkkinoiden kehittämistä ja moitteetonta toimintaa ja rajatylittävää kauppaa sekä turvata Euroopan vedyn siirtoverkon optimaalinen hallinta, koordinoitu toiminta ja hyvä tekninen kehitys.
2. ENNOHin on tehtävä tiivistä yhteistyötä Sähkö-ENTSO:n ja Kaasu-ENTSO:n kanssa synergioiden tunnistamiseksi ja järjestelmän integroinnin edistämiseksi energiankantajien välillä, jotta voidaan edistää energiajärjestelmän kokonaistehokkuutta.
3. ENNOH koostuu direktiivin (EU) 2024/...⁺ 71 artiklan mukaisesti sertifioiduista vedyn siirtoverkonhaltijoista.

Vedyn siirtoverkonhaltijat voivat liittyä ENNOHin jäseniksi sääntelyviranomaisen aloitettua sertifiointimenettelyn edellyttäen,

- a) että haltija saa tämän asetuksen 14 artiklan ja direktiivin (EU) 2024/...⁺ 71 artiklan mukaisen myönteisen sertifiointipäätöksen 24 kuukauden kuluessa ENNOHin jäseneksi liittymisestä; ja

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- b) että se toteuttaa ainakin vetyinfrastruktuurin kehittämishankkeita, joista on tehty lopullinen investointipäätös neljän vuoden kuluessa ENNOHin jäseneksi liittymisestä.

Jos toisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettua lopullista sertifiointipäätöstä ei ole tehty 24 kuukauden kuluessa ENNOHin jäseneksi liittymisestä tai jos toisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettua lopullista investointipäätöstä ei ole tehty neljän vuoden kuluessa ENNOHin jäseneksi liittymisestä, vedyn siirtoverkonhaltijan jäsenyys ENNOHissa lakkaa.

4. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 3 kohdassa säädetään, vedyn siirtoverkonhaltija, johon sovelletaan poikkeusta direktiivin (EU) 2024/...⁺ 68 artiklasta, voi poikkeustapauksissa liittyä ENNOHin jäseneksi, edellyttäen, että kyseinen vedyn siirtoverkonhaltija on sijoittautunut jäsenvaltioon, jossa mikään muu vedyn siirtoverkonhaltija ei ole ENNOHin jäsen tämän artiklan 3 kohdan nojalla. Jäsenvaltiot voivat nimetä tällaisen vedyn siirtoverkonhaltijan, ja niiden on ilmoitettava tällaisesta nimeämisestä ENNOHille, komissiolle ja ACERille. Jäsenvaltiot voivat milloin tahansa peruuttaa tällaisen nimeämisen. Jos vedyn siirtoverkonhaltija ei ole tehnyt vetyinfrastruktuurin kehittämishanketta koskevaa lopullista investointipäätöstä neljän vuoden kuluessa ENNOHin jäseneksi liittymisestä, kyseisen vedyn siirtoverkonhaltijan jäsenyys ENNOHissa lakkaa.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

5. Jäsenvaltiot, jotka eivät ole nimenneet vedyn siirtoverkonhaltijaa mutta jotka aikovat kehittää vedyn siirtoverkkoa yhdenmukaisesti kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien mukaisesti, voivat nimetä yhteisön ENNOHin liitännäiskumppaniksi. Kyseisen jäsenvaltion on ilmoitettava tämän kohdan mukaisesta nimeämisestä ENNOHille, komissiolle ja ACERille. Kyseinen jäsenvaltio voi milloin tahansa peruuttaa tällaisen nimeämisen. Kyseisen nimeämisen voimassaolo päättyy, kun asianomaiseen jäsenvaltioon sijoittautunut vedyn siirtoverkonhaltija liittyy ENNOHin jäseneksi.
6. ENNOH on unionin lainsäädännön mukaisia tehtäviään suorittaessaan pyrittävä luomaan moitteettomasti toimivat ja yhdenmukaiset vedyn sisämarkkinat ja edistettävä ilmasto- ja energiapolitiikan puitteissa vahvistettujen tavoitteiden tehokasta ja kestävästä saavuttamisesta erityisesti osaltaan edistämällä uusiutuvista energialähteistä tuotetun vedyn tehokasta liittämistä verkkoon ja energiatehokkuuden parantamista siten, että samalla säilytetään vetyjärjestelmän turvallisuus. ENNOHilla on oltava riittävät henkilöstö- ja taloudelliset resurssit tehtäviensä hoitamiseen.
7. Vedyn siirtoverkonhaltijoiden on toimitettava 1 päivään syyskuuta 2024 mennessä komissiolle ja ACERille luonnos perustettavan ENNOHin perussäännöksi, luettelo sen tulevista jäsenistä sekä luonnos työjärjestykseksi, johon on sisällyttävä menettelytapasäännöt sidosryhmien kuulemisesta.
8. Vedyn siirtoverkonhaltijoiden on toimitettava komissiolle ja ACERille ENNOHin perussäännön, jäsenluettelon tai työjärjestyksen mahdolliset muutosluonnokset.

9. ACER antaa komissiolle lausunnon 7 kohdassa tarkoitetuista luonnoksista tai 8 kohdassa tarkoitetuista perussäännön, jäsenluettelon tai työjärjestyksen muutosluonnoksista neljän kuukauden kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut kyseiset luonnokset tai perussäännön, jäsenluettelon tai työjärjestyksen muutosluonnokset, kuultuaan kaikkia sidosryhmiä, erityisesti vetyjärjestelmän käyttäjiä – asiakkaat mukaan lukien – edustavia organisaatioita.
10. Komissio antaa lausunnon luonnoksista ja perussäännön, jäsenluettelon ja työjärjestyksen muutosluonnoksista ottaen huomioon 9 kohdassa tarkoitetun ACERin lausunnon kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona se on vastaanottanut kyseisen lausunnon.
11. Vedyn siirtoverkonhaltijoiden on kolmen kuukauden kuluessa komission myönteisen lausunnon vastaanottamisesta hyväksyttävä ja julkaistava ENNOH:n perussääntö, jäsenluettelo ja työjärjestys.
12. Edellä 7 kohdassa tarkoitetut asiakirjat on toimitettava komissiolle ja ACERille, jos niihin tehdään muutoksia, tai komission tai ACERin perustellusta pyynnöstä. Komissio ja ACER antavat lausuntonsa 9, 10 ja 11 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

58 artikla

Siirtyminen ENNOH-verkoston

Siihen asti, kun ENNOH on perustettu, 32 ja 60 artiklassa tarkoitettujen maakaasua ja vetyä koskevien unionin laajuisten verkon kehittämissuunnitelmien laatimisesta vastaa Kaasu-ENTSO. Kyseistä tehtävää suorittaessaan Kaasu-ENTSO:n on varmistettava kaikkien markkinaosapuolten, myös vetymarkkinoiden osapuolten, tosiasiallinen kuuleminen ja ottaminen mukaan toimintaan.

59 artikla
ENNOHin tehtävät

1. ENNOHilla on seuraavat tehtävät:

- a) laatia verkkosääntöjä 72 artiklassa luetelluilla aloilla 57 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi;
- b) kehittää yhdessä Kaasu-ENTSON kanssa 72 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitetut verkkosäännöt;
- c) hyväksyä ja julkaista joka toinen vuosi 60 artiklassa tarkoitettu vetyä koskeva ei-sitova unionin laajuinen kymmenvuotinen verkon kehittämissuunnitelma, jäljempänä 'vetyä koskeva unionin laajuinen verkon kehittämissuunnitelma', joka sisältää Euroopan tarjonnan riittävyysnäkökulmat;
- d) tehdä yhteistyötä Sähkö-ENTSON, Kaasu-ENTSON ja EU DSO -elimen kanssa;
- e) laatia suosituksia vedyn siirtoverkonhaltijoille niiden teknisestä yhteistyöstä vedyn jakeluverkonhaltijoiden ja siirtoverkonhaltijoiden sekä jakeluverkonhaltijoiden kanssa unionissa;
- f) laatia suosituksia unionin ja kolmansien maiden vetyverkonhaltijoiden teknisen yhteistyön koordinoimista varten;
- g) hyväksyä vuotuinen työohjelma;

- h) antaa vuosikertomus;
 - i) hyväksyä vetytoimituksia koskevat vuotuiset näkymät, jotka kattavat jäsenvaltiot, joissa vetyä käytetään sähköntuotantoon;
 - j) hyväksyä viimeistään 15 päivänä toukokuuta 2026 ja sen jälkeen joka toinen vuosi vedyn laadun seurantaan koskeva kertomus, joka sisältää vedyn laatuparametrien odotettua kehitystä koskevat näkymät ja ennusteet sekä tiedot tapauksista, jotka liittyvät vedyn laatueritelmien eroihin ja siihen, miten tällaiset tapaukset on ratkaistu;
 - k) edistää kyberturvallisuutta ja tietosuojaa yhteistyössä asiaankuuluvien viranomaisten ja säänneltyjen toimijoiden kanssa;
 - l) kehittää ja edistää parhaita käytäntöjä vetyvuotojen havaitsemiseksi, valvomiseksi ja vähentämiseksi.
2. ENNOHin on seurattava ja analysoitava verkkosääntöjen ja komission 72, 73 ja 74 artiklan mukaisesti hyväksymien suuntaviivojen täytäntöönpanoa sekä niiden vaikutusta niiden sovellettavien sääntöjen yhdenmukaistamiseen, joiden tavoitteena on helpottaa vetymarkkinoiden kehittymistä ja yhdentymistä. ENNOHin on raportoitava havainnoistaan ACERille ja esitettävä analyysin tulokset tämän artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitetussa vuosikertomuksessa.
3. ENNOHin on julkaistava kokouksensa, hallituksensa kokousten ja komiteoiden kokousten pöytäkirjat ja annettava yleisölle säännöllisesti tietoa päätöksenteostaan ja toiminnastaan.

4. Edellä 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettussa vuotuisessa työohjelmassa on oltava luettelo ja kuvaus laadittavista verkkosäännöistä, vetyverkon toiminnan koordinoitua koskeva suunnitelma ja luettelo tutkimus- ja kehittämistoimista, jotka toteutetaan kyseisenä vuonna, sekä alustava aikataulu.
5. ENNOHin on toimitettava ACERille tiedot, joita ACER tarvitsee täyttääkseen 64 artiklan mukaiset tehtävänsä. Jotta ENNOH voi täyttää tämän vaatimuksen, vedyn siirtoverkonhaltijoiden on toimitettava ENNOHille pyydyt tiedot.
6. ENNOHin on esitettävä näkemyksensä komissiolle sen pyynnöstä 74 artiklan mukaisia suuntaviivoja annettaessa.

60 artikla

Vetyä koskeva unionin laajuinen verkon kehittämissuunnitelma

1. Vetyä koskevaan unionin laajuiseen verkon kehittämissuunnitelmaan on sisällyttävä integroidun vetyverkon mallintaminen, skenaarioiden laatiminen, Euroopan toimitusten riittävyysnäkökulmat ja verkon häiriönkestävyyden arviointi.

Vetyä koskevan unionin laajuisen verkon kehittämissuunnitelman on erityisesti

- a) perustuttava vedyn siirtoverkon kehittämistä koskeviin kansallisiin suunnitelmiin, joista säädetään direktiivin (EU) 2024/...⁺ 55 artiklassa ja asetuksen (EU) 2022/869 IV luvussa;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- b) rajat ylittävien yhteenliittäntöjen osalta perustuttava myös verkon eri käyttäjien kohtuullisiin tarpeisiin ja sisällettävä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 55 artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen investoijien pitkäaikaiset sitoumukset; ja
- c) määriteltävä puuttuvat investoinnit erityisesti tarvittavan rajat ylittävän kapasiteetin osalta, jotta voidaan panna täytäntöön asetuksen (EU) 2022/869 liitteessä I olevassa 3 kohdassa tarkoitettujen ensisijaiset käytävät vetyä ja elektrolyysilaitteita varten.

Toisen alakohdan c alakohdan osalta vetyä koskevaan unionin laajuiseen verkon kehittämissuunnitelmaan voidaan liittää katsaus esteistä, joita aiheutuu erilaisista lupamenettelyistä tai -käytännöistä verkon rajat ylittävän kapasiteetin lisäämiselle. Tällaiseen katsaukseen voidaan tarvittaessa liittää kattava suunnitelma tällaisten esteiden poistamiseksi sekä vetyä ja elektrolyysilaitteita koskevien ensisijaisen käytävien täytäntöönpanon nopeuttamiseksi.

2. ACER antaa lausunnon kansallisista vedyn siirtoverkon kehittämissuunnitelmista, kun tämä on tarpeen sen arvioimiseksi, ovatko ne yhdenmukaisia vetyä koskevan unionin laajuiseen verkon kehittämissuunnitelman kanssa. Jos ACER havaitsee kansallisen vedyn siirtoverkon kehittämissuunnitelman ja vetyä koskevan unionin laajuiseen verkon kehittämissuunnitelman välillä epä johdonmukaisuuksia, se suosittelee tapauksen mukaan kansallisen vedyn siirtoverkon kehittämissuunnitelman tai vetyä koskevan unionin laajuiseen verkon kehittämissuunnitelman muuttamista.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

3. Laatiessaan vetyä koskevaa unionin laajuista verkon kehittämissuunnitelmaa ENNOHin on tehtävä yhteistyötä Sähkö-ENTSO:n ja Kaasu-ENTSO:n kanssa erityisesti energiajärjestelmän laajuisen kustannus-hyötyanalyysin ja yhteenliitetyn energiamarkkina- ja verkkomallin kehittämisessä, mukaan lukien sähkön, maakaasun ja vedyn siirtoinfrastruktuuri sekä asetuksen (EU) 2022/869 11 artiklassa tarkoitetut maakaasuvarastot, vetyvarastot, nesteytetyn maakaasun terminaalit ja vetyterminaalit sekä elektrolyysilaitteet, mainitun asetuksen 12 artiklassa tarkoitetut kymmenvuotisia verkon kehittämissuunnitelmia koskevat skenaariot ja mainitun asetuksen 13 artiklassa tarkoitettu infrastruktuuripuutteiden määrittäminen.

61 artikla

Unionin tason integroidun verkon suunnittelu

1. Kaasu-ENTSO:n on laadittava 1 päivään tammikuuta 2027 ulottuvan siirtymäkauden aikana vuoden 2026 vetyä koskeva unionin laajuinen verkon kehittämissuunnitelma siten, että vedyn siirtoverkonhaltijat osallistuvat siihen täysimittaisesti, ja yhdessä ENNOHin kanssa heti, kun se on perustettu. Vuoden 2026 vetyä koskevan unionin laajuisen verkon kehittämissuunnitelman on koostuttava kahdesta erillisestä luvusta, joista toinen koskee vetyä ja toinen maakaasua. Kaasu-ENTSO:n on siirrettävä viipymättä ENNOHille kaikki tiedot, mukaan lukien tiedot ja analyysit, jotka se on kerännyt vetyä koskevien unionin laajuisten verkon kehittämissuunnitelmien valmistelun aikana 1 päivään tammikuuta 2027 mennessä.
2. ENNOHin on laadittava vuoden 2028 vetyä koskeva unionin laajuinen verkon kehittämissuunnitelma tämän artiklan ja 60 artiklan nojalla.

3. ENNOHin on tehtävä tiivistä yhteistyötä Sähkö-ENTSO:n ja Kaasu-ENTSO:n kanssa integroidun unionin laajuisen verkon kehittämissuunnitelmien laatimiseksi tämän asetuksen 32 ja 60 artiklan ja asetuksen (EU) 2019/943 30 artiklan nojalla. Yhteistyöhön sisältyy erityisesti seuraavaa:
- a) ENNOHin on yhdessä Sähkö-ENTSO:n ja Kaasu-ENTSO:n kanssa kehitettävä yhteiset skenaariot kymmenvuotisia verkon kehittämissuunnitelmia varten asetuksen (EU) 2022/869 12 artiklan nojalla;
 - b) ENNOHin, Sähkö-ENTSO:n ja Kaasu-ENTSO:n on kunkin laadittava yhteistyössä koordinoituja infrastruktuuripuutteita koskevia kertomuksia unionin laajuisten kymmenvuotisten verkon kehittämissuunnitelmien yhteydessä asetuksen (EU) 2022/869 13 artiklan nojalla;
 - c) ENNOHin on kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun yhteisiä skenaarioita koskeva kertomus on hyväksytty asetuksen (EU) 2022/869 12 artiklan 6 kohdan nojalla, ja sen jälkeen joka toinen vuosi julkaistava unionin laajuisten kymmenvuotisten verkon kehittämissuunnitelmien yhteydessä laaditut infrastruktuuripuutteita koskevat kertomukset;

- d) ENNOHin on laadittava yhdessä Sähkö-ENTSO:n ja Kaasu-ENTSO:n kanssa asetuksen (EU) 2022/869 11 artiklan mukainen luonnos alakohtaiseksi menetelmäksi energiajärjestelmän laajuiselle vetyä koskevalle kustannus-hyötyanalyysille sekä johdonmukainen ja asteittain integroitu malli, joiden on oltava johdonmukaisia sekä Sähkö-ENTSO:n että Kaasu-ENTSO:n asetuksen (EU) 2022/869 11 artiklan nojalla kehittämien menetelmien kanssa ja joiden on varmistettava läpinäkyvyys sen suhteen, mitkä eri energiankantajiin liittyvät ratkaisut, myös muut kuin infrastruktuuriin perustuvat ratkaisut, ovat kustannustehokkaimpia;
- e) tämän kohdan d alakohdassa tarkoitettuja menetelmiä on sovellettava kaikkien ENNOHin tämän asetuksen 60 artiklan nojalla laatimien myöhempien vetyä koskevien unionin laajuisten verkon kehittämissuunnitelmien valmistelussa;
- f) ENNOHin on laadittava yhteiset skenaariot, infrastruktuuripuutteita koskevat kertomukset, luonnos alakohtaiseksi menetelmäksi ja integroitu malli asetuksen (EU) 2022/869 11, 12 ja 13 artiklan mukaisesti;
- g) jos on tehtävä päätöksiä direktiivin (EU) 2023/1791 2 artiklan 4 alakohdassa määritellyn järjestelmän tehokkuuden varmistamiseksi energiankantajissa, komissio varmistaa, että Sähkö-ENTSO, Kaasu-ENTSO ja ENNOH tekevät tiivistä yhteistyötä;
- h) ENNOHin, Sähkö-ENTSO:n ja Kaasu-ENTSO:n on tehtävä yhteistyötä tehokkaalla, osallistavalla ja läpinäkyvällä tavalla, helpotettava päätösten tekemistä yksimielisesti ja kehitettävä tarvittavat työjärjestelyt tällaisen yhteistyön mahdollistamiseksi ja niiden oikeudenmukaisen edustuksen varmistamiseksi.

ENNOH voi yhdessä Sähkö-ENTSO:n ja Kaasu-ENTSO:n kanssa perustaa työryhmiä täyttääkseen ensimmäisen alakohdan a, b ja d alakohdan mukaiset velvoitteensa, ja sen on varmistettava vety-, sähkö- ja kaasualojen oikeudenmukainen ja tasapuolinen edustus työryhmissä.

62 artikla

ENNOH:n kustannukset

ENNOH:n 59 artiklassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseen liittyvistä kustannuksista vastaavat vedyn siirtoverkonhaltijat, ja kustannukset otetaan huomioon tariffeja laskettaessa.

Sääntelyviranomaiset hyväksyvät kustannukset edellyttäen, että ne ovat kohtuullisia ja asianmukaisia.

63 artikla

ENNOH:n järjestämät kuulemiset

1. Laatiessaan 59 artiklassa tarkoitettuihin tehtäviin liittyviä ehdotuksia ENNOH:n julkisella ja läpinäkyvällä tavalla ja varhaisessa vaiheessa kuultava laajasti 57 artiklassa tarkoitettuja menettelytapasääntöjä noudattaen kaikkia asiaankuuluvia markkinaosapuolia ja erityisesti kaikkia sidosryhmiä edustavia organisaatioita. Kuulemismenettelyssä on huomioitava sidosryhmien kommentit ennen ehdotuksen lopullista hyväksymistä, minkä tarkoituksena on määrittää kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien näkemykset ja ehdotukset päätöksentekoprosessin aikana. Kuulemiseen osallistuvat myös sääntelyviranomaiset ja muut kansalliset viranomaiset, tuottajat, verkon käyttäjät – asiakkaat mukaan lukien –, tekniset elimet ja sidosryhmäfoorumit.

2. Kaikki 1 kohdassa tarkoitettuihin kuulemisiin liittyvät asiakirjat ja kokouspöytäkirjat on julkistettava.
3. Ennen 59 artiklassa tarkoitettujen ehdotusten hyväksymistä ENNOHin on ilmoitettava, miten kuulemismenettelyn aikana vastaanotetut huomautukset on otettu huomioon. Sen on perusteltava tapaukset, joissa huomautuksia ei ole otettu huomioon.

64 artikla

ACERin suorittama ENNOHin seuranta

1. ACER seuraa ENNOHin 59 artiklassa tarkoitettujen tehtävien suorittamista ja raportoi havainnoistaan komissiolle.
2. ACER seuraa, miten ENNOH panee täytäntöön komission 72, 73 ja 74 artiklan mukaisesti hyväksymät verkkosäännöt ja suuntaviivat. Tapauksissa, joissa ENNOH ei ole pannut täytäntöön tällaista verkkosääntöä tai suuntaviivaa, ACER pyytää ENNOHia toimittamaan asianmukaisesti perustellun selvityksen siitä, miksi se ei ole näin tehnyt. ACER ilmoittaa komissiolle tästä selvityksestä ja antaa siitä lausuntonsa.
3. ENNOHin on toimitettava ACERille lausunnon antamista varten vetyä koskevan unionin laajuisen verkon kehittämissuunnitelman luonnos ja vuotuisen työohjelman luonnos, mukaan lukien tiedot kuulemismenettelystä, sekä muut 59 artiklassa tarkoitettut asiakirjat.

Jos ACER katsoo, että ENNOHin toimittama vuotuisen työohjelman luonnos tai vetyä koskevan unionin laajuisen verkon kehittämissuunnitelman luonnos ei edistä syrjimättömyyttä, toimivaa kilpailua, markkinoiden moitteetonta toimintaa tai rajat ylittävän yhteenliittämisen riittävää tasoa, se antaa ENNOHille ja komissiolle kahden kuukauden kuluessa luonnosten vastaanottamispäivästä asianmukaisesti perustellun lausunnon sekä suosituksia. ENNOHin on otettava asianmukaisesti huomioon ACERin lausunto ja suositukset.

65 artikla

Vedyn siirtoverkonhaltijoiden alueellinen yhteistyö

1. Vedyn siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä ENNOHin puitteissa alueellista yhteistyötä, jolla edistetään 59 artiklassa tarkoitettuja tehtäviä.
2. Vedyn siirtoverkonhaltijoiden on edistettävä operatiivisia järjestelyjä verkon optimaalisen hallinnan varmistamiseksi ja varmistettava yhteenliitetyn unionin vetyjärjestelmän yhteentoimivuus, jotta voidaan helpottaa vierekkäisten vedyn siirtoverkonhaltijoiden kaupallista ja operatiivista yhteistyötä.

66 artikla

Läpinäkyvyysvaatimukset vetyverkonhaltijoiden osalta

1. Vetyverkonhaltijan on julkistettava yksityiskohtaiset tiedot tarjoamistaan palveluista ja sovellettavista ehdoista sekä tekniset tiedot, joita vetyverkon käyttäjien tehokas verkkoonpääsy edellyttää.

2. Vetyverkonhaltijoiden tai asianomaisten sääntelyviranomaisten on 1 päivästä tammikuuta 2031 alkaen julkaistava täydelliset tiedot tariffien määrittämisestä, laskentamenetelmästä ja rakenteesta läpinäkyvien, puolueettomien ja syrjimättömien tariffien varmistamiseksi ja kaasuverkkojen tehokkaan käytön edistämiseksi.
3. Vetyverkonhaltijoiden on julkistettava yksityiskohtaiset tiedot verkoissaan siirretyn vedyn laadusta, jolla voi olla vaikutusta verkonkäyttäjiin.
4. Toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät vetyverkonkäyttäjiä kuultuaan vetyverkon kohdat, joita koskevat tiedot on julkistettava.
5. Vetyverkonhaltijoiden on aina ilmoitettava tässä asetuksessa vaaditut tiedot tarkoituksenmukaisesti, määrrien kannalta selkeästi sekä helposti saatavilla olevalla ja syrjimättömällä tavalla.
6. Vetyverkonhaltijoiden on julkistettava ennakoitua ja toteutunutta tarjontaa ja kysyntää koskevat tiedot, mukaan lukien säännölliset ennusteet ja kirjatut tiedot. Sääntelyviranomaisen on varmistettava, että kaikki tällaiset tiedot julkistetaan. Julkistettavien tietojen on oltava yhtä yksityiskohtaisia kuin vetyverkonhaltijan käytettävissä olevat tiedot.
7. Niiden markkinaosapuolten, joita asia koskee, on toimitettava vetyverkonhaltijalle tässä artiklassa tarkoitetut tiedot.

8. Vetyverkonhaltijoita koskevien läpinäkyvyysvaatimusten täytäntöönpanemiseksi tarvittavista lisätiedoista, mukaan lukien lisätiedot vetyverkonhaltijoiden tietojen toimittamisen sisällöstä, toimitustiheydestä ja muodosta, säädetään 72 artiklan 2 kohdan mukaisesti vahvistettavassa verkkosäännössä.

67 artikla

Tietojen säilyttäminen vetyjärjestelmässä

Vetyverkonhaltijoiden, vetyvarastonhaltijoiden ja vetyterminaalinhaltijoiden on pidettävä kansallisten viranomaisten, myös sääntelyviranomaisten ja kansallisten kilpailuviranomaisten, ja komission saatavilla kaikki 34 ja 66 artiklassa ja liitteessä I olevassa 4 kohdassa tarkoitetut tiedot viiden vuoden ajan.

68 artikla

*Käytäntöjen vaatimustenmukaisuusolettama
vetyä koskevien yhdenmukaistettujen standardien osalta*

Sellaisten yhdenmukaistettujen standardien tai niiden osien mukaisia käytäntöjä, joiden viitetiedot on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, on pidettävä tämän asetuksen 72 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla annetuissa delegoiduissa säädöksissä säädettyjen vaatimusten mukaisina.

69 artikla

Vetyä koskevat yhteiset eritelvät

1. Komissio voi vahvistaa yhteiset eritelvät verkkosäännössä tämän asetuksen 72 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla tai antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan yhteiset eritelvät direktiivin (EU) 2024/...⁺ 50 artiklassa säädettyjä vaatimuksia varten, jos
 - a) kyseiset vaatimukset eivät ole sellaisten yhdenmukaistettujen standardien tai niiden osien kattamia, joiden viitetiedot on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*;
 - b) komissio on pyytänyt asetuksen (EU) N:o 1025/2012 10 artiklan 1 kohdan nojalla yhtä tai useampaa eurooppalaista standardointiorganisaatiota laatimaan yhdenmukaistetun standardin kyseisiä vaatimuksia varten ja vähintään yksi seuraavista edellytyksistä on täyttynyt:
 - i) yksikään eurooppalainen standardointiorganisaatio ei ole hyväksynyt komission pyyntöä;
 - ii) komissio havaitsee pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien hyväksymisessä aiheutonta viivästymistä;
 - iii) eurooppalainen standardointiorganisaatio on antanut standardin, joka ei täysin vastaa komission pyyntöä; tai

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- c) komissio on päättänyt asetuksen (EU) N:o 1025/2012 11 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen pitää voimassa rajoituksin viittaukset yhdenmukaistettuihin standardeihin tai niiden osiin, joilla kyseiset vaatimukset katetaan, tai poistaa ne.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 81 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2. Laatiessaan luonnosta täytäntöönpanosäädökseksi, jolla vahvistetaan 1 kohdassa tarkoitetut yhteiset eritelmät, komissio kerää varhaisessa vaiheessa asiaankuuluvan unionin alakohtaisen lainsäädännön nojalla perustettujen elinten tai asiantuntijaryhmien näkemykset ja kuulee asianmukaisesti kaikkia asiaankuuluvia sidosryhmiä. Tämän kuulemisen perusteella komissio laatii luonnoksen täytäntöönpanosäädökseksi.
3. Yhteisten eritelmien tai niiden osien mukaisia käytäntöjä on pidettävä 72 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla hyväksytyissä delegoiduissa säädöksissä vahvistettujen vaatimusten mukaisina siltä osin kuin kyseiset yhteiset eritelmät tai niiden osat kattavat kyseiset vaatimukset.
4. Jos eurooppalainen standardointiorganisaatio hyväksyy yhdenmukaistetun standardin ja ehdottaa komissiolle sen viitetietojen julkaisemista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, komissio arvioi yhdenmukaistetun standardin asetuksen (EU) N:o 1025/2012 mukaisesti. Kun yhdenmukaistetun standardin viitetiedot julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, komissio kumoaa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset tai niiden osat, jotka kattavat samat tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut vaatimukset.

IV luku

Verkkosäännöt ja suuntaviivat

70 artikla

Verkkosääntöjen ja suuntaviivojen hyväksyminen

1. Komissio voi 71–74 artiklassa säädetyn toimivallan siirron mukaisesti antaa delegoituja säädöksiä tai täytäntöönpanosäädöksiä. Tällaiset säädökset voidaan antaa verkkosääntöinä Kaasu-ENTSON tai ENNOHin tai, jos 71 artiklan 3 kohdan nojalla laaditussa prioriteettiluettelossa niin päätetään, EU DSO -elimen – tapauksen mukaan yhteistyössä Kaasu-ENTSON, ENNOHin ja ACERin kanssa – laatimien ehdotusten pohjalta 71, 72 ja 73 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen taikka suuntaviivoina 74 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.
2. Verkkosääntöjen ja suuntaviivojen on täytettävä seuraavat vaatimukset:
 - a) niillä saavutetaan tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisen edellyttämän yhdenmukaistamisen vähimmäistaso;
 - b) niissä otetaan tarvittaessa huomioon alueelliset erityispiirteet;
 - c) ne eivät ylitä sitä, mikä on tarpeen a alakohdan vaatimuksen täyttämiseksi; ja
 - d) niitä sovelletaan kaikkiin unionissa sijaitseviin yhteenliitäntäpisteisiin sekä kolmansiin maihin yhteydessä oleviin syöttö- ja ottokohtiin ... päivästä ...kuuta ... [24 kuukautta tämän asetuksen voimaantulopäivästä].

3. Sääntelyviranomaiset voivat pyytää ... päivään ... kuuta ... [18 kuukautta tämän asetuksen voimaantulopäivästä] asti komissiolta poikkeusta 1 kohdassa tarkoitettujen verkkosäntöjen ja suuntaviivojen soveltamisesta 2 kohdan d alakohdan mukaisissa kolmansiin maihin yhteydessä olevissa syöttö- ja ottokohdissa. Poikkeusta koskeva pyyntö on toimitettava samanaikaisesti komissiolle ja ACERille. ACER antaa kolmen kuukauden kuluessa poikkeusta koskevan pyynnön vastaanottamispäivästä perustellun lausunnon komissiolle.

Komissio tekee päätöksen poikkeusta koskevasta pyynnöstä ottaen huomioon ACERin perustellun lausunnon ja arvioituaan, onko sääntelyviranomainen

- a) osoittanut, että verkkosäntöä tai suuntaviivaa tai kyseisten säädösten tiettyä osaa ei voida panna tehokkaasti täytäntöön kolmansiin maihin yhteydessä olevissa syöttö- ja ottokohdissa; kun on kyse yhteenliittämispisteistä kolmansiin maihin, joilla on velvollisuus mukautua unionin energiasäännöstöön, mukaan lukien tämä asetus, unionin ja kyseisten kolmansien maiden välillä tehdyn sopimuksen nojalla mutta joissa soveltamista tai täytäntöönpanoa ei ole saatettu päätökseen, poikkeusta koskevassa pyynnössä on täsmennettävä, mitä tämän asetuksen säännöksiä ei ole tosiasiallisesti sovellettu tai pantu täytäntöön kyseisessä kolmannessa maassa tai mitkä tekniset säännöt tai minkä teknisten sääntöjen puuttuminen kolmannessa maassa estävät asiaankuuluvan verkkosäntöön tai suuntaviivan erityisten säännösten soveltamisen;
- b) selittänyt, mitä toimenpiteitä on toteutettu asiaankuuluvan verkkosäntöön tai suuntaviivan erityisten säännösten soveltamisen esteiden poistamiseksi;

- c) osoittanut, että poikkeus ei haittaa maakaasun sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa tai unionin tai jäsenvaltion toimitusvarmuutta.

Poikkeuksen soveltaminen on rajoitettava erityissäännöksiin, joita ei voida panna tehokkaasti täytäntöön, ja se myönnetään rajoitetuksi ajaksi.

71 artikla

Maakaasua koskevien verkkosääntöjen vahvistaminen

1. Siirretään komissiolle valta antaa 80 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla verkkosääntöjä seuraavilla aloilla:
 - a) verkon turvallisuutta ja luotettavuutta koskevat säännöt, mukaan lukien verkon toiminnallista turvallisuutta koskevat säännöt sekä luotettavuutta koskevat säännöt verkon palvelun laadun varmistamiseksi;
 - b) verkkoon liittämistä koskevat säännöt, mukaan lukien uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun tuotantolaitosten liittämistä koskevat säännöt ja liityntäpyyntöjä koskevat menettelyt;
 - c) toimintatavat hätätilanteissa, mukaan lukien järjestelmien varautumissuunnitelmat, palautumissuunnitelmat, markkinavaikutukset sekä tiedonvaihto- ja viestintävälineet ja tilat;
 - d) kauppaa koskevat säännöt, jotka liittyvät verkkoon pääsyä koskevien palvelujen tekniseen ja operatiiviseen tarjoamiseen ja järjestelmän tasehallintaan;

- e) maakaasuverkkojen ja komponenttien energiatehokkuus sekä energiatehokkuus verkon suunnittelussa ja investoinnit, jotka mahdollistavat energiatehokkaimman ratkaisun järjestelmän näkökulmasta;
- f) rajat ylittävien maakaasuvirtausten kyberturvallisuuskäsitteet, mukaan lukien yhteisiä vähimmäisvaatimuksia, suunnittelua, seuranta, raportointia ja kriisinhallintaa koskevat säännöt.

2. Komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan verkkosääntöjä seuraavilla aloilla:

- a) maakaasuverkon yhteentoimivuutta koskevat säännöt, joilla pannaan täytäntöön tämän asetuksen 21 artikla ja direktiivin (EU) 2024/...⁺ 10, 39 ja 44 artikla, mukaan lukien yhteenliitännäisjärjestelmien käsittely, virtauksensääntöä ja maakaasumäärien ja kaasun laadun mittausperiaatteita koskevat säännöt, jako- ja täsmäytyssäännöt, yhteiset yksikkökokonaisuudet, tiedonvaihto, kaasun laatu, mukaan lukien säännöt sellaisten rajatylittävien rajoitusten hallinnoinnista, jotka johtuvat eroista kaasun laadussa tai hajustamiskäytännöissä tai maakaasuverkkoon sekoitetun vedyn määrissä, kustannus-hyötyanalyysit rajat ylittävien virtausten rajoitusten poistamiseksi, Wobben indeksin arvon luokitus, lieventävät toimenpiteet, kaasun laatuparametrien, esimerkiksi happipitoisuuden, vähimmäishyväksymistasot, jotka ovat merkityksellisiä biometaanin esteettömän rajat ylittävän virtauksen turvaamiseksi, kaasun laadun seuranta lyhyellä ja pitkällä aikavälillä, tietojen antaminen ja yhteistyö asiaankuuluvien markkinaosapuolten välillä, kaasun laatua koskeva raportointi, läpinäkyvyys ja viestintämenettelyt, myös poikkeuksellisissa olosuhteissa;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- b) kapasiteetin jakamista ja siirtorajoitusten hallintaa koskevat säännöt, joilla pannaan täytäntöön tämän asetuksen 8–11 artikla ja direktiivin (EU) 2024/...⁺ 31 artikla, mukaan lukien säännöt, jotka koskevat kapasiteetin jakamiseen vaikuttavia ylläpitomenettelyjä ja kapasiteetin laskentaa koskevaa yhteistyötä, kapasiteettituotteiden ja -yksiköiden standardointia, yhdistäminen mukaan lukien, kapasiteetin jakomenetelmää, huutokauppa-algoritmit mukaan lukien, olemassa olevaa kapasiteettia, kapasiteetin laajennusta, kiinteää ja keskeytyvää kapasiteettia koskevaa järjestystä ja menettelyjä, kapasiteetin varausalustoja, ylivaraus- ja takaisinostojärjestelmiä, lyhyen ja pitkän aikavälin ”käytä tai menetä” -järjestelyjä tai muita siirtorajoitusten hallintajärjestelmiä, joilla estetään kapasiteetin hamstraus;
- c) tasehallintasäännöt, mukaan lukien verkkoon liittyvät säännöt ilmoitusmenettelyistä, tasepoikkeamamaksuja koskevat säännöt, päiväkohtaiseen tasepoikkeamamaksuun liittyvät selvitysmenettelyt ja siirtoverkonhaltijoiden verkkojen välistä toiminnallista tasehallintaa koskevat säännöt, joilla pannaan täytäntöön tämän asetuksen 8–11 artikla ja direktiivin (EU) 2024/...⁺ 39 artiklan 5 kohta;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- d) yhdenmukaistettuja siirtotariffirakenteita koskevat säännöt, joilla pannaan täytäntöön tämän asetuksen 17 ja 18 artikla ja direktiivin (EU) 2024/...⁺ 78 artiklan 7 kohta, mukaan lukien säännöt viitehintamenetelmän soveltamisesta, siihen liittyvistä kuulemis- ja julkaisuvaatimuksista, myös sallitun tuoton tai tavoitetuoton osalta, sekä rajahintojen laskemisesta vakiokapasiteettituotteille, nesteytetyn maakaasun terminaalien ja varastoinnin alennuksista, uusiutuvaa kaasua ja vähähiilistä kaasua koskevan alennuksen täytäntöönpanomenettelyistä, mukaan lukien siirtoverkonhaltijoiden välisiä korvausmekanismeja koskevat yhteiset periaatteet tarvittaessa tämän asetuksen 17 artiklan 4 kohdan ja 18 artiklan nojalla;
- e) säännöt siirrettyjen omaisuuserien arvon ja siihen liittyvän maksun määrittämisestä.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 81 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Komissio laatii ACERia, Kaasu-ENTSOa, ENNOHia, EU DSO -elintä ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä kuultuaan joka kolmas vuosi prioriteettiluettelon, jossa määritetään 1 ja 2 kohdassa säädetyt alat, joilla verkkosääntöjä on kehitettävä.

Jos verkkosäännön kohde liittyy suoraan jakeluverkon toimintaan eikä ole ensisijaisesti merkityksellinen siirtoverkon kannalta, komissio voi vaatia EU DSO -elintä yhteistyössä Kaasu-ENTSON kanssa kutsumaan koolle valmistelukomitean ja toimittamaan ehdotuksen verkkosäännöksi ACERille.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

4. Komissio pyytää ACERia toimittamaan sille kohtuullisessa ajassa, joka saa olla enintään kuusi kuukautta komission pyynnön vastaanottamisesta, ei-sitovat puiteohjeet, joissa esitetään selkeät ja objektiiviset periaatteet prioriteettiluettelossa mainittuja aloja koskevien verkkosääntöjen kehittämiseksi. Komission pyyntöön voi sisältyä ehtoja, joita puiteohjeissa on käsiteltävä. Kyseisten puiteohjeiden on edistettävä markkinoiden yhdentymistä, syrjimättömyyttä, toimivaa kilpailua ja markkinoiden moitteetonta toimintaa. Komissio voi ACERin esittämästä perustellusta pyynnöstä pidentää puiteohjeiden toimittamisen määräaika.
5. ACER kuulee Kaasu-ENTSOa, ENNOHia, EU DSO -elintä ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä puiteohjeista vähintään kahden kuukauden ajan julkisella ja läpinäkyvällä tavalla.
6. ACER toimittaa puiteohjeet komissiolle, jos siltä tätä 4 kohdan nojalla pyydetään.
7. Jos komissio katsoo, että puiteohjeet eivät edistä markkinoiden yhdentymistä, syrjimättömyyttä, toimivaa kilpailua ja markkinoiden moitteetonta toimintaa, se voi pyytää ACERia arvioimaan puiteohjeita kohtuullisessa ajassa ja toimittamaan ne komissiolle uudelleen.
8. Jos ACER ei toimita puiteohjeita tai toimita niitä uudelleen komission 4 tai 7 kohdan nojalla asettamassa määräajassa, komissio laatii asianomaiset puiteohjeet.

9. Komissio pyytää Kaasu-ENTSOa tai, jos 3 kohdassa tarkoitettussa prioriteettiluettelossa niin päätetään, EU DSO -elintä yhteistyössä Kaasu-ENTSON kanssa toimittamaan ACERille kohtuullisessa ajassa, joka saa olla enintään 12 kuukautta komission pyynnön vastaanottamisesta, ehdotuksen verkkosäännöksi asiaankuuluvien puiteohjeiden mukaisesti.
10. Kaasu-ENTSON tai, jos 3 kohdassa tarkoitettussa prioriteettiluettelossa niin päätetään, EU DSO -elimen on yhteistyössä Kaasu-ENTSON kanssa kutsuttava koolle valmistelukomitea avustamaan sitä verkkosäännön laatimisessa. Valmistelukomitea koostuu ACERin, Kaasu-ENTSON, ENNOHin ja tarvittaessa EU DSO -elimen edustajista sekä rajallisesta määrästä tärkeimpiä sidosryhmiä, joita asia koskee. Kaasu-ENTSON tai, jos 3 kohdassa tarkoitettussa prioriteettiluettelossa niin päätetään, EU DSO -elimen yhteistyössä Kaasu-ENTSON kanssa on laadittava ehdotuksia verkkosäännöiksi 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuilla aloilla, jos komissio sitä pyytää 9 kohdan nojalla.
11. ACER tarkistaa ehdotusta verkkosäännöksi varmistaakseen, että se on asiaa koskevien puiteohjeiden mukainen ja edistää markkinoiden yhdentymistä, syrjimättömyyttä, toimivaa kilpailua ja markkinoiden moitteetonta toimintaa, ja toimittaa tarkistetun verkkosäännön komissiolle kuuden kuukauden kuluessa ehdotuksen vastaanottamisesta. ACER ottaa komissiolle toimitettavassa ehdotuksessa huomioon näkemykset, jotka kaikki osapuolet ovat esittäneet Kaasu-ENTSON tai EU DSO -elimen johtaman verkkosääntöä koskevan ehdotuksen laatimisen aikana, ja kuulee asiaankuuluvia sidosryhmiä komissiolle toimitettavasta verkkosääntöä koskevan ehdotuksen tarkistetusta versiosta.

12. Jos Kaasu-ENTSO tai EU DSO -elin ei ole laatinut verkkosääntöä komission 9 kohdan nojalla asettamassa määräajassa, komissio voi kehottaa ACERia laatimaan verkkosääntöluonnoksen asiaankuuluvien puiteohjeiden pohjalta. ACER voi aloittaa uuden kuulemisen verkkosääntöluonnoksen laatimiseksi tämän kohdan nojalla. ACER toimittaa komissiolle tämän kohdan nojalla laaditun verkkosääntöluonnoksen ja voi suositella sen hyväksymistä.
13. Jos Kaasu-ENTSO tai EU DSO -elin ei ole laatinut verkkosääntöä tai ACER ei ole laatinut 12 kohdassa tarkoitettua verkkosääntöluonnosta, komissio voi omasta aloitteestaan tai ACERin 11 kohdan mukaisesti tekemästä ehdotuksesta hyväksyä yhden tai useamman verkkosäännön 1 ja 2 kohdassa luetelluilla aloilla.
14. Jos komissio ehdottaa omasta aloitteestaan 13 kohdassa tarkoitettulla tavalla verkkosäännön hyväksymistä, se kuulee ACERia, Kaasu-ENTSOa ja kaikkia asiaankuuluvia sidosryhmiä verkkosääntöluonnoksesta vähintään kahden kuukauden ajan.
15. Tämä artikla ei rajoita komission oikeutta antaa ja muuttaa 74 artiklan mukaisia suuntaviivoja. Se ei rajoita Kaasu-ENTSON mahdollisuutta laatia ei-sitovia ohjeita tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuilla aloilla, jos tällaiset ohjeet eivät liity aloihin, jotka kuuluvat komission Kaasu-ENTSOlle osoittaman pyynnön kattamiin aloihin. Kaasu-ENTSON on toimitettava tällaiset ohjeet ACERille lausuntoa varten ja otettava lausunto asianmukaisesti huomioon.

72 artikla

Vetyä koskevien verkkosääntöjen vahvistaminen

1. Siirretään komissiolle valta antaa 80 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla verkkosääntöjä seuraavilla aloilla:
 - a) vetyverkkojen ja komponenttien energiatehokkuus sekä energiatehokkuus verkon suunnittelussa ja investoinnit, jotka mahdollistavat energiatehokkaimman ratkaisun järjestelmän näkökulmasta;
 - b) vetyverkon yhteentoimivuussäännöt, mukaan lukien yhteenliitântäsopimusten käsittely, yksiköt, tiedonvaihto, läpinäkyvyys, viestintä, tiedotus ja yhteistyö asiaankuuluvien markkinaosapuolten välillä sekä vedyn laatu, mukaan lukien yhteiset eritelmät yhteenliitântäpisteiden osalta ja standardointi, hajustaminen, kustannus-hyötyanalyysit vedyn laatueroista johtuvien rajat ylittävien virtausten rajoitusten poistamiseksi ja vedyn laatua koskeva raportointi;
 - c) direktiivin (EU) 2024/...⁺ 59 artiklassa tarkoitetun rajat ylittävän vetyinfrastruktuurin taloudellisen korvauksen järjestelmää koskevat säännöt;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- d) kapasiteetin jakamista ja siirtorajoitusten hallintaa koskevat säännöt, mukaan lukien säännöt, jotka koskevat yhteistyötä kapasiteetin jakamiseen vaikuttavissa ylläpitomenettelyissä ja kapasiteetin laskennassa, kapasiteettituotteiden ja -yksiköiden standardointia, yhdistäminen mukaan lukien, kapasiteetin jakomenetelmää, huutokauppa-algoritmit mukaan lukien, olemassa olevaa kapasiteettia, kapasiteetin laajennusta, kiinteää ja keskeytyvää kapasiteettia koskevaa järjestystä ja menettelyjä, kapasiteetin varausalustoja, ylivaraus- ja takaisinostojärjestelmiä, lyhyen ja pitkän aikavälin ”käytä tai menetä” -järjestelyjä tai muita siirtorajoitusten hallintajärjestelmiä, joilla estetään kapasiteetin hamstraus;
- e) säännöt, jotka koskevat vetyverkkoon pääsyn yhdenmukaistettuja tariffirakenteita, mukaan lukien 7 artiklan 8 kohdassa tarkoitetut tariffit yhteenliitännäspisteissä, säännöt viitehintamenetelmän soveltamisesta, siihen liittyvistä kuulemis- ja julkaisuvaatimuksista, myös sallitun tuoton tai tavoitetuoton osalta, sekä rajahintojen laskemisesta vakiokapasiteettituotteille ja sallitusta tuotosta;
- f) säännöt siirrettyjen omaisuuserien arvon ja siihen liittyvän maksun määrittämisestä;
- g) säännöt kustannusten ajallisen jakamisen määrittämisestä;
- h) tasehallintasäännöt, mukaan lukien verkkoon liittyvät säännöt ilmoitusmenettelystä, tasepoikkeamamaksuja koskevat säännöt ja vetyverkonhaltijoiden verkkojen välistä toiminnallista tasehallintaa koskevat säännöt, säännöt tasepoikkeamamaksuista, päiväkohtaiseen tasepoikkeamamaksuun liittyvistä selvitysmenettelyistä ja vetyverkonhaltijoiden verkkojen välisestä toiminnallisesta tasehallinnasta;

- i) rajat ylittävien vetyvirtausten kyberturvallisuusnäkökohdat, mukaan lukien yhteisiä vähimmäisvaatimuksia, suunnittelua, seuranta, raportointia ja kriisinhallintaa koskevat säännöt.

- 2. Komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan verkkosääntöjä läpinäkyvyyssääntöjen alalla 66 artiklan täytäntöönpanemiseksi, mukaan lukien lisätiedot vetyverkonhaltijoiden tietojen toimittamisen sisällöstä, toimitustiheydestä ja muodosta, sekä liitteessä I olevan 4 kohdan täytäntöönpanemiseksi, mukaan lukien yksityiskohtaiset tiedot niiden tietojen muodosta ja sisällöstä, joita verkkokäyttäjät tarvitsevat tehokkaan verkkoon pääsyn varmistamiseksi, merkityksellisistä kohdista julkistettavat tiedot ja aikataulu tietojen julkistamiselle.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 81 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

- 3. Komissio laatii ACERia, ENNOHia ja tarvittaessa Kaasu-ENTSOa tai EU DSO -elintä sekä muita asiaankuuluvia sidosryhmiä kuultuaan joka kolmas vuosi prioriteettiluettelon, jossa määritetään tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyt alat, joilla verkkosääntöjä on kehitettävä. Komissio laatii ensimmäisen prioriteettiluettelon vetyä koskevien verkkosääntöjen kehittämiseksi vuoden kuluttua ENNOHin perustamisesta, josta säädetään 57 artiklassa.

4. Komissio pyytää ACERia toimittamaan sille kohtuullisessa ajassa, joka saa olla enintään kuusi kuukautta komission pyynnön vastaanottamisesta, ei-sitovat puiteohjeet, joissa esitetään selkeät ja objektiiviset periaatteet prioriteettiluettelossa mainittuja aloja koskevien verkkosääntöjen kehittämiseksi. Komission pyyntöön voi sisältyä ehtoja, joita puiteohjeissa on käsiteltävä. Kyseisten puiteohjeiden on edistettävä markkinoiden yhdentymistä, syrjimättömyyttä, toimivaa kilpailua ja markkinoiden moitteetonta toimintaa. Komissio voi ACERin esittämästä perustellusta pyynnöstä pidentää puiteohjeiden toimittamisen määräaika.
5. ACER kuulee ENNOHia ja tarvittaessa Kaasu-ENTSOa sekä muita asiaankuuluvia sidosryhmiä puiteohjeista vähintään kahden kuukauden ajan julkisella ja läpinäkyvällä tavalla.
6. ACER toimittaa puiteohjeet komissiolle, jos siltä tätä 4 kohdan nojalla pyydetään.
7. Jos komissio katsoo, että puiteohjeet eivät edistä markkinoiden yhdentymistä, syrjimättömyyttä, toimivaa kilpailua ja markkinoiden moitteetonta toimintaa, se voi pyytää ACERia arvioimaan puiteohjeita kohtuullisessa ajassa ja toimittamaan ne uudelleen komissiolle.
8. Jos ACER ei esitä puiteohjeita tai toimita niitä uudelleen komission 4 tai 7 kohdan nojalla asettamassa määräajassa, komissio laatii kyseiset puiteohjeet.

9. Komissio pyytää ENNOHia toimittamaan ACERille kohtuullisessa ajassa, joka on enintään 12 kuukautta komission pyynnön vastaanottamisesta, ehdotuksen verkkosäännöksi asianomaisten puiteohjeiden mukaisesti.
10. ENNOHin on kutsuttava koolle valmistelukomitea avustamaan sitä verkkosäännön laatimisessa. Valmistelukomitea koostuu ACERin, Kaasu-ENTSON, Sähkö-ENTSON ja tarvittaessa EU DSO -elimen edustajista sekä rajallisesta määrästä tärkeimpiä sidosryhmiä, joita asia koskee. ENNOHin on laadittava ehdotuksia verkkosäännöiksi 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuilla aloilla, jos komissio sitä pyytää 9 kohdan nojalla.
11. ACER tarkistaa ehdotusta verkkosäännöksi varmistaakseen, että se on asiaa koskevien puiteohjeiden mukainen ja edistää markkinoiden yhdentymistä, syrjimättömyyttä, toimivaa kilpailua ja markkinoiden moitteetonta toimintaa, ja toimittaa tarkistetun verkkosäännön komissiolle kuuden kuukauden kuluessa ehdotuksen vastaanottamisesta. ACER ottaa komissiolle toimitettavassa ehdotuksessa huomioon näkemykset, jotka kaikki osapuolet ovat esittäneet ENNOHin johtaman verkkosääntöä koskevan ehdotuksen laatimisen aikana, ja kuulee asiaankuuluvia sidosryhmiä komissiolle toimitettavasta tarkistetusta verkkosääntöä koskevan ehdotuksen versiosta.
12. Jos ENNOH ei ole laatinut verkkosääntöä komission 9 kohdan nojalla asettamassa määräajassa, komissio voi kehottaa ACERia laatimaan verkkosääntöluonnoksen asianomaisten puiteohjeiden pohjalta. ACER voi aloittaa uuden kuulemisen verkkosääntöluonnoksen laatimiseksi tämän kohdan nojalla. ACER toimittaa komissiolle tämän kohdan nojalla laaditun verkkosääntöluonnoksen ja voi suositella sen hyväksymistä.

13. Jos ENNOH ei ole laatinut verkkosääntöä tai ACER ei ole laatinut 12 kohdassa tarkoitettua verkkosääntöluonnosta, komissio voi omasta aloitteestaan tai ACERin 11 kohdan nojalla tekemästä ehdotuksesta hyväksyä yhden tai useamman verkkosäännön 1 ja 2 kohdassa luetelluilla aloilla.
14. Jos komissio ehdottaa omasta aloitteestaan verkkosäännön hyväksymistä 13 kohdassa tarkoitettulla tavalla, se kuulee ACERia, ENNOHia, Kaasu-ENTSOa ja kaikkia asiaankuuluvia sidosryhmiä verkkosääntöluonnoksesta vähintään kahden kuukauden ajan.
15. Tämä artikla ei rajoita komission oikeutta antaa ja muuttaa 74 artiklan mukaisia suuntaviivoja. Se ei rajoita ENNOHin mahdollisuutta laatia ei-sitovia ohjeita tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuilla aloilla, jos tällaiset ohjeet eivät liity aloihin, jotka kuuluvat komission ENNOHille osoittaman pyynnön kattamiin aloihin. ENNOHin on toimitettava tällaiset ohjeet ACERille lausuntoa varten ja otettava lausunto asianmukaisesti huomioon.

73 artikla

Verkkosääntöjen muuttaminen

1. Siirretään komissiolle valta muuttaa verkkosääntöjä 71 artiklan 1 ja 2 kohdassa ja 72 artiklan 1 ja 2 kohdassa luetelluilla aloilla kyseisissä artikloissa säädettyä asiaa koskevaa menettelyä noudattaen.

2. Henkilöt, joiden etua 70, 71 ja 72 artiklan ja tämän artiklan nojalla vahvistettu verkkosääntö todennäköisesti koskee, mukaan lukien Kaasu-ENTSO, ENNOH, EU DSO -elin, sääntelyviranomaiset, siirtoverkonhaltijat, jakeluverkonhaltijat, verkon käyttäjät ja kuluttajat, voivat ehdottaa ACERille luonnoksia muutoksiksi kyseiseen verkkosääntöön. ACER voi tehdä muutosehdotuksia myös omasta aloitteestaan.
3. ACER voi tehdä komissiolle perusteltuja muutosehdotuksia ja selostaa, miten ehdotukset ovat tämän asetuksen 70 artiklassa säädettyjen verkkosääntöjen tavoitteiden mukaisia. Jos ACER katsoo muutosehdotuksen olevan hyväksyttävä tai jos se ehdottaa muutoksia omasta aloitteestaan, se kuulee kaikkia asiaankuuluvia sidosryhmiä asetuksen (EU) 2019/942 14 artiklan mukaisesti.

74 artikla

Suuntaviivat

1. Siirretään komissiolle valta antaa sitovia suuntaviivoja tässä artiklassa luetelluilla aloilla.
2. Siirretään komissiolle valta antaa suuntaviivoja aloilla, joilla tällaisia säädöksiä voitaisiin laatia myös 71 ja 72 artiklan mukaisen verkkosääntömenettelyn mukaisesti. Kyseiset suuntaviivat hyväksytään tässä asetuksessa vahvistetun säädösvallan siirron nojalla joko delegoituina säädöksinä tai täytäntöönpanosäädöksinä.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 80 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla suuntaviivoja seuraavilla aloilla:
- a) kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvien palvelujen yksityiskohdat, mukaan luettuina näiden palvelujen luonne, kesto ja muut vaatimukset, 6, 7 ja 8 artiklan mukaisesti;
 - b) kapasiteetinjakomekanismien periaatteiden yksityiskohdat ja siirtorajoitusten hallintamenettelyjen soveltamisen yksityiskohdat sopimusperusteisen siirtorajoituksen tapauksessa 10 ja 11 artiklan mukaisesti;
 - c) yksityiskohdat tietojen toimittamisesta ja niiden teknisten tietojen määrittely, joita verkonkäyttäjien tehokas verkkoonpääsy edellyttää, sekä läpinäkyvyysvaatimusten kannalta olennaisten kohtien määrittely, mukaan luettuina kaikista merkityksellisistä kohdista julkistettavat tiedot ja aikataulu tietojen julkistamiselle, 33 ja 34 artiklan mukaisesti;
 - d) maakaasun rajat ylittävään kauppaan liittyviä tariffimenetelmiä koskevat yksityiskohdat 17 ja 18 artiklan mukaisesti.
4. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 80 artiklan mukaisesti tämän asetuksen liitteessä I vahvistettujen suuntaviivojen muuttamiseksi, jotta voitaisiin määrittää
- a) siirtoverkonhaltijan säänneltyjen tulojen määrittämisessä käytetystä menetelmästä julkaistavat yksityiskohtaiset tiedot 33 ja 34 artiklan mukaisesti;

- b) kapasiteetinjakomekanismien ja siirtorajoitusten hallintamenettelyjen periaatteiden yksityiskohdat 10 ja 11 artiklan täytäntöönpanemiseksi;
- c) yksityiskohtaiset tekniset tiedot, joita 33 artiklan 1 kohdan mukainen verkonkäyttäjien tehokas pääsy maakaasuverkkoon edellyttää;
- d) yksityiskohtaiset tiedot kaikkien merkityksellisten kohtien määrittelystä, julkistettavat tiedot ja läpinäkyvyysvaatimusten aikataulu 33 artiklan täytäntöönpanemiseksi;
- e) yksityiskohtaiset tiedot niiden verkkoon pääsyä koskevien teknisten tietojen muodosta ja sisällöstä, jotka vetyverkonhaltijoiden on julkaistava 66 artiklan täytäntöönpanemiseksi.

5. Muuttaessaan suuntaviivoja komissio kuulee

- a) ACERia, Kaasu-ENTSOa ja EU DSO -elintä ja tarvittaessa muita sidosryhmiä maakaasua koskevista suuntaviivoista;
- b) ACERia, ENNOHia ja EU DSO -elintä ja tarvittaessa muita sidosryhmiä vetyä koskevista suuntaviivoista.

75 artikla

Jäsenvaltioiden oikeus säätää yksityiskohtaisempia toimenpiteitä

Tällä asetuksella ei rajoiteta jäsenvaltioiden oikeuksia pitää voimassa tai ottaa käyttöön toimenpiteitä, joihin sisältyy säännöksiä, jotka ovat yksityiskohtaisempia kuin tämän asetuksen, 74 artiklassa tarkoitettujen suuntaviivojen tai 70–73 artiklassa tarkoitettujen verkkosääntöjen säännökset, edellyttäen, että kyseiset toimenpiteet ovat unionin oikeuden mukaisia.

76 artikla

Tietojen antaminen ja luottamuksellisuus

1. Jäsenvaltioiden ja sääntelyviranomaisten on annettava komissiolle pyynnöstä tämän asetuksen, myös tämän asetuksen nojalla hyväksytyjen suuntaviivojen ja verkkosääntöjen, täytäntöönpanon valvonnan edellyttämät tiedot.
2. Komissio vahvistaa kohtuullisen määräajan, jonka kuluessa tiedot on toimitettava, ottaen huomioon vaadittujen tietojen monimutkaisuuden ja tietojen saamisen kiireellisyyden.
3. Jos asianomainen jäsenvaltio tai sääntelyviranomainen ei toimita tietoja komission asettamassa määräajassa, komissio voi pyytää kaikkia tämän asetuksen täytäntöönpanon valvonnan edellyttämiä tietoja suoraan asianomaisilta yrityksiltä.

Kun komissio lähettää yritykselle tiedonsaantipyynnön, se lähettää samanaikaisesti jäljennöksen pyynnöstä asianomaiselle jäsenvaltiolle tai sen jäsenvaltion asianomaiselle sääntelyviranomaiselle, jonka alueella yrityksen kotipaikka on.

4. Komissio ilmoittaa tiedonsaantipyynnössään pyynnön oikeusperustan, määräajan, johon mennessä tiedot on toimitettava, pyynnön tarkoituksen sekä 77 artiklan 2 kohdassa säädetyt seuraamukset virheellisten, puutteellisten tai harhaanjohtavien tietojen toimittamisesta.

5. Velvollisuus pyydettyjen tietojen antamiseen on yritysten omistajilla tai heidän edustajillaan sekä oikeushenkilöiden tapauksessa luonnollisilla henkilöillä, jotka lain tai yrityksen perustamiskirjan mukaan ovat valtuutettuja edustamaan yritystä. Jos juristit on valtuutettu antamaan tiedot asiakkaansa puolesta, asiakkaalla säilyy täysi vastuu, jos annetut tiedot ovat puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia.

6. Jos yritys ei anna pyydettyjä tietoja komission asettamassa määräajassa tai se antaa puutteellisia tietoja, komissio voi vaatia päätöksellään tietojen antamista. Päätöksessä yksilöidään pyydettyt tiedot ja annetaan kohtuullinen määräaika tietojen antamiselle. Siinä ilmoitetaan 77 artiklan 2 kohdassa säädetyistä seuraamuksista. Lisäksi siinä ilmoitetaan oikeudesta saattaa päätös Euroopan unionin tuomioistuimen tutkittavaksi.

Komissio toimittaa samanaikaisesti päätöksensä jäljennöksen jäsenvaltiolle, jonka alueella kyseisen henkilön tai yrityksen kotipaikka on tai kyseisen jäsenvaltion sääntelyviranomaiselle.

7. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja käytetään ainoastaan tämän asetuksen täytäntöönpanon valvontaan.

Komissio ei ilmaise salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, jotka se on saanut tämän asetuksen nojalla.

77 artikla
Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän asetuksen, 70–74 artiklan nojalla hyväksytyjen verkkosääntöjen ja suuntaviivojen sekä liitteessä I vahvistettujen suuntaviivojen rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nämä säännökset ja toimenpiteet komissiolle viipymättä, ja jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikki niitä koskevat myöhemmät muutokset viipymättä.
2. Komissio voi päätöksellään määrätä yrityksille sakkoja, joiden määrä on enintään yksi prosentti edellisen tilikauden kokonaisliikevaihdosta, jos kyseiset yritykset ovat 76 artiklan 4 kohdan mukaiseen tiedonsaantipyyntöön vastatessaan antaneet tarkoituksellisesti tai tuottamuksellisesti tietoja, jotka ovat virheellisiä, puutteellisia tai harhaanjohtavia, taikka eivät ole antaneet tietoja 76 artiklan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla tehdyllä päätöksellä vahvistettuun määräaikaan mennessä. Sakon määrää vahvistaessaan komissio ottaa huomioon sen, miten vakavasti yritys on jättänyt noudattamatta 70–74 artiklan nojalla hyväksytyjä verkkosääntöjä ja suuntaviivoja sekä liitteessä I vahvistettuja suuntaviivoja.
3. Edellä olevan 1 kohdan nojalla säädetyt seuraamukset ja 2 kohdan nojalla tehdyt päätökset eivät ole luonteeltaan rikosoikeudellisia.

V luku

Loppusäännökset

78 artikla

Uusi maakaasu- ja vetyinfrastruktuuri

1. Merkittävä uusi maakaasuinfrastruktuuri eli yhdysputket, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitokset ja maakaasuvarastot voidaan pyynnöstä vapauttaa tietyksi ajaksi tämän asetuksen säännösten soveltamisesta, lukuun ottamatta 34 artiklan 5 ja 6 kohtaa, sekä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 31 artiklan 1 kohdan, 32 artiklan, 33 artiklan, 60 artiklan, 78 artiklan 7 ja 9 kohdan sekä 79 artiklan 1 kohdan soveltamisesta.

Merkittävä uusi vetyinfrastruktuuri eli yhdysputket, vetyterminaalit ja maanalaiset vetyvarastot voidaan pyynnöstä vapauttaa tietyksi ajaksi tämän asetuksen säännösten soveltamisesta, lukuun ottamatta 34 artiklan 5 ja 6 kohtaa, sekä direktiivin (EU) 2024/...⁺ 35, 36, 37 ja 68 artiklan soveltamisesta.

Tällaisen vapautuksen on täytettävä kaikki seuraavat edellytykset:

- a) investointi tehostaa kilpailua maakaasu- tai vetytoimitusten alalla ja parantaa toimitusvarmuutta;
- b) investointi edistää hiilestä irtautumista sekä unionin ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamista, ja siitä päätettiin soveltamalla energiatehokkuus etusijalle -periaatetta;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

- c) investointiin liittyvä riski on niin suuri, että investointi ei toteutuisi, jollei vapautusta myönnettäisi;
- d) infrastruktuurin omistaa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on vähintään oikeudelliselta muodoltaan erillinen niistä verkonhaltijoista, joiden verkkoon kyseinen infrastruktuuri rakennetaan;
- e) infrastruktuurin käyttäjiltä peritään maksuja;
- f) vapautus ei haittaa kilpailua merkityksellisillä markkinoilla, joihin investointi todennäköisesti vaikuttaa, eikä maakaasun tai vedyn yhdenmukaisen sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa, asiaankuuluvien säänneltyjen verkkojen moitteetonta toimintaa, hiilestä irtautumista tai toimitusvarmuutta unionissa;
- g) infrastruktuuri ei ole saanut Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1153⁴⁰ mukaista unionin rahoitustukea töitä varten.

Kolmannessa alakohdassa tarkoitettuja edellytyksiä on arvioitava ottaen huomioon energiayhteisvastuun periaate. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten on otettava huomioon tilanne muissa jäsenvaltioissa, joihin vaikutukset kohdistuvat, ja tasapainotettava mahdolliset kielteiset vaikutukset ja omalla alueellaan syntyvät myönteiset vaikutukset.

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1153, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, Verkkojen Eurooppa -välineestä ja asetusten (EU) N:o 1316/2013 ja (EU) N:o 283/2014 kumoamisesta (EUVL L 249, 14.7.2021, s. 38).

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua vapautusta sovelletaan myös olemassa olevan infrastruktuurin kapasiteetin merkittävään lisäämiseen ja tällaisen infrastruktuurin muutoksiin, jotka mahdollistavat uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun uusien lähteiden kehittämisen.
3. Sääntelyviranomainen voi päättää 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua vapautuksesta tapauskohtaisesti.

Ennen vapautusta koskevan päätöksen tekemistä sääntelyviranomaisen tai tarvittaessa asianomaisen jäsenvaltion muun toimivaltaisen viranomaisen on kuultava

- a) niiden jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisia, joiden markkinoihin uusi infrastruktuuri todennäköisesti vaikuttaa; ja
- b) niiden kolmansien maiden asiaankuuluvia viranomaisia, joissa asianomainen infrastruktuuri on liitetty jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvaan unionin verkkoon ja se lähtee yhdestä tai useammasta kolmannesta maasta tai päättyy yhteen tai useampaan kolmanteen maahan.

Jos kuultavat kolmannen maan viranomaiset eivät vastaa kuulemiseen kohtuullisessa ajassa tai asetetussa määräajassa, joka on enintään kolme kuukautta, asianomainen sääntelyviranomainen voi tehdä tarvittavan päätöksen.

4. Jos asianomainen infrastruktuuri sijaitsee useamman kuin yhden jäsenvaltion alueella, ACER voi antaa neuvoa-antavan lausunnon asianomaisten jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisille kahden kuukauden kuluessa päivästä, jona viimeisin kyseisistä sääntelyviranomaisista vastaanotti vapautusta koskevan pyynnön. Tällaista neuvoa-antavaa lausuntoa voidaan käyttää perustana sääntelyviranomaisten päätökselle.

Jos kaikki asianomaiset sääntelyviranomaiset sopivat vapautusta koskevasta pyynnöstä kuuden kuukauden kuluessa päivästä, jona viimeisin sääntelyviranomaisista vastaanotti sen, niiden on ilmoitettava päätöksestään ACERille. Jos asianomainen infrastruktuuri on jäsenvaltion ja kolmannen maan välinen siirtoputki, sääntelyviranomainen tai tarvittaessa sen jäsenvaltion muu toimivaltainen viranomainen, jossa sijaitsee ensimmäinen yhteenliittämispiste jäsenvaltioiden verkkoon, voi ennen vapautusta koskevan päätöksen tekemistä kuulla kyseisen kolmannen maan asiaankuuluvaa viranomaista sen varmistamiseksi, että tätä asetusta sovelletaan asianomaisen infrastruktuurin osalta johdonmukaisesti kyseisen jäsenvaltion alueella ja tapauksen mukaan sen aluemerellä. Jos kuultava kolmannen maan viranomainen ei vastaa kuulemiseen kohtuullisessa ajassa tai asetetussa määräajassa, joka on enintään kolme kuukautta, asianomainen sääntelyviranomainen voi tehdä tarvittavan päätöksen.

ACER hoitaa asetuksen (EU) 2019/942 10 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisille tämän artiklan nojalla annetut tehtävät,

- a) jos kaikki asianomaiset sääntelyviranomaiset eivät ole päässeet sopimukseen kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona viimeisin kyseisistä sääntelyviranomaisista vastaanotti vapautusta koskevan pyynnön; tai
- b) asianomaisten sääntelyviranomaisten yhteisestä pyynnöstä.

Kaikki asianomaiset sääntelyviranomaiset voivat yhdessä pyytää kolmannen alakohdan a alakohdassa tarkoitetun määräajan pidentämistä enintään kolmella kuukaudella.

5. Ennen päätöksen tekemistä ACER kuulee asianomaisia sääntelyviranomaisia ja hakijoita.
6. Vapautus voi koskea uuden infrastruktuurin tai olemassa olevan infrastruktuurin, jonka kapasiteettia on huomattavasti lisätty, koko kapasiteettia tai osaa siitä.

Päätettäessä myöntää vapautus on tapauskohtaisesti harkittava, onko tarpeen asettaa vapautuksen kesto ja uuden infrastruktuurin syrjimätöntä käyttöoikeutta koskevia edellytyksiä. Kyseisistä edellytyksistä päätettäessä on erityisesti otettava huomioon rakennettava lisäkapasiteetti tai olemassa olevan kapasiteetin muutos, hankkeen ennakoitu ajanjakso ja kansalliset olosuhteet.

Ennen vapautuksen myöntämistä sääntelyviranomaisen on päätettävä kapasiteetin hallintaa ja jakamista koskevista säännöistä ja menettelyistä. Säännöissä on vaadittava, että kaikkia infrastruktuurin mahdollisia käyttäjiä pyydetään ilmoittamaan kiinnostuksensa kapasiteetin hankintaan ennen kuin uuden infrastruktuurin kapasiteetti, omaan käyttöön tarkoitettu kapasiteetti mukaan luettuna, jaetaan. Sääntelyviranomaisen on vaadittava, että siirtorajoitusten hallintaa koskeviin sääntöihin sisältyy velvollisuus tarjota käyttämätöntä kapasiteettia markkinoille ja että infrastruktuurin käyttäjillä on oikeus käydä hankkimallaan kapasiteetilla kauppaa jälkimarkkinoilla. Arvioidessaan 1 kohdan a, c ja f alakohdassa tarkoitettuja perusteita sääntelyviranomaisen on otettava huomioon kapasiteetinjakomenettelyn tulokset.

Vapautusta koskeva päätös ja mahdolliset toisessa alakohdassa tarkoitettut edellytykset on perusteltava asianmukaisesti ja julkaistava.

7. Analysoidessaan, odotetaanko merkittävän uuden infrastruktuurin parantavan toimitusvarmuutta tämän artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti, toimivaltaisen viranomaisen on tarkasteltava, missä määrin uuden infrastruktuurin odotetaan parantavan asetuksen (EU) 2017/1938 mukaisten jäsenvaltioiden velvoitteiden noudattamista sekä alueellisella että kansallisella tasolla.
8. Jos muulla viranomaisella kuin sääntelyviranomaisella on toimivalta tehdä vapautusta koskevia päätöksiä, jäsenvaltiot voivat edellyttää, että niiden sääntelyviranomainen tai tapauksen mukaan ACER antaa lausunnon vapautusta koskevasta pyynnöstä asianomaisen jäsenvaltion kyseiselle toimivaltaiselle viranomaiselle ennen virallisen vapautusta koskevan päätöksen tekemistä. Kyseinen lausunto on julkaistava yhdessä päätöksen kanssa.
9. Toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava komissiolle jäljennös jokaisesta vapautusta koskevasta pyynnöstä heti, kun pyyntö on vastaanotettu. Toimivaltaisen viranomaisen on tiedotettava vapautusta koskevasta päätöksestä ja kaikista asiaan vaikuttavista seikoista viipymättä komissiolle. Tiedot voidaan toimittaa komissiolle kootusti niin, että komissio voi arvioida vapautusta koskevan päätöksen, ja niihin on sisällyttävä erityisesti
 - a) yksityiskohtaiset perustelut, joiden nojalla sääntelyviranomainen tai jäsenvaltio myönsi tai epäsi vapautuksen, sekä viittaus 1 kohdan asiaa koskevaan alakohtaan tai asiaa koskeviin alakohtiin, jossa tai joissa asetetaan edellytykset, joihin kyseinen päätös perustuu, mukaan lukien taloudelliset tiedot, joilla perustellaan vapautuksen tarpeellisuus;
 - b) analyysi siitä, miten vapautuksen myöntäminen vaikuttaa kilpailuun ja sisämarkkinoiden moitteettomaan toimintaan;

- c) perustelut myönnetyn vapautuksen kestolle ja osuus vapautuksen kohteena olevan infrastruktuurin kokonaiskapasiteetista;
- d) yhdysputkia koskevien vapautusten osalta tulokset asianomaisten sääntelyviranomaisten kuulemisesta;
- e) infrastruktuurin merkitys toimitusten monipuolistamisessa.

10. Komissio voi tehdä 50 työpäivän kuluessa 9 kohdan mukaisen ilmoituksen vastaanottamista seuraavasta päivästä päätöksen, jolla ilmoituksen antavia viranomaisia pyydetään muuttamaan vapautuksen myöntämistä koskevaa päätöstä tai peruuttamaan se. Ennen vapautusta koskevan päätöksen tekemistä komissio voi pyytää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 401/2009⁴¹ 10 a artiklalla perustetulta ilmastomuutosta käsittelevältä eurooppalaiselta tieteelliseltä neuvottelukunnalta lausunnon siitä, edistääkö vapautus unionin ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamista. Jos komissio pyytää asiasta lisätietoja, määräaika voidaan pidentää 50 työpäivällä. Lisämääräaika alkaa kaikkien tietojen vastaanottamista seuraavasta päivästä. Alkuperäistä määräaika voidaan myös jatkaa sekä komission että ilmoituksen antavien viranomaisten suostumuksella.

Jos pyydettyjä tietoja ei toimiteta pyynnössä asetetussa määräajassa, ilmoitus on katsottava peruutetuksi, ellei määräaika ole ennen sen päättymistä joko jatkettu sekä komission että sääntelyviranomaisen suostumuksella tai sääntelyviranomainen ole asianmukaisesti perustellen ilmoittanut komissiolle, että se katsoo ilmoituksen olevan täydellinen.

⁴¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 401/2009, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, Euroopan ympäristökeskuksesta sekä ympäristöä koskevasta Euroopan tieto- ja seurantaverkostosta (EUVL L 126, 21.5.2009, s. 13).

Sääntelyviranomaisen on noudatettava vapautuspäätöksen muuttamista tai peruuttamista koskevaa komission päätöstä kuukauden kuluessa ja ilmoitettava tästä komissiolle.

Komissio pitää kaupallisesti arkaluonteiset tiedot luottamuksellisina.

Jos komissio hyväksyy vapautusta koskevan päätöksen, hyväksynnän voimassaolo päättyy

- a) kahden vuoden kuluttua päätöksen hyväksymisestä, jos infrastruktuurin rakentamista ei ole vielä aloitettu;
- b) viiden vuoden kuluttua päätöksen hyväksymisestä, jos infrastruktuuria ei ole otettu käyttöön kyseisen ajan kuluessa, ellei komissio päättä, että viivästykset johtuvat huomattavista esteistä, joihin vapautuksen saanut henkilö ei voi vaikuttaa.

11. Siirretään komissiolle valta antaa 80 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla suuntaviivat, jotka koskevat tämän artiklan 1 kohdassa säädettyjen ehtojen soveltamista ja menettelyä tämän artiklan 3, 6, 8 ja 9 kohdan soveltamiseksi.

79 artikla

Poikkeukset

Tätä asetusta ei sovelleta jäsenvaltioissa oleviin maakaasun siirtoverkkoihin direktiivin (EU) 2024/...⁺ 86 artiklan nojalla myönnettyjen poikkeusten voimassaolon aikana.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

80 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artikkelissa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle ... päivästä ...kuuta ... [tämän asetuksen voimaantulopäivä] määräämättömäksi ajaksi 14 artiklan 5 kohdassa, 18 artiklan 3 kohdassa, 31 artiklan 3 kohdassa, 71 artiklan 1 kohdassa, 72 artiklan 1 kohdassa, 74 artiklan 3 ja 4 kohdassa ja 78 artiklan 11 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 14 artiklan 5 kohdassa, 18 artiklan 3 kohdassa, 31 artiklan 3 kohdassa, 71 artiklan 1 kohdassa, 72 artiklan 1 kohdassa, 74 artiklan 3 ja 4 kohdassa ja 78 artiklan 11 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 14 artiklan 5 kohdan, 18 artiklan 3 kohdan, 31 artiklan 3 kohdan, 71 artiklan 1 kohdan, 72 artiklan 1 kohdan, 74 artiklan 3 tai 4 kohdan tai 78 artiklan 11 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

81 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa direktiivin (EU) 2024/...⁺ 91 artiklalla perustettu komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.
3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

82 artikla

Uudelleentarkastelu ja kertomukset

1. Komissio tarkastelee tätä asetusta uudelleen 31 päivään joulukuuta 2030 mennessä ja antaa siitä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, johon liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksia.
2. Komissio voi laatia ... päivään ...kuuta ... [viisi vuotta tämän asetuksen voimaantulopäivästä] mennessä kertomuksen, jossa arvioidaan, miten voidaan tehostaa järjestelmän integrointia ja hyödyntää uusia synergioita vety-, sähkö- ja maakaasualoilla, mukaan lukien arvio mahdollisuudesta tehostaa yhteistyötä tai integrointia Sähkö-ENTSO:n, Kaasu-ENTSO:n ja ENNOH:n välillä. Kyseiseen kertomukseen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksia.

83 artikla

Asetuksen (EU) N:o 1227/2011 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) N:o 1227/2011 seuraavasti:

- 1) korvataan 2 artiklan 1 alakohdan b alakohdassa ja 4 ja 5 alakohdassa, 3 artiklan 3 kohdassa ja 4 kohdan c alakohdassa, 4 artiklan 1 kohdassa ja 8 artiklan 5 kohdassa ilmaisu ”sähkö tai maakaasu” eri taivutusmuodoissaan ilmaisulla ”sähkö, vety tai maakaasu” asianmukaisesti taivutettuna;
- 2) korvataan 6 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa ilmaisu ”sähkö- ja kaasumarkkinoiden” ilmaisulla ”sähkö-, vety- ja maakaasumarkkinoiden”.

84 artikla
Asetuksen (EU) 2017/1938 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2017/1938 seuraavasti:

- 1) korvataan 1 artikla seuraavasti:

”1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella vahvistetaan kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseen unionissa tähtäävät säännökset varmistamalla kaasun sisämarkkinoiden asianmukainen ja keskeytymätön toiminta, sallimalla poikkeuksellisten toimenpiteiden, mukaan lukien yhteisvastuutoimenpiteet viimeisenä keinona, toteuttaminen, kun markkinat eivät enää pysty toimittamaan tarvittavia kaasumääriä, sekä määrittelemällä ja osoittamalla selkeästi maakaasualan yritysten, jäsenvaltioiden ja unionin vastuualueet niin ennaltaehkäisevissä toimissa kuin konkreettisissa kaasun toimitushäiriötilanteissa toteutettavissa toimissa. Tässä asetuksessa vahvistetaan yhteisvastuun hengessä myös läpinäkyvät mekanismit, jotka koskevat hätätilanteisiin varautumisen koordinoitua ja hätätilanteisiin vastaamista kansallisella, alueellisella ja unionin tasolla.”;

2) muutetaan 2 artikla seuraavasti:

- a) poistetaan 1 alakohta;
- b) lisätään alakohta seuraavasti:

”32) ’kaasulla’ tarkoitetaan direktiivin (EU) 2024/...⁺ 2 artiklan 1 alakohdassa määriteltyä maakaasua.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä, direktiivin (EU) 2023/1791 muuttamisesta ja direktiivin 2009/73/EY kumoamisesta (EUVL L, ..., ELI: ...).”;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero ja alaviitteeseen kyseisen direktiivin numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

3) muutetaan 7 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Kaasu-ENTSON on tehtävä viimeistään 1 päivänä marraskuuta 2026 unioninlaajuinen simulaatio kaasun toimituksen ja infrastruktuurin häiriöiden skenaarioista, mukaan lukien skenaariot yhden toimituslähteen pitkäaikaisesta häiriöstä. Simulaation on sisällettävä hätätilanteessa käytettävien kaasun toimituskäytävien määrittäminen ja niiden arviointi, sekä siinä on myös yksilöitävä, mitkä jäsenvaltiot voivat puuttua tunnistettuihin riskeihin, jotka liittyvät muun muassa kaasun varastointiin ja nesteytettyyn maakaasuun, ja sen on sisällettävä skenaarioita, joissa tarkastellaan, mitä vaikutusta on kaasun kysynnän vähentämisellä energiansäästö- ja energiatehokkuustoimenpiteiden avulla. Kaasu-ENTSON on määritettävä kaasun toimituksen ja infrastruktuurin häiriöiden skenaariot ja simulaation menetelmä yhteistyössä kaasualan koordinoitiryhmän kanssa. Kaasu-ENTSON on varmistettava, että sen skenaarioissaan käyttämät mallintamisoletukset ovat riittävän läpinäkyviä ja saatavilla. Kaasun toimituksen ja infrastruktuurin häiriöiden skenaarioiden unioninlaajuinen simulaatio on toistettava joka neljäs vuosi, kunnes sitä on olosuhteiden vuoksi päivitettävä useammin.”;

b) korvataan 4 kohdan e alakohta seuraavasti:

”e) ottamalla huomioon riskit, jotka liittyvät kaasun toimitusvarmuuden kannalta merkityksellisen infrastruktuurin valvontaan siinä määrin, että ne voivat koskea muun muassa investointien riittämättömyyttä, monipuolisuuden heikkenemistä, nykyisen infrastruktuurin väärinkäyttöä, varastointikapasiteetin hamstraus mukaan lukien, tai unionin oikeuden rikkomista;”;

4) muutetaan 8 artikla seuraavasti:

a) kumotaan 1 kohta;

b) korvataan 3 kohdan kolmas alakohta seuraavasti:

”Alueellisten lukujen on sisällettävä asianmukaisia ja tuloksellisia rajatylittäviä toimenpiteitä, myös sellaisia, jotka liittyvät kaasun varastointiin ja nesteytettyyn maakaasuun, edellyttäen, että samoihin tai eri riskiryhmiin, joihin toimenpide vaikuttaa 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun simulaation ja yhteisen riskinarvioinnin perusteella, kuuluvat jäsenvaltiot, jotka panevat toimenpiteet täytäntöön, sopivat niistä.”;

5) lisätään artikla seuraavasti:

”8 a artikla

Kyberturvallisuutta koskevat toimenpiteet

1. Laatiessaan ennaltaehkäisy suunnitelmia ja hätäsuunnitelmia jäsenvaltioiden on harkittava kyberturvallisuuteen liittyviä asianmukaisia toimenpiteitä.
2. Siirretään komissiolle valta antaa 19 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla rajatylittävien kaasuvirtojen kyberturvallisuusnäkökohtia koskevat kaasualan säännöt, mukaan lukien yhteisiä vähimmäisvaatimuksia, suunnittelua, seurantaa, raportointia ja kriisinhallintaa koskevat säännöt.

3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen delegoitujen säädösten laatimiseksi komissio tekee tiivistä yhteistyötä viraston, Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston (ENISA), Kaasu-ENTSON ja tärkeimpien asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa sekä niiden tahojen kanssa, joilla on jo kyberturvallisuuteen liittyvää toimivaltaa, niiden oman toimeksiannon puitteissa, kuten säänneltyjen yhteisöjen kannalta merkitykselliset turvaoperaatiokeskukset ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2555* 10 artiklassa tarkoitettut tietoturvaloukkauksiin reagoivat ja niitä tutkivat yksiköt (CSIRT-yksiköt).

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2555, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1972 muuttamisesta sekä direktiivin (EU) 2016/1148 kumoamisesta (NIS 2 -direktiivi) (EUVL L 333, 27.12.2022, s. 80).”;

- 6) muutetaan 9 artiklan 1 kohta seuraavasti:

- a) korvataan e alakohta seuraavasti:

”e) muut ennaltaehkäisevät toimenpiteet, joiden tarkoituksena on torjua riskinarvioinnissa tunnistettuja riskejä, kuten tarvittaessa toimet, jotka liittyvät tarpeeseen parantaa naapurijäsenvaltioiden välisiä yhteenliitäntöjä, energiatehokkuuden parantamiseen entisestään, kapasiteetin hamstraamisen ehkäisemiseen, kaasun kysynnän vähentämiseen ja mahdollisuuteen monipuolistaa kaasun toimitusreittejä ja -lähteitä sekä nykyisen varastointikapasiteetin ja nesteytetyn maakaasun kapasiteetin alueelliseen hyödyntämiseen, jotta kaasun toimitukset voidaan taata kaikille asiakkaille siinä määrin kuin mahdollista;”;

b) lisätään alakohhta seuraavasti:

”l) tiedot 8 a artiklassa tarkoitetuista kyberturvallisuuteen liittyvistä toimenpiteistä.”;

7) lisätään 11 artiklaan kohta seuraavasti:

”7 a. Poiketen siitä, mitä 6 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa, 6 b artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan a alakohdassa, 6 c artiklan 2 kohdan toisen alakohdan b alakohdassa ja 10 artiklan 1 kohdan l alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat poikkeuksellisesti päättää toteuttaa väliaikaisia toimenpiteitä suojattujen asiakkaiden ei-välttämättömän kaasunkulutuksen vähentämiseksi erityisesti silloin, kun on julistettu jokin tämän artiklan 1 kohdan mukaisista kriisitasoista tai 12 artiklan mukainen alueellinen tai unionin tason hätätilanne. Tällaiset väliaikaiset toimenpiteet on rajoitettava ei-välttämättömään kaasunkulutukseen, ja niissä on otettava huomioon seuraavat tekijät:

- a) häiriön vaikutus yhteiskunnan kannalta kriittisiin toimitusketjuihin;
- b) mahdolliset kielteiset vaikutukset muissa jäsenvaltioissa, erityisesti yhteiskunnan kannalta kriittisten tuotantoketjun loppupään alojen toimitusketjuissa;
- c) teollisuuslaitoksille mahdollisesti aiheutuvat pitkäaikaiset vahingot;
- d) mahdollisuudet vähentää kulutusta ja korvata tuotteita unionissa.

Tällaisia poikkeuksellisia toimenpiteitä voidaan toteuttaa vasta sen jälkeen, kun toimivaltaiset viranomaiset ovat laatineet arvion edellytyksistä tällaisten ei-välttämättömien kaasumäärien määrittämiseksi.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden seurauksena heikossa asemassa olevien asiakkaiden ei-välttämättömän kaasunkulutuksen, siten kuin jäsenvaltiot ovat sen määritelleet direktiivin (EU) 2024/...⁺ 26 artiklassa, vähentämistä on vältettävä.”;

8) korvataan 12 artiklan 6 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

”Jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen on muutettava toimintaansa kolmen päivän kuluessa komission pyynnön vastaanottamisesta ja ilmoitettava tästä komissiolle tai ilmoitettava tälle syyt, joiden vuoksi se on eri mieltä pyynnöstä. Viimeksi mainitussa tapauksessa komissio voi kolmen päivän kuluessa tiedon saamisesta muuttaa pyyntöään tai peruuttaa sen tai kutsua jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen ja, mikäli komissio katsoo sen tarpeelliseksi, kaasualan koordinoitiryhmän käsittelemään asiaa. Komissio perustelee toiminnan muuttamista koskevat pyyntönsä yksityiskohtaisesti. Jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen on muutettava toimintaansa tai toteutettava toimia 5 kohdan noudattamisen varmistamiseksi siinä määrin kuin se on teknisesti ja turvallisesti mahdollista kaasuverkon toimivuuden kannalta. Jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava komissiolle toteutetuista toimenpiteistä.”;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

9) muutetaan 13 artikla seuraavasti:

a) korvataan 3, 4 ja 5 kohta seuraavasti:

”3. Yhteisvastuutoimenpidettä on pidettävä viimeisenä keinona ja sitä on sovellettava edellyttäen, että pyynnön esittänyt jäsenvaltio

- a) on julistanut 11 artiklan mukaisen hätätilanteen;
- b) ei ole kyennyt kattamaan yhteisvastuumekanismin nojalla suojattujen asiakkaidensa kaasun saannin vajausta huolimatta 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun toimenpiteen soveltamisesta tai, jos jäsenvaltio on toteuttanut väliaikaisia toimenpiteitä suojattujen asiakkaiden ei-välttämättömän kaasunkulutuksen vähentämiseksi 11 artiklan 7 a kohdan mukaisesti, yhteisvastuumekanismin nojalla suojattujen asiakkaidensa kaasunkulutuksen välttämättömiä määriä;
- c) on käyttänyt loppuun kaikki markkinapohjaiset toimenpiteet (vapaaehtoiset toimenpiteet), kaikki muut kuin markkinapohjaiset toimenpiteet (pakolliset toimenpiteet) ja muut hätäsuunnitelmaansa sisällytetyt toimenpiteet;
- d) on esittänyt komissiolle ja kaikkien niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joihin se on liitetty suoraan tai 2 kohdan mukaisesti kolmannen maan kautta, nimenomaisen pyynnön ja kuvauksen tämän kohdan c alakohdassa tarkoitetuista toteutetuista toimenpiteistä.

- 3 a. Jäsenvaltioilla, joiden on tarjottava yhteisvastuuta 1 kohdan nojalla, on oikeus vähentää yhteisvastuutarjouksesta toimitukset yhteisvastuumekanismin nojalla suojatuille asiakkailleen tai, jos jäsenvaltio on toteuttanut väliaikaisia toimenpiteitä suojattujen asiakkaiden ei-välttämättömän kaasunkulutuksen vähentämiseksi 11 artiklan 7 a kohdan mukaisesti, yhteisvastuumekanismin nojalla suojattujen asiakkaidensa kaasunkulutuksen välttämättömien määrien toimitukset.
4. Jäsenvaltion, joka vastaanottaa yhteisvastuupyynnön, on tehtävä tarjouksia niin paljon ja niin kauan kuin mahdollista vapaaehtoisten kysyntäpuolen toimenpiteiden pohjalta ennen turvautumista muihin kuin markkinapohjaisiin toimenpiteisiin.

Jos markkinapohjaiset toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi yhteisvastuuta tarjoavalle jäsenvaltiolle kaasun saannin vajauksen kattamiseksi pyynnön esittäneen jäsenvaltion yhteisvastuun nojalla suojatuille asiakkaille, yhteisvastuuta tarjoava jäsenvaltio voi ottaa käyttöön muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä 1 ja 2 kohdassa säädettyjen velvoitteiden täyttämiseksi.

5. Jos useampi kuin yksi jäsenvaltio voisi tarjota yhteisvastuuta sitä pyytävälle jäsenvaltiolle, tämän on kaikkia niitä jäsenvaltioita, joiden on tarjottava yhteisvastuuta, kuultuaan pyrittävä saamaan edullisin tarjous perustuen kaasun toimitusten kustannuksiin, nopeuteen, luotettavuuteen ja hajauttamiseen. Jos saatavilla olevat markkinapohjaiset tarjoukset osoittautuvat riittämättömiksi kattamaan yhteisvastuumekanismin nojalla suojattujen asiakkaiden kaasun saannin vajeusta pyynnön esittävässä jäsenvaltiossa tai, jos pyynnön esittävä jäsenvaltio on toteuttanut väliaikaisia toimenpiteitä suojattujen asiakkaiden ei-välttämättömän kaasunkulutuksen vähentämiseksi 11 artiklan 7 a kohdan mukaisesti, yhteisvastuumekanismin nojalla suojattujen asiakkaidensa kaasunkulutuksen välttämättömien määrien saannin vajeusta, yhteisvastuun tarjoamiseen velvoitetut jäsenvaltiot ovat velvollisia käynnistämään muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä.”;

b) muutetaan 8 kohta seuraavasti:

i) korvataan ensimmäisen alakohdan johdantokappale seuraavasti:

”Tämän asetuksen mukaista yhteisvastuuta tarjotaan korvausta vastaan.

Yhteisvastuuta pyytävän jäsenvaltion on maksettava viipymättä yhteisvastuuta tarjoavalle jäsenvaltiolle kohtuullinen korvaus tai varmistettava sen maksaminen viipymättä.

Jos kaksi jäsenvaltiota on sopinut 10 kohdan mukaisista tarvittavista teknisistä ja oikeudellisista järjestelyistä (yhteisvastuusopimus), tällaisen kohtuullisen korvauksen on katettava ainakin seuraavat:”;

- ii) korvataan toinen ja kolmas alakohta seuraavasti:

”Ensimmäisen ja toisen alakohdan nojalla suoritettavaan kohtuulliseen korvaukseen kuuluvat muun muassa kaikki kohtuulliset kustannukset, joita aiheutuu yhteisvastuuta tarjoavan jäsenvaltion velvoitteesta maksaa korvaus unionin oikeudessa taattujen perusoikeuksien nojalla ja niiden kansainvälisten velvoitteiden nojalla, joita sovelletaan pantaessa täytäntöön tämän artiklan säännökset, sekä muut kohtuulliset kustannukset, joita aiheutuu kansallisten korvaussääntöjen nojalla maksettavasta korvauksesta.

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, erityisesti 10 kohdan mukaiset tekniset, oikeudelliset ja rahoitukseen liittyvät järjestelyt, tämän kohdan ensimmäisen, toisen ja kolmannen alakohdan panemiseksi täytäntöön. Tällaisissa toimenpiteissä voidaan määrätä käytännön järjestelyistä korvauksen viipymättä tapahtuvaa maksamista varten.”;

- c) lisätään kohdat seuraavasti:

”8 a. Jos kaksi jäsenvaltiota ei ole sopinut 10 kohdan mukaisista tarvittavista teknisistä, oikeudellisista ja rahoitukseen liittyvistä järjestelyistä yhteisvastuusopimuksella, 1 kohdassa säädetyn velvoitteen mukaiseen kaasun toimittamiseen hätätilanteessa sovelletaan tässä kohdassa säädettyjä edellytyksiä.

Korvaus yhteisvastuutoimenpiteestä ei saa ylittää kohtuullisia kustannuksia. Jolleivät yhteisvastuuta pyytävä jäsenvaltio ja yhteisvastuuta tarjoava jäsenvaltio toisin sovi, korvaukseen on sisällyttävä

- a) kaasun hinta yhteisvastuuta tarjoavassa jäsenvaltiossa;

- b) varastointi- ja siirtokustannukset;
- c) asiaan liittyvistä oikeudenkäynti- tai välimiesmenettelyistä, joissa yhteisvastuuta tarjoava jäsenvaltio on osallisena, aiheutuvat kustannukset;
- d) muut epäsuorat kustannukset, joita kaasun hinta ei kata, kuten korvaukset taloudellisista tai muista vahingoista, jotka aiheutuvat yhteisvastuun tarjoamiseen liittyvästä asiakkaiden pakollisesta kiinteän kuormituksen purkamisesta.

Jolleivät yhteisvastuuta pyytävä jäsenvaltio ja yhteisvastuuta tarjoava jäsenvaltio sovi muusta hinnasta, yhteisvastuuta pyytävälle jäsenvaltiolle toimitetun kaasun hinnan on vastattava vuorokausimarkkinahintaa yhteisvastuuta tarjoavassa jäsenvaltiossa yhteisvastuupyyntöä edeltäneen päivän aikana tai vastaavaa vuorokausimarkkinahintaa lähimmässä pörssissä, jonne on pääsy, lähimmässä virtuaalisessa kauppapaikassa, jonne on pääsy, tai jossakin sovitussa kaasun kauppapaikassa solidaarisuuspyyntöä edeltäneen päivän aikana. Yhteisvastuuta pyytävän jäsenvaltion on maksettava korvaus yhteisvastuupyynnön yhteydessä toimitetuista kaasumääristä suoraan yhteisvastuuta tarjoavalle jäsenvaltiolle tai toimijalle, jonka molemmat jäsenvaltiot ilmoittavat vastauksessaan yhteisvastuupyyntöön sekä vastaanottamista ja vastaanotettavaa määrää koskevassa ilmoituksessa.

Jäsenvaltion, jolle yhteisvastuutoimenpidettä koskeva pyyntö on osoitettu, on tarjottava yhteisvastuutoimenpide mahdollisimman pian ja viimeistään pyynnössä ilmoitettuna toimitusaikana. Jäsenvaltio voi kieltäytyä yhteisvastuun tarjoamisesta yhteisvastuuta pyytävälle jäsenvaltiolle edellyttäen, että pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio osoittaa, että

- a) sillä ei ole riittävästi kaasua yhteisvastuumekanismin nojalla suojatuille asiakkaille toimitettavia määriä varten; tai
- b) sillä ei ole käytettävissään riittävää yhteenliittämiskapasiteettia, kuten 13 artiklan 7 kohdassa säädetään, tai kaasun kulkua kolmannen maan kautta rajoitetaan.

Tällainen kieltäytyminen on rajoitettava tiukasti koskemaan kaasumääriä, joihin jompikumpi tai molemmat neljännessä alakohdassa tarkoitetuista rajoituksista vaikuttavat.

Tässä kohdassa säädettyjen oletussääntöjen lisäksi jäsenvaltiot voivat sopia teknisistä järjestelyistä ja yhteisvastuun tarjoamisen koordinoinnista. Tämä kohta ei rajoita kaasuverkon turvallista ja luotettavaa toimintaa koskevien olemassa olevien järjestelyjen soveltamista.

- 8 b. Jos kaksi jäsenvaltiota ei ole sopinut 10 kohdan mukaisista tarvittavista teknisistä, oikeudellisista ja rahoitukseen liittyvistä järjestelyistä yhteisvastuusopimuksella, jäsenvaltion, joka pyytää yhteisvastuutoimenpiteiden soveltamista, on esitettävä toiselle jäsenvaltiolle yhteisvastuupyyntö, jossa on vähintään seuraavat tiedot:

- a) jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen yhteystiedot;

- b) tapauksen mukaan jäsenvaltion asiaankuuluvien siirtoverkonhaltijoiden yhteystiedot;
- c) tapauksen mukaan jäsenvaltion puolesta toimivan kolmannen osapuolen yhteystiedot;
- d) toimitusjakso, mukaan lukien ensimmäisen mahdollisen toimituksen ajankohta ja toimitusten ennakoitu kestot;
- e) toimituspaikat ja yhteenliitännäspisteet;
- f) kilowattitunteina ilmaistu kaasun määrä kunkin yhteenliitännäspisteeseen osalta;
- g) kaasun laatu.

Yhteisvastuupyyntö on lähetettävä samanaikaisesti jäsenvaltioille, jotka voivat mahdollisesti tarjota yhteisvastuutoimenpiteitä, komissiolle ja 10 artiklan 1 kohdan g alakohdan mukaisesti nimetyille kriisijohtajille.

Yhteisvastuupyyntöön vastaanottavan jäsenvaltion on lähetettävä vastaus, jossa ilmoitetaan ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetut yhteystiedot ja määrä ja laatu, joka voidaan toimittaa yhteenliitännäspisteisiin pyydettyinä ajankohtana ensimmäisen alakohdan d–g alakohdan mukaisesti. Vastauksessa on ilmoitettava mahdollisesta toimitusten rajoittamisesta, strategisten varastojen vapauttamisesta tai muiden toimenpiteiden soveltamisesta johtuva määrä, jos määrä, joka voidaan toimittaa vapaaehtoisia toimenpiteitä käyttäen, on riittämätön.

Yhteisvastuupyynnöt on toimitettava vähintään 48 tuntia ennen kaasun ilmoitettua toimitusaikaa.

Yhteisvastuupyyntöihin on vastattava 18 tunnin kuluessa. Yhteisvastuuta pyytävän jäsenvaltion on vahvistettava vastaanotettava määrä kuuden tunnin kuluessa yhteisvastuutarjouksen vastaanottamisesta ja vähintään 24 tuntia ennen kaasun ilmoitettua toimitusaikaa. Pyyntö voidaan esittää yhden päivän tai usean päivän ajalle, ja vastauksen on vastattava pyydettyä kesto. Jos yhteisvastuuta tarjoavia jäsenvaltioita on useita ja niistä yhden tai useamman kanssa on tehty kahdenvälisiä yhteisvastuujärjestelyjä, nämä järjestelyt ovat ensisijaisia kahdenvälisistä järjestelyistä sopineiden jäsenvaltioiden välillä. Tässä kohdassa säädetyt oletussääntöjä sovelletaan ainoastaan muihin yhteisvastuuta tarjoaviin jäsenvaltioihin.

Komissio voi helpottaa yhteisvastuun täytäntöönpanoa erityisesti tarjoamalla suojatulla verkkoalustalla saatavilla olevan mallin, joka mahdollistaa pyyntöjen ja tarjousten reaaliaikaisen toimittamisen.

- 8 c. Jos yhteisvastuutoimenpide on toteutettu 1 ja 2 kohdan mukaisesti, yhteisvastuuta tarjoavan jäsenvaltion ja pyynnön esittävän jäsenvaltion kansallisten sääntelyviranomaisten on tarkastettava pyynnön esittävän jäsenvaltion maksaman kohtuullisen korvauksen lopullinen määrä jälkikäteen kolmen kuukauden kuluessa hätätilanteen päättymisestä.

Jos kansalliset sääntelyviranomaiset eivät ole päässeet yhteisymmärrykseen kohtuullisen korvauksen lopullisen määrän laskemisesta, niiden on ilmoitettava siitä viipymättä asiaankuuluville toimivaltaisille viranomaisille, komissiolle ja virastolle. Tällaisessa tapauksessa tai kansallisten sääntelyviranomaisten yhteisestä pyynnöstä virasto laskee yhteisvastuun tarjoamisesta aiheutuneista välillisistä kustannuksista maksettavan kohtuullisen korvauksen asianmukaisen määrän ja antaa tosiseikkoihin perustuvan lausunnon kolmen kuukauden kuluessa päivästä, jona asia saatettiin viraston käsiteltäväksi. Virasto kuulee ennen tällaisen tosiseikkoihin perustuvan lausunnon antamista kansallisia sääntelyviranomaisia ja asiaankuuluvia toimivaltaisia viranomaisia.

Toisessa alakohdassa tarkoitettua kolmen kuukauden määräaika voidaan jatkaa kahdella kuukaudella, jos virasto pyytää lisätietoja. Kyseinen lisämääräaika alkaa kaikkien tietojen vastaanottamista seuraavasta päivästä. Pynnön esittävää jäsenvaltiota on kuultava, ja se antaa lausuntonsa jälkitarkastuksen päätelmistä. Pynnön esittävän jäsenvaltion kuulemisen jälkeen jälkitarkastusta suorittavalla viranomaisella on oikeus vaatia korvauksen määrän oikaisemista ottaen huomioon pynnön esittävän jäsenvaltion lausunto. Kyseisen jälkitarkastuksen päätelmät on toimitettava komissiolle, joka ottaa ne huomioon 14 artiklan 3 kohdan mukaisessa hätätilannetta koskevassa kertomuksessaan.”;

d) korvataan 10 ja 11 kohta seuraavasti:

”10. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön tarvittavat toimenpiteet, jotta voidaan varmistaa, että kaasua toimitetaan yhteisvastuumekanismin nojalla suojatuille asiakkaille pyynnön esittäneessä jäsenvaltiossa 1 ja 2 kohdan mukaisesti, ja pyrittävä kaikin tavoin sopimaan teknisistä, oikeudellisista ja rahoitukseen liittyvistä järjestelyistä. Toisiinsa suoraan tai 2 kohdan mukaisesti kolmannen maan kautta liitettyjen jäsenvaltioiden on sovittava keskenään tällaiset tekniset, oikeudelliset ja rahoitukseen liittyvät järjestelyt, jotka on kuvattava niiden hätäsuunnitelmissa. Tällaisiin järjestelyihin voivat kuulua muun muassa seuraavat:

- a) verkkojen toiminnallinen turvallisuus;
- b) sovellettavat kaasun hinnat ja niiden määrittelyyn käytettävä menetelmä ottamalla huomioon vaikutukset markkinoiden toimintaan;
- c) yhteenliitäntöjen käyttö, mukaan lukien kaksisuuntainen kapasiteetti ja kaasun maanalainen varastointi;
- d) kaasumäärät tai niiden määrittämiseen käytettävä menetelmä;
- e) kohtuullisen ja viipymättä suoritettavan korvauksen piiriin kuuluvat kustannusluokat, joihin voi sisältyä myös vahingonkorvauksia rajoitetulle teollisuustoiminnalle;

f) maininta siitä, millä menetelmällä kohtuullinen korvaus voitaisiin laskea.

Jäsenvaltioiden välillä ennen yhteisvastuun pyytämistä sopimiin rahoitukseen liittyviin järjestelyihin on sisällytettävä säännöksiä, joiden pohjalta voidaan laskea kohtuullinen korvaus ainakin kaikista merkityksellisistä ja kohtuullisista kustannuksista, joita yhteisvastuun tarjoamisesta aiheutuu, sekä sitoumus, että tällainen korvaus maksetaan.

Korvausjärjestelmiin on sisällytettävä kannustimia osallistua markkinapohjaisiin ratkaisuihin, joita ovat esimerkiksi huutokaupat ja kysynnän vähentämistoimet. Järjestelmissä ei saa olla vääristäviä, esimerkiksi rahoitukseen liittyviä kannustimia, joiden vuoksi markkinaosapuolet voisivat lykätä toimiaan, kunnes sovelletaan muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä. Kaikki korvausjärjestelmät tai vähintään yhteenveto niistä on sisällytettävä hätäsuunnitelmiin.

Jos kohtuulliseen korvaukseen sisällytettäviä uusia ja merkittäviä kohtuullisia kustannuksia aiheutuu 8 kohdan toisen alakohdan c alakohdan mukaisista oikeudenkäynneistä sen jälkeen, kun jälkitarkastus on saatettu päätökseen, yhteisvastuuta tarjoavan jäsenvaltion on ilmoitettava siitä välittömästi pyynnön esittävälle jäsenvaltiolle. Kansalliset sääntelyviranomaiset ja tarvittaessa virasto suorittavat 8 c kohdan mukaisen uuden jälkitarkastuksen. Tämän uuden jälkitarkastuksen tulos ei vaikuta yhteisvastuuta tarjoavan jäsenvaltion velvollisuuteen maksaa asiakkaille kansallisen lainsäädännön nojalla vahingonkorvauksia eikä heidän oikeuteensa saada kohtuullinen korvaus.

11. Jäsenvaltion ei katsota olevan tarpeen sopia teknisistä, oikeudellisista ja rahoitukseen liittyvistä järjestelyistä siihen suoraan tai 2 kohdan mukaisesti kolmannen maan kautta liitettyjen jäsenvaltioiden kanssa yhteisvastuun vastaanottamiseksi niin kauan kuin se voi kattaa omasta tuotannostaan yhteisvastuumekanismin nojalla suojattujen asiakkaidensa kaasunkulutuksen. Tämä ei vaikuta asianomaisen jäsenvaltion velvoitteeseen tarjota yhteisvastuuta muille jäsenvaltioille tämän artiklan nojalla.”;

e) kumotaan 12, 13 ja 14 kohta;

f) korvataan 15 kohta seuraavasti:

”15. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyjen velvoitteiden soveltaminen päättyy heti kun hätätilanne julistetaan päättyneeksi tai kun komissio katsoo 11 artiklan 8 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti, että hätätilanteen julistus ei ole aiheellinen tai ei ole sitä enää.”;

10) lisätään artikla seuraavasti:

”13 a artikla

Yhteistyö välillisesti liitettyjen jäsenvaltioiden välillä

markkinapohjaisia toimenpiteitä (vapaaehtoiset toimenpiteet) käyttäen

1. Tätä artiklaa sovelletaan, kun jäsenvaltiot, jotka on liitetty välillisesti toisen jäsenvaltion kautta ja jotka ovat saaneet tämän artiklan 2 kohdan mukaisen vapaaehtoista toimitusta koskevan pyynnön, osallistuvat pyydettyjen kaasumäärien tarjoamiseen 13 artiklan 1 tai 2 kohdan nojalla 13 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja vapaaehtoisia toimenpiteitä käyttäen, sanotun kuitenkin rajoittamatta energiayhteisvastuun periaatteen soveltamista.
2. Yhteisvastuuta 13 artiklan nojalla pyytävä jäsenvaltio voi lähettää markkinapohjaisiin toimenpiteisiin perustuvaa vapaaehtoista toimitusta koskevan pyynnön samanaikaisesti yhdelle tai useammalle välillisesti liitettylle jäsenvaltiolle pyrkiäkseen saamaan 13 artiklan 4 kohdan mukaisen edullisimman tarjouksen tai tarjousten yhdistelmän perustuen kaasun toimitusten kustannuksiin, nopeuteen, luotettavuuteen ja hajauttamiseen.

Tämän artiklan ensimmäisen alakohdan nojalla esitetyt pyynnöt on toimitettava välillisesti liitettyille jäsenvaltioille, jotka voivat mahdollisesti toimittaa kaasumääriä vapaaehtoisten toimenpiteiden pohjalta, komissiolle ja 10 artiklan 1 kohdan g alakohdan mukaisesti nimetyille kriisijohtajille vähintään 48 tuntia ennen kaasun ilmoitettua toimitusaikaa. Pyyntöihin on sisällyttävä vähintään 13 artiklan 8 b kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tiedot.

Jäsenvaltioiden, jotka saavat tämän artiklan ensimmäisen alakohdan nojalla esitetyn pyynnön, on vastattava pyynnön esittävälle jäsenvaltiolle ja ilmoitettava siitä komissiolle ja 10 artiklan 1 kohdan g alakohdan mukaisesti nimetyille kriisijohtajille 18 tunnin kuluessa ja ilmoitettava, voivatko ne tehdä tarjouksen kaasumääristä vapaaehtoisten toimenpiteiden pohjalta. Vastaukseen on sisällyttävä vähintään 13 artiklan 8 a kohdassa tarkoitettut tiedot. Jäsenvaltiot voivat vastata ilmoittamalla, että ne eivät pysty osallistumaan toimitukseen markkinapohjaisia toimenpiteitä käyttäen.

3. Kun 13 artiklan 1 tai 2 kohdan nojalla tehtyjen tarjousten ja tämän artiklan nojalla tehtyjen tarjousten tuloksena kaasumäärien summa ei kata pyydettyjä määriä, tämän artiklan nojalla tehdyt tarjoukset valitaan automaattisesti.

Kun 13 artiklan 1 tai 2 kohdan nojalla tehtyjen tarjousten ja tämän artiklan nojalla tehtyjen tarjousten tuloksena kaasumäärien summa ylittää pyydettyt määrät, tämän artiklan nojalla tehdyt tarjoukset on otettava huomioon valittaessa 13 artiklan 4 kohdan mukaisia tarjouksia ja pyynnön esittävän jäsenvaltion on kaikkia asianomaisia jäsenvaltioita kuuluun pyrittävä saamaan edullisin tarjous tai tarjousten yhdistelmä 13 artiklan tai tämän artiklan nojalla tehdyistä tarjouksista perustuen kustannuksiin, nopeuteen, luotettavuuteen ja hajauttamiseen. Jos pyynnön esittävä jäsenvaltio valitsee toimitukset tämän artiklan nojalla, 13 artiklan 1 tai 2 kohdan nojalla esitettyä pyyntöä vähennetään vastaavasti.

Pyynnön esittävän jäsenvaltion on ilmoitettava asianomaiselle jäsenvaltiolle, mitkä määrät se on valinnut, kuuden tunnin kuluessa tarjouksen vastaanottamisesta ja vähintään 24 tuntia ennen kaasun ilmoitettua toimitusaikaa.

4. Jos välillisesti liitetty jäsenvaltio tarjoaa vapaaehtoista toimitusta markkinapohjaisten toimenpiteiden pohjalta pyynnön esittävälle jäsenvaltiolle tämän artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla, kohtuullinen korvaus ei saa ylittää kohtuullisia kustannuksia ja siihen voi sisältyä 13 artiklan 8 a kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettut kustannukset. Kohtuullisen korvauksen lopulliseen määrään sovelletaan 13 artiklan 8 c kohdassa kuvattua jälkitarkastusmekanismia.
5. Asianomaisten jäsenvaltioiden siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä yhteistyötä ja vaihdettava tietoa käyttämällä Kaasu-ENTSO:n perustamaa 3 artiklan 6 kohdan mukaista kaasua koskevaa alueellista koordinoitijärjestelmää, jotta voidaan määrittää käytettävissä oleva yhteenliittämiskapasiteetti kuuden tunnin kuluessa jäsenvaltion tai komission pyynnöstä. Kaasu-ENTSO antaa tiedot komissiolle ja asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.”;

- 11) korvataan 14 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Hätätilanteen päätyttyä 1 kohdassa tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen on mahdollisimman pian ja viimeistään kuuden viikon kuluttua hätätilanteen päättymisestä toimitettava komissiolle yksityiskohtainen arvio hätätilanteesta ja toteutettujen toimenpiteiden tuloksellisuudesta, mukaan lukien arvio hätätilanteen taloudellisista vaikutuksista ja sen vaikutuksista sähköntuotantoalaan sekä arvio unionille ja sen jäsenvaltioille annetusta tai näiltä saadusta avusta. Kyseiseen arvioon on tapauksen mukaan sisällyttävä yksityiskohtainen kuvaus olosuhteista, jotka johtivat 13 artiklassa tarkoitetun mekanismin käyttöönottoon, ja edellytyksistä, joiden mukaisesti puuttuvat kaasun toimitukset vastaanotettiin, mukaan lukien maksettu hinta ja taloudellinen korvaus, sekä tapauksen mukaan syistä, joiden vuoksi yhteisvastuutarjouksia ei hyväksytty tai kaasua ei toimitettu. Tällainen arvio on asetettava kaasualan koordinoitiryhmän saataville ja se on otettava huomioon, kun ennaltaehkäisy suunnitelmat ja hätäsuunnitelmat saatetaan ajan tasalle.”;

- 12) lisätään 17 a artiklaan kohta seuraavasti:

”2. Kertomukseen, joka komission on toimitettava viimeistään 28 päivänä helmikuuta 2025, on sisällyttävä myös yleinen arvio 6 a – 6 d artiklan, 7 artiklan 1 kohdan ja 4 kohdan g alakohdan, 13 artiklan, 13 a artiklan, 16 artiklan 3 kohdan, 17 a ja 18 a artiklan, 20 artiklan 4 kohdan sekä liitteiden I a ja I b soveltamisesta. Kertomukseen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotus tämän asetuksen muuttamiseksi.”;

13) muutetaan 19 artikla seuraavasti:

a) lisätään 2 kohdassa ensimmäisen virkkeen jälkeen virke seuraavasti:

”Siirretään komissiolle ... päivästä ...kuuta ... [tämän uudelleenlaaditun asetuksen voimaantulopäivä] viiden vuoden ajaksi 8 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.”;

b) korvataan 3 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:

”3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 3 artiklan 8 kohdassa, 7 artiklan 5 kohdassa, 8 artiklan 5 kohdassa ja 8 a artiklan 2 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron.”;

c) korvataan 6 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:

”6. Edellä olevan 3 artiklan 8 kohdan, 7 artiklan 5 kohdan, 8 artiklan 5 kohdan tai 8 a artiklan 2 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä.”;

14) muutetaan liite VI seuraavasti:

- a) lisätään 5 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan toiseen alakohtaan toisen luetelmakohdan ”toimenpiteet, joilla monipuolistetaan kaasureittejä ja toimituslähteitä,” jälkeen luetelmakohta seuraavasti:

”– toimenpiteet, joilla ehkäistään kapasiteetin hamstraus,”;

- b) lisätään 11.3 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan toiseen alakohtaan toisen luetelmakohdan ”toimenpiteet, joilla monipuolistetaan kaasureittejä ja toimituslähteitä,” jälkeen luetelmakohta seuraavasti:

”– toimenpiteet, joilla ehkäistään kapasiteetin hamstraus,”.

85 artikla
Asetuksen (EU) 2019/942 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2019/942 seuraavasti:

- 1) korvataan 2 artiklan a alakohta seuraavasti:
 - ”a) antaa siirtoverkonhaltijoille, Sähkö-ENTSOlle, Kaasu-ENTSOlle, vetyverkonhaltijoiden eurooppalaiselle verkostolle (ENNOH), EU DSO -elimelle, alueellisille koordinoitikeskuksille, nimetyille sähkömarkkinaoperaattoreille ja maakaasun siirtoverkonhaltijoiden, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden, maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden tai vetyvarastonhaltijoiden tai vetyverkonhaltijoiden perustamille yksiköille osoitettuja lausuntoja ja suosituksia.”;
- 2) korvataan 3 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”ACERin pyynnöstä sääntelyviranomaisten, Sähkö-ENTSO:n, Kaasu-ENTSO:n, ENNOH:n, alueellisten koordinoitikeskusten, EU DSO -elimen, maakaasun siirtoverkonhaltijoiden, vetyverkonhaltijoiden, nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden ja sellaisten yksikköjen, jotka ovat maakaasun siirtoverkonhaltijoiden, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden, maakaasun varastointilaitteiston haltijoiden tai vetyvarastonhaltijoiden tai vetyterminaalinhaltijoiden perustamia, on annettava ACERille sen tämän asetuksen mukaisten tehtävien hoitamiseksi tarvittavat riittävän yksityiskohtaiset tiedot, paitsi jos ACER on jo pyytänyt tällaisia tietoja ja saanut ne.”;

3) muutetaan 4 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1, 2 ja 3 kohta seuraavasti:

- ”1. ACER antaa Sähkö-ENTSON osalta asetuksen (EU) 2019/943 29 artiklan 2 kohdan mukaisesti, Kaasu-ENTSON osalta asetuksen (EU) 2024/...⁺ 25 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ENNOHin osalta asetuksen (EU) 2024/...⁺⁺ 57 artiklan 9 kohdan mukaisesti ja EU DSO -elimen osalta asetuksen (EU) 2019/943 53 artiklan 3 kohdan ja asetuksen (EU) 2024/...⁺⁺ 40 artiklan 4 kohdan mukaisesti komissiolle lausunnon kunkin perussääntöluonnoksesta, jäsenluettelosta ja työjärjestysluonnoksesta.
2. ACER seuraa Sähkö-ENTSON osalta asetuksen (EU) 2019/943 32 artiklan mukaisesti, Kaasu-ENTSON osalta asetuksen (EU) 2024/...⁺⁺ 27 artiklan mukaisesti, ENNOHin osalta asetuksen (EU) 2024/...⁺⁺ 64 artiklan mukaisesti ja EU DSO -elimen osalta asetuksen (EU) 2019/943 55 artiklassa ja asetuksen (EU) 2024/...⁺⁺ 41 artiklassa säädetyllä tavalla kunkin tehtävien suorittamista.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero ja alaviitteeseen kyseisen asetuksen numero, päivämäärä ja EUVL-viite.

⁺⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero.

3. ACER voi antaa lausunnon

- a) verkkosäännöistä Sähkö-ENTSOlle asetuksen (EU) 2019/943 30 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti, Kaasu-ENTSOlle asetuksen (EU) 2024/...⁺ 26 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja ENNOHille mainitun asetuksen 59 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
- b) Sähkö-ENTSOlle asetuksen (EU) 2019/943 32 artiklan 2 kohdan mukaisesti, Kaasu-ENTSOlle asetuksen (EU) 2024/...⁺ 26 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja ENNOHille asetuksen (EU) 2024/...⁺ 60 artiklan 2 kohdan mukaisesti unionin laajuisen verkon kehittämissuunnitelman luonnoksesta sekä asetuksen (EU) 2019/943 30 artiklan 1 kohdassa ja asetuksen (EU) 2024/...⁺ 26 artiklan 3 kohdassa ja 59 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista muista asiaa koskevista asiakirjoista ottaen huomioon syrjimättömyyttä, toimivaa kilpailua sekä sähkön, vedyn ja maakaasun sisämarkkinoiden moitteetonta ja varmaa toimintaa koskevat tavoitteet;
- c) EU DSO -elimelle vuotuisen työohjelman luonnoksesta ja asetuksen (EU) 2019/943 55 artiklan 2 kohdassa ja asetuksen (EU) 2024/...⁺ 41 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista muista asiaa koskevista asiakirjoista ottaen huomioon syrjimättömyyttä, toimivaa kilpailua sekä sähkön, vedyn ja maakaasun sisämarkkinoiden moitteetonta ja varmaa toimintaa koskevat tavoitteet.”;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero.

b) korvataan 6, 7 ja 8 kohta seuraavasti:

”6. Asiaankuuluvien sääntelyviranomaisten on koordinoitava toimintaansa määrittääkseen yhdessä, onko kyse tilanteesta, jossa Sähkö-ENTSO, Kaasu-ENTSO, ENNOH, EU DSO -elin tai alueelliset koordinoitikeskukset eivät noudata unionin oikeuden mukaisia velvoitteitaan, ja ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin direktiivin (EU) 2019/944 59 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 62 artiklan 1 kohdan f alakohdan tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/...⁺⁺ 78 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti.

ACER antaa yhden tai useamman sääntelyviranomaisen pyynnöstä taikka omasta aloitteestaan perustellun lausunnon sekä suosituksen Sähkö-ENTSOlle, Kaasu-ENTSOlle, ENNOHille, EU DSO -elimelle tai alueellisille koordinoitikeskuksille niiden velvoitteiden noudattamisen osalta.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero ja alaviitteeseen kyseisen direktiivin numero, päivämäärä ja EUVL-viite.

7. Jos ACERin perustellussa lausunnossa todetaan, että Sähkö-ENTSO, Kaasu-ENTSO, ENNOH, EU DSO -elin tai alueellinen koordinoitikeskus ei mahdollisesti noudata velvoitteitaan, asianomaisten sääntelyviranomaisten on yksimielisesti tehtävä koordinoituja päätöksiä, joissa todetaan, onko asiaankuuluvia velvoitteita rikottu, ja tapauksen mukaan määritetään toimenpiteet, joita Sähkö-ENTSO:n, Kaasu-ENTSO:n, ENNOH:n, EU DSO -elimen tai alueellisen koordinoitikeskuksen on toteutettava kyseisen rikkomisen korjaamiseksi. Jos sääntelyviranomaiset eivät tee tällaisia koordinoituja päätöksiä yksimielisesti neljän kuukauden kuluessa ACERin perustellun lausunnon vastaanottamisesta, asia saatetaan ACERin päätettäväksi 6 artiklan 10 kohdan mukaisesti.

8. Jos tämän artiklan 6 tai 7 kohdan mukaisesti määritettyä Sähkö-ENTSO, Kaasu-ENTSO, ENNOH, EU DSO -elimen tai alueellisen koordinoitikeskuksen velvoitteiden noudattamatta jättämistä ei ole korjattu kolmen kuukauden kuluessa tai jos elimen kotipaikkana olevan jäsenvaltion sääntelyviranomaisen ei ole ryhtynyt toimiin noudattamisen varmistamiseksi, ACER antaa sääntelyviranomaiselle suosituksen ryhtyä toimiin direktiivin (EU) 2019/944 59 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 62 artiklan 1 kohdan f alakohdan tai direktiivin (EU) 2024/...⁺ 78 artiklan 1 kohdan f alakohdan mukaisesti, jotta voidaan varmistaa, että Sähkö-ENTSO, Kaasu-ENTSO, ENNOH, EU DSO -elin tai alueellinen koordinoitikeskus noudattaa velvoitteitaan, ja ilmoittaa tästä komissiolle.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2024/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoista, asetusten (EU) N:o 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 ja (EU) 2022/869 ja päätöksen (EU) 2017/684 muuttamisesta sekä asetuksen (EY) N:o 715/2009 kumoamisesta (EUVL L, ..., ELI: ...).

** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä, direktiivin (EU) 2023/1791 muuttamisesta ja direktiivin 2009/73/EY kumoamisesta (EUVL L, ..., ELI: ...).”;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

4) korvataan 5 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. ACER osallistuu verkkosääntöjen kehittämiseen asetuksen (EU) 2019/943 59 artiklan ja asetuksen (EU) 2024/...⁺ 71 ja 72 artiklan mukaisesti ja suuntaviivojen kehittämiseen asetuksen (EU) 2019/943 61 artiklan 6 kohdan ja asetuksen (EU) 2024/...⁺ 74 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Erityisesti se

a) toimittaa ei-sitovat puiteohjeet komissiolle, jos siltä tätä asetuksen (EU) 2019/943 59 artiklan 4 kohdan tai asetuksen (EU) 2024/...⁺ 71 artiklan 4 kohdan tai 72 artiklan 4 kohdan nojalla pyydetään. ACER arvioi puiteohjeet ja toimittaa ne takaisin komissiolle, jos siltä tätä asetuksen (EU) 2019/943 59 artiklan 7 kohdan tai asetuksen (EU) 2024/...⁺ 71 artikla 7 kohdan tai 72 artiklan 7 kohdan nojalla pyydetään;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero.

- b) tarkistaa verkkosäätöä asetuksen (EU) 2019/943 59 artiklan 11 kohdan tai asetuksen (EU) 2024/...⁺ 71 artiklan 11 kohdan tai 72 artiklan 11 kohdan mukaisesti. ACER ottaa tarkistuksessaan huomioon näkemykset, joita asianosaiset ovat esittäneet Sähkö-ENTSO:n, Kaasu-ENTSO:n, ENNOH:n tai EU DSO -elimen johdolla tapahtuneen tarkistettujen verkkosäätöjen laatimisen aikana, ja se kuulee asiaankuuluvia sidosryhmiä komissiolle toimitettavasta versiosta. ACER voi tapauksen mukaan käyttää tässä verkkosäätöjen mukaisesti perustettua valmistelukomiteaa. ACER raportoi komissiolle kuulemisen tuloksista. Sen jälkeen ACER toimittaa tarkistetun verkkosäätöjen komissiolle asetuksen (EU) 2019/943 59 artiklan 11 kohdan tai asetuksen (EU) 2024/...⁺ 71 artiklan 11 kohdan tai 72 artiklan 11 kohdan mukaisesti. Jos Sähkö-ENTSO, Kaasu-ENTSO, ENNOH tai EU DSO -elin ei ole kehittänyt verkkosäätöä, ACER laatii ja toimittaa komissiolle luonnoksen verkkosäätöksi, jos siltä tätä asetuksen (EU) 2019/943 59 artiklan 12 kohdan tai asetuksen (EU) 2024/...⁺ 71 artiklan 12 kohdan tai 72 artiklan 12 kohdan nojalla pyydetään;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero.

- c) antaa komissiolle asianmukaisesti perustellun lausunnon asetuksen (EU) 2019/943 32 artiklan 1 kohdan tai asetuksen (EU) 2024/...⁺ 27 artiklan 1 kohdan tai 64 artiklan 2 kohdan mukaisesti, jos Sähkö-ENTSO, Kaasu-ENTSO, ENNOH tai EU DSO-elin ei ole pannut täytäntöön asetuksen (EU) 2019/943 30 artiklan 1 kohdan a alakohdan tai asetuksen (EU) 2024/...⁺ 26 artiklan 1 kohdan tai 59 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti laadittua verkkosääntöä tai asetuksen (EU) 2019/943 59 artiklan 3–12 kohdan tai asetuksen (EU) 2024/...⁺ 71 artiklan 3–12 kohdan tai 72 artiklan 3–12 kohdan mukaisesti vahvistettua verkkosääntöä, jota komissio ei ole hyväksynyt asetuksen (EU) 2019/943 59 artiklan 13 kohdan tai asetuksen (EU) 2024/...⁺ 71 artiklan 13 kohdan tai 72 artiklan 13 kohdan mukaisesti;
- d) seuraa ja analysoi komission asetuksen (EU) 2019/943 59 artiklan ja asetuksen (EU) 2024/...⁺ 71 ja 72 artiklan mukaisesti hyväksymien verkkosääntöjen ja asetuksen (EU) 2019/943 61 artiklan ja asetuksen (EU) 2024/...⁺ 74 artiklan mukaisesti hyväksytyjen suuntaviivojen täytäntöönpanoa ja niiden vaikutusta sovellettavien sääntöjen yhdenmukaistamiseen, jolla pyritään helpottamaan markkinoiden yhdentymistä, sekä syrjimättömyyteen, toimivaan kilpailuun ja markkinoiden moitteettomaan toimintaan, ja raportoi asiasta komissiolle.”;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero.

5) muutetaan 6 artikla seuraavasti:

a) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Komissio toimittaa viimeistään 5 päivänä heinäkuuta 2022 ja sen jälkeen joka neljäs vuosi Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen sääntelyviranomaisten direktiivin (EU) 2019/944 57 artiklan 7 kohdan ja direktiivin (EU) 2024/...⁺ 76 artiklan 6 kohdan mukaisesta riippumattomuudesta.”;

b) korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. ACER antaa yhden tai useamman sääntelyviranomaisen tai komission pyynnöstä tosiseikkoihin perustuvan lausunnon siitä, onko sääntelyviranomaisen tekemä päätös asetuksessa (EU) 2019/943, asetuksessa (EU) 2024/...⁺⁺, direktiivissä (EU) 2019/944 tai direktiivissä (EU) 2024/...⁺ tarkoitettujen verkkosääntöjen ja suuntaviivojen tai kyseisten asetusten tai direktiivien muiden asiaa koskevien säännösten tai asetuksen (EU) 2017/1938 13 artiklan mukainen.”;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

⁺⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero.

c) lisätään kohdat seuraavasti:

9 a. ACER antaa siirtoverkonhaltijoille, jakeluverkonhaltijoille vetyverkonhaltijoille ja sääntelyviranomaisille suosituksia menetelmistä kustannusten ajallisen jakamisen määrittämistä varten asetuksen (EU) 2024/...⁺ 5 artiklan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti.

ACER voi antaa siirtoverkonhaltijoille, jakeluverkonhaltijoille, vetyverkonhaltijoille ja sääntelyviranomaisille suosituksia sääntelyviranomaisen määrittämistä pääomapohjista asetuksen (EU) 2024/...⁺ 5 artiklan 6 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti.

9 b. ACER voi antaa sääntelyviranomaisille suosituksia sellaisten ratkaisujen kustannusten jakamisesta asetuksen (EU) 2024/...⁺ 21 artiklan 11 kohdan mukaisesti, jotka liittyvät kaasun laatueroista johtuviin rajat ylittävien virtausten rajoituksiin.

9 c. ACER voi antaa sääntelyviranomaisille suosituksia sellaisten ratkaisujen kustannusten jakamisesta asetuksen (EU) 2024/...⁺ 55 artiklan 8 kohdan mukaisesti, jotka liittyvät vedyn laatueroista johtuviin rajat ylittävien virtausten rajoituksiin.

9 d. ACER julkaisee seurantaraportit siirtorajoituksista yhteenliitännäispisteissä asetuksen (EU) 2024/...⁺ liitteessä I olevan 2.2.1 kohdan 2 alakohdan mukaisesti.”;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero.

d) muutetaan 10 kohta seuraavasti:

i) korvataan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”ACERilla on toimivalta antaa yksittäisiä päätöksiä sääntelykysymyksistä, joilla on vaikutuksia rajat ylittävään kauppaan tai rajat ylittävän verkon varmuuteen ja jotka edellyttävät vähintään kahden sääntelyviranomaisen yhteistä päätöstä, jos sääntelyviranomaisille on annettu tällainen toimivalta jossakin seuraavista säädöksistä:

- a) tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen annettu unionin säädös;
- b) ennen 4 päivää heinäkuuta 2019 hyväksytty asetuksen (EU) 2019/943 59–61 artiklassa tarkoitetut verkkosäännöt ja suuntaviivat ja näiden verkkosääntöjen ja suuntaviivojen myöhemmät tarkistukset;
- c) täytäntöönpanosäädöksinä asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan nojalla hyväksytty asetuksen (EU) 2019/943 59–61 artiklassa tarkoitetut verkkosäännöt ja suuntaviivat;
- d) asetuksen (EU) 2024/...⁺ liitteen I mukaiset suuntaviivat; tai
- e) asetuksen (EU) 2024/...⁺ 71–74 artiklassa tarkoitetut verkkosäännöt ja suuntaviivat.”;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero.

ii) korvataan toisen alakohdan a alakohhta seuraavasti:

”a) kun toimivaltaiset sääntelyviranomaiset eivät ole päässeet sopimukseen kuuden kuukauden kuluessa asian saattamisesta kyseisistä sääntelyviranomaisista viimeisen käsiteltäväksi tai neljän kuukauden kuluessa tämän asetuksen 4 artiklan 7 kohdan tai direktiivin (EU) 2019/944 59 artiklan 1 kohdan c alakohdan tai 62 artiklan 1 kohdan f alakohdan tai direktiivin (EU) 2024/...⁺ 78 artiklan 1 kohdan f alakohdan mukaisissa tapauksissa;”;

iii) korvataan kolmas ja neljäs alakohhta seuraavasti:

”Toimivaltaiset sääntelyviranomaiset voivat yhdessä pyytää tämän kohdan toisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetun määräajan jatkamista enintään kuudella kuukaudella lukuun ottamatta tämän asetuksen 4 artiklan 7 kohdan tai direktiivin (EU) 2019/944 59 artiklan 1 kohdan c alakohdan tai 62 artiklan 1 kohdan f alakohdan tai direktiivin (EU) 2024/...⁺ 78 artiklan 1 kohdan f alakohdan mukaisia tapauksia.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

Jos toimivalta päättää tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista rajat ylittävistä kysymyksistä on siirretty sääntelyviranomaisille delegoituina säädöksinä 4 päivän heinäkuuta 2019 jälkeen hyväksytyissä uusissa asetuksen (EU) 2019/943 59–61 artiklassa tarkoitetuissa verkkosäännöissä tai suuntaviivoissa, ACERilla on toimivalta ainoastaan vapaaehtoiselta pohjalta tämän kohdan toisen alakohdan b alakohdan nojalla sellaisen pyynnön perusteella, jonka ovat esittäneet vähintään 60 prosenttia toimivaltaisista sääntelyviranomaisista. Jos asiaan liittyy vain kaksi sääntelyviranomaista, kumpikin niistä voi saattaa asian ACERin käsiteltäväksi.”;

e) korvataan 12 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) antaa päätöksen kuuden kuukauden kuluessa päivästä, jona asia saatettiin sen käsiteltäväksi, tai neljän kuukauden kuluessa tämän asetuksen 4 artiklan 7 kohdan tai direktiivin (EU) 2019/944 59 artiklan 1 kohdan c alakohdan tai 62 artiklan 1 kohdan f alakohdan tai direktiivin (EU) 2024/...⁺ 78 artiklan 1 kohdan f alakohdan mukaisissa tapauksissa; ja”;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

6) korvataan 14 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Hoitaessaan tehtäviään ja etenkin kehittäessään puiteohjeita asetuksen (EU) 2019/943 59 artiklan tai asetuksen (EU) 2024/...⁺ 71 ja 72 artiklan mukaisesti sekä ehdottaessaan muutoksia asetuksen (EU) 2019/943 60 artiklassa tai asetuksen (EU) 2024/...⁺ 73 artiklassa tarkoitettuihin verkkosääntöihin ACER kuulee laajasti varhaisessa vaiheessa markkinaosapuolia, siirtoverkonhaltijoita, vedyn siirtoverkonhaltijoita, kuluttajia, loppukäyttäjiä ja tarvittaessa kilpailuviranomaisia, niiden toimivaltaa kuitenkin rajoittamatta, avoimesti ja läpinäkyvästi, erityisesti silloin kun sen tehtävät koskevat siirtoverkonhaltijoita ja vedyn siirtoverkonhaltijoita.”;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero.

7) muutetaan 15 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. ACER seuraa tiiviissä yhteistyössä komission, jäsenvaltioiden ja asiaankuuluvien kansallisten viranomaisten kanssa, sääntelyviranomaiset mukaan lukien, ja rajoittamatta kilpailuviranomaisten toimivaltaa, sähkön ja maakaasun tukku- ja vähittäismarkkinoita ja erityisesti tukku- ja vähittäishintojen tasoja ja muodostumista, jotta asiaankuuluvat viranomaiset voivat helpommin havaita markkinatoimijoiden mahdollisen kilpailua rajoittavan, epäoikeudenmukaisen tai läpinäkymättömän käyttäytymisen, kiinnittäen huomiota direktiivissä (EU) 2019/944 ja direktiivissä (EU) 2024/...⁺ säädettyjen kuluttajien oikeuksien noudattamiseen, markkinakehityksen vaikutukseen kotitalousasiakkaisiin, verkkoihin pääsyyn, uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön pääsy mukaan lukien, yhdysputkien osalta saavutettuun edistymiseen, mahdollisiin rajat ylittävän kaupan esteisiin, mukaan lukien vedyn maakaasuverkkoon sekoittamisen vaikutus ja biometaanin rajat ylittävien virtausten esteet, uusien markkinatulokkaiden ja pienempien markkinaosapuolten, myös kansalaisten energiayhteisöjen ja uusiutuvan energian yhteisöjen, sääntelyesteisiin, valtion toimiin, jotka estävät saatavuuspulan heijastumista hintoihin, kuten asetuksen (EU) 2019/943 10 artiklan 4 kohdassa säädetyt toimet, ja jäsenvaltioiden suoritustasoon sähkön toimitusvarmuuden alalla mainitun asetuksen 23 artiklassa tarkoitetun eurooppalaisen resurssien riittävyysarvioinnin tulosten perusteella ottaen erityisesti huomioon asetuksen (EU) 2019/941 17 artiklassa tarkoitetun jälkiarvioinnin.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) olevan direktiivin numero.

ACER seuraa tiiviissä yhteistyössä komission, jäsenvaltioiden ja asiaankuuluvien kansallisten viranomaisten kanssa, sääntelyviranomaiset mukaan lukien, ja rajoittamatta kilpailuviranomaisten toimivaltaa, vetymarkkinoita, erityisesti markkinoiden kehityksen vaikutusta vetyä hankkiviin asiakkaisiin, pääsyä vetyverkkoon, mukaan lukien uusiutuvista energialähteistä tuotetun vedyn pääsy verkkoon, yhdysputkien osalta saavutettua edistystä ja mahdollisia rajat ylittävän kaupan esteitä.”;

b) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. ACER julkaisee vuosittain kertomuksen 1 kohdassa tarkoitetun seurannan tuloksista. Se yksilöi kyseisessä kertomuksessa sähkön, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoiden toteuttamisen esteitä.”;

c) lisätään kohdat seuraavasti:

”6. ACER julkaisee tutkimuksia, joissa vertaillaan unionin siirtoverkonhaltijoiden kustannustehokkuutta asetuksen (EU) 2024/...⁺ 19 artiklan 2 kohdan nojalla.

7. ACER antaa lausuntoja, joissa esitetään yhdenmukaistettu muoto vedyn siirtoverkkoihin pääsyä koskevien teknisten tietojen julkaisemiselle, ja julkaisee seurantaraportin siirtorajoituksista yhteenliitäntäpisteissä asetuksen (EU) 2024/...⁺ liitteessä I vahvistettujen suuntaviivojen nojalla.”.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero.

86 artikla
Asetuksen (EU) 2022/869 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2022/869 seuraavasti:

- 1) korvataan 11, 12 ja 13 artikla seuraavasti:

”11 artikla

Energiajärjestelmän laajuinen kustannus-hyötyanalyysi

1. Sähkö-ENTSO:n ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/...⁺ 57 artiklassa tarkoitetun vetyverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston (ENNOH) on laadittava luonnokset johdonmukaisiksi alakohtaisiksi menetelmiksi, mukaan lukien tämän artiklan 10 kohdassa tarkoitettu energia-alan verkko- ja markkinamalli, unionin tasolla yhdenmukaistetulle energiajärjestelmän laajuiselle kustannus-hyötyanalyysille, joka tehdään tämän asetuksen liitteessä II olevissa 1 kohdan a, b, d ja f alakohdassa ja 3 kohdassa esitettyihin energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvista unionin luettelossa olevista hankkeista.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut menetelmät on laadittava liitteessä V vahvistettujen periaatteiden mukaisesti, niiden on perustuttava yhteisiin oletuksiin, jotka mahdollistavat hankkeiden vertailun, ja niiden on oltava johdonmukaisia vuoteen 2030 ulottuvien unionin ilmasto- ja energiatavoitteiden ja sen vuotta 2050 koskevan ilmastoneutraaliustavoitteen sekä liitteessä IV esitettyjen sääntöjen ja indikaattorien kanssa.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero ja alaviitteeseen kyseisen asetuksen numero, päivämäärä, nimi ja julkaisuviite.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja menetelmiä on sovellettava kaikkien Sähkö-ENTSON asetuksen (EU) 2019/943 30 artiklan tai ENNOHin asetuksen (EU) 2024/...⁺ 60 artiklan nojalla laatimien myöhempien unionin laajusten kymmenvuotisten verkon kehittämissuunnitelmien valmistelussa.

Sähkö-ENTSON on viimeistään 24 päivänä huhtikuuta 2023 julkaistava ja toimitettava jäsenvaltioille, komissiolle ja virastolle johdonmukaisen alakohtaisen menetelmänsä luonnos sen jälkeen, kun se on kerännyt palautetta asianomaisilta sidosryhmiltä tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kuulemisprosessin aikana. Kaasu-ENTSON viimeistään 1 päivänä syyskuuta 2024 kehittämä menetelmä vetyä koskevalle energiajärjestelmän laajuiselle kustannus-hyötyanalyysille on hyväksyttävä tässä artikkelissa säädettyä menettelyä noudattaen. ENNOHin on viimeistään 1 päivänä joulukuuta 2025 julkaistava ja toimitettava jäsenvaltioille, komissiolle ja virastolle johdonmukaisen alakohtaisen menetelmänsä luonnos sen jälkeen, kun se on kerännyt palautetta asianomaisilta sidosryhmiltä kuulemismenettelyn aikana, asetuksen (EU) 2024/...⁺ 61 artiklan 3 kohdan d alakohdan nojalla.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero.

2. Sähkö-ENTSO:n ja ENNOH:n on, ennen kuin ne toimittavat menetelmiensä luonnokset jäsenvaltioille, komissiolle ja virastolle 1 kohdan mukaisesti, julkaistava menetelmiensä alustavat luonnokset ja toteutettava laaja kuulemisprosessi sekä pyydettyjä suosituksia jäsenvaltioilta ja vähintään niiltä organisaatioilta, jotka edustavat kaikkia asianomaisia sidosryhmiä, mukaan lukien asetuksen (EU) 2019/943 52 artiklan 1 kohdan nojalla perustettu jakeluverkonhaltijoiden eurooppalainen elin, jäljempänä 'EU DSO -elin', sähkö-, maakaasu- ja vetymarkkinoilla toimivat yhteenliittymät, lämmityksen ja jäähdytyksen, hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin sekä hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen alan sidosryhmät, riippumattomat aggregaattorit, kulutusjoustoalan toimijat, energiatehokkuusratkaisuihin liittyvät organisaatiot, energia-alan kuluttajajärjestöt ja kansalaisyhteiskunnan edustajat, ja, jos se katsotaan aiheelliseksi, kansallisilta sääntelyviranomaisilta ja muilta kansallisilta viranomaisilta.

Mikä tahansa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu sidosryhmä voi antaa suosituksen kolmen kuukauden kuluessa mainitussa alakohdassa tarkoitettujen menetelmien alustavien luonnosten julkaisemisesta.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 401/2009** 10 a artiklan nojalla perustettu ilmastonmuutosta käsittelevä eurooppalainen tieteellinen neuvottelukunta voi omasta aloitteestaan antaa lausunnon menetelmien luonnoksista.

Jäsenvaltioiden ja ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen sidosryhmien on soveltuvin osin toimitettava ja asetettava julkisesti saataville suosituksensa ja ilmastonmuutosta käsittelevän eurooppalaisen tieteellisen neuvottelukunnan on toimitettava ja asetettava julkisesti saataville lausuntonsa virastolle ja tapauksen mukaan Sähkö-ENTSOlle ja ENNOHille.

Kuulemisprosessin on oltava avoin, viiveetön ja läpinäkyvä. Sähkö-ENTSO:n ja ENNOH:n on laadittava ja julkistettava kertomus kuulemisprosessista.

Sähkö-ENTSO:n ja ENNOH:n on perusteltava tapaukset, joissa ne eivät ole ottaneet huomioon jäsenvaltioilta tai sidosryhmiltä sekä kansallisilta viranomaisilta saatuja suosituksia tai ilmastonmuutosta käsittelevän eurooppalaisen tieteellisen neuvottelukunnan lausuntoa tai ovat ottaneet ne vain osittain huomioon.

3. Virasto antaa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut menetelmien luonnokset sekä kuulemisprosessissa saadun palautteen ja kuulemista koskevan kertomuksen, lausunnon Sähkö-ENTSOlle ja ENNOHille. Virasto antaa lausuntonsa tiedoksi Sähkö-ENTSOlle, ENNOHille, jäsenvaltioille ja komissiolle sekä julkaisee sen verkkosivustollaan.
4. Jäsenvaltiot voivat toimittaa lausuntonsa Sähkö-ENTSOlle ja ENNOHille sekä komissiolle kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun ne ovat vastaanottaneet menetelmien luonnokset. Komissio voi kuulemisen helpottamiseksi järjestää ryhmien erityisiä kokouksia, joissa keskustellaan menetelmien luonnoksista.

5. Sähkö-ENTSO:n ja ENNOH:n on kolmen kuukauden kuluessa 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen viraston ja jäsenvaltioiden lausuntojen vastaanottamisesta muutettava menetelmiään siten, että niissä otetaan kaikilta osin huomioon viraston ja jäsenvaltioiden lausunnot, ja toimitettava ne sekä viraston lausunto komissiolle sen hyväksyntää varten. Komissio antaa päätöksensä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Sähkö-ENTSO, Kaasu-ENTSO ja ENNOH ovat toimittaneet sille menetelmänsä.
6. Sähkö-ENTSO:n ja ENNOH:n on julkaistava menetelmänsä verkkosivustoillaan kahden viikon kuluessa komission 5 kohdan mukaisesti antamasta hyväksynnästä. Niiden on julkaistava vastaavat syöttötiedot ja muut merkitykselliset verkko-, kuormitus- ja markkinatiedot riittävän tarkassa muodossa, jollei kansallisen lainsäädännön mukaisista rajoituksista ja asiaa koskevista salassapitosopimuksista muuta johdu. Komissio ja virasto varmistavat, että ne ja mahdolliset muut osapuolet, jotka tekevät niiden puolesta analyyskejä kyseisten tietojen pohjalta, käsittelevät saamiaan tietoja luottamuksellisina.

7. Menetelmät on päivitettävä ja niitä on parannettava säännöllisesti 1–6 kohdassa kuvattua menettelyä noudattaen. Niitä on erityisesti muutettava 10 kohdassa tarkoitetun energia-alan verkko- ja markkinamallin toimittamisen jälkeen. Virasto voi esittää tällaisia päivityksiä ja parannuksia koskevan pyynnön, joka sisältää asianmukaiset perustelut ja aikataulun, omasta aloitteestaan tai kansallisten sääntelyviranomaisten tai sidosryhmien asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä ja kuultuaan virallisesti kaikkia 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja asianomaisia sidosryhmiä edustavia organisaatioita ja komissiota. Virasto julkaisee kansallisten sääntelyviranomaisten tai sidosryhmien pyynnöt sekä kaikki asiaa koskevat muut kuin kaupallisesti arkaluonteiset asiakirjat, joiden perusteella virasto on esittänyt päivitystä tai parannusta koskevan pyynnön.
8. Komissio varmistaa menetelmien kehittämisen unionin tasolla yhdenmukaistetulle energiajärjestelmän laajuiselle kustannus-hyötyanalyysille, joka tehdään liitteessä II olevissa 1 kohdan c ja e alakohdassa sekä 2, 4 ja 5 kohdassa esitettyihin energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvista hankkeista. Kyseisten menetelmien on oltava kustannusten ja hyötyjen suhteen yhteensopivia Sähkö-ENTSON ja ENNOHin kehittämien menetelmien kanssa. Virasto edistää kansallisten sääntelyviranomaisten tuella kyseisten menetelmien johdonmukaisuutta Sähkö-ENTSON ja ENNOHin laatimien menetelmien kanssa. Menetelmät on kehitettävä läpinäkyvästi, myös toteuttamalla jäsenvaltioiden ja kaikkien asianomaisten sidosryhmien laaja kuuleminen.

9. Virasto vahvistaa ja julkaisee joka kolmas vuosi indikaattorit ja vastaavat viitearvot liitteeseen II sisältyviin energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvien vertailukelpoisten hankkeiden yksikkökohtaisten investointikustannusten vertailua varten. Hankkeen toteuttajien on toimitettava pyydyt tiedot kansallisille sääntelyviranomaisille ja virastolle.

Virasto julkaisee viimeistään 24 päivänä huhtikuuta 2023 ensimmäiset indikaattorit liitteessä II olevissa 1, 2 ja 3 kohdassa esitetyille energiainfrastruktuuriluokille, siltä osin kuin tietoja on saatavilla luotettavien indikaattorien ja viitearvojen laskemiseksi. Sähkö-ENTSO ja ENNOH voivat käyttää kyseisiä viitearvoja kustannus-hyötyanalyysissä, jotka tehdään myöhempiä unionin laajuisia kymmenvuotisia verkon kehittämissuunnitelmia varten.

Virasto julkaisee viimeistään 24 päivänä huhtikuuta 2025 ensimmäiset indikaattorit liitteessä II olevissa 4 ja 5 kohdassa esitetyille energiainfrastruktuuriluokille.

10. Sähkö-ENTSON, Kaasu-ENTSON ja ENNOH:n on viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2025, 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen sidosryhmien laajan kuulemisprosessin jälkeen, yhdessä toimitettava komissiolle ja virastolle johdonmukainen ja asteittain integroitu malli, jolla taataan johdonmukaisuus alakohtaisten menetelmien välillä yhteisten oletusten perusteella ja joka sisältää sähkön, maakaasun ja vedyn siirtoinfrastruktuurin sekä maakaasuvarastot, nesteytetyn maakaasun ja elektrolyysilaitteet sekä kattaa liitteessä I esitetyt energiainfrastruktuurien ensisijaiset käytävät ja alueet ja joka on laadittu liitteessä V vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

11. Edellä 10 kohdassa tarkoitetun mallin on katettava vähintään asianomaisten alojen keskinäiset yhteydet kaikissa infrastruktuurien suunnittelun vaiheissa, etenkin skenaarioissa, teknologioissa ja alueellisessa resoluutiossa, infrastruktuuripuutteiden määrittämisessä erityisesti rajatylittävän kapasiteetin osalta ja hankkeiden arvioinnissa.
12. Kun komissio on hyväksynyt 10 kohdassa tarkoitetun mallin 1–5 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen, malli sisällytetään 1 kohdassa tarkoitettuihin menetelmiin, joita on muutettava vastaavasti.
13. Malli ja johdonmukaiset alakohtaiset kustannus-hyötyanalyysin menetelmät on päivitettävä vähintään joka viides vuosi alkaen siitä, kun ne hyväksytään 10 kohdan mukaisesti, ja tarvittaessa useammin 7 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.
14. Tammikuun 1 päivään 2027 tätä artiklaa sovelletaan, jollei asetuksen (EU) 2024/...⁺ 61 artiklassa säädetyistä siirtymäsäännöksistä muuta johdu.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero.

1. Toteutettuaan laajan kuulemisprosessin, jossa ovat mukana komissio, jäsenvaltiot, Sähkö-ENTSO, Kaasu-ENTSO, EU DSO -elin ja vähintään ne organisaatiot, jotka edustavat sähkö-, maakaasu- ja vetymarkkinoilla toimivia yhteenliittymiä, lämmityksen ja jäähdytyksen, hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin sekä hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen alan sidosryhmiä, riippumattomia aggregaattoreita, kulutusjoustoalan toimijoita, energiatehokkuusratkaisuihin liittyviä organisaatioita, energia-alan kuluttajajärjestöjä ja kansalaisyhteiskunnan edustajia, virasto julkaisee viimeistään 24 päivänä tammikuuta 2023 puiteohjeet yhteisille skenaarioille, jotka Sähkö-ENTSO, Kaasu-ENTSO ja ENNOH on määrä kehittää. Kyseiset puiteohjeet on päivitettävä säännöllisesti tarpeen mukaan. Myös ENNOH osallistuu puiteohjeiden päivittämistä koskevaan kuulemisprosessiin.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa puiteohjeissa on vahvistettava kriteerit skenaarioiden läpinäkyvää, syrjimätöntä ja luotettavaa kehittämistä varten infrastruktuurien arviointia ja verkon kehittämisen suunnittelua koskevat parhaat käytännöt huomioon ottaen. Puiteohjeilla on myös pyrittävä varmistamaan, että taustalla olevat Sähkö-ENTSO, Kaasu-ENTSO ja ENNOH skenaariot ovat kaikilta osin energiatehokkuus etusijalle -periaatteen sekä vuoteen 2030 ulottuvien unionin energia- ja ilmastotavoitteiden ja sen vuotta 2050 koskevan ilmastoneutraaliustavoitteen mukaisia, ja niissä on otettava huomioon viimeisimmät saatavilla olevat komission skenaariot sekä tapauksen mukaan kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat.

Ilmastomuutosta käsittelevä eurooppalainen tieteellinen neuvottelukunta voi omasta aloitteestaan antaa palautetta siitä, miten varmistetaan, että skenaarioissa noudatetaan vuoteen 2030 ulottuvia unionin energia- ja ilmastotavoitteita ja sen vuotta 2050 koskevaa ilmastoneutraaliustavoitetta. Virasto ottaa kyseisen palautteen asianmukaisesti huomioon ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa puiteohjeissa.

Virasto perustelee asianmukaisesti tapaukset, joissa se ei ole ottanut huomioon jäsenvaltioilta, sidosryhmiltä ja ilmastomuutosta käsittelevältä eurooppalaiselta tieteelliseltä neuvottelukunnalta saatuja suosituksia tai on ottanut ne vain osittain huomioon.

2. Sähkö-ENTSON, Kaasu-ENTSON ja ENNOHin on noudatettava viraston puiteohjeita kehittäessään unionin laajuisissa kymmenvuotisissa verkon kehittämissuunnitelmissa käytettäviä yhteisiä skenaarioita.

Yhteisiin skenaarioihin on sisällytettävä myös pitkän aikavälin näkymät vuoteen 2050 saakka ja tapauksen mukaan välivaiheita.

3. Sähkö-ENTSON, Kaasu-ENTSON ja ENNOHin on kutsuttava organisaatiot, jotka edustavat kaikkia asianomaisia sidosryhmiä, mukaan lukien EU DSO -elin, sähkö-, maakaasu- ja vetymarkkinoilla toimivat yhteenliittymät, lämmityksen ja jäähdytyksen, hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin sekä hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen alan sidosryhmät, riippumattomat aggregaattorit, kulutusjoustoalan toimijat, energiatehokkuusratkaisuihin liittyvät organisaatiot, energia-alan kuluttajajärjestöt ja kansalaisyhteiskunnan edustajat, osallistumaan skenaarioiden kehittämisprosessiin, erityisesti kun on kyse keskeisistä osatekijöistä, kuten oletuksista ja siitä, miten ne otetaan huomioon skenaariotiedoissa.

4. Sähkö-ENTSO:n, Kaasu-ENTSO:n ja ENNOH:n on julkaistava luonnos yhteisiä skenaarioita koskevaksi kertomukseksi ja toimitettava se virastolle, jäsenvaltioille ja komissiolle lausuntoa varten.

Ilmastomuutosta käsittelevä eurooppalainen tieteellinen neuvottelukunta voi omasta aloitteestaan antaa lausunnon yhteisiä skenaarioita koskevasta kertomuksesta.

5. Virasto toimittaa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut yhteisiä skenaarioita koskevan kertomuksen luonnoksen sekä kuulemisprosessissa saadun palautteen ja palautteen huomioon ottamista koskevan kertomuksen, Sähkö-ENTSOlle, Kaasu-ENTSOlle, ENNOHille, jäsenvaltioille ja komissiolle lausuntonsa siitä, onko skenaarioissa noudatettu 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja puiteohjeita, mukaan lukien muutoksia koskevat mahdolliset suositukset.

Ilmastomuutosta käsittelevä eurooppalainen tieteellinen neuvottelukunta voi samassa määräajassa antaa omasta aloitteestaan lausunnon siitä, ovatko skenaariot yhteensopivia vuoteen 2030 ulottuvien unionin energia- ja ilmastotavoitteiden ja sen vuotta 2050 koskevan ilmastoneutraaliustavoitteen kanssa.

6. Komissio hyväksyy kolmen kuukauden kuluessa 5 kohdassa tarkoitetun lausunnon vastaanottamisesta yhteisiä skenaarioita koskevan kertomuksen luonnoksen ottaen huomioon viraston ja jäsenvaltioiden lausunnot tai pyytää Sähkö-ENTSOa, Kaasu-ENTSOa ja ENNOHia muuttamaan sitä.

Sähkö-ENTSON, Kaasu-ENTSON ja ENNOHin on perusteltava, miten komissiolta saatu muutospyyntö on otettu huomioon.

Jos komissio ei hyväksy yhteisiä skenaarioita koskevaa kertomusta, se antaa Sähkö-ENTSOlle, Kaasu-ENTSOlle ja ENNOHille perustellun lausunnon.

7. Sähkö-ENTSON, Kaasu-ENTSON ja ENNOHin on julkaistava yhteisiä skenaarioita koskeva kertomus verkkosivustoillaan kahden viikon kuluessa siitä, kun se on hyväksytty 6 kohdan mukaisesti. Niiden on myös julkaistava vastaavat syöttö- ja tulostiedot riittävän selkeässä ja tarkassa muodossa, jotta kolmas osapuoli voi toisintaa tulokset, ottaen asianmukaisesti huomioon kansallisen lainsäädännön ja asiaa koskevat salassapitosopimukset sekä arkaluonteiset tiedot.
8. Tammikuun 1 päivään 2027 tätä artiklaa sovelletaan, jollei asetuksen (EU) 2024/...⁺ 61 artiklassa säädetyistä siirtymäsäännöksistä muuta johdu.

13 artikla

Infrastruktuuripuutteiden määrittäminen

1. Sähkö-ENTSON, Kaasu-ENTSON ja ENNOHin on kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun yhteisiä skenaarioita koskeva kertomus on hyväksytty 12 artiklan 6 kohdan mukaisesti, ja sen jälkeen joka toinen vuosi julkaistava unionin laajuisten kymmenvuotisten verkon kehittämissuunnitelmien yhteydessä laaditut infrastruktuuripuutteita koskevat kertomukset.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero.

Sähkö-ENTSON, Kaasu-ENTSON ja ENNOHin on infrastruktuuripuutteita arvioidessaan perustettava analyysinsä 12 artiklan nojalla vahvistettuihin skenaarioihin, pantava täytäntöön energiatehokkuus etusijalle -periaate ja tarkasteltava ensisijaisesti kaikkia asiaankuuluvia vaihtoehtoja uusille infrastruktuureille. Infrastruktuuripuutteiden arvioinnissa on uusia infrastruktuuriratkaisuja tarkasteltaessa otettava huomioon kaikki asiaan liittyvät kustannukset, mukaan lukien verkon vahvistukset.

Infrastruktuuripuutteiden arvioinnissa on erityisesti keskityttävä niihin infrastruktuuripuutteisiin, jotka saattavat vaikuttaa vuoteen 2030 ulottuvien unionin energia- ja ilmastotavoitteiden ja sen vuotta 2050 koskevan ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamiseen.

Sähkö-ENTSON, Kaasu-ENTSON ja ENNOHin on ennen kertomustensa julkaisemista toteutettava laaja kuulemisprosessi, jossa ovat mukana kaikki asianomaiset sidosryhmät, mukaan lukien EU DSO -elin, sähkö-, maakaasu- ja vetymarkkinoilla toimivat yhteenliittymät, lämmityksen ja jäähdytyksen, hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin sekä hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen alan sidosryhmät, riippumattomat aggregaattorit, kulutusjoustoalan toimijat, energiatehokkuusratkaisuihin liittyvät organisaatiot, energia-alan kuluttajajärjestöt, kansalaisyhteiskunnan edustajat, virasto ja kaikkien niiden jäsenvaltioiden edustajat, jotka ovat osa liitteessä I esitettyjä asiaankuuluvia energiainfrastruktuurien ensisijaisia käytäviä.

2. Sähkö-ENTSON, Kaasu-ENTSON ja ENNOHin on toimitettava infrastruktuuripuutteita koskevien kertomustensa luonnokset virastolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioille lausuntoa varten.

3. Viraston on kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut infrastruktuuripuutteita koskevan kertomuksen sekä kuulemisprosessissa saadun palautteen ja palautteen huomioon ottamista koskevan kertomuksen, toimitettava lausuntonsa Sähkö-ENTSOlle, Kaasu-ENTSOlle tai ENNOHille, komissiolle ja jäsenvaltioille ja asetettava se julkisesti saataville.
4. Komissio laatii lausuntonsa ottaen huomioon 3 kohdassa tarkoitetun viraston lausunnon ja jäsenvaltioilta saadun palautteen ja toimittaa sen Sähkö-ENTSOlle, Kaasu-ENTSOlle tai ENNOHille kolmen kuukauden kuluessa viraston lausunnon vastaanottamisesta.
5. Sähkö-ENTSO:n, Kaasu-ENTSO:n ja ENNOH:n on mukautettava infrastruktuuripuutteita koskevia kertomuksiaan ottaen asianmukaisesti huomioon viraston lausunnon sekä komission ja jäsenvaltioiden lausuntojen mukaisesti ja asetettava ne julkisesti saataville.
6. Tammikuun 1 päivään 2027 tätä artiklaa sovelletaan, jollei asetuksen (EU) 2024/...⁺ 61 artiklassa säädetyistä siirtymäsäännöksistä muuta johdu.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2024/..., annettu ... päivänä ... kuuta ..., uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoista, asetusten (EU) N:o 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 ja (EU) 2022/869 ja päätöksen (EU) 2017/684 muuttamisesta sekä asetuksen (EY) N:o 715/2009 kumoamisesta (EUVL L, ..., ELI: ...).

** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 401/2009, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, Euroopan ympäristökeskuksesta sekä ympäristöä koskevasta Euroopan tieto- ja seurantaverkostosta (EUVL L 126, 21.5.2009, s. 13).”;

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero.

2) lisätään 31 artiklaan kohta seuraavasti:

”5. Tämän asetuksen liitteissä olevat viittaukset ’Kaasu-ENTSOon’ katsotaan asetuksen (EU) 2024/...⁺ 61 artiklan mukaisia siirtymäsäännöksiä sovellettaessa viittauksiksi ’Kaasu-ENTSOon ja ENNOHiin’. Tammikuun 1 päivästä 2027 viittaukset ’Kaasu-ENTSOon’ katsotaan viittauksiksi ’ENNOHiin’.”.

87 artikla

Päätöksen (EU) 2017/684 muuttaminen

Päätöksessä (EU) 2017/684 säädettyjä maakaasuun liittyviä energia-alan hallitustenvälisiä sopimuksia koskevia ilmoitusvelvoitteita on tulkittava siten, että ne kattavat hallitustenväliset sopimukset, jotka koskevat vetyä, myös vety-yhdisteitä, kuten ammoniakkia ja nestemäisiä orgaanisia vedynkantajia.

88 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (EY) N:o 715/2009. Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen tämän asetuksen liitteessä III olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) olevan asetuksen numero.

89 artikla
Voimaantulo

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan ... päivästä ...kuuta ... [kuusi kuukautta tämän asetuksen voimaantulopäivästä].

2. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään,
- a) 11 artiklan 3 kohdan b alakohtaa, 34 artiklan 6 kohtaa ja 84 artiklaa sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2025;
 - b) 5 jaksoa sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2025, lukuun ottamatta 42, 43, 44, 52, 53 ja 54 artiklaa, joita sovelletaan ... päivästä ...kuuta ... [tämän asetuksen voimaantulopäivä].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty ...

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE I

Suuntaviivat

1. Siirtoverkonhaltijan säänneltyjen tulojen määrittämisessä käytetystä menetelmästä julkaistavat tiedot

Sääntelyviranomaisen tai siirtoverkonhaltijan on julkaistava 1–5 alakohdassa tarkoitetut tiedot ennen tariffikautta sääntelyviranomaisen päätöksen mukaisesti.

Kyseiset tiedot on annettava erikseen siirtotoiminnoista, joissa siirtoverkonhaltija on osa suurempaa kaupallista yksikköä tai holdingyhtiötä.

1. Yksikkö, joka vastaa menetelmän eri osien laskemisesta, määrittämisestä ja hyväksymisestä.
2. Kuvaus menetelmästä, mukaan lukien vähintään kuvaus seuraavista:
 - a) menetelmä yleisesti, kuten tulokatto, hybridi- tai kustannusvoittolisämenetelmä tai tariffien vertailuanalyysi;
 - b) menetelmä sääntelyviranomaisen määrittämän pääomapohjan (RAB) laskemiseksi, mukaan lukien seuraavat:
 - i) menetelmä, jolla määritetään omaisuuserien alkuperäinen (avaava) arvo, sellaisena kuin sitä sovelletaan asianomaisen sääntelykauden alussa ja kun uusia omaisuuseriä sisällytetään sääntelyviranomaisen määrittämään pääomapohjaan;

- ii) menetelmä omaisuuserien arvioimiseksi uudelleen;
 - iii) selvitys omaisuuserien arvon kehityksestä;
 - iv) käytöstä poistettujen omaisuuserien käsittely;
 - v) sääntelyviranomaisen määrittämään pääomapohjaan sovellettava poistomenetelmä, mukaan lukien arvoihin mahdollisesti sovellettavat muutokset;
- c) menetelmä pääomakustannusten määrittämiseksi;
 - d) menetelmä kokonaismenojen (TOTEX) tai tapauksen mukaan toimintamenojen (OPEX) ja pääomamenojen (CAPEX) määrittämiseksi;
 - e) tarvittaessa menetelmä kustannustehokkuuden määrittämiseksi;
 - f) menetelmä inflaation määrittämiseksi;
 - g) tarvittaessa menetelmä palkkioiden ja kannustimien määrittämiseksi;
 - h) hallitsemattomat kustannukset;
 - i) tarvittaessa holdingyhtiön sisällä tarjotut palvelut.
3. Menetelmissä käytettyjen parametrien arvot:
- a) niiden parametrien yksityiskohtaiset arvot, jotka ovat osa oman pääoman kustannuksia ja velkakustannuksia tai pääomakustannusten painotettua keskiarvoa, prosentteina ilmaistuna;

- b) poistoajat vuosina erikseen putkistojen ja kompressorien osalta;
 - c) muutokset poistoajassa tai omaisuuseriin sovellettavien poistojen nopeuttamisessa;
 - d) tehokkuustavoitteet prosentteina;
 - e) inflaatioindeksit;
 - f) palkkiot ja kannustimet.
4. Seuraaviin liittyvien kustannusten ja menojen arvot, joita käytetään sallitun tuoton tai tavoitetuoton määrittämisessä, euroina ja paikallisena valuuttana:
- a) sääntelyviranomaisen määrittämä pääomapohja omaisuusluokittain eriteltynä vuosittain sen täysimääräiseen poistoon asti, mukaan lukien
 - i) sääntelyviranomaisen määrittämään pääomapohjaan lisätyt investoinnit omaisuusluokittain;
 - ii) poistot omaisuusluokittain omaisuuserien täysimääräiseen poistoon asti;
 - b) pääomakustannukset, mukaan lukien oman pääoman kustannukset ja velkakustannukset;
 - c) toimintamenot;
 - d) palkkiot ja kannustimet eriteltyinä.

5. Siirtoverkonhaltijan osalta ilmoitettavat taloudelliset indikaattorit. Jos siirtoverkonhaltija on osa suurempaa holdingyhtiötä tai yritystä, kyseiset arvot on ilmoitettava erikseen siirtoverkonhaltijan osalta, mukaan lukien
- a) tulos ennen korkoja, veroja, poistoja ja kuoletuksia (EBITDA);
 - b) tulos ennen korkoja ja veroja (EBIT);
 - c) kokonaispääoman tuotto I (ROA) = $EBITDA / RAB$;
 - d) kokonaispääoman tuotto II (ROA) = $EBIT / RAB$;
 - e) oman pääoman tuotto (ROE) = $voitto / oma\ pääoma$:
 - i) sijoitetun pääoman tuotto (RoCE);
 - ii) vähimmäisomavaraisuusaste;
 - iii) $nettovelka / (nettovelka + oma\ pääoma)$;
 - iv) $nettovelka / EBITDA$.

Sääntelyviranomaisen tai siirtoverkonhaltijan on esitettävä yksinkertaistettu tariffimalli, joka sisältää menetelmien eriteltyt parametrit ja arvot ja jonka avulla siirtoverkonhaltijan sallitun tuoton tai tavoitetuoton laskenta voidaan toistaa.

6. Siirtoverkonhaltijoiden on pidettävä päivittäin kirjaa tosiasiallisesta huollosta ja esiintyneistä virtaushäiriöistä ja näytettävät kirjatut tiedot pyynnöstä sääntelyviranomaiselle. Tietoa on annettava pyynnöstä myös niille kuluttajille, joihin häiriöt ovat vaikuttaneet.
2. Kapasiteetinjakomekanismien ja siirtorajoitusten hallintamenettelyjen periaatteet siirtoverkonhaltijoiden osalta ja siirtorajoitusten hallintamenettelyjen soveltaminen sopimusperusteisen siirtorajoituksen tapauksessa
- 2.1. Kapasiteetinjakomekanismien ja siirtorajoitusten hallintamenettelyjen periaatteet siirtoverkonhaltijoiden osalta
 1. Kapasiteetinjakomekanismeilla ja siirtorajoitusten hallintamenettelyillä on helpotettava kilpailun kehittymistä ja likvidiä kapasiteettikauppaa, ja niiden on oltava yhteensopivia markkinamekanismien kanssa, spot-markkinat ja kaupankäynnin keskukset mukaan luettuina. Niiden on oltava joustavia, ja niitä on voitava mukauttaa muuttuviin markkinaolosuhteisiin.
 2. Näissä mekanismeissa ja menettelyissä on otettava huomioon kyseisen järjestelmän toimivuus sekä toimitusvarmuus.
 3. Nämä mekanismit ja menettelyt eivät saa estää uusien toimijoiden pääsyä markkinoille eivätkä luoda asiattomia esteitä markkinoilletulolle. Ne eivät saa estää markkinatoimijoita käymästä tehokasta kilpailua, mukaan luettuina uudet markkinatulokkaat ja sellaiset yritykset, joilla on pieni markkinaosuus.
 4. Näiden mekanismien ja menettelyjen on annettava asianmukaisia taloudellisia signaaleja teknisen kapasiteetin tehokasta ja maksimaalista käyttöä varten ja edistettävä investointeja uuteen infrastruktuuriin.

5. Verkonkäyttäjille on ilmoitettava, minkälaiset tilanteet voivat vaikuttaa sovitun kapasiteetin saatavuuteen. Keskeytyksiä koskevien tietojen on vastattava siirtoverkonhaltijoiden saatavilla olevan tiedon tasoa.
6. Jos siirtoverkonhaltijoilla on vaikeuksia täyttää sovitut toimitusvelvoitteet järjestelmän toimivuuteen liittyvistä syistä, niiden on ilmoitettava asiasta verkkonkäyttäjille ja pyrittävä löytämään viipymättä syrjimätön ratkaisu.

Siirtoverkonhaltijoiden on kuultava verkkonkäyttäjiä menettelyistä ennen niiden käyttöönottoa ja sovittava niistä sääntelyviranomaisen kanssa.

2.2. Siirtorajoitusten hallintamenettelyjen soveltaminen sopimusperusteisen siirtorajoituksen tapauksessa

2.2.1. Yleiset säännökset

1. Tätä kohtaa sovelletaan vierekkäisten syöttö- ja ottojärjestelmien välisiin fyysisiin ja virtuaalisiin yhteenliitäntäpisteisiin kahden tai useamman jäsenvaltion välillä tai yhden jäsenvaltion sisällä, siltä osin kuin kyseisiin pisteisiin sovelletaan käyttäjien varausmenettelyjä. Tätä kohtaa voidaan soveltaa myös kolmansiin maihin yhteydessä oleviin syöttö- ja ottokohtiin, jos asianomainen sääntelyviranomainen on niin päättänyt. Tätä kohtaa ei sovelleta loppukäyttäjiiin ja jakeluverkkoihin yhteydessä oleviin ottokohtiin, nesteytetyn maakaasun terminaaleihin ja tuotantolaitoksiin yhteydessä oleviin syöttökohtiin ja maakaasuvarastoihin yhteydessä oleviin syöttö- ja ottokohtiin.

2. ACER julkaisee seurantaraportin edeltävänä vuonna myytyjen kiinteän kapasiteetin tuotteiden aiheuttamasta siirtorajoituksesta yhteenliitännäspisteissä käyttäen perustana tietoja, joita siirtoverkonhaltijat julkaisevat tämän liitteen 3 kohdan nojalla ja jotka sääntelyviranomaiset ovat tarvittavilta osin todentaneet, sekä ottaen mahdollisimman suuressa määrin huomioon kapasiteettikaupan jälkimarkkinoilla ja keskeytyvän kapasiteetin käytön.

Seurantaraportti on julkaistava joka toinen vuosi. ACER julkaisee komission perustellusta pyynnöstä enintään kerran vuodessa lisäraportteja.

3. Asiaankuuluvien siirtoverkonhaltijoiden on asetettava tarjolle kaikki lisäkapasiteetti, joka tulee saataville 2.2.2–2.2.5 kohdassa säädettyjen siirtorajoitusten hallintamenettelyjen soveltamisen myötä, noudattaen tavanomaista jakamisprosessia.

2.2.2. Kapasiteetin lisääminen ylivaraamisella ja takaisinostojärjestelmällä

1. Siirtoverkonhaltijoiden on laadittava ehdotus kannustinpohjaisesta ylivaraus- ja takaisinostojärjestelmästä ja sääntelyviranomaisen hyväksynnän saatuaan toteutettava se lisäkapasiteetin tarjoamiseksi kiinteänä kapasiteettina. Ennen toteuttamista sääntelyviranomaisen on kuultava naapurijäsenvaltioiden sääntelyviranomaisia ja otettava niiden lausunnot huomioon. Lisäkapasiteetilla tarkoitetaan kiinteää kapasiteettia, jota tarjotaan 6 artiklan 1 kohdan nojalla lasketun, tietyn yhteenliitännäspisteen teknisen kapasiteetin lisäksi.

2. Ylivaraus- ja takaisinostojärjestelmän on kannustettava siirtoverkonhaltijoita asettamaan saataville lisäkapasiteettia ottaen huomioon kyseisen syöttö- ja ottojärjestelmän tekniset ominaisuudet, kuten lämpöarvo, lämpötila ja oletettu kulutus, sekä vierekkäisten verkkojen kapasiteetit. Siirtoverkonhaltijoiden on sovellettava syöttö- ja ottojärjestelmän teknisen tai lisäkapasiteetin uudelleenlaskentaan dynaamista lähestymistapaa.
3. Ylivaraus- ja takaisinostojärjestelmän on perustuttava kannustinmalliin, joka kuvastaa lisäkapasiteetin tarjoamisesta siirtoverkonhaltijoille aiheutuvaa riskiä. Kyseisen järjestelmän on oltava sellainen, että lisäkapasiteetin myynnistä saatavat tulot sekä 6 alakohdan mukaisista takaisinostojärjestelmistä tai toimenpiteistä aiheutuvat kulut jakautuvat siirtoverkonhaltijoiden ja verkonkäyttäjien kesken. Sääntelyviranomaiset päättävät tulojen ja kustannusten jakautumisesta siirtoverkonhaltijan ja verkonkäyttäjän välillä.
4. Siirtoverkonhaltijoiden tulojen määrittämistä varten tekninen kapasiteetti, erityisesti takaisin luovutettu kapasiteetti, sekä mahdollinen kapasiteetti, joka vapautuu kiinteän kapasiteetin seuraavan päivän ”käytä tai menetä” -mekanismin tai pitkän aikavälin ”käytä tai menetä” -mekanismin soveltamisen myötä, on katsottava jaetuksi ennen lisäkapasiteettia.

5. Lisäkapasiteettia määritellessään siirtoverkonhaltijan on otettava huomioon tilastolliset ennusteet tietynä ajankohtana yhteenliitäntäpisteissä fyysisesti käyttämättömäksi todennäköisesti jäävästä kapasiteetista. Sen on otettava huomioon myös lisäkapasiteetin tarjontaan liittyvä riskiprofiili, joka ei johda kohtuuttomiin takaisinostovelvoitteisiin. Ylivaraus- ja takaisinostojärjestelmässä on myös arvioitava kapasiteetin takaisinostojen todennäköisyys ja kustannukset ja otettava tämä huomioon saataville asetettavan lisäkapasiteetin määrässä.
6. Silloin kun se on tarpeen järjestelmän toimivuuden ylläpitämiseksi, siirtoverkonhaltijoiden on käytettävä markkinapohjaista takaisinostomenettelyä, jossa verkonkäyttäjät voivat tarjota kapasiteettia. Verkonkäyttäjille on ilmoitettava sovellettavasta takaisinostomenettelystä. Takaisinostomenettelyn käyttö ei rajoita mahdollisten hätätoimenpiteiden suorittamista.
7. Siirtoverkonhaltijoiden on ennen takaisinostomenettelyn käyttöä selvitettävä, voitaisiinko järjestelmän toimivuus säilyttää kustannustehokkaammin vaihtoehtoisilla teknisillä ja kaupallisilla toimenpiteillä.
8. Ylivaraus- ja takaisinostojärjestelmää ehdottaessaan siirtoverkonhaltijan on toimitettava sääntelyviranomaiselle kaikki tarvittavat tiedot, arviot ja mallit, jotta tämä voi arvioida järjestelmän. Siirtoverkonhaltijan on säännöllisesti raportoitava sääntelyviranomaiselle järjestelmän toiminnasta ja toimitettava sääntelyviranomaisen pyynnöstä kaikki asiaa koskevat tiedot. Sääntelyviranomaisen voi pyytää siirtoverkonhaltijaa tekemään järjestelmään muutoksia.

2.2.3. Kiinteän kapasiteetin seuraavan päivän ”käytä tai menetä” -mekanismi

1. Sääntelyviranomaisten on velvoitettava siirtoverkonhaltijat soveltamaan alkuperäisen ilmoitetun kapasiteetin muuttamisen suhteen kunkin verkonkäyttäjän osalta yhteenliittämispisteissä vähintään 3 alakohdassa säädettyjä sääntöjä, jos 2.2.1 kohdan 2 alakohdassa tarkoitettu ACERin laatima vuotuinen seurantaraportti osoittaa, että kysyntä on yhteenliittämispisteissä ylittänyt tarjonnan, huutokauppaamista käytettäessä rajahintaan, kapasiteetinjakomenettelyjen yhteydessä seurantaraportin kattamana vuonna tuotteissa, jotka on tarkoitettu käytettäväksi joko kyseisenä vuonna tai jompanakumpana seuraavista kahdesta vuodesta,
 - a) kun kyseessä on vähintään kolme kestoltaan kuukauden mittaista kiinteän kapasiteetin tuotetta;
 - b) kun kyseessä on vähintään kaksi kestoltaan vuosineljänneksen mittaista kiinteän kapasiteetin tuotetta;
 - c) kun kyseessä on vähintään yksi kestoltaan vähintään vuoden mittainen kiinteän kapasiteetin tuote; tai
 - d) kun tarjolla ei ainakaan kuuteen kuukauteen ole ollut lainkaan kestoltaan vähintään kuukauden mittaista kiinteän kapasiteetin tuotetta.
2. Jos 2.2.1 kohdan 2 alakohdassa tarkoitettu ACERin vuotuinen seurantaraportti osoittaa, että 1 alakohdassa kuvailtu tilanne ei todennäköisesti toistu tulevien kolmen vuoden aikana, esimerkiksi koska saataville tulee kapasiteettia verkon fyysisen laajentamisen tai pitkäaikaisten sopimusten päättymisen myötä, asianomaiset sääntelyviranomaiset voivat päättää lopettaa kiinteän kapasiteetin seuraavan päivän ”käytä tai menetä” -mekanismin soveltamisen.

3. Verkonkäyttäjän sovitusta kapasiteetista yhteenliitäntäpisteessä voidaan uudelleenilmoittaa enintään 90 prosenttia ja vähintään 10 prosenttia. Jos ilmoitus kuitenkin kattaa yli 80 prosenttia sovitusta kapasiteetista, puolet ilmoittamattomasta määrästä voidaan uudelleenilmoittaa suuremmaksi. Jos ilmoitus kattaa enintään 20 prosenttia sovitusta kapasiteetista, puolet ilmoitetusta määrästä voidaan uudelleenilmoittaa pienemmäksi. Tämän alakohdan soveltaminen ei rajoita mahdollisten hätätoimenpiteiden suorittamista.
4. Sovitun kapasiteetin alkuperäinen haltija voi uudelleenilmoittaa rajoitusten alaisen osan sovitusta kiinteästä kapasiteetistaan keskeytyvänä kapasiteettina.
5. Edellä olevaa 3 alakohtaa ei sovelleta verkkokäyttäjiin – henkilöihin tai yrityksiin ja näiden määräysvallassa neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004¹ 3 artiklassa tarkoitetulla tavalla oleviin yrityksiin –, joiden hallussa on edellisenä vuonna ollut alle 10 prosenttia yhteenliitäntäpisteen keskimääräisestä kapasiteetista.
6. Sellaisissa yhteenliitäntäpisteissä, joissa on käytössä 3 alakohdan mukainen kiinteän kapasiteetin seuraavan päivän ”käytä tai menetä” -mekanismi, sääntelyviranomainen tekee arvioinnin sen suhteesta 2.2.2 kohdan mukaiseen ylivaraus- ja takaisinostojärjestelmään; sääntelyviranomainen voi tämän perusteella päättää olla soveltamatta 2.2.2 kohtaa kyseisiin yhteenliitäntäpisteisiin. Tällaisesta päätöksestä on ilmoitettava viipymättä ACERille ja komissiolle.

¹ Neuvoston asetukset (EY) N:o 139/2004, annettu 20 päivänä tammikuuta 2004, yrityskeskittymien valvonnasta (”EY:n sulautuma-asetus”) (EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1).

7. Sääntelyviranomaisen voi päättää ottaa 3 alakohdan mukaisen kiinteän kapasiteetin seuraavan päivän ”käytä tai menetä” -mekanismin käyttöön tietyssä yhteenliitäntäpisteessä. Ennen tällaista päätöstä sääntelyviranomaisen on kuultava naapurijäsenvaltioiden sääntelyviranomaisia. Päätöstään tehdessään sääntelyviranomaisen on otettava huomioon naapurijäsenvaltioiden sääntelyviranomaisten lausunnot.

2.2.4. Sovitun kapasiteetin takaisinluovuttaminen

Siirtoverkonhaltijan on otettava vastaan kaikki takaisin luovutettava kiinteä kapasiteetti, jonka luovuttava verkkokäyttäjä on varannut sopimuksella yhteenliitäntäpisteessä, lukuun ottamatta kapasiteettituotteita, joiden kesto on enintään yksi päivä.

Kapasiteettisopimukseen perustuvat oikeudet ja velvollisuudet pysyvät verkkokäyttäjällä siihen saakka, että siirtoverkonhaltija on jakanut kapasiteetin edelleen toiselle käyttäjälle, ja niiltä osin kuin siirtoverkonhaltija ei ole jakanut kyseistä kapasiteettia edelleen.

Luovutettu kapasiteetti katsotaan uudelleenjaetuksi vasta sitten, kun kaikki saatavilla oleva kapasiteetti on jaettu. Siirtoverkonhaltijan on viipymättä ilmoitettava verkkokäyttäjälle tämän luovuttaman kapasiteetin uudelleenjakamisesta. Kapasiteetin takaisinluovuttamiseen liittyville erityisehdoille, varsinkin jos useat verkkokäyttäjät luovuttavat kapasiteettiaan takaisin, on saatava sääntelyviranomaisen hyväksyntä.

2.2.5. Pitkän aikavälin ”käytä tai menetä” -mekanismi

1. Sääntelyviranomaisten on edellytettävä, että siirtoverkonhaltijat vetävät osittain tai kokonaan verkonkäyttäjältä takaisin tietyssä yhteenliitännäspisteessä järjestelmällisesti alikäytetyn sovitun kapasiteetin, kun kyseinen käyttäjä ei ole myynyt tai tarjonnut kohtuullisin ehdoin käyttämätöntä kapasiteettiaan ja kun muut verkonkäyttäjät ovat pyytäneet kiinteää kapasiteettia. Sovittu kapasiteetti katsotaan järjestelmällisesti alikäytetyksi erityisesti, jos
 - a) verkonkäyttäjä käyttää sekä 1 päivästä huhtikuuta 30 päivään syyskuuta että 1 päivästä lokakuuta 31 päivään maaliskuuta keskimäärin alle 80 prosenttia sovitusta kapasiteetistaan tosiasiallisen sopimuskauden ollessa yli vuosi eikä alikäytölle ole esitetty asianmukaisia syitä, tai
 - b) verkonkäyttäjä ilmoittaa järjestelmällisesti lähes 100 prosenttia sovitusta kapasiteetistaan ja uudelleenilmoittaa sitten määrää pienemmäksi tarkoituksena kiertää 2.2.3 kohdan 3 alakohdan sääntöjä.
2. Kiinteän kapasiteetin seuraavan päivän ”käytä tai menetä” -mekanismin käyttöä ei katsota perusteeksi, joka estäisi 1 alakohdan soveltamisen.
3. Kapasiteetin takaisinvetämisen seurauksena verkonkäyttäjä menettää sovitun kapasiteettinsa osittain tai kokonaan tietyksi ajanjaksoksi tai jäljellä olevan tosiasiallisen sopimuskauden ajaksi. Kapasiteettisopimukseen perustuvat oikeudet ja velvollisuudet pysyvät verkonkäyttäjällä siihen saakka, että siirtoverkonhaltija on jakanut kapasiteetin edelleen toiselle käyttäjälle, ja niiltä osin kuin siirtoverkonhaltija ei ole jakanut kyseistä kapasiteettia edelleen.

4. Siirtoverkonhaltijoiden on säännöllisesti toimitettava sääntelyviranomaisille kaikki tarvittavat tiedot, jotta nämä voivat seurata sitä, missä määrin sellainen sovittu kapasiteetti on käytössä, jota koskevan sopimuksen tosiasiallinen sopimuskausi on yli vuosi tai jonka käyttö jakautuu vähintään kahdelle vuodelle jakautuville toistuvilla vuosineljänneksillä.
3. Sellaisten teknisten tietojen määrittely, joita verkkokäyttäjien tehokas pääsy maakaasuverkkoon edellyttää, läpinäkyvyysvaatimusten kannalta olennaisten verkon kohtien määrittely ja kaikista olennaisista kohdista julkistettavat tiedot ja aikataulu, jonka mukaan kyseiset tiedot julkistetaan.
 - 3.1. Sellaisten teknisten tietojen määrittely, joita verkkokäyttäjien tehokas verkkoonpääsy edellyttää
 - 3.1.1. Julkaisumuoto
 1. Siirtoverkonhaltijoiden on annettava 3.1.2 kohdassa ja 3.3 kohdan 1–5 alakohdassa tarkoitetut tiedot seuraavasti:
 - a) yleisön saatavilla olevalla verkkosivustolla maksutta ja ilman rekisteröitymistä tai muuta kirjautumista, joka tulisi siirtoverkonhaltijan tietoon;
 - b) säännöllisesti ja jatkuvasti; päivitysten tiheys määräytyy toteutettavien muutosten ja palvelun keston mukaan;
 - c) käyttäjäystävällisellä tavalla;

- d) tarkoituksenmukaisella, määrien kannalta selkeällä, helposti saatavalla ja syrjimättömällä tavalla;
 - e) omalle laitteelle ladattavissa olevassa, siirtoverkonhaltijoiden ja sääntelyviranomaisten sopimassa muodossa, joka mahdollistaa määrälliset ja vertailevat analyysit ja joka perustuu yhdenmukaistetusta muodosta annettuun ACERin lausuntoon;
 - f) yhdenmukaisina yksikköinä erityisesti niin, että energiasisällön yksikkö on kWh (jolloin polton vertailulämpötila on 298,15 K) ja tilavuusyksikkö m³ (273,15 K:ssa ja 1,01325 baarissa). Energiasisällön vakimuuntokerroin on annettava. Edellä mainitun muodon lisäksi tiedot voidaan julkaista myös muissa yksiköissä;
 - g) jäsenvaltion virallisilla kielillä sekä englanniksi;
 - h) kaikki tiedot on asetettava saataville keskitetysti koko unionin kattavalla yhdellä jakelualustalla, jonka Kaasu-ENTSO on perustanut kustannustehokkuuden pohjalta.
2. Siirtoverkonhaltijoiden on annettava yksityiskohtaiset tiedot kaikista 3.1.2 kohdassa ja 3.3 kohdan 1–5 alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin tehdyistä muutoksista viipymättä heti, kun ne ovat saaneet muutoksista tiedon.

3.1.2. Julkaisun sisältö

1. Siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava vähintään seuraavat tiedot verkoistaan ja palveluistaan:
 - a) yksityiskohtainen ja kattava kuvaus tarjotuista palveluista ja niitä vastaavista perittävistä maksuista;
 - b) erityyppiset siirtosopimukset, joita on olemassa näitä palveluja varten;
 - c) verkkosäännöt ja/tai vakioehdot, joissa määritellään kaikkien verkkonkäyttäjien oikeudet ja velvollisuudet, mukaan luettuina
 - i) yhdenmukaiset siirtosopimukset ja muut asianmukaiset asiakirjat;
 - ii) jos se on verkkoonpääsyn osalta tarpeen, 3.2 kohdassa määriteltyjen verkon kaikkien olennaisten kohtien osalta kaasun olennaisten laatuparametrien eritelmät, mukaan luettuina vähintään bruttolämpöarvo, Wobben indeksi ja happipitoisuus, sekä vastuu muuntamisesta tai siitä aiheutuneet kustannukset verkkonkäyttäjille, jos kaasu ei ole kyseisten eritelmien mukaista;
 - iii) jos se on verkkoonpääsyn osalta tarpeen, verkon kaikkien olennaisten kohtien osalta tiedot painevaatimuksista;
 - iv) menettely, jota sovelletaan keskeytyvän kapasiteetin keskeytyessä, mukaan luettuna tarvittaessa yksittäisten keskeytysten ajoitus, laajuus ja järjestys, kuten pro rata tai ensimmäinen keskeytyy viimeiseksi;

- d) siirtoverkkoa käytettäessä sovellettavat yhdenmukaiset menettelyt, keskeisten käsitteiden määrittely mukaan luettuna;
- e) kapasiteetin jakamista, siirtorajoitusten hallintaa ja hamstrauksen estämistä koskevat säännökset ja uudelleenkäyttömenettelyt;
- f) säännöt, joita sovelletaan jälkimarkkinoilla käytävään kapasiteettikauppaan siirtoverkonhaltijan suhteen;
- g) tasehallintaa koskevat säännöt ja tasepoikkeamamaksujen laskentamenetelmät;
- h) tarvittaessa sellaiset siirtopalveluihin ja muihin palveluihin liittyvät joustovarot ja toleranssirajat, joihin ei liity erillisiä maksuja, sekä näiden lisäksi tarjottu joustovara ja vastaavat maksut;
- i) siirtoverkonhaltijan maakaasuverkon ja 3.2 kohdassa määriteltyjen olennaisten liitântäkohtien yksityiskohtainen kuvaus sekä yhteenliitettyjen verkkojen tai laitosten haltijoiden nimet;
- j) siirtoverkonhaltijan hoitamaan maakaasuverkkoon liittämiseen sovellettavat säännöt;
- k) tiedot hätämekanismeista, siinä määrin kuin ne ovat siirtoverkonhaltijan vastuulla, kuten toimenpiteistä, jotka voivat johtaa yhteyden katkaisuun asiakasryhmiltä, sekä muut yleiset vahinkovastuusäännöt, joita sovelletaan siirtoverkonhaltijaan;

- l) menettelyt, joista siirtoverkonhaltijat ovat sopineet yhteenliitännäispisteiden osalta ja jotka ovat merkityksellisiä kyseessä olevien siirtoverkkojen käyttäjien verkkoonpääsyn osalta ja jotka liittyvät verkon yhteentoimivuuteen, ilmoituksiin liittyvät sovitut menettelyt ja täsmäytysmenettelyt sekä muut sovitut menettelyt, joissa vahvistetaan kaasuvirtojen jakamiseen ja järjestelmien väliseen tasehallintaan liittyvät määräykset, mukaan luettuna käytetyt menetelmät;
- m) siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava yksityiskohtainen ja kattava kuvaus verkon teknisen kapasiteetin laskemiseen käytetystä menetelmästä ja prosessista, myös tiedot käytetyistä muuttujista ja keskeisistä oletuksista.

3.2. Läpinäkyvyysvaatimusten kannalta olennaisten verkon kohtien määrittely

1. Olennaisiin verkon kohtiin kuuluvat vähintään seuraavat:

- a) kaikki siirtoverkonhaltijan hoitaman siirtoverkon syöttö- ja ottokohdat lukuun ottamatta yksittäiseen loppukäyttäjään yhdistettyjä ottokohtia ja suoraan yksittäisen tuottajan unionissa sijaitsevaan tuotantolaitokseen yhdistettyjä syöttökohtia;
- b) kaikki syöttö- ja ottokohdat, jotka yhdistävät siirtoverkonhaltijoiden tasehallinta-alueet;
- c) kaikki kohdat, jotka yhdistävät siirtoverkonhaltijan verkon nesteytetyn maakaasun terminaaliin, maakaasuverkon fyysisiin solmukohtiin sekä varastoihin ja tuotantolaitoksiin, ellei näihin tuotantolaitoksiin sovelleta a alakohdan mukaista poikkeusta;

- d) kaikki kohdat, jotka yhdistävät tietyn siirtoverkonhaltijan verkon infrastruktuuriin, jota tarvitaan lisäpalvelujen tarjoamiseen.
2. Yksittäisille loppukäyttäjille ja tuotantolaitoksille tarkoitetut tiedot, joihin ei sovelleta 3.2 kohdan 1 alakohdan a alakohdan mukaista olennaisen kohdan määritelmää, on julkaistava koosteena vähintään tasehallinta-alueittain. Yksittäisten loppukäyttäjien ja niiden tuotantolaitosten ryhmää, joihin ei sovelleta 3.2 kohdan 1 alakohdan a alakohdan mukaista olennaisen kohdan määritelmää, pidetään tätä liitettä sovellettaessa yhtenä olennaisena kohtana.
3. Jos kahden tai useamman siirtoverkonhaltijan välisiä kohtia hallinnoivat ainoastaan kyseiset siirtoverkonhaltijat ilman, että verkon käyttäjät osallistuvat hallintaan millään sopimusperusteisella tai toiminnallisella tavalla, tai jos kohdat yhdistävät siirtoverkon jakeluverkkoon ja kyseisissä kohdissa ei ole sopimusperusteista siirtorajoitusta, siirtoverkonhaltijat voivat poiketa kyseisten kohtien osalta velvollisuudesta julkaista 3.3 kohdan mukaiset vaatimukset. Sääntelyviranomainen voi edellyttää, että siirtoverkonhaltijat julkaisevat 3.3 kohdan mukaiset vaatimukset vapautuksen saaneiden kohtien ryhmistä tai kaikista vapautuksen saaneista kohdista. Tällaisessa tapauksessa tiedot, jos ne ovat siirtoverkonhaltijan käytettävissä, on julkaistava koosteena tarkoituksenmukaisella tasolla, vähintään tasehallinta-alueittain. Tätä näiden kohtien ryhmää pidetään tätä liitettä sovellettaessa yhtenä olennaisena kohtana.

3.3. Kaikista olennaisista kohdista julkaistavat tiedot ja aikataulu, jonka mukaan kyseiset tiedot on julkaistava

1. Siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava kaikista olennaisista kohdista toisen alakohdan a–g alakohdassa luetellut tiedot kaikkien tarjottujen palvelujen ja lisäpalvelujen osalta, erityisesti tiedot sekoittamisesta, kaasun laadun tasoittamisesta ja muuntamisesta. Kyseiset tiedot on julkaistava numerotietoina tunti- tai päiväkohtaisesti siten, että ne vastaavat kapasiteetinvarausten ja uudelleenilmoitusten lyhintä vertailukautta sekä lyhintä selvityskautta, jonka perusteella tasepoikkeamamaksut lasketaan. Jos lyhin vertailukausi ei ole päivä, toisen alakohdan a–g alakohdassa luetellut tiedot on annettava myös päiväkohtaisesti.

Seuraavat tiedot ja niiden päivitykset on julkaistava heti, kun ne ovat verkonhaltijan saatavilla (lähes reaaliaikaisesti):

- a) kumpaankin suuntaan kulkevia virtauksia koskeva tekninen kapasiteetti;
- b) kumpaankin suuntaan kulkeva sovittu kiinteä ja keskeytyvä kokonaiskapasiteetti;
- c) ilmoitukset ja uudelleenilmoitukset virtauksista kumpaankin suuntaan;
- d) kumpaankin suuntaan kulkeva käytettävissä oleva kiinteä ja keskeytyvä kapasiteetti;
- e) todelliset fyysiset virrat;
- f) keskeytyvän kapasiteetin suunnitellut ja todelliset keskeytykset;

- g) kiinteiden palvelujen suunnitellut ja suunnittelemattomat keskeytykset sekä tiedot kiinteiden palvelujen palauttamisesta, varsinkin järjestelmän ylläpito ja ylläpidosta aiheutuvien keskeytysten todennäköinen kesto; suunnitellut keskeytykset on julkaistava vähintään 42 päivää etukäteen;
 - h) tieto vähintään kuukauden mittaisia kiinteän kapasiteetin tuotteita koskevista hylätyistä oikeudellisesti pätevistä pyynnöistä, mukaan luettuna hylättyjen pyyntöjen lukumäärä ja pyydetty kapasiteettimäärät;
 - i) huutokauppojen osalta tieto siitä, onko yli yhden kuukauden mittaisia kiinteän kapasiteetin tuotteita myyty rajahintaa korkeammalla hinnalla ja milloin tämä on tapahtunut;
 - j) tieto siitä, onko ilmennyt tilannetta, jossa tavanomaisessa jakamisprosessissa ei ole ollut lainkaan tarjolla kestoltaan vähintään yhden kuukauden mittaista kiinteän kapasiteetin tuotetta;
 - k) kokonaiskapasiteetti, joka on saatu tarjolle soveltamalla 2.2.2–2.2.5 kohdassa säädettyjä siirtorajoitusten hallintamenettelyjä, jaoteltuna käytettyjen eri siirtorajoitusten hallintamenettelyjen mukaan.
2. Kaikkia olennaisia kohtia koskevat 3.3 kohdan 1 alakohdan a, b ja d alakohdassa tarkoitetut tiedot on julkaistava vähintään 24 kuukautta etukäteen.
3. Siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava jatkuvasti kaikkien olennaisten kohtien osalta 3.3 kohdan 1 alakohdan a–g alakohdan vaatimuksia koskevat lopulliset tiedot viiden edellisen vuoden ajalta.

4. Siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava kaikkien olennaisten kohtien osalta bruttolämpöarvon, Wobben indeksin, maakaasuverkkoon sekoitetun vedyn pitoisuuden sekä metaanipitoisuuden ja happipitoisuuden mitatut arvot päiväkohtaisesti. Alustavat luvut on julkaistava viimeistään kolme päivää kyseessä olevan kaasutoimituspäivän jälkeen. Lopulliset luvut on ilmoitettava kolmen kuukauden kuluessa kyseessä olevan kuukauden päättymisestä.
5. Siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava kaikkien olennaisten kohtien osalta käytettävissä olevat kapasiteetit sekä varatut ja tekniset kapasiteetit vuosittain kaikkien niiden vuosien osalta, jolloin kapasiteettia on varattu, ja niitä seuraavan vuoden osalta ja vähintään 10 seuraavan vuoden ajalta. Kyseiset tiedot on päivitettävä vähintään kuukausittain ja useammin, jos saataville tulee uusia tietoja. Julkaisussa on viitattava kauteen, jonka osalta kapasiteettia tarjotaan markkinoille.

3.4. Siirtoverkosta julkaistavat tiedot ja aikataulu, jonka mukaan tiedot on julkaistava

1. Siirtoverkonhaltijoiden on varmistettava, että jälkimarkkinoilla tarjotun ja sovitun kapasiteetin yhteismäärät eli yhden verkonkäyttäjän toiselle verkonkäyttäjälle myymät määrät julkaistaan ja päivitetään päivittäin, jos nämä tiedot ovat siirtoverkonhaltijan käytettävissä. Näiden tietojen on sisällettävä seuraavat eritelvät:
 - a) yhteenliitäntäpiste, jossa kapasiteetti myydään;
 - b) kapasiteettityyppi, eli syöttö-, otto-, kiinteä- tai keskeytyvä kapasiteetti;

- c) kapasiteetin käyttöoikeuksien määrä ja kesto;
- d) myyntityyppi, esimerkiksi siirto tai luovutus;
- e) kauppojen tai siirtojen kokonaismäärä;
- f) kaikki muut siirtoverkonhaltijan tiedossa olevat 3.3 kohdassa tarkoitetut edellytykset.

Siirtoverkonhaltijat on vapautettu tämän säännöksen soveltamisesta, jos nämä tiedot saadaan ulkopuoliselta taholta.

2. Siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava yhdenmukaiset edellytykset, joiden mukaisesti ne hyväksyvät kapasiteettiliiketoimia, kuten siirtoja ja luovutuksia. Näihin edellytyksiin on kuuluttava vähintään:

- a) kuvaus standardoiduista tuotteista, joita voidaan myydä jälkimarkkinoilla;
- b) jälkimarkkinakauppojen toteuttamisen/hyväksymisen/rekisteröinnin määräaika; mahdollisen viivästyksen syyt on julkaistava;
- c) myyjä tai 3.4 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettu ulkopuolinen taho ilmoittaa siirtoverkonhaltijalle myyjän ja ostajan nimet sekä kapasiteettieritelmät 3.4 kohdan 1 alakohdan mukaisesti.

Siirtoverkonhaltijat on vapautettu kyseisen säännöksen soveltamisesta, jos nämä tiedot saadaan ulkopuoliselta taholta.

3. Kunkin siirtoverkonhaltijan on annettava kullekin verkonkäyttäjälle verkkonsa tasehallintapalvelun osalta kultakin tasehallintajaksolta alustavat tasepoikkeamamäärät ja kustannustiedot kunkin verkonkäyttäjän osalta viimeistään kuukauden kuluttua tasehallintajakson päättymisestä. Sellaisia asiakkaita koskevat tiedot, joille kaasua on toimitettu standardoitujen kuormitusprofiilien mukaisesti, voidaan toimittaa 14 kuukauden kuluessa. Siirtoverkonhaltijat on vapautettu kyseisen säännöksen soveltamisesta, jos nämä tiedot saadaan ulkopuoliselta taholta. Kyseisiä tietoja annettaessa on kunnioitettava kaupallisesti arkaluontoisten tietojen luottamuksellisuutta.
4. Jos kolmannen osapuolen verkkoonpääsyä varten tarjotaan muita joustopalveluja kuin toleransseja, siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava päivittäiset ennusteet seuraavan päivän jouston enimmäismäärästä, varatusta joustosta ja markkinoille seuraavana kaasutoimituspäivänä tarjolla olevasta joustosta. Siirtoverkonhaltijan on myös julkistettava tiedot kunkin joustopalvelun toteutuneesta kokonaiskäytöstä kunkin kaasutoimituspäivän päättyessä. Jos sääntelyviranomainen katsoo, että tällaiset tiedot voivat mahdollistaa verkonkäyttäjien väärinkäytökset, se voi vapauttaa siirtoverkonhaltijan kyseisestä velvoitteesta.

5. Siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava tasehallinta-alueittain siirtoverkossa olevan kaasun määrä kunkin kaasutoimituspäivän alussa ja ennuste siirtoverkossa olevan maakaasun määrästä kunkin kaasutoimituspäivän päättyessä. Ennustetta maakaasun määrästä kaasutoimituspäivän päättyessä on päivitettävä tuntikohtaisesti koko kaasutoimituspäivän ajan. Jos tasepoikkeamamaksut lasketaan tuntikohtaisesti, siirtoverkonhaltijan on julkaistava siirtoverkossa olevan kaasun määrä tuntikohtaisesti. Vaihtoehtoisesti siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava tasehallinta-alueittain kaikkien käyttäjien yhteenlaskettu tasepoikkeama kunkin tasehallintajakson alussa ja ennuste kaikkien käyttäjien yhteenlasketusta tasepoikkeamasta kunkin kaasutoimituspäivän päättyessä. Jos sääntelyviranomaisen katsoo, että tällaiset tiedot voivat mahdollistaa verkonkäyttäjien väärinkäytökset, se voi vapauttaa siirtoverkonhaltijan kyseisestä velvoitteesta.
6. Siirtoverkonhaltijoiden on tarjottava käyttöön käyttäjäystävällisiä välineitä tariffien laskemista varten.
7. Siirtoverkonhaltijoiden on pidettävä kirjaa kaikista kapasiteettisopimuksista ja kaikista muista olennaisista tiedoista, jotka liittyvät käytettävissä olevien kapasiteettien laskemiseen ja niiden käyttöoikeuksiin ja erityisesti yksittäisiin ilmoituksiin ja keskeytyksiin, ja pidettävä nämä tiedot asianomaisten kansallisten viranomaisten saatavilla vähintään viiden vuoden ajan. Siirtoverkonhaltijoiden on säilytettävä kaikki 3.3 kohdan 4 ja 5 alakohdan mukaisia olennaisia tietoja koskevat asiakirjat vähintään viisi vuotta ja annettava ne pyynnöstä sääntelyviranomaisen haltuun. Osapuolten on kunnioitettava kaupallisten tietojen luottamuksellisuutta.

8. Siirtoverkonhaltijoiden on julkistettava vähintään kerran vuodessa ennalta asetettuun määräaikaan mennessä kaikki suunnitellut huoltojaksot, jotka voivat vaikuttaa siirtosopimukseen perustuviin verkonkäyttäjien oikeuksiin, sekä vastaavat toimintatiedot riittävän ajoissa etukäteen. Tähän kuuluu suunniteltujen huoltojaksojen muutosten julkistaminen ja ennalta suunnittelemattomasta huollosta ilmoittaminen nopealla ja syrjimättömällä tavalla niin pian kuin kyseiset tiedot tulevat siirtoverkonhaltijan saataville. Siirtoverkonhaltijoiden on julkistettava huoltojaksojen aikana säännöllisesti ajantasaista tietoa huollon yksityiskohdista, arvioidusta kestosta ja vaikutuksista.
4. Vetyverkonhaltijoiden verkkoon pääsyä koskevien teknisten tietojen julkaisemisen muoto ja sisältö sekä kaikissa asiaankuuluvissa kohdissa julkaistavat tiedot ja aikataulu
- 4.1. Verkkoon pääsyä koskevien teknisten tietojen julkaisumuoto
1. Vetyverkonhaltijoiden on annettava kaikki tiedot, joita verkonkäyttäjät tarvitsevat saadakseen tehokkaasti pääsyn 4.2 ja 4.3 kohdassa tarkoitettuun verkkoon, seuraavasti:
 - a) yleisön saatavilla olevalla verkkosivustolla maksutta ja ilman rekisteröitymistä tai muuta kirjautumista, joka tulisi vetyverkonhaltijan tietoon;
 - b) säännöllisesti ja jatkuvasti; päivitysten tiheys määräytyy toteutettavien muutosten ja palvelun keston mukaan;

- c) käyttäjäystävällisellä tavalla;
 - d) selkeällä, määritettävissä olevalla, helposti saatavalla ja syrjimättömällä tavalla;
 - e) omalle laitteelle ladattavissa olevassa, vetyverkonhaltijoiden ja sääntelyviranomaisten sopimassa muodossa, joka mahdollistaa määrälliset analyysit ja perustuu yhdenmukaistetusta muodosta annettuun ACERin lausuntoon;
 - f) yhdenmukaisina yksikköinä erityisesti niin, että energiasisällön yksikkö on kWh ja tilavuusyksikkö m³; energiasisällön vakiomuuntokerroin on annettava; lisäksi tiedot voidaan julkaista myös muissa yksiköissä;
 - g) jäsenvaltion virallisilla kielillä sekä englanniksi;
 - h) kaikki tiedot on 1 päivästä lokakuuta 2026 lähtien asetettava saataville keskitetysti koko unionin kattavalla yhdellä jakelualustalla, jonka ENNOH on perustanut kustannustehokkuuden pohjalta.
2. Vetyverkonhaltijoiden on annettava yksityiskohtaiset tiedot kaikista 4.2 ja 4.3 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin tehdyistä muutoksista viipymättä heti, kun ne ovat saaneet muutoksista tiedon.

4.2. Verkkoon pääsyä koskevien teknisten tietojen julkaisun sisältö

1. Vetyverkonhaltijoiden on julkaistava vähintään seuraavat tiedot järjestelmistään ja palveluistaan:
 - a) yksityiskohtainen ja kattava kuvaus tarjotuista palveluista ja niistä perittävistä maksuista;
 - b) erityyppiset siirtosopimukset, joita on olemassa kyseisiä palveluja varten;
 - c) verkkosäännöt ja/tai vakioehdot, joissa määritellään kaikkien verkonkäyttäjien oikeudet ja velvollisuudet, mukaan luettuina
 - i) yhdenmukaiset siirtosopimukset ja muut asianmukaiset asiakirjat;
 - ii) jos se on verkkoonpääsyn osalta tarpeen, kaikkien olennaisten kohtien osalta vedyn olennaisten laatuparametrien eritelmä sekä vastuu muuntamisesta tai siitä aiheutuneet kustannukset verkonkäyttäjille, jos vety ei ole kyseisen eritelmän mukaista;
 - iii) jos se on verkkoonpääsyn osalta tarpeen, verkon kaikkien olennaisten kohtien osalta tiedot painevaatimuksista;
 - d) vetyverkkoa käytettäessä sovellettavat yhdenmukaiset menettelyt, keskeisten käsitteiden määrittely mukaan luettuna;

- e) tarvittaessa sellaiset siirtopalveluihin ja muihin palveluihin liittyvät joustovarot ja toleranssirajat, joihin ei liity erillisiä maksuja, sekä näiden lisäksi tarjottu joustovara ja vastaavat maksut;
- f) vetyverkonhaltijan vetyverkon ja 2 alakohdassa määriteltyjen olennaisten liitäntäkohtien yksityiskohtainen kuvaus sekä yhteenliitettyjen verkkojen tai laitosten haltijoiden nimet;
- g) vetyverkonhaltijan hoitamaan verkkoon liittämiseen sovellettavat säännöt;
- h) tiedot hätämekanismeista, siinä määrin kuin ne ovat vetyverkonhaltijan vastuulla, kuten toimenpiteistä, jotka voivat johtaa yhteyden katkaisuun asiakasryhmiltä, sekä muut yleiset vahinkovastuusäännöt, joita sovelletaan vetyverkonhaltijaan;
- i) menettelyt, joista vetyverkonhaltijat ovat sopineet yhteenliitäntäpisteiden osalta ja jotka ovat merkityksellisiä kyseessä olevan vetyverkon käyttäjien verkkoonpääsyn osalta ja jotka liittyvät verkon yhteentoimivuuteen.

2. Olennaisiin verkon kohtiin kuuluvat vähintään seuraavat:

- a) kaikki vetyverkonhaltijan hoitaman vetyverkon syöttö- ja ottokohdat lukuun ottamatta yksittäiseen loppukäyttäjään yhdistettyjä ottokohtia ja suoraan yksittäisen tuottajan unionissa sijaitsevaan tuotantolaitokseen yhdistettyjä syöttökohtia;

- b) kaikki vetyverkonhaltijoiden verkkoja yhdistävät syöttö- ja ottokohdat;
 - c) kaikki kohdat, jotka yhdistävät vetyverkonhaltijan verkon nesteytetyn maakaasun terminaaliin, vetyterminaaleihin, maakaasuverkon fyysisiin solmukohtiin sekä varastointi- ja tuotantolaitoksiin, ellei kyseisiin tuotantolaitoksiin sovelleta a alakohdan mukaista vapautusta;
 - d) kaikki kohdat, jotka yhdistävät tietyn vetyverkonhaltijan verkon infrastruktuuriin, jota tarvitaan lisäpalvelujen tarjoamiseen.
3. Yksittäisille loppukäyttäjille ja tuotantolaitoksille tarkoitetut tiedot, joihin ei sovelleta 2 alakohdan a alakohdan mukaista olennaisen kohdan määritelmää, on julkaistava koostetussa muodossa ja katsottava yhdeksi olennaiseksi kohdaksi.

4.3. Kaikista olennaisista kohdista julkaistavat tiedot ja aikataulu

1. Vetyverkonhaltijoiden on kaikkien olennaisten kohtien osalta julkaistava toisen alakohdan a–g alakohdassa luetellut tiedot kaikista palveluista numerotietoina tunti- tai päiväkohtaisesti.

Seuraavat tiedot ja niiden päivitykset on julkaistava lähes reaaliaikaisesti:

- a) kumpaankin suuntaan kulkevia virtauksia koskeva tekninen kapasiteetti;
- b) kumpaankin suuntaan kulkeva sovittu kokonaiskapasiteetti;
- c) ilmoitukset ja uudelleenilmoitukset virtauksista kumpaankin suuntaan;

- d) kumpaankin suuntaan kulkeva käytettävissä oleva kapasiteetti;
 - e) todelliset fyysiset virrat;
 - f) kapasiteetin suunnitellut ja todelliset keskeytykset;
 - g) palvelujen suunnitellut ja suunnittelemattomat keskeytykset; suunnitellut keskeytykset on julkaistava vähintään 42 päivää etukäteen.
2. Kaikkia olennaisia kohtia koskevat 1 alakohdan a, b ja d alakohdassa tarkoitetut tiedot on julkaistava vähintään seuraavien 24 kuukauden ajalta.
 3. Vetyverkonhaltijoiden on julkaistava jatkuvasti kaikkien olennaisten kohtien osalta 1 alakohdan a–f alakohdan vaatimuksia koskevat lopulliset tiedot viiden edellisen vuoden ajalta.
 4. Vetyverkonhaltijoiden on julkaistava kaikkien olennaisten kohtien osalta vedyn puhtauden ja epäpuhtauksien mitatut arvot päiväkohtaisesti. Alustavat luvut on julkaistava viimeistään kolmen päivän kuluessa. Lopulliset luvut on ilmoitettava kolmen kuukauden kuluessa kyseessä olevan kuukauden päättymisestä.
 5. Lisätiedoista, joita tarvitaan 4.1, 4.2 ja 4.3 kohdan täytäntöönpanemiseksi, esimerkiksi tiedoista niiden tietojen muodosta ja sisällöstä, joita verkonkäyttäjät tarvitsevat tosiasiallisen verkkoon pääsyn varmistamiseksi, olennaisista kohdista julkaistavista tiedoista ja aikatauluja koskevista tiedoista, säädetään 70 artiklan nojalla vahvistettavassa verkkosäännössä.
-

LIITE II

Kumottu asetus ja luettelo sen muutoksista

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 715/2009 (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 36)	
Komission päätös 2010/685/EU (EUVL L 293, 11.11.2010, s. 67)	
Komission päätös 2012/490/EU (EUVL L 231, 28.8.2012, s. 16)	
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 347/2013 (EUVL L 115, 25.4.2013, s. 39)	(Ainoastaan 22 artikla)
Komission päätös (EU) 2015/715 (EUVL L 114, 5.5.2015, s. 9)	
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1999 (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 1)	(Ainoastaan 50 artikla)
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/869 (EUVL L 152, 3.6.2022, s. 45)	(Ainoastaan 25 artikla)
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/1032 (EUVL L 173, 30.6.2022, s. 17)	(Ainoastaan 2 artikla)

LIITE III

Vastaavuustaulukko

Asetus (EY) N:o 715/2009	Tämä asetus
1 artiklan ensimmäinen kohta, johdantokappale	1 artiklan ensimmäinen kohta, johdantokappale
1 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohta	1 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohta
1 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohta	—
1 artiklan ensimmäisen kohdan c alakohta	1 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohta
1 artiklan toinen, kolmas ja neljäs kohta	1 artiklan toinen, kolmas ja neljäs kohta
2 artiklan 1 kohta, johdantokappale	2 artiklan 1 kohta, johdantokappale
—	2 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 1 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 2 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 3 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 3 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 4 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 4 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 5 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 5 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 6 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 6 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 7 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 7 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 8 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 8 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 9 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 9 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 10 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 10 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 11 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 11 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 12 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 12 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 13 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 13 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 14 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 14 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 15 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 15 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 16 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 16 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 17 alakohta

Asetus (EY) N:o 715/2009	Tämä asetetus
2 artiklan 1 kohdan 17 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 18 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 18 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 19 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 19 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 20 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 20 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 21 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 21 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 22 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 22 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 23 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 23 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 24 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 24 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 25 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 25 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 26 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 26 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 27 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 27 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 28 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 28 alakohta	2 artiklan 1 kohdan 29 alakohta
—	2 artiklan 1 kohdan 30–83 alakohta
2 artiklan 2 kohta	2 artiklan 2 kohta
—	3, 4 ja 5 artikla
14 artiklan 1 kohta	6 artiklan 1 kohta
—	6 artiklan 2 kohta
14 artiklan 2 kohta	6 artiklan 3 kohta
—	6 artiklan 4 kohta
14 artiklan 3 kohta	6 artiklan 5 kohta
—	6 artiklan 6 ja 7 kohta
—	7 artikla
15 artiklan 1 ja 2 kohta	8 artiklan 1 ja 2 kohta
—	8 artiklan 3 kohta
15 artiklan 3 kohta	8 artiklan 4 kohta
15 artiklan 4 kohta	8 artiklan 5 kohta

Asetus (EY) N:o 715/2009	Tämä asetus
15 artiklan 5 kohta	8 artiklan 6 kohta
—	8 artiklan 7 kohta
—	9 artikla
16 artiklan 1, 2 ja 3 kohta	10 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
16 artiklan 5 kohta	10 artiklan 4 kohta
16 artiklan 4 kohta	—
17 artikla	11 artikla
22 artikla	12 artikla
21 artikla	13 artikla
3 artikla	14 artikla
3 a artikla	15 artikla
—	16 artikla
13 artikla	17 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
—	17 artiklan 4 ja 5 kohta
—	18–23 artikla
4 artikla	24 artikla
5 artikla	25 artikla
8 artiklan 1, 2 ja 3 kohta	26 artiklan 1 ja 2 kohta ja 3 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b, c, e, f ja g alakohta
—	26 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan g, h ja i alakohta
—	26 artiklan 3 kohdan toinen alakohta
8 artiklan 4 kohta	26 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta
—	26 artiklan 4 kohdan toinen ja kolmas alakohta
8 artiklan 5, 7, 8 ja 9 kohta	26 artiklan 5–8 kohta
8 artiklan 11 ja 12 kohta	26 artiklan 9 ja 10 kohta
—	26 artiklan 11 kohta

Asetus (EY) N:o 715/2009	Tämä asetus
9 artikla	27 artikla
24 artikla	28 artikla
10 artikla	29 artikla
11 artikla	30 artikla
12 artikla	31 artikla
8 artiklan 10 kohta	32 artikla
18 artiklan 1–6 kohta	33 artiklan 1–6 kohta
—	33 artiklan 7 kohta
19 artiklan 1 kohta	34 artiklan 1 kohta
—	34 artiklan 2 kohta
19 artiklan 2–5 kohta	34 artiklan 3–5 kohta ja 6 kohdan ensimmäinen alakohta
—	34 artiklan 6 kohdan toinen alakohta
20 artikla	35 artikla
—	36–70 artikla
8 artiklan 6 kohdan a, b, f, h ja l alakohta	71 artiklan 1 kohdan a–e alakohta
—	71 artiklan 1 kohdan f alakohta
8 artiklan 6 kohdan e, g, j ja k alakohta	71 artiklan 2 kohdan a–d alakohta
—	71 artiklan 2 kohdan e alakohta
8 artiklan 6 kohdan c, d ja i alakohta	—
6 artiklan 1, 2 ja 3 kohta	71 artiklan 3, 4 ja 5 kohta
—	71 artiklan 6 kohta
6 artiklan 4, 5 ja 6 kohta	71 artiklan 7, 8 ja 9 kohta
—	71 artiklan 10 kohta
6 artiklan 7 ja 8 kohta	—
6 artiklan 9–12 kohta	71 artiklan 11–14 kohta
—	71 artiklan 15 kohta

Asetus (EY) N:o 715/2009	Tämä asetetus
—	72 artikla
7 artikla	73 artikla
23 artikla	74 artikla
26 artikla	75 artikla
25 artikla	76 artiklan 1 ja 2 kohta
—	76 artiklan 3–7 kohta
27 artiklan 1 ja 2 kohta	77 artiklan 1 ja 3 kohta
—	77 artiklan 2 kohta
—	78 artikla
30 artikla	79 artikla
—	80 artikla
28 artiklan 1 kohta	81 artiklan 1 kohta
28 artiklan 2 kohta	—
—	81 artiklan 2 ja 3 kohta
—	82–87 artikla
31 artikla	88 artikla
32 artikla	89 artikla
Liite I	Liite I
—	Liite II
Liite III	Liite III